Jaarverantwoording

Gemeente Almelo

2020

Vast te stellen door de raad op 22 juni 2021
Registratienummer (INT-76900)
versie: Definitief vastgesteld door B&W 18-05-2021

Voorwoord

Voor u ligt de Jaarverantwoording 2020. De Jaarverantwoording 2020 geeft u inzicht in de inspanningen en resultaten van het jaar 2020. Een jaar waarin we onze dienstverlening op peil hebben gehouden en mooie resultaten hebben geboekt voor onze stad, ondanks moeilijke omstandigheden. Daar zijn we trots op!

Het centraal stellen van de vraag of behoefte van onze inwoners en de stad is vertaald in de zeven programma's met bijbehorende ambities, visies en doelstellingen die door de raad zijn vastgesteld. De programma's laten over 2020 mooie resultaten zien, alle inspanningen van de afgelopen jaren beginnen vruchten af te werpen. Zo zijn we in de Binnenstad volop doorgegaan met allerlei ontwikkelingen, is er nu al meer open water en groen gerealiseerd, zijn er veel activiteiten uitgevoerd op het gebied van klimaatadaptatie en zijn er slagen gemaakt op het gebied van wijksturing. Juist in deze tijd zien we (opnieuw) het belang van wijksturing: signaleren, handelen en regisseren op de domeinen leefbaarheid en veiligheid. Ook binnen onze lijnorganisatie is 2020 een jaar gebleken van veerkracht en aanpassingsvermogen. We hebben onze inwoners en ondernemers bijgestaan met onze dienstverlening, ondanks de moeilijke omstandigheden.

In financieel opzicht heeft 2020 een positief resultaat. Het rekeningsaldo is 2,1 miljoen euro positief. Hoewel aandacht voor onze financiële situatie ook in de komende jaren van belang blijft, staan wij er hierdoor financieel gezien beter voor en kijken wij met een positieve blik naar de toekomst. Almelo is volop in ontwikkeling en de komende periode blijven we bouwen aan de stad!

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,

de secretaris,	de burgemeester,
F.W. van Ardenne	A.J. Gerritsen

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

1 Algemeen 4

1.1 Inleiding 4

1.2 Samenvatting 5

1.3 Resultaat 8

2 Programmaverantwoording 14

2.1 Programmaplan 14

2.2 Basisbegroting 68

3 Paragrafen 102

3.1 Lokale heffingen 102

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 107

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 113

3.4 Financiering 119

3.5 Bedrijfsvoering 123

3.6 Verbonden partijen 130

3.7 Grondbeleid 134

3.8 Dienstverlening 142

4 Jaarrekening 147

4.1 Balans 147

4.2 Baten en lasten 166

4.3 Sisa en Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente 179

4.4 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen 187

5 Bijlagen 188

5.1 Controleverklaring (VOLGT) 188

5.2 Verbonden partijen 189

5.3 Kredietenverslag 198

5.4 Wijzigingen in gedelegeerde en gemandateerde bevoegdheden 204

1 Algemeen

1.1 Inleiding

In deze jaarverantwoording wordt verantwoording afgelegd over de doelen en beleidsprestaties zoals vastgelegd in de programmabegroting 2020.

Door het vaststellen van deze jaarverantwoording neemt de gemeenteraad kennis van de wijze waarop wij de gestelde doelen hebben gerealiseerd. De raad wordt gevraagd een expliciet besluit te nemen over:

- de financiële resultaten per hoofdtaakveld in de basisbegroting;
- het gerealiseerd resultaat;
- de resultaatbestemming.

De jaarverantwoording bestaat uit twee onderdelen, het jaarverslag en de jaarrekening.

Jaarverslag
Het jaarverslag betreft de inhoudelijke verantwoording en bestaat uit twee onderdelen; een programmaverantwoording en de paragrafen.
In de programmaverantwoording rapporteren we over de geformuleerde kernresultaten zoals die in de begroting 2020 stonden. We maken daarbij onderscheid tussen de programma's voor de prioriteiten en de basisbegroting voor de 'reguliere taken'. De programmaresultaten worden daarbij toegelicht aan de hand van indicatoren. Hierbij wordt opgemerkt dat niet alle indicatoren eind 2020 reeds beschikbaar zijn en er in algemene zin met enige voorzichtigheid moet worden omgegaan met de interpretatie van indicatoren. Immers, niet alles wat we bereiken kan worden gemeten en niet alles wat gemeten wordt zegt iets over wat er is bereikt. De indicatoren kunnen uiteraard wel dienen als aanknopingspunt voor het gesprek over de te bereiken doelen, de hiertoe geleverde prestaties en de daarbij behorende middeleninzet.
De paragrafen geven enerzijds een dwarsdoorsnede van de jaarrekening, anderzijds betreft het onderwerpen waaraan politieke of financiële risico's zijn verbonden.

Jaarrekening
De jaarrekening bevat de financiële verantwoording over 2020 en bestaat uit een balans en een overzicht van baten en lasten. De balans geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Almelo en de mutaties die zich hierin hebben voorgedaan. Samen met het overzicht van baten en lasten vormt het de basis voor de controle van de rechtmatigheid en het oordeel over het getrouwe beeld van de jaarrekening door de accountant. Afwijkingen ten opzichte van de begroting die groter zijn dan 100.000 euro worden toegelicht in de basisbegroting en niet in het overzicht van baten en lasten.

Wijzigingen ten opzichte van de jaarverantwoording 2019
Ten opzichte van het vorige verslagleggingsjaar zijn er in de algemene opzet en inrichting van de jaarverantwoording geen belangrijke wijzigingen aangebracht.

In verband met de coronacrisis is onder 1.3.3 een tijdelijke paragraaf over de financiële gevolgen van corona voor het verslagjaar 2020 opgenomen.

1.2 Samenvatting

Deze jaarverantwoording geeft inzicht in de beleidsmatige en financiële resultaten van de gemeente Almelo over het jaar 2020. De effecten van wat wij doen en de bijdrage die we leveren aan de ontwikkeling van onze stad staan daarbij centraal. De verbeteringen in de binnenstad, de ingezette transformatie in het sociaal domein, diverse duurzaamheidsinitiatieven, de voorbereidingen op de Omgevingswet, maar uiteraard ook onze inspanningen op het gebied van veiligheid, economie en participatie en het Nieuwstraatkwartier komen in de programmaverantwoording uitgebreid aan bod.

Algemeen financieel beeld

De jaarverantwoording laat een gerealiseerd resultaat zien van 2,1 miljoen euro positief. Dit is ruim 5,2 miljoen euro voordeliger dan de raming in de slotrapportage 2020. De belangrijkste verschillen zijn:

- Een voordeel van 4,4 miljoen euro op de regionale middelen voor beschermd wonen. Dit voordeel wordt, conform de regionale afspraak, gestort in de bestemmingsreserve beschermd wonen.
- Vrijval uit de verliesvoorziening RBT/XL-Businesspark van 1,72 miljoen euro.
- Een voordelig resultaat grondexploitaties van 1,23 miljoen euro.
- Hogere uitkering uit het gemeentefonds in 2020 van per saldo 630.000 euro en een voordelig resultaat bij de afrekening van voorgaande jaren van 40.000 euro.
- Een incidenteel voordelig resultaat bij de verkoop van panden en gronden van 627.000 euro.
- Een voordeel op de inkomensvoorziening-BUIG van 625.000 euro ten opzichte van de begroting na wijziging.

Het voordelige resultaat over 2020 wordt in belangrijke mate veroorzaakt door incidentele meevallers. Het structurele rekeningresultaat is net als in voorgaande jaren negatief. Wanneer daarbij ook de structurele taakstellingen in het financieel meerjarenperspectief in ogenschouw worden genomen, is duidelijk dat hier nog een belangrijke opgave ligt.

Programma Binnenstad

In 2020 zijn we in de Binnenstad volop doorgegaan met ontwikkelingen die onze stad mooier en aantrekkelijker maken. We hebben samen met de Herstructureringsmaatschappij Overijssel (HMO) een ontwikkelvisie opgesteld voor de Stadskade (het gebied tussen de bibliotheek, het Stadshuis en het marktplein, inclusief het Havenblok). Ook is er een gevelfonds ingesteld om de transformatie op gang te brengen. De gemeenteraad heeft in december 2020 ingestemd met het instellen van een bedrijveninvesteringszone (BIZ) in de binnenstad. Dit instrument biedt de ondernemers in de binnenstad mogelijkheden om in gezamenlijkheid te beslissen over investeringen in de binnenstad.

In aanvulling op het Stadsarrangement 2018-2019 hebben we een aanvullend Stadsarrangement gesloten met de provincie, ter hoogte van 200.000 euro. Met provincie en partners in de stad zijn hiervoor projecten in beeld gebracht. De projecten richten zich op de uitstraling en de kwaliteit van de binnenstad, Almelo Waterstad, duurzaamheid, de transformatieopgave en de zichtbaarheid van cultureel erfgoed. De leegstandsverordening die door de gemeenteraad is vastgesteld biedt ons de mogelijkheid om vroegtijdig met eigenaren van leegstaande panden in gesprek te komen.

Programma Economie en Participatie

De coronacrisis heeft impact op de doelstellingen van het programma Economie en Participatie. Het aantal uitkeringen is toegenomen en het is onzeker in hoeverre deze stijging zich in 2021 zal voortzetten. De impact op ons ondernemersklimaat en de werkgelegenheid (in bepaalde sectoren) zal waarschijnlijk pas in de loop van 2021 zichtbaar worden, op het moment dat de ondersteuningsmaatregelen beëindigd zijn. Toch zijn er – ondanks de invloed van corona op onze projecten en op de inwoners en ondernemers van Almelo – veel positieve resultaten geboekt.

Almelo is booming! Er is grote vraag naar onze bedrijfskavels. Wij hebben daarom in het regionaal bestuurlijk overleg bedrijventerreinen gesproken over het alsnog versneld uitgeven van onze voorraad gedeprogrammeerde bedrijventerreinen en daarover een akkoord bereikt. Regionaal is er onderzoek gedaan naar de marktpotentie voor grootschalige kavels. Uit dit onderzoek blijkt dat Almelo hiervoor de beste locaties in huis heeft. Ondernemers weten ons Ondernemersloket ook goed te vinden. Vooral bij het helpen van de ondernemers die zwaar getroffen zijn door corona heeft het Ondernemersloket zijn waarde bewezen.

De pilot van het Twents Huis van de Logistiek is succesvol gebleken, alle geplaatste personen hebben na het eerste jaar hun baan behouden. Ook zie we dat de Almelose inwoners (648 aanvragen) volop gebruik maken van de mogelijkheid tot om- of bijscholing naar een baan met toekomst.

Programma Duurzaamheid
In 2020 zijn er mooie resultaten geboekt. Zo zijn onze doelstellingen voor 2022 voor meer open water en meer groen nu al gerealiseerd. De gemeenteraad heeft de Duurzame Energieladder Almelo en de concept Regionale Energie Strategie Twente vastgesteld en de gesprekken met initiatiefnemers voor 'zon op land' zijn begonnen in 2020. Ook de Warmtevisie Almelo is vastgesteld. De raad heeft uitgangspunten meegegeven voor de warmtetransitie en de eerste kansrijke gebieden aangewezen. Ook in dit kader is er een start gemaakt met de voorbereiding van het wijkuitvoeringsplan Aalderinkshoek.

De uitkomsten van de stresstesten voor het klimaat zijn bekend. Met deze uitkomsten is een begin gemaakt met het opstellen van de Almelose Klimaat Adaptatie Strategie. Het cameratoezicht bij milieupleinen is een effectief middel gebleken om overlast, illegale bijplaatsing en dumpingen te verminderen. Het toezicht wordt daarom structureel en is uitgebreid naar meer plekken in de stad.

Programma Veiligheid
2020 was een bijzonder jaar, dat werd gedomineerd door corona en de bijbehorende maatregelen. We hebben ingezet op een intensievere samenwerking tussen de domeinen veiligheid en zorg, om zo passende zorg te blijven bieden aan onze kwetsbare inwoners. We hebben een plan van aanpak gemaakt voor de implementatie van de aanpak van mensenhandel. Het project Streettriage, een gezamenlijke beoordeling van politie, GGZ en Ambulancedienst over geschikte zorg voor personen met verward gedrag, is succesvol gebleken.

In 2020 is het Bibob-beleid geactualiseerd. Er zijn verdere barrières opgeworpen tegen ondermijning. Daarnaast is er ook aandacht besteed aan bewustwording bij de ambtelijke organisatie en het trainen van collega's, zodat zij signalen sneller oppakken. Om in de corona crisis te kunnen reageren volgens het principe van Quick Response hebben we extra BOA's ingezet en extra juristen om lik op stuk bestuursdwang beschikkingen op te stellen bij overtredingen. Wij hebben ingezet op voorlichting, bewustwording en het vergroten van weerbaarheid. Zo hebben we samen met de woningcorporaties en politie een online bewustwordingscampagne gevoerd.

Programma Zorg
Binnen het programma Zorg hebben we, ondanks alle beperkingen die er door de corona crisis waren, over 2020 mooie resultaten bereikt. Door in te zetten op preventie willen wij de zelfredzaamheid en participatie van onze inwoners bevorderen. Dit hebben wij onder andere gedaan door te starten met de Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI) waarbij we ons richten op gedragsverandering bij onze inwoners om een gezonde leefstijl te bereiken en te behouden. Ook hebben wij een doorlopende (ontwikkel)lijn van Zorg naar Werk ontwikkeld waar onze inwoners met een Wmo-voorziening gestimuleerd worden zich te ontwikkelen richting betaald werk. De coalitie KomErbij Almelo heeft in coronatijd diverse activiteiten ontwikkeld en uitgevoerd om

breed in de samenleving eenzaamheid te onderkennen en bestrijden. We hebben gerealiseerd dat elk integraal kindcentrum (IKC) een uitvoeringsplan heeft wat aansluit bij de visie en doelstelling van de aanpak "Het Jonge Kind" en is het aantal vroeg- en voorschoolse educatie-uren (VVE) voor alle peuters uitgebreid. Het project Buitenhuisproject hebben wij structureel ingebed in onze werkwijze om het welbevinden van gezinnen en kinderen verhogen.

In 2020 zijn we in alle wijken gestart met intakers en integrale wijkteams. Door meer preventief en integraal te werken kunnen we inwoners eerder en beter helpen zodat de inzet van specialistische hulp waar mogelijk wordt voorkomen. In 2020 is verder het maatregelenplan 3 vastgesteld. Binnen dit plan zetten we overwegend in op een kwalitatieve inhaalslag in het gehele sociale domein en het doorontwikkelen van de toegang. Een van de maatregelen is het opzetten van de kwaliteitstafels, waarbij multidisciplinair wordt gekeken naar de juiste zorg voor de inwoner. Dit moet leiden tot kwaliteitsverbetering en beter op elkaar afgestemde voorzieningen

Programma Nieuwstraatkwartier
In het Nieuwstraatkwartier is in 2020 de Schoolstraat opnieuw ingericht. De uitstraling van de straat is sterk verbeterd, ook door de renovatie van de flats. De herinrichting is uitgevoerd met betrokkenheid van de bewoners. Er zijn op verschillende plekken bewonersinitiatieven ontstaan voor het opruimen van zwerfvuil. Een groep jongeren van 9 tot en met 13 jaar verzamelde in 10 weken tijd 298 kilo zwerfafval. De herontwikkeling van de huizen aan de Witvoeten- en Gravenstraat zorgt voor een toekomstbestendige inrichting van de openbare ruimte. Uiteindelijk verrijzen hier de eerste aardgasvrije woningen van het Nieuwstraatkwartier.

Binnen het programma zijn veel activiteiten uitgevoerd op het gebied van klimaatadaptatie. Er zijn veel corona-proof gesprekken gevoerd met inwoners over energiebesparing en de wijkkrant besteedt regelmatig aandacht aan het onderwerp. Het bestuur van Molen de Hoop heeft initiatieven ontplooid voor het doorgeven van het cultureel erfgoed. De molen behaalde de derde plaats bij de landelijke molenprijs en de bouw van de molenschuur is gestart. Ze zijn ook fondsen gaan werven om de molenaarsopleiding beter te kunnen faciliteren.

Programma Omgevingswet
Het hoogtepunt in het programma Omgevingswet voor 2020 was het vaststellen van de Omgevingsvisie door de gemeenteraad. Na een interactief en vernieuwend proces een uitstekend resultaat.

Ook op de andere onderdelen van de Omgevingswet zijn mooie resultaten behaald. Er is een pilot geweest om een omgevingsplan op te stellen voor een klein gedeelte van de binnenstad. Met de behaalde resultaten als input is er gestart met het omgevingsplan voor de gehele binnenstad. We hebben alle benodigde software aangeschaft en op onderdelen ook al getest. Het vooroverleg met initiatiefnemers voor ruimtelijke initiatieven is vormgegeven met een intaketafel en een omgevingstafel. Hier wordt ervaring opgedaan met de nieuwe manier van werken, zodat er al vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet ervaring is met de nieuwe werkwijze en er geleerd kan worden van diezelfde ervaring om bijstellingen te kunnen doen.

Wijksturing
In 2019 zijn we gestart met Wijksturing als derde sturingsprincipe. Hiervoor zijn vijf wijkregisseurs aangesteld die in 2020 de basis hebben gelegd voor de nieuwe manier van wijkgericht werken. Dit heeft geresulteerd in een vastgesteld contract voor Wijksturing. Er zijn regels opgesteld voor wijkbudgettering, zodat er transparante richtlijnen zijn om financiële middelen in te zetten in de wijken. Eind 2020 zijn twaalf wijkopgaven vastgesteld, waarmee gewerkt kan worden aan concrete opgaven en doelen voor de komende jaren. Deze wijkopgaven vormen tevens de basis voor de verdere doorontwikkeling van wijkgericht werken.

1.3 Resultaat

1.3.1 Samenvatting

- Het gerealiseerde resultaat is 2,1 miljoen euro voordelig.
- Het positieve rekeningresultaat wordt voor ongeveer 3,8 miljoen euro veroorzaakt door incidentele mee- en tegenvallers. Na correctie voor de incidentele baten en lasten resteert een structureel rekeningresultaat van 1,7 miljoen euro nadelig.
- De gemeentelijke financiën zijn geraakt door de coronacrisis. Het financiële effect op het rekeningresultaat van 2020 bedraagt 158.000 euro.
- Er wordt voor 100.000 euro aan resultaatbestemming ter besluitvorming voorgelegd. Het resterende saldo van 2,0 miljoen euro wordt gestort in de algemene reserve.

1.3.2 Gerealiseerd resultaat

Onderstaande tabel geeft inzicht in het gerealiseerd resultaat. Het gerealiseerde resultaat bestaat uit het saldo van baten en lasten en saldo van de reserve mutaties.

Resultaat	Begroting na wijziging	N/V	Realisatie 2020	N/V	Verschil	N/V
Saldo van baten en lasten	6.393	N	-4.897	V	**-11.290**	**V**
Saldo reserve mutaties	-3.295	V	2.787	N	**6.082**	**N**
Resultaat	**3.098**	**N**	**-2.110**	**V**	**-5.208**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Begroting na wijziging

Het resultaat van de begroting na wijziging bedroeg 3,098 miljoen euro negatief. Het begrote resultaat is als volgt opgebouwd:

Verloopoverzicht begrotingssaldo 2020	Begrotingssaldo	N/V
Primitieve begroting 2020	-33	V
Septembercirculaire 2019 gemeentefonds	- 1.010	V
Voorjaarsrapportage 2020	5.567	N
Najaarsrapportage 2020	1.986	N
Slotrapportage 2020	- 3.412	V
Begroting na wijziging	**3.098**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Resultaat 2020

Het gerealiseerde resultaat 2020 is 2,1 miljoen euro voordelig. Dit resultaat bestaat uit twee delen:

- het werkelijk saldo van baten en lasten is 4,9 miljoen euro voordelig. Ten opzichte van de begroting is het saldo van baten en lasten 11,3 miljoen euro voordelig;
- het werkelijk saldo van de reserve mutaties is 2,8 miljoen euro nadelig. Ten opzichte van de begroting na wijziging is het saldo reserve mutaties 6,1 miljoen euro nadelig.

Saldo van baten en lasten

De belangrijkste verklaringen voor het voordeel op het saldo van baten en lasten van 11,3 miljoen euro zijn:

- Een voordeel van 4,1 miljoen euro op de regionale middelen voor beschermd wonen. Dit voordeel wordt, conform de regionale afspraak, gestort in de bestemmingsreserve beschermd wonen.
- Vrijval uit de verliesvoorziening RBT/XL-Businesspark van 1,72 miljoen euro.
- Een voordelig resultaat grondexploitaties van 1,23 miljoen euro.
- Hogere uitkering uit het gemeentefonds in 2020 van per saldo 630.000 euro en een voordelig resultaat bij de afrekening van voorgaande jaren van 40.000 euro.
- Een incidenteel voordelig resultaat bij de verkoop van panden en gronden van 627.000 euro.
- Een voordeel op de inkomensvoorziening-BUIG van 625.000 euro ten opzichte van de begroting na wijziging.

De begrotingssystematiek van meerjarige incidentele projecten leidt tot een voordeel van 2,3 miljoen euro op het saldo van baten en lasten. Hier staat een lagere onttrekking uit de reserve overlopende werken en algemene reserve tegenover.

Saldo reservemutaties
Bij het saldo van de reservemutaties is er een nadeel ten opzichte van de begroting na wijziging van bijna 6,1 miljoen euro. Dit nadeel is opgebouwd uit hogere stortingen in reserves dan begroot (3,7 miljoen euro) en lagere onttrekkingen aan reserves dan begroot (2,4 miljoen euro).
De hogere storting komt voort uit de regionale afspraak dat het financiële voordeel bij beschermd wonen wordt gestort in een bestemmingsreserve. Dit voordeel op beschermd wonen komt in 2020 uit op ongeveer 4,1 miljoen euro. Daarnaast is de storting in de reserve overlopende werken ruim 800.000 euro lager dan begroot, doordat een rijksbijdrage onderwijshuisvesting asielzoekers al eind 2019 was ontvangen en niet zoals verwacht in 2020.
De onttrekking aan de reserve overlopende werken en de algemene reserve zijn 2,3 miljoen euro lager dan begroot, omdat er minder kosten zijn gemaakt voor meerjarige incidentele projecten. Bij deze meerjarige incidentele projecten kan het jaar van begroten namelijk afwijken van het jaar van realisatie. Gedurende de looptijd van het project zijn er elk jaar voor- of nadelen op het project die over de looptijd per saldo nul zijn.

Structureel rekeningresultaat
Belangrijke kanttekening bij het positieve rekeningresultaat is dat dit resultaat voor ongeveer 3,8 miljoen euro wordt veroorzaakt door incidentele mee- en tegenvallers. Na correctie voor de incidentele baten en lasten is er sprake van een structureel rekeningresultaat van 1,7 miljoen euro nadelig. (zie paragraaf 4.2.2. incidentele baten en lasten).

1.3.3 Financiële gevolgen corona

Corona

Het jaar 2020 werd beheerst door de coronacrisis. De samenleving werd zwaar getroffen en ook de gemeentefinanciën zijn geraakt. De raad is hierover in de tussenrapportages geïnformeerd. In de raadsbrief Compensatie voor coronacrisis door het Rijk (RAAD-6179) is toegezegd om in de jaarverantwoording een financieel beeld te geven van de extra uitgaven en minder inkomsten en de compensatie die daartegenover staat.

Financiële gevolgen*

Categorie	Omschrijving	Bedrag	V/N
Meer lasten	Uitvoering Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO)	12.803	N
	Continuïteitsbijdrage zorgaanbieders	1.448	N
	Hoger tekort op BUIG/inkomensregelingen	1.313	N
	Meerkosten zorg Wmo, Jeugd en maatschappelijke opvang	585	N
	Corona-compensatie aan Soweco nv	419	N
	Facilitaire zaken en communicatie	273	N
	Handhaving noodverordening	97	N
	Extra aanbod afval	90	N
	Aanvullende bijdrage aan GBTwente ivm extra kosten communicatie	63	N
	Aanvullende subsidie Theaterhotel	58	N
	Tijdelijke subsidieregeling coronamaatregelen voor non-profitorganisaties	30	N
	Overig	35	N
Totaal meer lasten		**17.214**	**N**

Categorie	Omschrijving	Bedrag	V/N
Minder lasten	Opleidingskosten ambtelijke organisatie en griffie	-270	V
	Minder kosten ROZ	-178	V
	Lagere subsidie 2020 Stichting Almelo Promotie (STAP)	-104	V
	Lagere uitgaven leerlingenvervoer en inspectie kinderopvang	-95	V
	Minder uitgaven wijksturing	-88	V
	Minder trajecten arbeidsparticipatie	-70	V
	Lagere uitgaven voor Almelo Doet Mee	-40	V
	Overig	-45	V
Totaal minder lasten		**-890**	**V**

Categorie	Omschrijving	Bedrag	V/N
Minder baten	Lagere parkeeropbrengsten	638	N
	Lagere opbrengsten toeristenbelasting	370	N

	Lagere eigen bijdragen zorg	150	N
	Minder uitgiften rijbewijzen	53	N
	Lagere overige heffingen, leges en belastingen	51	N
	Overig	12	N
Totaal minder baten		**1.274**	**N**

Categorie	Omschrijving	Bedrag	V/N
Meer baten	Rijksbijdrage TOZO	-9.417	V
	Corona compensatiepakketten gemeentefonds	-4.501	V
	Nog te ontvangen rijksbijdrage TOZO	-3.386	V
	Overig	-136	V
Totaal meer baten		**-17.440**	**V**

Totaal effect corona	**158**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Conclusie

De gemeentelijke financiën worden geraakt door de coronacrisis, maar het financiële effect van de coronacrisis in 2020 is beperkt. De ontvangen compensatie vergoedt grotendeels de extra uitgaven en de lagere inkomsten. Bij de compensatie was de lijn in 2020 om de corona compensatiepakketten in eerste instantie toe te voegen aan de algemene middelen, tenzij er andere bestuurlijke en/of regionale afspraken zijn of worden gemaakt.

De coronacrisis loopt door in 2021. Daarom maken we in het eerste kwartaal van 2021 nogmaals een inventarisatie van de gevolgen van de coronacrisis. De raad zal naar verwachting daarover begin tweede kwartaal worden geïnformeerd. Bovendien zullen we in de tussentijdse rapportages de financiële effecten van corona blijven monitoren.

*In het overzicht zijn alleen de directe financiële gevolgen voor de gemeentelijke jaarcijfers 2020 opgenomen, voortkomend uit de financiële administratie. Indirecte effecten, zoals bijvoorbeeld (vervolg)schade van het niet doorgaan van activiteiten door gesubsidieerde instellingen op het gebied van cultuur, welzijn en sport, zijn niet gekwantificeerd.

1.3.4 Resultaatbestemmingen

In de onderstaande tabel staan de resultaatbestemmingen waarvoor bij deze jaarverantwoording instemming wordt gevraagd. Via de slotrapportage is reeds een bedrag van 447.000 euro overgeheveld naar 2021.

Resultaatbestemming	Omschrijving	Bedrag
Programma Economie & Participatie	Storting in de reserve overlopende werken en in 2021 een ophoging van de lasten op hoofdtaakveld Economie	100
Algemene reserve	Storting in de algemene reserve	2.010
Totaal		**2.110**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:

Programma Economie & Participatie

De programmamiddelen voor het programma Economie en Participatie zijn voor een periode van 4 jaar (2019-2022) beschikbaar gesteld. Het vanuit de jaarschijf 2020 beschikbare budget staat nog gedeeltelijk gereserveerd op de stelpost innovatiemiddelen sociaal domein. Voorgesteld wordt het restant van deze stelpost toe te voegen aan de reserve overlopende werken zodat de beschikbaar gestelde middelen kunnen worden aangewend in 2021 en 2022.

Algemene reserve

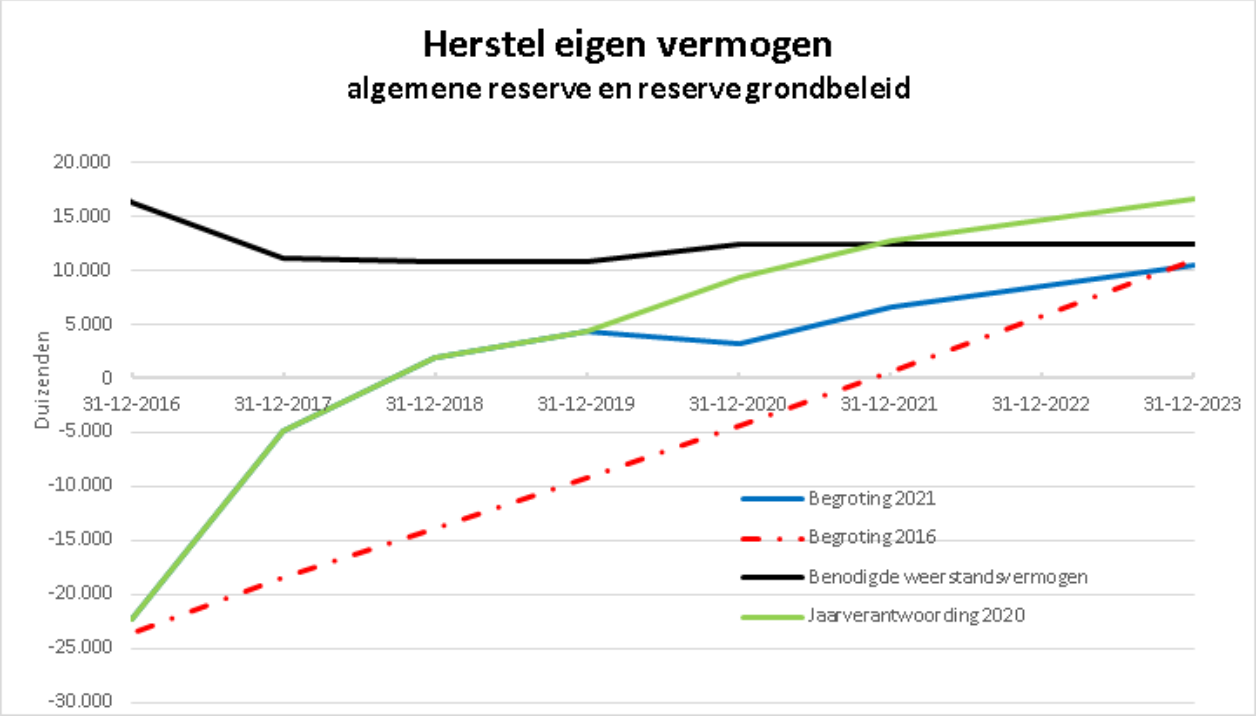
Het restant van het gerealiseerd resultaat wordt gestort in de algemene reserve.

1.3.5 Herstel eigen vermogen

Voor het college is realisatie van het afgesproken herstelplan uit 2016 een zeer belangrijk uitgangspunt.

In deze paragraaf is een overzicht van het herstel van het eigen vermogen opgenomen. Na de voorgestelde bestemming van het resultaat van de jaarverantwoording 2020 bedraagt het saldo van de algemene reserve en de reservegrondbeleid 9,4 miljoen euro.

Het herstelplan is niet geactualiseerd ten opzichte van de begroting 2021. In de perspectiefnota 2021 vindt een actualisatie van het financiële perspectief en het financiële herstelplan plaats. Voor een nadere toelichting op de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

2 Programmaverantwoording

2.1 Programmaplan

In deze jaarverantwoording wordt verantwoording afgelegd over de doelen en beleidsprestaties zoals vastgelegd in de programmabegroting 2020. De teksten uit die begroting zijn in het programmaplan steeds vet gedrukt. Daaronder wordt steeds de realisatie in 2020 vermeld.

Wijksturing

In 2019 zijn we gestart met Wijksturing als derde sturingsprincipe. Hiervoor zijn vijf wijkregisseurs aangesteld die in 2020 de basis hebben gelegd voor de nieuwe manier van wijkgericht werken. Dit heeft geresulteerd in een vastgesteld contract voor Wijksturing (RAAD-6219). Er zijn regels opgesteld voor wijkbudgettering, zodat er transparante richtlijnen zijn om financiële middelen in te zetten in de wijken (RAAD-6083). Eind 2020 zijn twaalf wijkopgaven vastgesteld, waarmee gewerkt kan worden aan concrete opgaven en doelen voor de komende jaren (RAAD-6390). Deze wijkopgaven vormen tevens de basis voor de verdere doorontwikkeling van wijkgericht werken.

Helaas zijn door Covid-19 veel initiatieven in de wijken niet doorgegaan. Ook waren de buurtbewoners minder betrokken vanwege de beperkingen. Hierdoor is minder geld uitgegeven dan begroot (88.000 euro).

2.1.1 Programma Binnenstad

2.1.1.1 Wat hebben we bereikt?

Doel: In 2022 recreëren en winkelen meer inwoners en bezoekers in de binnenstad van Almelo.

- **Groei van het aantal bezoekers per week van het centrum met 7.000 ten opzichte van 2018 (80.000)**

Bereikte resultaten in 2020:

Het aantal bezoekers aan de binnenstad van Almelo is in 2020 sterk afgenomen. Ten opzichte van 2018 is het aantal weekbezoekers bijna gehalveerd naar 41.000 weekbezoekers. Deze grote daling word veroorzaakt door de coronacrisis.

Doel: In 2022 staan minder winkels en panden leeg in de binnenstad van Almelo

- **0 m2 winkelvloeroppervlak staat leeg in het nieuwe kernwinkelgebied van de binnenstad (2018: 2.900 m2)**
- **Maximaal 6.000 m2 winkelvloeroppervlak staat leeg in de stadskwartieren en transformatiemilieus (2018: 12.160 m2)**

Bereikte resultaten in 2020:

In 2020 staat in het kernwinkelgebied 2.200 m2 winkelvloeroppervlak leeg. Dit is een lichte stijging van 200 m2 ten opzichte van vorig jaar. De leegstand in het overige deel van de binnenstad is afgenomen tot ongeveer 9.300 m2. Dit is voor een groot deel te wijten aan een administratieve wijziging in de leegstandsregistratie van Locatus. Het Havenblok à 2.790 m2 winkelvloeroppervlak (2018) staat niet meer geregistreerd als "leegstand". Ook inclusief het Havenblok is er sprake van een afname van de leegstand buiten het kernwinkelgebied van 12 procent ten opzichte van 2019. Ondanks langdurige sluitingen en sterk dalende bezoekersaantallen is de leegstand in 2020 ten opzichte van 2018 niet toegenomen

Doel: In 2022 kent de binnenstad betere activiteiten op het gebied van cultuur, vrije tijd en sport met meer maatschappelijk-economische waarde

- **Almeloërs waarderen het evenementenaanbod in de binnenstad gemiddeld met een 7,0 (2017: 6,8)**
- **Almeloërs waarderen het cultuuraanbod in de binnenstad gemiddeld met een 7,0 (2017: 6,7)**

Bereikte resultaten in 2020:

Uit de binnenstadspeiling die in december 2020 is uitgevoerd, blijkt dat de waardering van het evenementenaanbod na jarenlange stijging in 2020 is gedaald. Waar Almeloërs het evenementenaanbod in de binnenstad in 2019 nog waardeerden met een 7,1, is dit in 2020 gedaald naar een 6,8. Dezelfde trend is zichtbaar bij de waardering van het culturele aanbod. Deze is tussen 2019 en 2020 gedaald van een 6,9 naar een 6,6. Dit is niet verrassend gezien het schrale aanbod van cultuur en evenementen door de corona-crisis.

Doel: In 2022 is de binnenstad van Almelo aantrekkelijker, veiliger en gastvrijer met betere parkeermogelijkheden

- **Almeloërs waarderen de sfeer en gezelligheid in de binnenstad gemiddeld met een 6,5 (2017: 6,0)**
- **Almeloërs waarderen de veiligheid in de binnenstad gemiddeld met een 7,0 (2017: 6,7)**
- **Almeloërs waarderen de parkeermogelijkheden voor auto's in de binnenstad gemiddeld met een 7,0 (2017: 6,7)**
- **60 procent van de Almeloërs vindt de term 'gastvrij' van toepassing op de binnenstad (2017: 48%)**

Bereikte resultaten in 2020:
Uit de binnenstadspeiling die in december 2020 is uitgevoerd, blijkt dat Almeloërs de sfeer en gezelligheid in de binnenstad nog steeds even goed waarderen met een 6,8. De waardering van de veiligheid in de binnenstad is nagenoeg gelijk gebleven. Dit is gestegen van een 7,0 naar een 7,1. Hiermee zijn de eerste twee doelstellingen bereikt. We streven ernaar om dit vast te houden en zetten vol in op verdere verbeteringen in de resterende looptijd van het programma. De waardering van de parkeervoorzieningen voor de auto is gelijk gebleven met een 6,5. Almeloërs vinden de binnenstad dit jaar opnieuw gastvrijer geworden. In 2019 vindt inmiddels 60% van de Almeloërs de term gastvrij van toepassing op de binnenstad, ten opzichte van 57 procent vorig jaar.

Doel: In 2022 zijn er meer bedrijven in de binnenstad van Almelo gevestigd met meer omzet

- **Het aantal bedrijven in de binnenstad groeit tot 706 (2017: 672)**

Bereikte resultaten in 2020:
Uit de meest recente cijfers (2019) blijkt dat er in de binnenstad 680 bedrijven gevestigd zijn. Dit betekent een toename van bijna 3 procent ten opzicht van 2018.

2.1.1.2 Wat hebben we gedaan?

In 2020 zijn we verder gegaan met de stad om de doelen uit het programma te bereiken. De verbeteringen en veranderingen in het centrum zijn voor een groot deel afhankelijk van de inzet van particuliere partijen (onder andere eigenaren, ondernemers(vereniging), ontwikkelaars). Samen met de partners van de koers voor de binnenstad werken we aan uitvoering van het programma. In 2020 hebben we onder andere ingezet op het invoeren van de leegstandsverordening en het voorbereiden van de gebiedsontwikkeling Grotestraat Noord en Stadskade.

PROGRAMMALIJN 1: Compacter centrum en aantrekkelijke binnenstadskwartieren.

- **We stellen een gevelfonds in om eigenaren van panden in de binnenstad te stimuleren om (voor)gevels en winkelpuien te verbeteren of te herstellen.**
- **We stimuleren het opstellen van een transformatieplan door eigenaren en andere betrokkenen in de Grotestraat Noord.**
- **Om transformatie te stimuleren stellen wij een transformatiefonds in.**
- **We brengen via een pilot autoverkeer terug in de Grotestraat Noord waardoor het kernwinkelgebied verkleind wordt en transformatie wordt gestimuleerd.**
- **We stellen een leegstandsverordening in om (structurele) leegstand van panden zijnde niet woningen terug te dringen.**

- **Samen met de Herstructureringsmaatschappij Overijssel ontwikkelen we een plan voor de herontwikkeling van de Stadskade (het gebied tussen de bibliotheek, het Stadshuis en het Marktplein incl. Havenblok).**
- **We verbeteren samen met organisaties uit de binnenstad de toeristische bewegwijzering naar de verschillende stadskwartieren uit de koers voor de binnenstad in de binnenstad.**
- **Eén van de speerpunten uit het DNA van de binnenstad is 'dichtbij': Almelo is kleinschalig en een familiestad. Bij een bezoek aan de binnenstad staat niet alleen het winkelen centraal, maar ook het beleven van de binnenstad in een combinatie met verblijven (recreëren, ontspannen). Bij de herinrichtingsopgave nemen we speelvoorzieningen als thema mee en gaan we kijken waar zich mogelijkheden voordoen om dit te realiseren.**
- **We investeren in het vergroenen van de openbare ruimte. Hierdoor wordt de binnenstad aantrekkelijker om in te wonen, winkelen en verblijven.**

Uitvoering in 2020:

Projecten en activiteiten binnen dit spoor dragen bij aan het verkleinen van het kernwinkelgebied, het versterken van het karakter van de vier binnenstadskwartieren en/of het transformeren van winkelruimte in de flanken naar wonen en werken.

1. In 2020 is het gevelfonds van kracht geworden om eigenaren van panden in de binnenstad te stimuleren om (voor)gevels en winkelpuien te verbeteren of te herstellen. Hiermee worden panden aantrekkelijker en de ruimtelijke kwaliteit van de (historische) binnenstad verhoogd. Er is in 2020 één subsidie verstrekt.
2. We hebben een programma van eisen opgesteld voor de gebiedsvisie voor de Grotestraat Noord, als eerste stap in de aanpak van de transformatiegebieden. De Grotestraat Noord is één van de drie transformatiegebieden in het koersdocument en een gebied met hoge leegstand. Het programma van eisen is de basis voor de op te stellen gebiedsvisie en vormt samen met de visie een toetsingskader voor initiatieven voor de panden in het plangebied. Tijdens een tweetal avonden met vastgoedeigenaren is reeds input opgehaald voor de gebiedsvisie. Inmiddels hebben diverse eigenaren de transformatie van hun pand ter hand genomen en zijn zij gestart met planvoorbereiding.
3. Om transformatie te stimuleren gaan wij een transformatiefonds instellen. Het transformatiefonds heeft als doelstelling de ruimtelijk-economische winkelstructuur in het centrum van Almelo te versterken door het beschikbaar stellen van middelen voor concentratie van detailhandel en het stimuleren van herontwikkeling, functiewijziging en verbetering van de gebruiksmogelijkheden van leegstaand vastgoed. Een eerste outline is opgesteld.
4. We hebben sinds 2019 via een pilot het autoverkeer teruggebracht de Grotestraat Noord (Oranjestraat - Hagengracht). Doel van de maatregel is een bijdrage te leveren aan een aantrekkelijke levendige binnenstad en het beperken van de leegstand in het kernwinkelgebied en in de Grotestraat Noord. Deze pilot is in 2020 geëvalueerd en verlengd tot het gereed komen van de gebiedsvisie in 2021.
5. Sinds 1 april 2020 is de leegstandsverordening van kracht in de binnenstad om (structurele) leegstand van panden, niet zijnde woningen, terug te dringen. De leegstandsverordening verplicht eigenaren van leegstaande panden zich te melden zodra hun pand langer dan een half jaar leeg staat (na invoering van de leegstandsverordening). In het kader van de leegstandsverordening worden gesprekken gevoerd met de eigenaren.
6. Samen met de Herstructureringsmaatschappij Overijssel is de gemeente gestart met het opstellen van een ontwikkelvisie Stadskade (het gebied tussen de bibliotheek, het Stadshuis en het Marktplein incl. Havenblok). Een groot deel van het vastgoed in dit gebied is gemeentelijk bezit (zoals bijvoorbeeld parkeergarage Stadsbaken, ANWB/Huis van Katoen, het Havenblok). De ontwikkelvisie is gepresenteerd aan het college en de haalbaarheid wordt in 2021 verder verkend.
7. Eén van de speerpunten uit het DNA van de binnenstad is 'dichtbij': Almelo is kleinschalig en een familiestad. Bij een bezoek aan de binnenstad staat niet alleen het winkelen centraal, maar ook het

beleven van de binnenstad in een combinatie met verblijven (recreëren, ontspannen). Bij de ontwikkelopgaven nemen we deze uitgangspunten mee.

8. We investeren in het vergroenen van de openbare ruimte. Hierdoor wordt de binnenstad aantrekkelijker om in te wonen, winkelen en verblijven. Groen is immers gezond en belangrijk voor het klimaat. Het nodigt uit tot ontmoeting en beweging. Door de stichting bomenstad zijn een aantal projecten uitgevoerd in de openbare ruimte in de binnenstad, verder nemen we deze uitgangspunten mee in de ontwikkelopgaven binnenstad.
9. In aanvulling op het stadsarrangement 2018-2019 hebben we met de provincie Overijssel een nieuw stadsarrangement gesloten. Samen met de provincie en partners in de stad zijn hiervoor projecten in beeld gebracht. Met het aanvullende stadsarrangement 2020 kunnen wij voor een bedrag van 200.000 euro aanvullende projecten realiseren op het gebied van uitstraling en kwaliteit van de binnenstad, Almelo Waterstad, duurzaamheid, de transformatieopgave en de zichtbaarheid van cultureel erfgoed.

PROGRAMMALIJN 2: Versterken Almelose DNA in de binnenstad.

- **We stellen een cultuurmakelaar aan om culturele partijen uit de stad en de omgeving te verbinden aan activiteiten in de binnenstad. Daarmee wordt de binnenstad als podium van de stad gestimuleerd**.

Uitvoering in 2020:

Waar de stad van is zou de binnenstad meer van moeten zijn. Projecten en activiteiten moeten bijdragen aan de versterking van de zichtbaarheid van het DNA van Almelo. De binnenstad draagt het DNA van Almelo, de identiteit van de stad en de geschiedenis van de stad. De betekent dat bedrijven, verenigingen, instellingen, verhalen etc. uit de stad meer zichtbaar mogen worden in de binnenstad.

We hebben een cultuurmakelaar aangesteld om organisaties uit de binnenstad en de amateurverenigingen in Almelo en omgeving te verbinden aan activiteiten in de binnenstad . Daarmee wordt de binnenstad als podium van de stad gestimuleerd. In 2020 hebben de werkzaamheden van de cultuurmakelaar voor een deel ook bestaan uit het ondersteunen en hulp bieden aan culturele organisaties die geraakt zijn door de coronacrisis.

PROGRAMMALIJN 3,4: Versterken positie Noordwest Twente, Vermarkten en imago binnenstad

- **Wij hebben een enthousiaste werkgroep acquisitie in het leven geroepen. Samen met deze partners uit de stad gaan we actieve acquisitie inzetten wat moet leiden tot een compacte kern waar een je een compleet winkelrondje ervaart.**
- **We stellen samen met partners een marketing en communicatieplan op. Meer en meer (binnen)steden zijn bezig zichzelf nadrukkelijker te positioneren en maken keuzes in aanbod, sfeer en marketing.**

Uitvoering in 2020:

Communicatie is de vierde en belangrijke pijler van het programma binnenstad. We kunnen investeren in stenen, evenementen, transformatie, initiatieven etc., maar als de investeerder, regio inwoner, ondernemers etc. van niets weet, komen ze niet in beweging. Een sterke communicatie- en marketingstrategie is dus noodzakelijk om bezoekers, investeerders, ondernemers en bewoners te trekken. We hebben in 2020 het volgende gedaan en gaan hier ook in de toekomst meer op inzetten:

1. Er is een werkgroep acquisitie in het leven geroepen, onder leiding van Start je Winkel. Samen met partners uit de stad wordt gewerkt aan onder andere een bidboek voor acquisitie franchise bedrijven
2. De marketing en promotie van de binnenstad hebben we in 2020 vanwege corona moeten bijstellen. 2020 had in het teken moeten staan van de opening van Haven-Zuid en de viering van 600 jaar Almelo. Door corona zijn de meeste evenementen komen te vervallen.
3. Samen met Centrum Almelo Actief (CAA) hebben we er echter voor gekozen om na de eerste lockdown een campagne op te zetten, om te laten zien dat we blij zijn dat de binnenstad weer

mensen kon ontvangen en om het belang van kopen bij lokale ondernemers te onderstrepen. Dit is de campagne Almelo Loves You geworden.

4. Vanuit Almelo Promotie is onder andere een fontein geplaatst in de Havenkom.

PROGRAMMALIJN 5: Samenwerking

- **We stimuleren de ontwikkeling van een bedrijven investerings-zone (BIZ) voor ondernemers en vastgoed in de binnenstad**

Uitvoering in 2020:

Het programma Binnenstad zet nadrukkelijk veranderingen in gang op ruimtelijk en programmatisch vlak, maar daar horen ook organisatorische veranderingen bij. Daarvoor hebben we het volgende gedaan:

1. Vanaf het voorjaar van 2020 is door Centrum Almelo Aktief (CAA), het GBTwente en de gemeente intensief gewerkt aan de invoering van de Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Binnenstad per 1 januari 2021. Op 15 december 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met de invoering van de Bedrijveninvesteringszone voor ondernemers. In 2021 vindt een officiële draagvlakmeting plaats onder ondernemers. Als een meerderheid van de ondernemers zich uitspreekt voor een BIZ, treedt deze met terugwerkende kracht in werking per 1 januari 2021 en komt de reclamebelasting te vervallen.
2. In het najaar van 2020 is er weer een professionele centrummanager aangetrokken die ondernemers, gemeente en andere partijen in de binnenstad met elkaar verbindt, en die projecten en acties uitvoert ter versterking van de binnenstad.

2.1.1.3 Wat heeft het gekost?

Programma binnenstad	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2019	200	49
Jaar 2020	300	207
Jaar 2021	600	
Jaar 2022	650	
Totaal	**1.750**	**256**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:

Voor het programma binnenstad is een meerjarig incidenteel project ingesteld. Dit betekent dat de totale programmamiddelen voor de periode 2019-2022 beschikbaar zijn gesteld en de werkelijke uitnutting van deze middelen tot en met 2022 kan plaatsvinden.

Het programma heeft een aantal personele wisselingen gekend, waaronder de programmamanager en vastgoedregisseur. Hierdoor schuiven de middelen die voor 2020 gereserveerd waren voor bijvoorbeeld het transformatiefonds door naar 2021 en 2022. Dit geldt ook voor de benutting van het gevelfonds. Daarnaast heeft corona ervoor gezorgd dat een aantal activiteiten niet hebben plaatsgevonden, bijvoorbeeld de viering van 600 jaar Almelo.

2.1.1.4 Indicatoren

Indicator	Peilwaarde (jaartal)	2020	2022	Bron
Groei aantal centrumbezoekers per week	80.000 (2018)	41.700	61.000*	Locatus
Leegstand m2 winkels in nieuwe kernwinkelgebied	2.900 (2018)	2.216	0	Locatus
Leegstand m2 winkels buiten nieuwe kernwinkelgebied	12.160 (2018)	12.146	12.160*	Locatus
Rapportcijfer Almeloërs evenementen aanbod binnenstad	6,8 (2017)	6,8	7,0	Kennispunt Twente (BS monitor)
Rapportcijfer Almeloërs cultuur aanbod binnenstad	6,7 (2017)	6,6	6,5*	Kennispunt Twente (BS monitor)
Rapportcijfer Almeloërs sfeer en gezelligheid binnenstad	6,0 (2017)	6,8	6,5	Kennispunt Twente (BS monitor)
Rapportcijfer Almeloërs veiligheid	6,7 (2017)	7,1	7,0	Kennispunt Twente (BS monitor)
Rapportcijfer Almeloërs parkeermogelijkheid auto binnenstad	6,7 (2017)	6,5	7,0	Kennispunt Twente (BS monitor)
Percentage Almeloërs dat de binnenstad gastvrij vindt	48% (2017)	60%	60%	Kennispunt Twente (BS monitor)
Aantal bedrijfsvestigingen in de binnenstad	672	680	706	Kennispunt (Biro)

* Aangepaste doelstelling conform Begroting 2021

2.1.2 Programma Economie en participatie

2.1.2.1 Wat hebben we bereikt?

Hoofddoel I: Almelo, hier wordt gewerkt

Doel: In 2022 doen minder Almeloërs een beroep op de bijstand en gaan meer Almeloërs van bijstand naar werk.

- **Een betere ontwikkeling van het aantal bijstandsuitkeringen dan in andere gemeenten**

Bereikte resultaten in 2020:
In 2019 waren er in Almelo 65,1 personen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners. In 2020 waren dit er 74,0. Dit is een stijging van 8,9 personen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners (= +13,7%).
Ter vergelijking: de steden van vergelijkbare grootte stegen met 8,5 personen per 1.000 inwoners (= + 24,1%).
Bron: waarstaatjegemeente.nl

- **Minder mensen in de bijstand (in 2022 naar 2.500 bijstandsdossiers).**

Bereikte resultaten in 2020:
In juni 2018 hadden we 2.857 uitkeringsdossiers. Op 1 januari 2020 waren dat er 2.587. Op 31 december 2020 stond de teller op 2.649 uitkeringsdossiers. Deze stijging van 62 dossiers is toe te schrijven aan de coronacrisis.

Doel: In 2022 sluiten vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt beter op elkaar aan.

- **Minder spanning tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt (in 2022 naar "gemiddeld", UWV spanningsindicator).**

Bereikte resultaten in 2020:
De spanningsindicator is de verhouding tussen het aantal openstaande vacatures en het aantal geregistreerde werkzoekenden dat direct inzetbaar is. Ten opzicht van het jaar 2019 is de spanning op de arbeidsmarkt iets afgenomen van 'krap' naar 'gemiddeld' in 2020. Dit betekent dat het voor werkgevers gemakkelijker is geworden om vacatures in te vullen. Echter, dit geldt niet voor alle sectoren. Voor de technische beroepen, ICT en bepaalde zorgberoepen geldt nog steeds dat de arbeidsmarkt krap is. Bron: Twentse arbeidsmarktmonitor

Doel: In 2022 zijn meer Almeloërs in staat om in de veranderende arbeidsmarkt aan het werk te komen of te blijven.

- **Minder mensen terug naar de bijstand (in 2022 naar 20 mensen).**

Bereikte resultaten in 2020:
Het gaat hier om inwoners die na uitstroom uit de uitkering binnen 185 dagen weer instromen. Hierdoor kunnen we pas halverwege 2021 beschikken over het cijfer over 2020. Gemeten over de laatste 6 maanden van 2020 hebben 15 inwoners opnieuw een beroep gedaan op bijstand. Over geheel 2019 waren er dit er in totaal 56. Bron: Werkplein Almelo

Doel: In 2022 zetten meer Almeloërs zich in voor hun stad of buurt.

- **Meer bijstandsgerechtigden zetten zich in voor de samenleving**

Bereikte resultaten in 2020:
In 2020 hebben we 22 inwoners met een uitkering richting vrijwilligerswerk begeleid. Als gevolg van de corona-crisis zijn een aantal vrijwilligersactiviteiten in 2020 (tijdelijk) stopgezet. Het aantal inwoners dat over 2020 voor tenminste 8 uur per week een vrijwilligersactiviteit verricht bedraagt 339. Bron: Werkplein Almelo

Hoofddoel II: Almelo en haar subregio kent een krachtige, groeiende economie

Doel: In 2022 is Almelo aantrekkelijker als vestigingsplaats voor bedrijven

- **Meer banen (in 2022 verhoging van het aantal banen met 4.000 ten opzichte van 2016).**

Bereikte resultaten in 2020:
De gegevens over 2020 komen in de loop van het tweede kwartaal beschikbaar.

- **Een beter ondernemersklimaat (rapportcijfer 7 in 2022).**

Bereikte resultaten in 2020:
In licht van de coronacrisis is de enquete uitgesteld tot de eerste helft van 2021.

2.1.2.2 Wat hebben we gedaan?

Voor hoofddoel I "Almelo, hier wordt gewerkt" voeren we de volgende projecten en activiteiten uit:

Activiteit 1: Uitvoeren van het actieplan arbeidsmarkt
Almelo heeft samen met de provincie Overijssel plannen gemaakt om een structureel nieuw perspectief te creëren. Eén van de terreinen hierbij betrof de arbeidsmarkt. Hiertoe is het actieplan arbeidsmarkt opgesteld met 3 onderdelen:

- **Skills**
- **Ontwikkelen en onderzoeken van nieuwe re-integratiemethodieken gericht op duurzame inzet**
- **Ondersteunen van kleine ondernemers en bevorderen sociaal ondernemerschap**

Uitvoering in 2020:

- **Skills**
  Corona heeft de ontwikkeling van Skills beperkt doordat er minder actieve trajecten konden worden ingezet. Tegelijkertijd heeft dit tot een enorme versnelling geleid bij het willen ontwikkelen van een nieuwe gezamenlijke structuur met alle betrokken partners. Juist door corona is er bij alle partijen (werkgevers, onderwijs en overheid) het besef gekomen dat er veel meer moet worden ingezet op samenwerking en inzet van (maatwerk)scholing in relatie tot werk. Naast de extra budgetten vanuit de crisisdienstverlening voor onder andere scholing en individuele ontwikkeling, leidt dit nu ook tot een gezamenlijke inzet om de mismatch op de arbeidsmarkt te verkleinen. Mooie voorbeelden daarvan zijn de inrichting van een gezamenlijk mobiliteitscentrum en het uitgangspunt van "leven lang ontwikkelen". De resultaten hiervan zullen vanaf het derde / vierde kwartaal 2021 zichtbaar worden.

- **Ontwikkelen en onderzoeken van nieuwe re-integratiemethodieken, gericht op duurzame inzet**
  Eind 2019 is er, vanuit de samenwerking binnen het Twents Huis van de Logistiek, een eerste Almelose pilotgroep gestart. Deze pilot is bedoeld om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werk fit te maken en duurzaam te plaatsen in betaald werk. Met name de duurzaamheid van de plaatsingen was daarbij een belangrijk uitgangspunt. Het resultaat van deze eerste pilot is succesvol. Alle geplaatste deelnemers zijn tot op heden nog aan het werk. Helaas zijn er, vanwege de corona maatregelen, nog geen nieuwe groepen opgestart. Wel is er vanuit Almelo op basis van de verbeterpunten een nieuwe opzet gemaakt voor de invulling van werkfittrajecten. Hierdoor kunnen er direct nieuwe groepen worden opgestart als de coronamaatregelen zijn afgeschaald. De resultaten van de verdere doorontwikkeling van dit concept zullen eind 2021 / begin 2022 zichtbaar worden.

- **Ondersteunen van kleine ondernemers en bevorderen van sociaal ondernemerschap**
  De focus is vooral gericht geweest op het ondersteunen van ondernemers, als het gaat om steunpakketten en de inrichting van crisisdienstverlening.

Activiteit 2: Ondersteunen van Almeloërs met bijstand én problematisch schulden, bij het vinden van werk. Schulden blokkeren mensen op hun weg terug naar de arbeidsmarkt. De urgentie van een effectieve schuldenaanpak wordt steeds breder gedeeld. Publieke en private partijen zijn bereid om in innovatieve projecten te participeren. Een groeiend aantal organisaties ontwikkelt een eigen aanpak en neemt deel in steeds andere projecten. Tegen de achtergrond van decentralisaties is de gemeente de centrale spil in de aanpakken. De gemeente Almelo wil kansen pakken, netwerken uitbreiden en op innovatieve wijze de aanpak van problematische schulden versnellen. Dat doen wij binnen het recent opgezette Schuldenlab Almelo, samen met lokale en landelijke partners. Voor bepaalde doelgroepen zijn er al succesvolle aanpakken die eenvoudig overgenomen kunnen worden. In 2020 willen wij in dit kader aan de slag met het Jongerenperspectieffonds en collectief schuld regelen. Tegelijkertijd wil Almelo zelf een aantal nieuwe aanpakken ontwikkelen in samenwerking met lokale partners en die weer delen met de rest van het land. We zetten –samen met partners- in op het leren omgaan met geld voor kinderen en jongeren (preventie), de rol van de gemeente in schuldenproblematiek en meer grip krijgen op bewindvoering.
Uitvoering in 2020:

- **Jeugd heeft de Toekomst**
  Vanuit Schuldenlab Almelo zijn we gestart met het project Jongeren Perspectief Fonds. Deze aanpak hebben we door de inzet van regionale middelen voor voortijdig schoolverlaters kunnen verbreden, waardoor we een groter aantal jongeren kunnen ondersteunen. De werknaam is mede hierdoor aangepast naar Jeugd heeft de Toekomst. We zijn in 2020 gestart met de selectie en begeleiding van 20 jongeren zonder startkwalificatie, waarvan minimaal de helft schuldenproblematiek heeft. De Stadsbank Oost Nederland, partner in dit project, helpt bij het saneren van de schulden. De jongeren worden op alle leefgebieden ondersteund door trajectbegeleiders en worden financieel gecoacht door een schuldenspecialist. De trajecten duren maximaal 2 jaar en hebben als resultaat dat de jongeren met een schone lei aan het werk gaan of een opleiding gaan volgen.

- **Collectief schuldregelen**
  Na een succesvolle pilot in Den Haag zijn we in 2020 in contact getreden met SchuldenlabNL om de aanpak Collectief Schuldregelen naar Almelo te brengen. De aanpak zorgt ervoor dat mensen met schulden sneller geholpen worden en daardoor eerder schuldenrust ervaren. Ook voor schuldhulpverleners en schuldeisers zijn er diverse voordelen. De implementatie van Collectief Schuldregelen heeft nog niet plaatsgevonden omdat SchuldenlabNL de regie op dit onderwerp in de loop van 2020 heeft overgedragen aan de brancheorganisatie voor schuldhulpverlening. Met een subsidie van het ministerie van SZW worden de kosten van de implementatie flink verlaagd. Voor de inzet van Collectief Schuldregelen hebben we inmiddels een offerte ontvangen van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet. We zijn met diverse partners zoals de Stadsbank Oost Nederland en de woningstichtingen in gesprek om hierover afspraken te maken.

- **Leergang omgaan met geld**
  In 2020 hebben we onderzoek verricht waar binnen het onderwijs vooral behoefte bestaat aan financiële educatie. In eerste instantie blijken dat leerlingen te zijn binnen het havo- en vwo-onderwijs, gezien de vaak naderende overgang 18-/18+. Met het ROC van Twente hebben we een leergang ontwikkeld en afspraken gemaakt met een aantal VO-scholen om deze leergang aan te bieden. Zodra dat kan, zal deze leergang aangeboden worden.

- **Grip op bewindvoering**
  We hebben in 2020 een pilot ontwikkeld waarin we een aantal inwoners die onder bewindvoering staan versneld laten uitstromen. Een voorwaarde is dat de onderbewindgestelde zelf gemotiveerd moet zijn om financieel zelfredzaam te worden. Daar staat tegenover dat zij gedurende een half jaar begeleiding ontvangen van een budgetcoach. Er wordt dan gewerkt aan diverse vaardigheden om de inwoner financiële zelfredzaamheid aan te leren. De pilot is gereed om te starten en we zijn begonnen met het selecteren van mogelijke kandidaten.

- **Buddy app**
  In 2020 hebben we de Buddy internetbankieren app ingekocht. Deze mobiele app is gemaakt om mensen te helpen met hun bankzaken. Gebruikers kunnen Buddy een berichtje sturen als ze vragen hebben over rekeningen, toeslagen of de hoogte van uitkeringen. De app kijkt met de gebruiker mee en geeft handige tips om te besparen en te budgetteren. De app stellen we in 2021 eerst beschikbaar aan de deelnemers van het project Jeugd heeft de Toekomst.

- **Vroegsignalering van schulden**
  Het project Vroeg erop af is een regionaal project rondom de vroegsignalering van schulden. In 2020 in bewerkstelligd dat we maandelijks signalen krijgen van betalingsachterstanden van inwoners bij bijvoorbeeld woningstichtingen, zorgverzekeraars en nutsbedrijven. Deze inwoners schrijven we aan met het aanbod om in gesprek te gaan met een schuldenspecialist. Als er inwoners zijn die meerdere achterstanden tegelijk oplopen, is de afspraak dat we een huisbezoek afleggen. Vanwege de corona-regels hebben we in 2020 bijna geen huisbezoeken verricht.

- **Schuldenspecialisten in sociale wijkteams**
  Veel problemen in het sociaal domein kennen een relatie met financiële problematiek en het gebrek aan perspectief wat daardoor kan ontstaan. De schuldenspecialisten zijn in 2020 toegevoegd aan de sociale wijkteams als onderdeel van een integrale werkwijze. Deze medewerkers helpen inwoners bij het vroegtijdig verkrijgen van overzicht en grip op hun financiële situatie. Daarnaast nemen schuldenspecialisten deel aan diverse projecten, zoals Jeugd heeft de Toekomst, Grip op Bewindvoering en de vroegsignalering van schulden.

Activiteit 3: Inzet van alle participatie instrumenten om de kans op werk te vergroten
We voeren de Participatie-wet uit:

- **Het hanteren en uitvoeren van het nieuw uitvoeringskader Participatiewet 2019-2022**
- **Inclusieve arbeidsmarkt: faciliteren van plaatsingen van mensen met een arbeidsbeperking bij reguliere werkgever.**
- **Invoering van tegenprestatie naar vermogen: door werkzoekenden de kans te bieden zich actief in te zetten voor de Samenleving, vergroten we tegelijkertijd de competenties en werk fitheid van de betrokkenen.**

Uitvoering in 2020:

- **Het hanteren en uitvoeren van het nieuw uitvoeringskader Participatiewet 2019-2022**
  Op 1 december 2020 hebben we de uitvoeringsregeling in een politiek beraad besproken en de stand van zaken toegelicht.

- **Inclusieve arbeidsmarkt: faciliteren van plaatsingen van mensen met een arbeidsbeperking bij reguliere werkgever.**
  In 2020 hebben wij 76 inwoners met een arbeidsbeperking geplaatst in een garantiebaan. Dit betekent dat die inwoners bij een werkgever zijn geplaatst met een loonkostensubsidie en dat er aan die inwoners extra begeleiding wordt gegeven.

- **Invoering van tegenprestatie naar vermogen: door werkzoekenden de kans te bieden zich actief in te zetten voor de Samenleving, vergroten we tegelijkertijd de competenties en werk fitheid van de betrokkenen.**
  In september 2020 heeft de Raad de Verordening tegenprestatie Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Almelo 2020 vastgesteld. Zie voor een uitleg over de tegenprestatie onder activiteit 7.

Activiteit 4: Ondersteunen van initiatieven vanuit ondernemers voor banen in de techniek en logistiek. Techniek en jongeren is al jaren een uitdaging. Onze bedrijven springen om nieuwe aanwas. Wij faciliteren een aantal initiatieven (Techniek Pact, Ontdek High Tech Almelo, Week van de logistiek/techniek) waarbij ons bedrijfsleven en onderwijsinstellingen samenwerken om de jeugd enthousiast te maken over het werken in de techniek en waarbij ze kennismaken met de hightech bedrijven in Almelo. Ook neemt het College deel aan de innovatie box bij Heracles met als doel op laagdrempelige wijze netwerk te bouwen en te onderhouden met onderwijsinstellingen (Universiteit Twente, Saxion en ROC) en hightech bedrijfsleven.
Uitvoering in 2020:

- ***Ontdek Hightech Almelo / Techniekpact***
  De stichting Ontdek Hightech Almelo is een samenwerking van 12 Almelose hightechbedrijven. De stichting heet als doel jongeren te interesseren voor techniek en te laten zien welke mooie hightechbedrijven in Almelo gevestigd zijn. Daarmee weten de bedrijven kennis en talent voor de regio aan te trekken en te behouden. Afgelopen jaar zijn er verschillende activiteiten georganiseerd vanuit Ontdek High Tech. Ze hebben voor zowel basis- als voortgezet onderwijs techniekles aangeboden. Net voor de eerste lockdown is een stagiair dag georganiseerd voor alle stagiairs en afstudeerders van de 12 OHT-bedrijven. Een dag waarop ze in contact komen met stagiairs en afstudeerders van de andere bedrijven maar ook om kennis te maken met andere bedrijven.

- ***Week van de Techniek***
  In 2020 heeft de 11e editie van Week van Techniek plaatsgevonden. Het heeft als doel om meer kennis van de techniek bij te brengen en een positievere attitude t.a.v. de techniek bij genoemde leerlingen (én hun ouders) te bereiken. Dit gebeurt door techniek dichter bij de leerlingen te brengen door de school en de bedrijven in een schoolseizoen aan elkaar te koppelen. Wegens de coronamaatregelen zijn de werkbezoeken van de leerlingen aan de bedrijven niet doorgegaan, maar hebben bedrijven (online) gastlessen gegeven op de scholen. Een kleine aantal lessen is uitgesteld naar februari 2021.

- **Het innovatieplatform van Heracles/ de Innovatiebox**
  Het innovatieplatform van Heracles is in 2020 verder uitgebouwd met deelnemers uit bedrijfsleven, onderwijs en overheid en met nieuwe initiatieven. Het doel is om studenten in deze regio te houden en aan te trekken en bedrijven te helpen innoveren. Een concreet resultaat van deze samenwerking is de High Tech Academy, een samenwerking tussen VDL-ETG, Benchmark, ETC, Urenco, ROC van Twente, Heracles Almelo en de gemeente. Daarnaast zijn er verschillende (onderzoeks-)projecten opgestart rondom hightech, duurzame leefomgevingen, veiligheid en gezondheid. Recent is het vitaliteitsprogramma The Fitgame gelanceerd voor medewerkers van bedrijven en organisaties. Bedacht in het innovatieplatform, ontwikkeld in een samenwerking tussen Medisch Spectrum Twente, ROC van Twente en Heracles.

Activiteit 5: Voorkomen van instroom in de bijstand

Voorkomen dat mensen bijstand nodig hebben, daar hebben alle partijen het meest aan. Daarom worden die mensen waarvan verwacht wordt dat er gevaar op bijstandsafhankelijkheid ontstaat direct geholpen/opgevangen door het werkplein. We hebben een speciale focus op de doelgroep jongeren met als doel jongeren die school niet hebben afgerond te stimuleren en te ondersteunen om alsnog een startkwalificatie te halen (project de Twentse Belofte). In 2019 doen we een pilot waarna we een aanpak uitrollen voor de hele doelgroep.

Uitvoering in 2020:

In maart 2020 is de wijkgerichte uitvoering gestart. Inwoners kunnen voor vragen op alle leefgebieden terecht in het een eigen wijkteam. Ook vragen op het gebied van werk en inkomen zijn onderdeel van de wijkgerichte uitvoering. Door de aanpak dichtbij de inwoner te organiseren kunnen wij sneller inspelen op de ondersteuningsvraag van inwoners.

De aanpak voor jongeren hebben wij opgenomen in het project Jeugd heeft de Toekomst. In dit project worden jongeren geholpen met hun schulden en ligt op de focus op de persoonlijke leerdoelen van de jongere. In het project proberen we jongeren te stimuleren en te ondersteunen in het behalen van een startkwalificatie en in de zoektocht naar werk.

Activiteit 6: Intensivering van de uitvoering van het handhavingsbeleid

We hebben een wettelijke verantwoordelijkheid in het toetsen op de rechtmatigheid van de verstrekte uitkeringen. Wij onderzoeken het vermogen van onze klanten in het buitenland door alle bijstandsgerechtigden te benaderen met de vraag ons te informeren over eventueel eigen vermogen en bij vermoedens deze actief te toetsen. Ook toetsen wij of men voldoende de Nederlandse taal beheerst (de wet Taaleis) en handhaven waar nodig.

Uitvoering in 2020:

Onderdeel Taaleis

We hebben bij iedere inwoner de beheersing van de Nederlandse taal getoetst. Bij 65 inwoners bleek het taalniveau onvoldoende te zijn. Bij deze inwoners zijn er taaltrajecten ingezet om de beheersing van de Nederlandse taal te verbeteren.

De taaltrajecten worden aangeboden door het ROC en de voortgang van deze trajecten worden gemonitord door de coach.

Onderdeel handhaving

In het 4^{e} kwartaal van 2019 begonnen met het project onderzoek inkomsten en vermogen in het buitenland. Eind 2020 zijn 1250 ontvangers van bijstand gevraagd om inzage te geven over eventueel bezit en/of inkomsten in het buitenland. Dat betekent dat nu bijna de helft van het bestand is door genomen. Onderzoek in het buitenland wordt verricht door het Internationaal Bureau Fraude van het UWV. Het IBF kan niet in alle landen onderzoek doen vanwege de situatie ter plaatse. Denk hierbij aan o.a. Syrië en Irak.

Het afgelopen jaar zijn een aantal uitkeringen beëindigd. De uitkeringen die worden beëindigd, worden dat omdat er niet gereageerd is op het verzoek om informatie te verschaffen. Er is in die zin geen verband met inkomsten/vermogen in het buitenland.

Op dit moment worden bij twee personen, die zelf aangegeven hebben dat er inkomsten/ vermogen in het buitenland bestaan, nog onderzoek uitgevoerd.

Er zijn 10 personen gesproken. Deze personen zijn gesproken vanwege het feit dat zij meer dan 20 jaar in het buitenland hebben gewoond, voorafgaand aan vestiging in Nederland.

Begin/medio maart 2021 doen we de aanschrijving voor 1.250 – 1.500.

Activiteit 7: Tegenprestatie naar vermogen
We benutten alle mogelijkheden en instrumenten in de Participatie-wet actief om uitkeringsgerechtigden te activeren om de kans op werk te vergroten. Voorop staat betaald werk bij een reguliere werkgever. Daarom zetten wij, onder voorwaarde van maatwerk gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de bijstandsgerechtigde, ook de onbeloonde maatschappelijke tegenprestatie actief in bij het verstrekken van bijstandsuitkeringen. Hierbij is het van belang dat iemand eerst zelf aangeeft wat hij/zij wil leren tijdens de tegenprestatie.
Uitvoering in 2020:
In september 2020 heeft de gemeenteraad de verordening tegenprestatie vastgesteld. Vervolgens is het plan van aanpak voor de uitvoering gemaakt. In het projectplan is nadrukkelijk opgenomen dat wij met de aanpak aansluiten bij de eigen wens van inwoners ten aanzien van de door hen te verrichten activiteit.

Activiteit 8: Sociaal woningaanbod in balans
Als gevolg van de motie 'Sociale huurwoningen in relatie tot sociaal domein' (behandeling perspectiefnota 27 juni 2019) onderzoeken we of er een mogelijke disbalans is in de Almelose voorraad sociale huurwoningen (verhouding aanbod woningen en vraag vanuit de Almelose bevolking). De uitkomsten hiervan worden meegenomen in de herijking van de woonvisie die halverwege 2020 gereed zal zijn. Op basis hiervan worden nieuwe prestatie afspraken gemaakt met de woningbouwcorporaties.
Uitvoering in 2020:
Het onderzoek heeft plaatsgevonden. Conclusie is dat Almelo een relatief grote voorraad sociale huurwoningen heeft. De huurders daarvan doen relatief vaker een beroep op sociale voorzieningen. In die zin is er sprake van een disbalans. De uitkomsten zijn meegenomen in de woonvisie die in 2021 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Activiteit 9: Minimabeleid ondersteunend bij aan het werk gaan
Het doel is om ons minimabeleid taakstellend in te richten. Er is al een bezuiniging doorgevoerd van 600.000 euro op de langdurigheidstoeslagen. Aanvullend dient nog een bezuiniging van 500.000 euro gezocht te worden.
Uitvoering in 2020:
In 2020 is de herziening van het minimabeleid afgerond. Eerder waren reeds wijzigingen doorgevoerd in de collectieve zorgverzekering, in de individuele inkomenstoeslag en individuele studietoeslag.
In 2020 werd het beleid aangaande de bijzondere bijstand versoberd waar dat mogelijk was. Bijvoorbeeld omdat de collectieve zorgverzekering een alternatief vormt.
Daarnaast werden de vergoedingen vanuit Almelo doet mee exclusief gericht op actieve deelname aan sport en cultuur in groepsverband. De vergoedingen voor activiteiten met een consumptief karakter waren daarbij niet meer mogelijk.
Een en ander heeft er toe geleid dat er over 2020 geen tekort meer was op de middelen voor de minimaregelingen.

Voor hoofddoel II "Almelo en haar subregio kent een krachtige, groeiende economie" voeren we de volgende projecten en activiteiten uit:

Activiteit 1: Bevorderen vestigingsklimaat ondernemers
Met een aantrekkelijk vestigingsklimaat lokken we investeringen uit. Bereikbaarheid, logistiek en kwaliteitsimpuls arbeidskapitaal spelen de ondernemers in de kaart. We zetten stevig in op:

- **Aanpassing kanaal klasse VA, aanleg 2e sluis Eefde, aanpassing kade Buitenhaven.**
- **Top 3 logistieke hotspot: Regionale samenwerking via Regionaal havenbedrijf Twente.**
- **Continueren lobby A1.**
- **Optimaliseren mobiliteit vrachtwagens.**

- **Regiodeals.**
- **Twents Fonds voor Vakmanschap: we gaan werkzoekenden en werkenden actief benaderen en helpen om gebruik te maken van het scholingsfonds zodat men grotere kans op duurzaam werk heeft.**
- **De organisatie van de Summit logistieke hotspots 2020: landelijk evenement waaraan ook Oost NL, de Provincie en de Regio Twente bijdragen.**

Uitvoering in 2020:

- Investeringen in het Twentekanaal voor bevordering van beroepsscheepvaart
  De aanleg van de 2e sluis in Eefde is door Rijkswaterstaat in 2020 voltooid. De aanpassing van het kanaal naar klasse Va vindt plaats in 2021-2023. De procedurele voorbereidingen voor de aanpassing kade Buitenhaven zijn in 2020 gestart.
- Stijging op de top 10 - lijst van logistieke hotspots
  In 2020 is Twente van plaats 8 naar 6 gestegen op de ranking van logistieke hotspots in Nederland.
- Deelname aan Summit Logistieke Hotspots 2020
  In november 2020 heeft met deelname van Almelo de Summit Logistieke Hotspots 2020 plaatsgevonden. Tijdens deze Summit is de nieuwe ranking op plaats 6 gepresenteerd en heeft Almelo haar ambities voor uitbreiding van de XL locatie benadrukt.
- Continueren lobby A1.
  De eerder gevoerde lobby A1 heeft geleid tot een vervroegde verbreding van de snelweg. De werkzaamheden voor de verbreding hebben geheel 2020 plaatsgevonden en worden voortgezet in 2021.
- Optimaliseren mobiliteit vrachtwagens.
  In 2020 hebben we bijgedragen aan een visie voor verbetering van mobiliteit van vrachtwagens die in Provinciaal verband is opgesteld. Het is provinciaal vraagstuk. De visie is tot stand gekomen in samenwerking met wegbeheerders (Rijkswaterstaat en gemeenten), belangenorganisaties, ondernemers en parkmanagers. De visie is op 11 februari 2020 door Gedeputeerde Staten van Overijssel vastgesteld. Voortkomend uit deze visie is het Meerjarenprogramma Aanpak vrachtwagen parkeren Overijssel uitgewerkt, waar Almelo aan deelneemt. De focus is gericht op het realiseren van een netwerk van veilige en beveiligde parkeerterreinen voor vrachtwagens met passende voorzieningen (truckparkings).

- **Regiodeals en Twents Fonds voor Vakmanschap**

Corona heeft tot een enorme versnelling geleid bij het willen ontwikkelen van een nieuwe gezamenlijke structuur, als het gaat om de regiodeals "Twents Huis van de Logistiek", "Skills Twente" en het "Twents Fonds voor Vakmanschap". Door corona is er bij alle partijen (werkgevers, onderwijs en overheid) veel meer het besef gekomen dat er moet worden ingezet op samenwerking en inzet van (maatwerk)scholing , in relatie tot werk. Naast de vele extra budgetten vanuit de crisisdienstverlening voor onder andere scholing en individuele ontwikkeling, leidt dit nu tot een gezamenlijke inzet om de mismatch op de arbeidsmarkt te verkleinen voor zowel werkzoekenden als werkenden. Daarbij wordt nu volop ingezet op de verbindingen die nodig zijn voor o.a. ontschotting van middelen en dienstverlening. Voorbeelden daarvan zijn de verbinding die nu worden gelegd met de mobiliteitsdienstverlening, beroepsgroepenketenaanpak, onderwijsinstellingen, UWV, werkgeversen vakbonden om tot een efficientere dienstverlening te komen. De resultaten hiervan zullen. naar verwachting, vanaf het derde / vierde kwartaal 2021 zichtbaar worden.
Uit de cijfers van 2020 blijkt dat Almelose inwoners naar verhouding veel gebruik van het Twents Fonds voor Vakmanschap. In totaal zijn er 648 scholingsvouchers aangevraagd door Almelose inwoners. Daarvan zijn er 183 toegekend. Gerelateerd aan de omvang van de beroepsbevolking per gemeente, is Almelo daarmee koploper in zowel het aantal aanvragen als toekenningen.

Activiteit 2: Ondernemersdienstverlening verbeteren
We willen de dienstverlening aan ondernemers en het contact met hen verbeteren. Daarom lanceren we in november 2019 het Ondernemersloket: 1 loket, 1 aanspreekpunt voor Almelose bedrijven waar hun vragen snel en efficiënt beantwoord worden. In 2020 zal doorlopend gewerkt worden aan de kwaliteit van onze dienstverlening, verbetering van de interne samenwerking op vraagstukken van ondernemers, en de informatievoorziening. Ook verwachten we in 2020 de eerste Almelose Bedrijven Investeringszone (BIZ) te hebben met de bedrijvenkring Bornsestraat.
Uitvoering in 2020:
Ondernemersloket
Het bedrijfsleven is in 2020 geraakt door de corona-maatregelen. Vanuit het Ondernemersloket is er veel aandacht geweest voor gericht contact met ondernemers om aandacht te hebben voor de getroffen ondernemers en een beeld te hebben van de impact van de corona-maatregelen. Tijdens de eerste lockdown zijn hiervoor meer dan 100 bedrijven telefonisch benaderd. Tevens hebben de accountmanagers de bezoeken van bedrijven gecontinueerd om daarmee het contact te versterken. Het team van EZ accountmanagers is versterkt met de uitbreiding van 1 accountmanager.

Ondernemers hebben het Ondernemersloket weten te vinden. In 2020 zijn er ruim 200 e-mails en telefonische vragen rechtstreeks via het Ondernemersloket behandeld, naast de vragen die rechtstreeks binnenkomen bij de adviseurs van het OL. De vragen betreffen allerlei vraagstukken zoals parkeerproblematieken, omgevingsgvergunningen, de ondersteuningsmaatregelen, openingstijden van de supermarkten, uitbreidingsmogelijkheden, enzovoort.
Het Ondernemersloket heeft gebruik gemaakt van social media. Op LinkedIn zijn ruim 50 berichten geplaatst of gedeeld met de hashtag #ondernemersloketAlmelo. Het hoofdthema hiervan was het informeren over de corona ondersteuningsmaatregelen. Tevens is op onze een pagina ingericht om ondernemers up-to-date te informeren over deze maatregelen. Verder zijn er ruim 500 welkomstpakketten verstuurd aan Almelose startende ondernemers en hebben bijna 4.000 ondernemers een kaart met een eindejaarsgroet ontvangen.

In het najaar van 2020 zijn we in samenwerking met Qredits gestart met de voorbereiding van de training "Toekomstgericht Ondernemen". Met deze training worden ondernemers begeleid bij het herijken van de bedrijfsopzet om daarmee de continuïteit van het bedrijf te verbeteren. De training is in maart 2021 gestart.

Faciliteren Bedrijven investeringszones
Almelo is gebaat bij een professionele samenwerking tussen ondernemers die zaken als beveiliging, infrastructuur, groenonderhoud, kwalitatieve uitstraling, werkgelegenheidsprojecten etc. met elkaar ter hand nemen. Daarvoor is de Wet Bedrijven investeringszones beschikbaar.
Dat betekent dat alle bedrijven een bijdrage betalen op grond van een BIZ verordening die de gemeente Almelo uitvoert. Het ontvangen bedrag wordt via een subsidie aan een stichting uitbetaald.

Nadat in 2019 de Bedrijvenkring Bornsestraat Almelo een activiteitenplan heeft opgesteld en daarnaast ter voorbereiding een stichting heeft opgericht, zijn in het eerste kwartaal van 2020 samen met het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Twente en de gemeente Almelo verdere voorbereidingen getroffen om de bedrijven investeringszone per 1 januari 2021 in te laten gaan. Vanwege de coronacrisis zijn bij de bedrijvenkring de prioriteiten verschoven en hebben ze besloten de invoering van de bedrijven investeringszone met een jaar uit te stellen.

In het najaar van 2020 hebben de bedrijvenkring en de gemeente een onderhoudsovereenkomst voor de openbare ruimte gesloten. Daarmee wordt het niveau van de openbare ruimte naar een hoger niveau getild en

heeft een positief effect op de uitstraling van het bedrijvenpark. Deze overeenkomst wordt gezien als de opmaat naar de Bedrijven investeringszone Bedrijvenkring Bornsestraat Almelo.

Activiteit 3: Bedrijventerreinen

Ons belang is een aantrekkelijk aanbod van geschikte bedrijfskavels te hebben voor eventuele uitbreiding van Almelose bedrijven en aan te trekken nieuwe ondernemingen. Waarbij aanbod en vraag in balans moeten zijn. Wij hebben hierbij doorlopend overleg en afstemming in de regio en met de Provincie Overijssel. In 2020 verwachten wij de resultaten van ons onderzoek naar eventuele uitbreiding van XL-Park 2 op basis waarvan het vervolg bepaald zal worden.

Uitvoering in 2020:

Onderzoek grootschalige kavels

In 2020 heeft in regionaal verband een onderzoek plaatsgevonden naar de marktpotentie voor grootschalige kavels in Twente. Bureau Stec heeft hierover in december 2020 gerapporteerd. Conclusie is dat de Zuidwestelijke hoek A35 en Twentekanaal, nabij XL Businesspark het meest geschikt is voor uitgifte van grootschalige kavels tussen 2 en 5 hectare. Op het moment van schrijven ligt het rapport voor advisering voor aan de Twenteboard. Aan de hand daarvan gaan we een ontwikkelstrategie opstellen.

Aanbod bedrijventerreinen en deprogrammeringsafspraken

Almelo had in 2020 ongeveer 30,5 hectare aanbod aan bedrijventerreinen. Daarvan is 12,12 hectare van ingetrokken ter nakoming van deprogrammeringsafspraken met Provincie Overijssel en de Twentse regiogemeenten. Na aftrek van deze 12,12 hectare had Almelo in 2020 nog circa 18,5 hectare beschikbaar voor uitgifte. Er is in 2020 5,4 hectare uitgegeven. Dat betekent een restant van circa 13 hectare aan het eind van 2020. Door een sterk aantrekkende vraag is in de Twentse regio en Provincie Overijssel afgesproken dat van de gedeprogrammeerde grond alsnog 10 hectare uitgeefbaar wordt. Het betreft de locatie Bedrijvenpark Twente Noord. De voorwaarde is dat Almelo aan de Provincie Overijssel en Twentse gemeenten aantoont dat er van de beschikbare grond ad. 13 hectare nog ongeveer 4 hectare resteert. Dus wanneer 75% van reguliere aanbod verkocht is. Deze situatie doet zich met de optiecijfers in 2020 naar verwachting medio 2021 voor. Op dit moment overschrijdt de belangstelling voor deze nog vrijkomende 10 hectare al het aanbod.

Activiteit 4: Verbeteren vestigingsklimaat voor (potentiële) werknemers van bedrijven

Voor werknemers van bedrijven zijn we een levendige, aantrekkelijke stad. We faciliteren partijen die werken aan een levendig Almelo:

- **Stichting Almelo Promotie, Inzet op evenementen en stadspromotie.**
- **Stichting Centrum Activiteiten Almelo**
- **Stichting Stadsfonds Almelo voor kunst en cultuur**
- **Initiatieven op Water-boulevard zoals Stichting Almelose Platbodems, bruidsboot en B&B op water**

Uitvoering in 2020:

Stichting Almelo Promotie

Wij verlenen Stichting Almelo Promotie in 2020 subsidie waarmee evenementen financieel en met diensten ondersteund worden. Verder zorgt de stichting voor het promoten en profileren van Almelo.
In 2020 vonden veel evenementen door de coronacrisis geen doorgang. Het budget dat niet is aangewend heeft de stichting inmiddels teruggestort. Ook grote nieuwe evenementen zoals het openen van de nieuwe Havenkom, Almelo 75 jaar bevrijding en Almelo 600 jaar gingen niet door. Profilering en stadspromotie spitste zich in 2020 toe op Almelo als groene waterstad, met ruimte voor de technische maakindustrie en talentontwikkeling. In 2020 heeft de stichting tijdens de eerste coronagolf evenementenorganisatoren en ondernemers ondersteunt. Daarnaast is de stichting verhuisd naar de Grotestraat waar ze in samenwerking met Heracles een clubshop hebben ingericht en hebben ze de fonteinen op het Marktplein voorzien van verlichting.

In het najaar van 2020 is conform de budgetsubsidieovereenkomst door de stichting een Evaluatie 2018-2021 uitgevoerd. Daarin is een aantal kansen en aanbevelingen gedaan die mee worden genomen in de systematiek van de Maatschappelijke Vraag 2022.

Almelo Waterstad
In het voorjaar van 2020 is de havenkom gerealiseerd. Dit heeft ertoe geleid dat ondanks de beperkende maatregelen het aantal vaarbewegingen in en om het centrum zienderogen is toegenomen. Onder andere met de praam "Stad Almelo II" en de sampans zijn tochten georganiseerd die de beleving in en om het water hebben vergroot.

In juni 2020 is de motie 'Versterken groen en blauw in Almelo' aangenomen. Naar aanleiding van deze motie is in het najaar het Visiedocument 'Almelo Waterstad' met een bijbehorende Economische Impactanalyse opgeleverd. In dit visiedocument zijn kansen en uitdagingen benoemd die van Almelo dé Waterstad van Twente gaan maken. Het bevaarbaar maken van het Almelo-Nordhornkanaal (t/m de Schelfhorst) is daar onderdeel van, maar er wordt tevens ingezet op de profilering van Almelo als waterstad. Voor het bevaarbaar maken van het Almelo-Nordhornkanaal (t/m de Schelfhorst) wordt voor de perspectiefnota van 2021 een (investerings)voorstel opgesteld.

Activiteit 5: Faciliteren van het MKB
Het MKB is onze banenmotor, de (stille) kracht van onze economie. Wij faciliteren via:

- **Het Ondernemersloket: zie hiervoor**
- **Ons inkoopbeleid gericht op verbinding met lokale en regionale ondernemers: in 2020 publiceren wij onze inkoopkalender.**
- **Het ROZ dat voor ons programma's uitvoert voor startende ondernemers.**

Uitvoering in 2020:
In 2020 is de aanbestedingskalender op de website gepubliceerd, waardoor lokale partijen geïnformeerd zijn en kunnen inschrijven op de aanbesteding.. Daarnaast worden de nationale en Europese aanbestedingen op TenderNed gepubliceerd.

ROZ begeleidt en adviseert mensen met plannen om een bedrijf te starten en pas gestarte ondernemers. In 2020 is met 81 potentiële starters een intakegesprek gevoerd. Hiervan zijn 29 mensen doorgestroomd naar het voorbereidingstraject op het starten van een bedrijf. Daarnaast zijn in 2020 8 gestarte ondernemers begeleid.

In 2020, het jaar dat gekenmerkt wordt door de corona-crisis, is de samenwerking met ROZ van grote toegevoegde waarde gebleken. Samen met ROZ is in korte tijd de uitvoering van landelijke overheidsmaatregelen opgezet. In 2020 zijn 2.167 Tozo-uitkeringen (inkomensaanvulling) verstrekt voor een totaalbedrag van 7,66 miljoen euro. Daarnaast zijn er 303 Tozo-kredieten verstrekt voor een totaalbedrag van 2,63 miljoen euro.

2.1.2.3 Wat heeft het gekost?

Programma economie en participatie	Beschikbaar	Werkelijk / Prognose
Jaar 2019	750	219
Jaar 2020	880	355
Jaar 2021	50	
Jaar 2022	50	
Totaal	**1.730**	**574**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:
Voor het programma Economie en Participatie is een meerjarig incidenteel project ingesteld. Dit betekent dat de totale programmamiddelen voor de periode 2019-2022 beschikbaar zijn gesteld en de werkelijke uitnutting van deze middelen tot en met 2022 kan plaatsvinden.

2.1.2.4 Indicatoren

Indicator	Peilwaarde (jaartal)	2020	2022	Bron
Een betere ontwikkeling van het aantal bijstandsuitkeringen dan in de andere gemeenten.	-2,7% t.o.v. -4,2% (2018)	+13,7% tov +24,1%	% daling Almelo > vergelijkbare gemeenten	waarstaatjegemeente.nl
Minder mensen in de bijstand	2.857 (2018)	2.649	2.500	Gemeente Almelo
Minder spanning tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt	krap (2018)	gemiddeld	gemiddeld	Kennispunt Twente (arbeidsmarktmonitor)
Minder mensen terug naar de bijstand	65 (2018)	15 (tussenstand)	20	Gemeente Almelo
Meer bijstandsgerechtigden zetten zich in voor de samenleving	336 (2018)	339	1.800	Gemeente Almelo
Meer banen in Almelo	40.700 (2016)	volgt	43.282 (+4.000)	Kennispunt Twente (arbeidsmarktmonitor)
Een beter ondernemingsklimaat	6,4 (2018)	volgt	7,0	Gemeente Almelo (ondernemerspeiling)

2.1.3 Programma Duurzaamheid

2.1.3.1 Wat hebben we bereikt?

Doel: In 2022 is de openbare ruimte schoner met meer (functioneel en natuurlijk) groen, meer onverhard terrein en meer open water van goede kwaliteit.

- **Toename van 6.000 m2 groen en onverhard terrein in 2022 in de openbare ruimte van de gemeente Almelo.**
- **Eind 2022 doen 20 Almelose scholen mee aan educatieprojecten over afval**

Bereikte resultaten in 2020:

De doelstelling van 6.000 m^2 is al gerealiseerd. Eind 2020 staat de teller al op 8.765 m2 meer groen in de openbare ruimte, ten opzichte van de start van het programma. Bij (onderhouds-)projecten in de openbare ruimte is nu structureel aandacht voor functioneel groen en het voorkomen van wateroverlast.
Vanwege het coronavirus zijn de meeste educatieprojecten met scholen een jaar verplaatst. Er is wel digitaal aandacht geweest voor zwerfafval en in het najaar is in De Riet en in het Nieuwstraatkwartier het zakgeldproject zwerfvuil gestart.

Doel: In 2022 is de openbare ruimte in Almelo beter voorbereid op en bestand tegen wateroverlast en hittestress.

- **Toename van 5.000 m2 open water in 2022 in de gemeente Almelo.**

Bereikte resultaten in 2020:

In totaal is er bijna 8.000 m2 extra open water bijgekomen sinds de start van het programma. De doelstelling is ruimschoots gerealiseerd. Maar dan zijn we er nog niet. Het klimaat verandert. De weersextremen worden steeds groter en Almelo ligt geografisch in het lagere deel van de delta van Twente. Om hierop te kunnen anticiperen zijn we in de tweede helft van 2020 gestart met het opstellen van de Almelose Klimaatadaptatiestrategie.

Doel: In 2022 gebruiken Almelose inwoners, bedrijven en instellingen relatief minder fossiele en meer duurzame energie en ervaren hiervan ook de voordelen.

- **Eind 2022 is 20% van het totale energiegebruik in Almelo duurzaam opgewekt.**
- **In 2022 rijden er 1000 bedrijfs- en personenauto's in Almelo op elektriciteit ((Full Electric Vehicle (FEV) en Plug-in Hybrid Electric Vehicle (PHEV)) of waterstof**

Bereikte resultaten in 2020:

Het zonnepark Aadijk van 40 hectare is in werking en er ligt 23 hectare aan zonnepanelen op grote bedrijfsdaken. Daarnaast hebben diverse bedrijven in 2020 een SDE-subsidie ontvangen, waarmee zij duurzame energieopwekking willen gaan realiseren. Een doorrekening laat zien dat eind 2020 ongeveer 17% van het Almelose elektriciteitsverbruik duurzaam is opgewekt.

In september 2020 reden er 463 bedrijfs- en personenauto's in Almelo (deels) elektrisch. De openstelling van de subsidieregeling van het Rijk voor de aanschaf van volledig elektrische auto's heeft dit een "boost" gegeven. In deze berekening zijn geen leaseauto's meegerekend, aangezien deze geregistreerd staan op naam en adres van de leasemaatschappij. Er zijn in deze berekening alleen auto's meegenomen die op naam en adres in Almelo staan. De cijfers over het laatste kwartaal van 2020 zijn op dit moment nog niet beschikbaar.

Doel: In 2022 kunnen inwoners makkelijker duurzame initiatieven nemen

- **In 2022 zijn er tenminste 12 initiatieven van inwoners op het gebied van duurzaamheid (zoals energiecoöperaties) waar meerdere huishoudens aan mee doen.**

Bereikte resultaten in 2020:

Ondanks of dankzij het coronavirus waren er in 2020 17 initiatieven bij de gemeente bekend op het gebied van duurzaamheid, waaraan meerdere inwoners deelnamen. Sommige initiatieven zijn incidenteel en andere zijn structureel. De initiatieven zijn onder te verdelen in drie categorieën: afval (6), energie (3) en klimaat (8).

2.1.3.2 Wat hebben we gedaan?

Programmalijn 1: In Almelo wordt minder fossiele energie gebruikt en meer duurzame energie opgewekt.

- **We stellen samen met de andere Twentse gemeenten, provincie en Waterschap de Regionale Energie Strategie Twente op.**
- **Samen met stakeholders (Cogas/Coteq) en woningbouwcorporaties stellen we een warmtevisie op.**
- **We breiden onze zonneladder uit naar een energieladder Almelo.**
- **Het zonnepark Aadijk is in werking en wekt in 2020 stroom op voor 10.000 huishoudens.**
- **We faciliteren en stimuleren andere initiatieven om ook grootschalige duurzame energie op te wekken in Almelo. In 2019 zijn meerdere SDE- subsidies (totaal ruim 10 MW) verleend aan verschillende bedrijven en instellingen in Almelo. In 2020 zullen daarom meer daken voorzien zijn van zonnepanelen.**
- **Het onderzoek naar verduurzamen van de openbare verlichting is in 2019 afgerond en in 2020 wordt een start gemaakt met het versneld omzetten van de openbare verlichting naar LED. In totaal zullen ruim 11.000 armaturen in 4 fases vervangen worden.**
- **Het eerste deel (15 voertuigen) van ons wagenpark wordt elektrisch (m.u.v. tractie).**
- **Er komen meer openbare laadpalen in Almelo (op aanvraag van inwoners).**
- **Het energieloket Duurzaam Thuis Twente ondersteunt woningeigenaren met het verduurzamen van hun huis.**
- **Ons eigen maatschappelijk vastgoed gaan we verder verduurzamen, om het goede voorbeeld te geven maar ook om kosten (energie) te besparen.**
- **Scholen blijven we faciliteren met het verduurzamen van hun gebouwen.**

Uitvoering 2020:

- **Opwek duurzame energie**

  De Duurzame Energieladder is door de gemeenteraad vastgesteld en is als input gebruikt voor de concept Regionale Energie Strategie (RES) Twente die ook in 2020 is vastgesteld. In de Duurzame Energieladder staat de visie op grootschalige en kleinschalige duurzame energieopwekking verwoord. Daarnaast zijn twee gebieden aangewezen waar grootschalige duurzame energie kan worden opgewekt. Initiatiefnemers weten nu wat de beleidskaders zijn. Voor de beide clustergebieden van de Duurzame Energieladder, te weten Almelo Noord en Almelo West, zijn initiatiefnemers voor een zonnepark in beeld en er zijn participatieprocessen doorlopen. Het clustergebied Almelo Noord is tevens zoekgebied voor grootschalige windenergie. Samen met de gemeenten Twenterand en Tubbergen en de provincie wordt onderzocht of een gemeenschappelijke gecombineerde gebiedsontwikkeling op het gebied van windenergie in de toekomst mogelijk is.

  Bedrijven krijgen ondersteuning bij het realiseren van zonnepanelen op hun dak en bij het aanvragen van SDE subsidie. De werkzaamheden voor de koudewinning uit de Leemslagenplas zijn in volle gang en in 2021 zal koude worden geleverd aan het ziekenhuis ZGT.

- **Van het aardgas af**

  De Warmtevisie is in september vastgesteld door de gemeenteraad. In deze visie zijn de wijken aangewezen die beoogd zijn om voor 2030 van het aardgas af te gaan. Het proces voor het opstellen van wijkuitvoeringsplannen voor deze wijken is gestart, in samenwerking met lokale partners. Voor het gebied Aalderinkshoek is er gewerkt aan een wijkanalyse en een technisch onderzoek. Ook het participatietraject rond de verduurzaming van Aalderinkshoek is gestart. Zo is er eind 2020 een flyer verspreid in de gehele wijk om mensen uit te nodigen mee te denken over verduurzaming van de wijk in alle opzichten. Dit krijgt een vervolg in 2021.

- **Energiebesparing**
  Scholen, bedrijven en sportverenigingen worden gefaciliteerd in het verduurzamen van hun gebouw en het opwekken van duurzame energie, onder andere via De Groene Club (KNVB) en VNO-NCW. Inwoners worden gefaciliteerd door het energieloket van de gemeente Almelo, Duurzaam Thuis Twente. Zij hebben een website waar inwoners van Almelo informatie kunnen krijgen over het verduurzamen van hun huis, een helpdesk (telefonisch en per mail) en wooncoaches geven op verzoek een advies bij inwoners thuis. Deze adviezen aan huis hebben in verband met het coronavirus stilgelegen, maar zijn inmiddels weer gestart. In 2020 hebben 59 particuliere woningeigenaren hiervan gebruik gemaakt. In 2020 zijn er voorbereidingen getroffen voor samenwerking met een nieuw energieloket per 1 januari 2021.

  De gemeente heeft een subsidie van het Rijk ontvangen voor het stimuleren van kleine energiebesparende maatregelen bij particuliere woningeigenaren. Na de zomervakantie is de campagne “poen voor groen” gestart. Inwoners kunnen een voucher aanvragen voor het aanschaffen van energiebesparende producten. Hier hebben in 2020 circa 350 mensen gebruik van gemaakt. Deze actie loopt door tot eind 2021. In het Nieuwstraatkwartier is deze subsidie gebruikt voor zogeheten straatacties en voor warmtescans. Eind 2020 is in overleg met de woningcorporaties een subsidieaanvraag ingediend voor Regeling Reductie Energieverbruik Woningen (RREW) die ook bedoeld is voor huurders. In het Nieuwstraatkwartier is met inwoners gekeken naar mogelijkheden voor verbetering en verduurzaming van woningen. De ervaringen die hier worden opgedaan nemen we mee in de rest van de stad.

  In 2020 is de verlichting bij 1000 openbare lantaarnpalen vervangen door LED. En er is gestart met de voorbereiding van de vervanging van de volgende tranche lantaarnpalen.

  In de gehele energietransitie komen we een aantal knelpunten tegen:
  - De uitwerking van de warmtevisie in wijkuitvoeringsplannen kost meer personele capaciteit dan verwacht, op het gebied van beleid en onderzoek, maar ook op het gebied van communicatie en participatie.
  - Veel inwoners hebben de behoefte om aan de hand te worden genomen in het gehele proces van woningverbetering en -verduurzaming. Dit vraagt om een aanzienlijke inzet van de gemeente. Er zijn niet genoeg middelen en mensen om dit op grote schaal toe te passen.
  - Er is door het Rijk nog niet tegemoet gekomen aan de voorwaarden die gemeenten via de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) aan het Klimaatakkoord hebben gesteld, zoals vergoeding van de uitvoeringslasten, passende wetgeving en voldoende financieringsinstrumenten voor inwoners.

- **Duurzaam vervoer**
  De realisatie van de F35 vordert gestaag: in 2020 is het deel tussen Aalderinkssingel en Schuilenburgsingel gerealiseerd. De jaarlijkse toename van het aantal elektrische fietsen leidt tot meer gebruik van de fiets voor woon-werkverkeer, dit wordt actief gestimuleerd door bedrijven.

  Sinds de start van het programma zijn, op verzoek van inwoners, 25 openbare laadpalen voor het opladen van elektrische auto's geplaatst in Almelo, waarvan 22 met een dubbele laadmogelijkheid. Daarnaast zijn er nog 11 verzoeken in behandeling. Eind 2020 telt het wagenpark van de gemeente 20 elektrische voertuigen. Op de begraafplaats wordt gebruik gemaakt van elektrische karren en een elektrisch busje.

Er loopt een verkenning naar de mogelijkheden voor Zero Emission Stadslogistiek. Dit houdt in dat de distributie van goederen van en naar de binnenstad geschiedt met duurzame voertuigen, daarbij gebruikmakend van verdeelcentra aan de randen van de stad. We zien een duidelijke trend dat lokale pakjes- en maaltijdbezorgers gebruik maken van duurzame vervoersmiddelen, zoals elektrische scooters en de fiets.

Programmalijn 2: De openbare ruimte is schoner met meer groen en open water.

- **De Waterboulevard en de stadshaven is gerealiseerd waardoor er 2.000 m2 meer open water in de binnenstad aanwezig is.**
- **Bij reguliere onderhoudswerkzaamheden zoals bij rotondes, bermen en trottoirs wordt ruim 2.500 m2 meer groen aangelegd.**
- **We stimuleren inwoners (vooral ook scholieren) en bezoekers om de stad schoon te houden en hierdoor het zwerfafval te verminderen. 12 scholen doen mee met het PMD projec**t.

Uitvoering 2020:

- **Groen en water**

  Bij reguliere onderhoudswerkzaamheden en bij wijkinrichtingsplannen wordt waar mogelijk meer groen en meer open water van goede kwaliteit en minder verhard terrein aangelegd. Zo zijn de Waterboulevard, de stadshaven en de verbinding van het water bij Indië naar de Waterboulevard gerealiseerd. En in de Waterboulevard is ruim 400 m² drijvend groen aangebracht. Bij de grote herinrichtingprojecten van de Plesmanweg, Kolthofsingel, Bleskolksingel is in totaal ruim 5.000 m^2 meer groen gerealiseerd en bij de Schoolstraat 160 m^2 meer groen. Het centrum is verder verfraaid met 390 m^2 extra groen in de Grotestraat.

  Op verschillende plekken (waaronder de Henriëtte Roland Holstlaan en Aalderinkssingel) in Almelo is een lint van bloemen ingezaaid. En langs de Egbert Gorterstaat (station tot Waterboulevard) is tussen de bomen een deel van het gras vervangen door planten. Daardoor zien groenstroken er fleurig uit, maar er komen ook veel vlinders, bijen en andere insecten op af.

- **Minder zwerfafval**

  In 2020 zijn verschillende maatregelen ingevoerd om de hoeveelheid bijplaatsingen bij milieueilanden te verminderen. Zo zijn er bloementuintjes aangelegd en zijn er stickers geplaatst. In de tweede helft van 2020 is besloten het cameratoezicht structureel te maken, en daarbij ook het aantal locaties met vaste camera's bij milieuparkjes uit te breiden. Daarnaast is het in 2019 ingevoerde mobiele cameratoezicht blijvend inzetbaar bij alle ondergrondse containers.

  "Heel Almelo schoon" heeft dit jaar vanwege corona niet plaats gevonden en wordt verplaatst naar volgend jaar. De portefeuillehouder afval heeft het initiatief genomen om samen met inwoners zwerfafvalrondes te lopen. Vanwege corona zijn deze helaas gestaakt, maar dit wordt - zodra het kan - weer opgepakt. Inwoners die individueel willen meehelpen om op te ruimen worden gefaciliteerd met gratis grijpers, handschoenen en vestjes. In De Riet en het Nieuwstraatkwartier is in het najaar een 'Zakgeld voor zwerfafval' project gestart voor 8-12 jarigen. CSG Het Noordik heeft tijdens de Wastebattle gewonnen met hun plan voor De Hotseat. De Hotseat is doorontwikkeld en gerealiseerd door Almelose bedrijven. In het voorjaar van 2020 is de Hotseat geplaatst op schoolplein van het Noordik. Een tweede komt in centrum Almelo.

Programmalijn 3: De openbare ruimte is beter voorbereid op en bestand tegen wateroverlast en hittestress

- **We werken het project Almelo's klimaat in stroomversnelling verder uit tot een uitvoeringsplan.**
- **We gaan 1 hectare regenwater van het rioolstelsel afkoppelen voor betere waterbestendigheid.**
- **We organiseren risico dialogen met inwoners, corporaties, bedrijven en instellingen naar aanleiding van de stresstesten.**

Uitvoering 2020:

In 2019 zijn stresstesten uitgevoerd en zijn de effecten in beeld gebracht die worden veroorzaakt door het veranderende klimaat. Het gaat dan over overstroming, extreme regenval, droogte en hitte. De resultaten van deze stresstesten hebben we op 4 februari 2020 gepresenteerd in een politiek beraad en via een klimaateffectspel hebben de raadsleden ons leidende principes meegegeven om de effecten te kunnen prioriteren. Welke effecten van weersextremen zijn onacceptabel, welke zijn onwenselijk en welke zijn acceptabel? Deze principes zijn de basis voor de Almelose Klimaatadaptatiestrategie. We zijn in het vierde kwartaal van 2020 gestart met het bepalen van deze strategie. De strategie bestaat uit een beschrijving van de problematiek, de te verwachten effecten en een 3-tal scenario's die mogelijke handelingsperspectieven beschrijven om klimaatrobuust te worden. We hebben in de eigen organisatie verschillende dialogen gevoerd.

In de raadsvergadering van 30 juni 2020 is er een motie aangenomen om inwoners te stimuleren om hun tuin te vergroenen/te ontstenen. Het uitwerken van deze motie is verwerkt in het project voor het opstellen van de Almelose Klimaatadaptatiestrategie.

Bij reguliere onderhoudswerkzaamheden, bij wijkinrichtingsplannen en bij nieuwe ontwikkelingen wordt de omgeving beter bestand gemaakt tegen de gevolgen van wateroverlast, droogte en hittestress. Bij onderhoudsprojecten en wijkinrichtingsplannen wordt standaard gekeken of er kansen zijn om verhard oppervlak van het riool af te koppelen, of er meer ruimte is voor groen, of dat de inrichting van de weg zodanig wordt aangepast dat er (tijdelijk) regenwater kan worden geborgen bij zware regenbuien. Gemiddeld wordt er tussen de 1 en 2 hectare per jaar afgekoppeld. Bij nieuwe ontwikkelingen worden regenwater en vuil water gescheiden en wordt er zoveel mogelijk regenwater vastgehouden en geïnfiltreerd. De voorkeur is om dit bovengronds met wadi's te doen.

In het project Almelo's klimaat in stroomversnelling hebben we ervaringen opgedaan met het voeren van kansendialogen, het enthousiasmeren van inwoners en bedrijven en het aanjagen van initiatieven uit de samenleving. Deze ervaringen gebruiken we als input voor het opstellen van de Almelose Klimaatadaptatiestrategie.

Almelo kent een stimuleringsregeling voor groene daken. Het aanleggen van groene daken zorgt voor minder opwarming van het onderliggende gebouw, minder opwarming (hittestress) van de openbare ruimte, meer biodiversiteit, opvang van fijnstof en een beperkte waterberging. In 2020 is er voor 356 m2 subsidie verleend voor het aanleggen van groene daken. De raad heeft in december 2020 besloten om de groene daken regeling met een jaar te verlengen.

Programmalijn 4: Er zijn meer duurzame initiatieven in Almelo

- **We ondersteunen inwoners bij het starten en uitvoeren van duurzame initiatieven.**
- **We interesseren en mobiliseren inwoners om zelf hun eigen straat of buurt te vergroenen.**
- **Scholen faciliteren we met realiseren van meer groen rondom de scholen.**

Uitvoering 2020:

Op het gebied van afval waren er in 2020 minstens zes initiatieven van inwoners om samen zwerfafval op te ruimen.

Op het gebied van energie waren er in 2020 minstens drie initiatieven. Stichting Duurzaam Almelo heeft een enquête laten uitvoeren door studenten van Saxion over de bereidheid van inwoners in Windmolenbroek om te verduurzamen. Een aantal inwoners van Aadorp heeft een energiecoöperatie gestart. Ze hebben een plan van aanpak en zijn ambitieus. Ook in het Nieuwstraatkwartier denken inwoners samen na over het verduurzamen van hun woningen.

Op het gebied van klimaat waren er in 2020 minstens acht initiatieven. Er waren minimaal drie initiatieven waar inwoners samen hun voortuin hebben vergroend. Door Stichting Bomenstad zijn onder de bomen in de Grotestraat plantvakken aangelegd en ze kijken waar verder kansen liggen. Ondanks dat de “Vergroen je tuin” markt bij Intratuin vanwege corona niet doorging zijn verschillende inwoners in hun tuin aan de slag gegaan om deze te vergroenen. De actie (die rondom de markt was gepland) om met korting een regenton aan te schaffen is wel doorgegaan en 20 inwoners hebben hiervan gebruikt gemaakt. In de IJsselstraat is een groep inwoners actief om de effecten van klimaatverandering tegen te gaan, met behulp van een klimaatcoach. Ook rondom het Flevoplantsoen zijn buurtbewoners actief aan de slag met klimaatadaptatie. Zij hebben het initiatief genomen om een voorstel te maken in samenwerking met het Zone.college om een pleintje in het Flevoplantsoen te vergroenen en op deze plek maatregelen te treffen om wateroverlast te voorkomen. Ook de metamorfose van het Hagenpark is in volle gang. Het wordt een prachtige plek om te vertoeven! Naast het Doepark is er ook al veel aandacht voor biodiversiteit; er zijn veel bloemrijke planten geplant die aantrekkelijk zijn voor insecten. De bouw van het Natuurhus is gestart en wordt in het voorjaar van 2021 afgerond. De watergang de Hagen is aangepast naar het historische stroomprofiel, waardoor de stroomsnelheid zal toenemen. Het gedempte gedeelte wordt ingericht in combinatie met het Tiny Forest, die in het najaar van 2021 wordt aangeplant. Hierbij is tot nu toe al 500 m2 extra groen gerealiseerd. In 2021 komt hier nog meer bij.

In de werkgroep onderwijshuisvesting is een presentatie over groene schoolpleinen gegeven, met als gevolg dat verschillende scholen belangstelling hebben getoond. De Fakkel had al een groen schoolplein bij de basisschool en nu hebben ze ook voor de kleuterschool een groen schoolplein aangelegd. De Zegge, locatie Van Burenlaan en Aalderinkshoek, De Windhoek, De tweeklank en De Heemde hebben ook belangstelling voor een groen schoolplein en bij De Welle is al deels een groen schoolplein aangelegd. Bij Het Letterveld is een Tiny Forest aangelegd.

2.1.3.3 Wat heeft het gekost?

Programma duurzaamheid	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2019	200	107
Jaar 2019 revolverend fonds	600	
Jaar 2020	462	228
Jaar 2020 revolverend fonds	-600	
Jaar 2021	200	
Jaar 2022	200	
Totaal	**1.062**	**335**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:
Voor het programma Duurzaamheid is een meerjarig incidenteel project ingesteld. Dit betekent dat de totale programmamiddelen voor de periode 2019-2022 beschikbaar zijn gesteld en de werkelijke uitputting van deze middelen tot en met 2022 kan plaatsvinden.

In 2019 is 600.000 euro beschikbaar voor het instellen van een revolverend fonds voor het gemeentelijk vastgoed. Middels een raadsbesluit (RAAD-5640) is in 2020 het incidenteel budget van 600.000 euro omgezet in een structurele stelpost kapitaallasten van 36.000 euro en is deze 600.000 incidenteel vrijgevallen.

In 2020 is via de resultaatbestemming bij de jaarverantwoording 2019 262.000 euro beschikbaar gesteld en toegevoegd aan het programma Duurzaamheid. Ook de jaarlijkse 200.000 euro is toegevoegd aan het programmabudget.

We gaan nu van de beleidsfase richting de uitvoeringsfase. Een groot deel van de programmamiddelen is benodigd voor de uitvoeringsfase. Meerdere projecten zijn in de tweede helft van 2020 gestart en lopen door in 2021.

2.1.3.4 Indicatoren

Indicator	Peilwaarde (jaartal)	2020	2022	Bron
Toename van m2 groen en onverhard terrein in 2022 in de openbare ruimte	0 (2018)	8.765	6.000	gem. Almelo
Toename van m2 open water	0 (2018)	7.956	5.000	gem. Almelo
Aantal scholen dat meedoet aan educatieprojecten	5 (2018)	14	20	gem. Almelo
% inwoners dat vindt dat de eigen buurt schoon is	57%* (2017)	52% (2019)	65%	WSJG
% hernieuwbare energie als % van het totaal	2.1% (2016)	17%	20%	gem. Almelo**
Gasverbruik woningen (in miljoen m3)	44 (2017)	37,4 (2019)	n.t.b.	Klimaatmonitor
Aantal personenauto's op elektriciteit (FEV/PHEV) en waterstof	254 (2018)	463***	1.000	Klimaatmonitor
Aantal particuliere duurzaamheidsinitiatieven	2 (2018)	17	12	gem. Almelo
% inwoners dat 'Almelo, blauwgroene stad' van toepassing vindt	38%**** (2018)	53%	33%	Kennispunt Twente
% inwoners dat trots is op Almelo	34% (2018)	45%	50%	Kennispunt Twente

* Aangepast n.a.v. correctie cijfers door Kennispunt Twente (was 61%) .

** De peilwaarde is gebaseerd op gegevens uit de klimaatmonitor. Echter, de klimaatmonitor heeft geen actuele gegevens over de opwek van duurzame energie. Deze lopen twee jaar achter. Daarom is voor 2020

gebruik gemaakt van een andere informatiebron. Er is een eigen berekening gemaakt op basis van gegevens van de netbeheerder.
*** In deze berekening zijn geen leaseauto's meegerekend, aangezien deze geregistreerd staan op naam en adres van de leasemaatschappij. Er zijn in deze berekening alleen auto's meegenomen die op naam en adres in Almelo staan. De cijfers over het laatste kwartaal van 2020 zijn op dit moment nog niet beschikbaar.
**** Aangepast n.a.v. correctie cijfers door kennispunt Twente (was 25%).

2.1.4 Programma Veiligheid

2.1.4.1 Wat hebben we bereikt?

Doel: In 2022 krijgen kwetsbare personen meer passende zorg en veroorzaken ze minder overlast in buurten:

- **Er belanden minder kwetsbare personen met verward gedrag in een politiecel terwijl er geen sprake is van strafbaarheid.**
- **Het aantal meldingen van woonoverlast is gedaald.**

Bereikte resultaten in 2020:

In 2020 zijn bij de politie 735 meldingen binnengekomen van overlast door verwarde personen. In 2019 waren dat er 731. Afgelopen jaren is dit aantal steeds sterk gestegen, dus dit jaar zien we een trendbreuk doordat het aantal vrijwel gelijk is gebleven met afgelopen jaar. Onder andere het project Streettriage, waarbij politie, GGZ en Ambulancedienst gezamenlijk beoordelen welke zorg geschikt is voor iemand die verward gedrag laat zien, is afgelopen jaar succesvol gebleken. Uit de eerste evaluatie (mei 2020) kwam naar voren dat streettriage verschillende positieve effecten had op de aanpak van personen met verward gedrag. Eén effect was dat in 2019 minder verwarde personen in een politiecel kwamen zonder strafbare feiten, terwijl in dat jaar het aantal meldingen van personen met verward gedrag nog was gestegen. Daarnaast heeft mogelijk de invoering van de wet verplichte GGZ een positieve invloed gehad.

Het aantal meldingen woonoverlast is in 2020 gestegen. Mogelijk heeft de coronacrisis hier invloed op gehad. Mensen waren in 2020 meer thuis, vanwege het thuiswerken en thuisonderwijs. Daarnaast zorgt de coronacrisis er wellicht voor dat de tolerantiegrens lager is, waardoor men sneller overlast ervaart. Als laatste mogelijke oorzaak kan worden benoemd dat de meldingsbereidheid van inwoners is toegenomen (Bron: Politie jaarcijfers 2020).

Woonoverlast Categorie	2016	2017	2018	2019	2020
Burengerucht	273	276	250	234	293
Huiselijke twist	126	115	114	115	113
Geluidsoverlast	690	698	668	624	1004

Doel: In 2022 hebben inwoners meer vertrouwen in hoe de gemeente handhaaft en toezicht houdt in wijken en buurten:

- **Het percentage inwoners dat tevreden is over hoe de gemeente handhaaft en toezicht houdt in hun wijk of buurt is gestegen.**
- **De meldingsbereidheid voor overlast en overtredingen is gestegen.**

Bereikte resultaten in 2020:

In 2019 heeft het kennispunt Twente een onderzoek gedaan naar het functioneren van de overheid in algemene zin. De peiling vindt eens per 2 jaar plaats. In de verantwoording 2021 zullen actuele cijfers over de tevredenheid over het functioneren van de gemeente worden gedeeld. Hetzelfde geldt voor de cijfers met betrekking tot de meldingsbereidheid ten aanzien van leefbaarheid en overlast. En dat geldt ook voor de tevredenheid over de inzet van gemeentelijk toezicht en handhaving.

Doel: In 2022 zijn Almeloërs zich meer bewust van de veiligheid in hun stad en dragen ze hier zelf meer aan bij:

- **Er zijn 32 buurtpreventie-initiatieven.**
- **De tevredenheid over de gemeentelijke aanpak van sociale veiligheid is gestegen.**

Bereikte resultaten in 2020:
Uit onderzoek onder het Burgerpanel kwam naar voren dat in 2019 43% van de Almelose inwoners deelneemt aan veiligheidsinitiatieven. In 2020 is hier geen onderzoek naar gedaan, waardoor geen actuele cijfers beschikbaar zijn. In 2021 zal wederom een onderzoek onder het burgerpanel plaatsvinden.

Uit de Veiligheidsmonitor 2019 komt naar voren dat 37,4% van de inwoners (zeer) tevreden is over het functioneren van de gemeente ten aanzien van leefbaarheid en veiligheid. Dat is iets onder het landelijke gemiddelde (40,0%) van 70.000+ gemeenten.

Doel: In 2022 voelen inwoners, ondernemers en bezoekers zich veiliger in de stad en hun buurt en ervaren minder overlast:

- **Het percentage inwoners dat zich altijd veilig voelt is met 5% gestegen.**
- **Het aantal misdrijven is met 360 afgenomen.**
- **Het rapportcijfer veilige buurt is gestegen.**

Bereikte resultaten in 2020:
Zowel de landelijke Veiligheidsmonitor als het Kennispunt hebben in 2019 onderzoek gedaan naar onveiligheidsgevoelens onder de inwoners van Almelo en het rapportcijfer voor veilige buurt. Voor 2020 zijn er geen actuele cijfers. In 2021 worden beide indicatoren weer gemeten, dus de actuele cijfers worden in de verantwoording 2021 opgenomen.

Ten opzichte van het peiljaar 2017 is het aantal geregistreerde misdrijven met 125 afgenomen. In 2017 waren dat er 3.900 en in 2020 3.775. Afgelopen jaren zien we wel weer een stijgende trend. In 2018 waren het er 3.550 en in 2019 3.705 (CBS).

2.1.4.2 Wat hebben we gedaan?

Aan de ambitie 'Samen maken we Almelo veiliger' wordt de komende jaren o.a. op de volgende manieren een bijdrage geleverd:

- **We volgen snel en zichtbaar meldingen van overlast op.**
- **We ondersteunen het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving (schoon, heel en veilig).**
- **We controleren gebiedsgericht of inwoners en bedrijven strafrechtelijke en bestuursrechtelijke regels naleven.**
- **We lanceren een informatiecampagne hoe inwoners zelf kunnen bijdragen aan een veiliger buurt.**
- **We geven voorlichting hoe inwoners zelf een buurtpreventieteam kunnen starten.**
- **We stimuleren initiatieven van inwoners die hun straat, wijk of buurt veiliger willen maken.**
- **We willen de eerste diagnose verbeteren over de hulp die nodig is voor kwetsbare personen.**
- **We willen escalatie van overlastsituaties zoveel mogelijk voorkomen door een verbeterde samenwerking op het gebied van zorg en veiligheid.**
- **We investeren in (extra) toezichthouders die meer gebied- en probleemgericht gaan werken.**

Uitvoering 2020:
De binnenstad van Almelo en verschillende parken zijn aangewezen als alcoholvrije zone. Politie en boa’s hebben hier actief op gehandhaafd. Ook kan politie nu preventief optreden tegen het gebruik van alcohol op straat vóórdat daadwerkelijk de openbare orde wordt aangetast.

We hebben ingezet op voorlichting, bewustwording en het vergroten van weerbaarheid. Zo hebben we samen met de woningcorporaties en politie een online bewustwordingscampagne gevoerd met het thema 'Help hennepteelt de wijk uit!' om inwoners bewust te maken en te stimuleren om vermoedens van hennepkwekerijen en drugslabs te melden. Vanwege de coronamaatregelen kon deze campagne alleen online gevoerd worden.

Ook hebben we voorbereidingen getroffen om integrale acties op te zetten in het kader van illegaal gokken en andersoortig strijdig gebruik van bestemmingsplannen. Vanwege de beperkingen rondom het corona-virus hebben we veelal onze geplande integrale acties moeten uitstellen.

We hebben ingezet op de integrale aanpak van illegale prostitutie die voor overlast zorgt en de openbare orde en het woon- en leefklimaat aantast. We hebben een handhavingsarrangement opgesteld welke is toegepast op verschillende dossiers waarbij verschillende bestuurlijke maatregelen zijn opgelegd.
Daarnaast hebben we regionaal geparticipeerd in het mensenhandel/illegale prostitutie overleg waar voornamelijk fenomenen en gemeente overstijgende groeperingen werden besproken. We hebben bijgedragen aan een regionaal bestuursrechtelijk handhavingskader van facilitators bij illegale prostitutie.

De Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) is een instrument om de integriteit van de overheid te beschermen. Deze wet heeft tot doel duidelijkheid te verschaffen in welke gevallen de gemeente de Wet Bibob toepast. Dit voorkomt willekeur. In 2020 is het Bibob-beleid geactualiseerd. Met de inwerkingtreding van het nieuwe beleid zijn er belangrijke barrières opgeworpen in de strijd tegen ondermijning. De belangrijkste wijziging betreft een uitbreiding naar de terreinen vastgoed en zorg. Met deze actualisatie is het beleid weer toekomstbestendig, juridisch actueel en blijft de gemeente weerbaar tegen ongewilde facilitering van criminele activiteiten. Daarnaast hebben we ingezet op bewustwording en training van de ambtelijke organisatie.

In het voorjaar van 2020 zijn wij het gesprek aangegaan met de provincie om de samenwerking tussen de provincie en de Overijsselse gemeenten in de aanpak van ondermijning invulling te geven. Dit heeft geresulteerd in een *Samenwerkingsagenda aanpak ondermijning in Overijssel*. De meerwaarde die de provincie kan leveren aan deze bestaande samenwerking ligt op het gebied van kennis en expertise, in de ondersteuning bij complexe vraagstukken en met betrekking tot de uitwisseling van informatie en informatiebronnen. De aard van de samenwerking ziet op een praktische hands-on samenwerking.

In 2017 is het Meldpunt voor Loverboyproblematiek en Mensenhandel operationeel gegaan. In eerste instantie voor de gemeente Enschede, maar de behoefte is geuit om dit meldpunt uit te rollen in heel Twente. Daarnaast moet iedere gemeente op 1 januari 2022 een sluitende aanpak hebben voor de aanpak van mensenhandel. In 2020 is geïnvesteerd in de doorontwikkeling van het meldpunt naar een regionaal kennis- en expertisecentrum mensenhandel. Hier wordt zowel geïnvesteerd in het vergroten van kennis om loverboyproblematiek en mensenhandel eerder te signaleren, als het vergroten van de weerbaarheid van de doelgroep en hulp aan slachtoffers. Het kennis- en expertisecentrum zal worden onderbracht bij het Zorg- en Veiligheidshuis Twente.
Daarnaast is in 2020 in Almelo een plan van aanpak gemaakt voor de implementatie van de aanpak van mensenhandel, waarbij onder andere wordt geïnvesteerd in de aansluiting van het kennis- en expertisecentrum op de lokale zorgstructuur en hoe de lokale functionarissen optimaal kunnen functioneren bij de aanpak van dit thema. In 2020 heeft het meldpunt voor loverboyproblematiek en mensenhandel nog steeds gefunctioneerd.

In 2020 is gestart met het uitbreiden van het huidige aantal camera's vanwege de ontwikkelingen en afronding van de binnenstad. Daarmee is een dekkend netwerk aan cameratoezicht in de binnenstad gerealiseerd inclusief de aanlooproutes. Het doel voor cameratoezicht in Almelo is en blijft:

- primair: handhaving van de openbare orde, inclusief het voorkomen van strafbare feiten, die invloed hebben op de orde en rust in de samenleving;
- secundair: efficiënte inzet van politie en andere diensten (boa's, brandweer etc.), een preventieve werking, het bevorderen van het gevoel van veiligheid.

2020 was een bijzonder jaar, dat werd gedomineerd door corona en de maatregelen. Een jaar waarin een groot beroep is gedaan op de samenleving en waarin ook veel is gevraagd van de flexibiliteit en wendbaarheid van team Veiligheid. Gevoelens van ongenoegen en onrust vertaalden zich onder andere in demonstraties tegen de corona-maatregelen of inwoners en ondernemers die zich niet aan de maatregelen houden. Binnen het team Veiligheid is alles in het werk gesteld om samen met de politie en onze boa's de openbare orde te handhaven, deze waar nodig te herstellen en de verbinding met de samenleving te behouden. Ook hebben we ingezet om onduidelijkheden rondom de maatregelen bij onze inwoners en ondernemers zoveel mogelijk weg te nemen. Dit heeft er wel toe geleid dat een aantal taken vertraging hebben opgelopen of nog niet zijn opgepakt. Zoals het sluiten van een horecaconvenant, actualiseren van het integraal veiligheidsbeleid en het aanvullen/wijzigen van veiligheidsgerelateerde artikelen binnen de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). In 2021 zullen we voor deze taken een inhaalslag maken.

2.1.4.3 Wat heeft het gekost?

Programma veiligheid	Beschikbaar	Werkelijk / Prognose
Jaar 2019	200	88
Jaar 2020	200	309
Jaar 2021	200	
Jaar 2022	200	
Totaal	**800**	**397**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:
Voor het programma Veiligheid is een meerjarig incidenteel project ingesteld. Dit betekent dat de totale programmamiddelen voor de periode 2019-2022 beschikbaar zijn gesteld en de werkelijke uitnutting van deze middelen tot en met 2022 kan plaatsvinden.

De overschrijding van het budget in 2020 is veroorzaakt door inhuur van externe capaciteit (boa's, juristen) in verband met handhaving van de coronamaatregelen.

2.1.4.4 Indicatoren

Indicator	Peilwaarde (jaartal)	2020	2022	Bron
Het percentage inwoners dat zich altijd veilig voelt is met 5% gestegen	nulmeting 2020	-	pm	CBS/ Kennispunt
Het rapportcijfer veilige buurt is gestegen	2017	7,5	>7,3	Burgerpanel
Het aantal misdrijven is met 360 afgenomen	2017	3.775	3.535	Politiecijfers/ CBS
In 2022 zijn er 32 buurtpreventie initiatieven	2018	-	32	BV
In 2022 belanden minder kwetsbare personen met verward gedrag In een politiecel terwijl geen sprake is strafbaarheid	nulmeting 2020	-	pm	Politie
		-	pm	BV
In 2022 is het aantal meldingen woonoverlast gedaald	725 (geluidsoverlast)	1.004	pm	Politie
	391 (burengerucht)	293	pm	
In 2022 is het percentage inwoners dat tevreden is over hoe de gemeente handhaaft en toezicht houdt in hun wijk of buurt gestegen	nulmeting 2020	-	pm	Kennispunt

2.1.5 Programma Zorg

2.1.5.1 Wat hebben we bereikt?

In het programma Zorg zijn de volgende vier strategische doelen geformuleerd:

1. **In 2022 redden meer Almeloërs zich zonder hulp van de overheid, zo nodig met steun van naasten.**
2. **In 2022 ontwikkelen 0- tot 23-jarige Almeloërs hun talenten beter op (voor)scholen.**
3. **In 2022 komt de gemeente Almelo beter uit met de Rijksmiddelen voor WMO en Jeugd.**
4. **In 2022 krijgen Almeloërs die hierop zijn aangewezen meer doeltreffende zorg en steun die aansluit bij hun behoeften.**

Hieronder beschrijven we de bereikte resultaten in 2020 per doel:

Doel 1: In 2022 redden meer Almeloërs zich zonder hulp van de overheid, zo nodig met steun van naasten.

- **Gebruiken inwoners minder maatwerkzorg**
  Ten opzichte van 2019 is het gebruik van maatwerkvoorzieningen op grond van de Jeugdwet (Jw) en Wet maatschappelijke opvang (Wmo) gedaald. De afname van het gebruik van de voorzieningen is te verklaren uit de transformatie van de maatwerkvoorziening.
  Op de afname van het gebruik van de maatwerkvoorzieningen in het algemeen is één uitzondering: de huishoudelijke ondersteuning. Als gevolg van het abonnementstarief (verlaging van de eigen bijdrage) is het gebruik van deze voorziening sterk gestegen. Door het opzetten van een wasdienst waarvoor in 2020 de voorbereiding is gestart, zal het gebruik van de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning afnemen.

- **Is het aantal beschermd wonen plekken niet gestegen**
  In 2020 is het aantal cliënten met een indicatie beschermd wonen (BW) in de regio Almelo gestegen met 3% (12 cliënten) t.o.v. 2019. Door afname van het aantal intramurale behandelplekken (die worden bekostigd uit de Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg) als gevolg van ambulantisering van de zorg, constateren wij dat de druk op BW toeneemt. Deze ontwikkeling heeft onze aandacht en hierover zijn we ook in gesprek met zorgverzekeraar, zorgkantoor en ggz-instellingen. Naast deze structurele ontwikkeling werd als gevolg van de coronacrisis de wachttijd voor behandeling langer en viel de dagbesteding voor BW-cliënten vaak weg of werd anders ingericht, waardoor er vaker sprake was van een terugval in ontwikkeling of verzwaring van problematiek. Ook was er sprake van een langere wachttijd bij uitstroom uit BW. De waargenomen stijging in 2020 komt overeen met de ontwikkeling in andere regio's.

- **Wordt minder gebruik gemaakt van maatschappelijke opvang**
  De vraag naar opvang is in 2020 ten opzichte van voorgaande jaren met ongeveer 10% (18 cliënten) afgenomen , maar we zien wel een toename van verzwaring van de problematiek. Het gaat hierbij met name om verslaving en psychiatrische problematiek. Hoewel de gemiddelde druk op de 24-uurs opvang in 2020 is afgenomen, zien we een piek in de bezetting in de maanden september, november en december. In meerdere projecten proberen we de toestroom verder te beperken en de uitstroom te versnellen. Deze projecten zijn verbonden aan de Integrale Ketenaanpak Almelo. Met zorgaanbieders en de woningcorporaties zijn in het kader van de Integrale Ketenaanpak afspraken gemaakt over het beperken van de instroom en bevorderen van de uitstroom van de maatschappelijke opvang naar een woning. Deze aanpak is eind 2020 geëffectueerd en zal leiden tot een lagere druk op de maatschappelijke opvang. Ook de Doorbraakmethode zorgt voor minder instroom omdat met deze methode huisuitzettingen voorkomen worden.

Maatschappelijke opvang is een centrumgemeentetaak. De maatschappelijke opvang is dan ook niet beperkt tot inwoners van de gemeente Almelo. Van de personen die zich melden voor maatschappelijke opvang is iets meer dan de helft inwoner van Almelo.

- **Zijn minder inwoners eenzaam**
  De start van de coalitie KomErbijAlmelo was in november 2019. Door corona is de uitvoering in 2020 anders gelopen dan gepland. De problematiek van eenzaamheid lijkt te zijn toegenomen. Hiervan komen vanuit diverse organisaties en coalitiepartners signalen. Er is ook meer aandacht gevraagd en ontstaan voor de problematiek van eenzaamheid. De coalitie KomErbij Almelo heeft in Coronatijd diverse activiteiten ontwikkeld en uitgevoerd om breed in de samenleving eenzaamheid te onderkennen en daarmee iets gedaan aan de bestrijding ervan. Recente cijfers zijn op dit moment niet beschikbaar, omdat we ons baseren op een monitor die elke vier jaar wordt uitgevoerd.

- **Ontwikkelen we nieuwe initiatieven gericht op vroegsignalering en vroegtijdige interventies.**
  Met de start van de integrale wijkteams heeft vroegsignalering en het vroegtijdig interveniëren een structurele positie gekregen in de toegang en toeleiding. De organisatie en werkwijze van de integrale wijkteams is hierop aangepast. Juist de aanwezigheid van de wijkteams in de wijken en de voor wijkbewoners laagdrempelig toegankelijke medewerkers moet leiden tot het vroeg signaleren en aanpakken van problemen waardoor zwaardere vormen van ondersteuning op een later moment kan worden voorkomen. De resultaten van deze werkwijze kunnen nu nog niet worden bepaald omdat ook de medewerkers in de wijkteams twee weken na de start in maart al zoveel mogelijk thuis moesten werken en de wijkteams daarom in 2020 beperkt toegankelijk waren.
  Ook in andere projecten die in 2020 zijn gestart, zijn vroegsignalering en vroegtijdige interventies centrale thema's in de ontwikkeling van de activiteiten. Wij wijzen hierbij onder andere op het bestrijden van eenzaamheid (Kom Erbij Almelo) en het voorkomen van problemen bij kinderen vanaf de periode voor tot twee jaar na de geboorte (Kansrijke Start).

- **Versterken we het voorliggend veld**
  De in 2019 in gang gezette ontwikkeling van maatwerkvoorziening naar algemene voorziening op het gebied van dagactiviteiten voor kwetsbare inwoners is in 2020 voortgezet. Als gevolg van corona heeft de verdere doorontwikkeling wel iets vertraging opgelopen maar we constateren dat het gebruik van de maatwerkvoorzieningen in het kader van de Jeugdwet en de Wmo hierdoor is afgenomen. In 2020 is tevens een begin gemaakt met het verder uitbreiden van de algemene voorzieningen: de voorbereidingen met betrekking tot de vorming van een wasdienst zijn in 2020 gestart en heeft inmiddels geleid tot een nieuwe algemene voorziening.
  Door de gewijzigde organisatie van de toegang en toeleiding is in de uitvoering de focus meer komen te liggen op het versterken van de eigen kracht en zelfoplossend vermogen van inwoners. Met het versterken van het voorliggend veld sluiten we dan ook beter aan bij het zelfoplossend vermogen van de inwoners en diens sociale omgeving. We zien dan ook dat het gebruik van algemene voorzieningen zoals onder andere opvoedondersteuning, maatjesprojecten, vervoers- en boodschappendienst en thuisadministratie toeneemt. De intakers in de wijkteams zijn er in geslaagd 19% van alle aanvragen door te verwijzen naar deze voorzieningen.

Doel 2: In 2022 ontwikkelen 0- tot 23-jarige Almeloërs hun talenten beter op (voor)scholen.

- **Aanpak Het jonge kind in Almelo**
  Ondanks de coronacrisis, o.a. sluiting van kinderopvang- en schoollocaties, hebben we in het afgelopen jaar samen met de jeugdpartners resultaten kunnen boeken in de samenwerking.

Elk IKC heeft een uitvoeringsplan wat aansluit bij de visie en doelstelling van de aanpak "Het Jonge Kind". Daarnaast is het aantal VVE-uren van voor alle 2,5-4 jarige peuters uitgebreid van 10 naar 16 uur per week en wordt nu gewerkt met HBO geschoolde VVE-coaches.

- **Kansrijke Start**
  Er is een preventieve aanpak ontwikkeld door professionals in de geboorteketen. Deze professionals signaleren in een vroeg stadium eventuele problemen bij kinderen in leeftijd van -10 maanden tot 2 jaar zodat deze eerder worden opgepakt. Ook is er een warme overdracht tussen betrokken professionals in de verschillende periodes rondom de geboorte en 1e levensfase van het kind: van verloskundige naar kraamzorg, het consultatiebureau en naar de kinderopvang. Zodat er continuïteit is in de begeleiding van (kwetsbare) moeders en kinderen.

- **Buitenshuisproject**
  Het doel van dit project is om het welbevinden van kinderen van ouders met psychische problemen, verslaving, en een onveilige thuissituatie te vergroten. Hiermee verkleinen we de kans op kindermishandeling of (latere) psychische problemen. Het project liep van 2019 tot en met 2020 en er zijn 10 kinderen opgevangen. Deze opvang (BSO en kinderopvang) wordt nu regulier ingezet door wijkcoaches en intakers via een Sociaal Medische Indicatie.

- **Voorkomen voortijdig schoolverlaten Leerplicht/RMC**
  In 2020 zijn in Almelo veel minder jongeren tussen 18 en 23 jaar preventief bij de regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdige schoolverlaten gemeld door scholen omdat zij schoolverzuim lieten zien.
  In verband met de coronacrisis is met de scholen afgesproken niet te registreren op schoolverzuim. Wel is extra zorg besteed aan kwetsbare jongeren die niet bij scholen in beeld waren. RMC heeft de jongeren die wel preventief zijn gemeld vanwege schoolverzuim begeleid om uitval te voorkomen. Het grootste deel van de jongeren heeft na begeleiding de opleiding voortgezet. Een klein aantal is gestopt met de opleiding, maar hebben begeleiding ontvangen bij hun vervolgstappen. De overige jongeren staan nog onder begeleiding van RMC of zijn inmiddels aan het werk.

  In 2020 zijn 273 jongeren tussen 18 en 23 jaar voortijdig gestopt met hun opleiding. Al deze jongeren zijn door de regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdige schoolverlaten gesproken en geholpen met een vervolgstap. Hiervan zijn 164 jongeren inmiddels terug naar school, aan het werk of zitten in een zorgtraject. Een zorgtraject kan bestaan uit trajecten die onder andere gericht zijn op vergroten van de weerbaarheid maar ook uit vormen van dagbesteding of dagstructurering. De meeste overige jongeren ontvangen nog dienstverlening van RMC om een vervolgstap te maken. Bij deze vervolgstap staat het vergroten van de motivatie om terug te keren naar school of vervolgen van een opleiding centraal. Dit wordt bijvoorbeeld gestimuleerd door het voeren van gesprekken, doen van beroepskeuzetesten en bezoeken van scholen en instanties.

Doel 3: In 2022 komt de gemeente Almelo beter uit met de Rijksmiddelen voor WMO en Jeugd.

Om de zorg maatschappelijk en financieel duurzaam te houden, de kwaliteit te verbeteren en beter uit te komen met de rijksmiddelen zijn drie maatregelenplannen in uitvoering. Maatregelenplan 1 en 2 zijn met name gericht op verbetering van samenwerking, verder inzetten van integrale aanpak en het doorbreken van situaties. Binnen deze maatregelenplannen hebben we de grenzen van ons beleidskader en wettelijke zorgplicht benut, om de maximale potentie uit maatregelen te halen. Maatregelen als de doorbraakmethode, inzet op gezinscoaches, verbetering samenwerking gecertificeerde instellingen en actieve monitoring in het sociaal domein zijn daar voorbeelden van.

In 2020 is door de getroffen maatregelen sprake van een kostenreductie van ruim 3 miljoen euro op Jeugd en Wmo. Ondanks deze maatregelen zien we dat de zorgkosten in de Jeugd en Wmo nog harder zijn gestegen dan we met de huidige maatregelen hebben kunnen besparen. Dit komt onder meer door autonome groei, tariefstijgingen, invoering van het abonnementstarief, verzwaring van de problematiek en specifiek in 2020 meerkosten als gevolg van de corona pandemie.

Dit was aanleiding om in het najaar Maatregelenplan 3 in te voeren. Met maatregelenplan 3 zetten we overwegend in op een kwalitatieve inhaalslag in het gehele sociale domein, door het door ontwikkelen van de toegang en nog verder te kijken naar maatwerk. Het uiteindelijke doel van alle maatregelenplannen is de autonome groei afbuigen naar een dalende trend, de problematiek van onze inwoners op structurele wijze verminderen en zelfstandigheid te bevorderen.

Onderstaande tabel geeft de financiële ontwikkeling aan van de uitgaven Wmo (exclusief beschermd Wonen) en Jeugd in relatie tot de taakstellingen en effect van de maatregelen.

Tabel Wmo (taakvelden 6.6 en 6.71) en Jeugd (taakvelden 6.72 en 6.82)

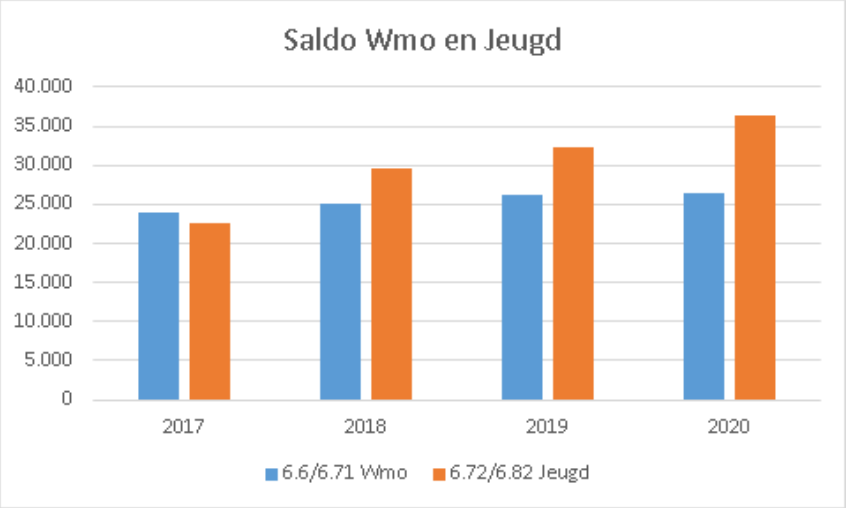
Effect maatregelen	Wmo		Jeugd		Totaal	
Effect maatregelen	1.820		1.472		3.292	
Taakstelling 2020	1.115		1.115		2.230	
Saldo taakstelling en effect maatregelen	**-705**	**V**	**-357**	**V**	**-1.062**	**V**
Begroting na wijziging	26.085		35.998		62.083	
Werkelijk 2020 (saldo baten en lasten)	26.502		36.340		62.842	
Saldo t.o.v. begroting na wijziging	**417**	**N**	**342**	**N**	**759**	**N**
Saldo zonder maatregelen	**2.237**	**N**	**1.814**	**N**	**4.051**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting op de tabel

- De eerste regel betreft het effect van/besparing door de Maatregelenplan 1 en 2 tot en met 2020 (totaalbedrag van 3,29 miljoen euro). Het gaat om maatregelen zoals de doorbraakmethode, dagstructurering, stoppen met dienstencheques en de persoonlijke netwerkcoach.
- Vervolgens wordt het bedrag vermeld dat als bezuinigingstaakstelling was opgenomen in de begroting 2020 (2,23 miljoen euro).
- Daarmee is de taakstelling voor 2020 gerealiseerd (1,06 miljoen euro voordeel).
- Als we de begroting vergelijken met de werkelijke uitgaven over het jaar 2020 zien we dat ondanks het effect van de maatregelen het saldo op Wmo en Jeugd negatief is (759.000 euro nadeel).
- Zonder het effect van de maatregelen zou het saldo nog negatiever zijn geweest, namelijk 4 miljoen euro nadeel).

2020 past daarmee in het beeld van de afgelopen jaren dat ondanks de besparingen uit de maatregelenplannen de zorguitgaven blijven stijgen. Dit blijkt ook uit onderstaande grafiek waarin de ontwikkeling weer wordt gegeven van de uitgaven Wmo (exclusief beschermd Wonen) en Jeugd tussen 2017 en 2020.

Bedragen x 1.000 euro

Doel 4: In 2022 krijgen Almeloërs die hierop zijn aangewezen meer doeltreffende zorg en steun die aansluit bij hun behoeften.

- **Krijgen alle huishoudens met verschillende hulpvragen integrale steun en worden meer inwoners geholpen met alternatieve oplossingen.**

  Begin maart 2020 zijn we gestart met de integrale wijkteams op zes wijklocaties . Kort na de opening met meerdere netwerkpartners moesten de locaties sluiten vanwege corona. Daardoor hebben we nog niet optimaal gebruik kunnen maken van de nieuwe structuur en werkwijze van de toegang. De volgende stappen om de integrale dienstverlening te verbeteren en zwaardere zorg te verminderen, hebben we wel kunnen zetten:

  - De wijkteams werken integraal aan de hulpvraag van inwoners over werk en uitkering, zorg (wmo), schulden of opvoeding. Inwoners kunnen met hun hulpvraag op 1 plek terecht.
  - De nieuwe functie van intaker is ingevuld voor de gehele gemeente, waarbij de intaker beoordeelt welke hulpvragen met algemene voorzieningen kunnen worden opgelost. Ook wordt hierbij meer aandacht geschonken aan de zelfredzaamheid van inwoners en het gebruik maken van hun eigen netwerk.
  - Eind 2020 zijn we gestart met de kwaliteitstafels, waarbij multidisciplinair wordt gekeken naar de juiste zorg voor de inwoner. Dit is één van de maatregelen van het maatregelenplan 3 die moeten leiden tot kwaliteitsverbetering en beter op elkaar afgestemde voorzieningen.
  - In 2020 is er uitbreiding gekomen voor het team gezinscoaches, zodat meer multiprobleem-gezinnen waar nodig meerjarig geholpen kunnen worden tegen gereduceerde kosten door het niet nodig zijn van duur maatwerk.

2.1.5.2 Wat hebben we gedaan?

De opgaven en strategische doelen van het programma Zorg zijn ondergebracht in een viertal programmalijnen. Binnen de programmalijnen worden verschillende projecten, activiteiten en/ of acties uitgezet die een bijdrage leveren aan de doelen.

De programmalijnen zijn:

1. **Integrale Preventie,**
2. **Intensivering samenwerking (keten-) partners**
3. **Monitoring en Sturing**
4. **Lobby richting rijksoverheid**

Programmalijn 1: "Integrale preventie"
Binnen de programmalijn integrale preventie hebben we gewerkt aan de volgende onderdelen:

- Door de coronacrisis is het opstellen van een preventieagenda met de partners in de stad vertraagd.Na een fysieke bijeenkomst in september 2020 met dertig verschillende organisaties werken we een aantal thema's samen uit: Gezonde leefstijl, (V)echtscheiding, Almelo ingewikkeld en Jongeren in de knel. De preventieagenda wordt in het voorjaar 2021 aan B&W voorgelegd.
- Samen met Menzis, huisartsen en Sportbedrijf hebben we een Gecombineerd Leefstijl Interventie voor mensen met laag inkomen opgezet. De uitvoering, die in het voorjaar 2020 zou starten ,is opgeschort totdat groepsbijeenkomsten weer mogelijk zijn.
- Eind 2020 is gestart met het project "Doorlopende (ontwikkel)lijn van Zorg naar Werk". Binnen de bestaande structuren van de Jeugdwet / WMO worden nu vaak dagbestedingstrajecten ingezet bij mensen met een arbeidsbeperking. Dit zijn kostbare trajecten die onvoldoende gericht zijn op de ontwikkeling van competenties van kwetsbare mensen met arbeidspotentieel. We willen juist voor kwetsbare jongeren in samenwerking met werkgevers, onderwijs en zorgpartijen een goede en betaalbare structuur opzetten. De opstart- en analysefase loopt van november 2020 tot juli 2021. Naar verwachting zal medio mei 2021 het definitieve plan van aanpak worden opgeleverd.
- Op diverse plekken en manieren heeft de coalitie "Kom Erbij Almelo" aandacht gevraagd voor en activiteiten ontwikkeld tegen eenzaamheid. Er is actief deelgenomen aan een landelijke congres, waarbij Almelo als goed voorbeeld is gebruikt met een aanpak waarbij samen bewegen leidde tot vermindering van eenzaamheid. Naast radiouitzendingen op de lokale radio, is er informatief drukwerk gemaakt en in Almelo verspreid over wat mensen met eenzaamheidsproblematiek kunnen doen. Ook is er rond de Kerstperiode een lichtjesactie geweest. Bij de uitvoering hiervan zijn ook kinderen van basisscholen ingezet. Binnen de coalitie "Kom Erbij" is een vertegenwoordiger van Dementie Twente actief. Op deze manier zijn we verbonden met de regionale aanpak van dementie.
- Er is een pilot gestart in de doorverwijzing naar een algemene voorziening in de wijk Wierdensehoek. In deze pilot staat de verwijzing naar de algemene voorziening dagstructurering centraal waarbij door het proefdraaien van een inwoner binnen de dagstructurering wordt beoordeeld of deze voorziening passend en toereikend is. Na een periode van proefdraaien wordt geëvalueerd of de dagstructurering wordt voortgezet of dat uitgeweken moet worden naar de maatwerkvoorziening. De verwachting is dat door deel te nemen aan de activiteiten die bij dagstructurering worden geboden, het beroep op de maatwerkvoorziening dagbesteding kan worden beperkt. Indien onze verwachting uitkomt en hierdoor meer inwoners gebruik gaan maken van de algemene voorziening dagstructurering, wordt deze pilot uitgerold over de wijkteams.
- Rondom de voorliggende en algemene voorzieningen is vooral ingestoken op de verbreding van de kennis over deze voorzieningen binnen de wijkteams en zijn de kansen in beeld gebracht. Intakers van de wijkteams zijn hiertoe opgeleid en hebben kennis van de sociale kaart en de criteria om voor

voorzieningen op grond van andere wetten (onder andere Wlz en Zvw), die niet door de gemeente worden uitgevoerd, in aanmerking te komen.

- We zijn gestart met een project de Sociale Basis op Orde waarbij we in nauwe samenwerking met de wijkregisseurs en wijkteams werken aan het verbinden van inwoners en partners in de wijken aan de wijkopgaven en aan het versterken van algemene voorzieningen zodat die beter aansluiten op behoeften.
- In 2020 is het beleid voortgezet waarbij we op basis van afspraken tussen alle Twentse gemeenten en alle Twentse woningcorporaties mensen begeleid laten uitstromen uit beschermd wonen naar een eigen woning. Hierdoor is de uitstroom in het overgrote deel van de gevallen blijvend succesvol en lukt het mensen om met minder of zonder begeleiding duurzaam hun eigen leven vorm te geven. Deze aanpak is in 2020 ook vertaald naar uitstroom maatschappelijke opvang.
- In 2020 zijn we verder gegaan met de Doorbraakmethode. De aanpak krijgt steeds meer bekendheid binnen de Sociale Wijkteams als instrument om multiprobleemhuishoudens te ondersteunen. Tot en met eind 2020 hebben we met deze aanpak 165 huishoudens van een doorbraak kunnen voorzien, waardoor er meer perspectief voor hen ontstond. Over de eerste 91 casussen is door een externe bureau berekend dat we een besparing hebben behaald van ruim 2,1 miljoen euro op directe en reële maatschappelijke kosten. Aangezien we inmiddels meer casussen hebben opgepakt dan deze 91 is de feitelijke besparing dus hoger. Die besparing is terug te leiden tot een vermindering op de zorgkosten (jeugd en WMO).
- In de Omgevingsvisie en Woonvisie is aandacht besteed aan het bevorderen van zelfstandig wonen door kwetsbaren waaronder ouderen. In de Woonvisie is opgenomen dat elke (niet grondgebonden) nieuwbouwwoning levensloopbestendig is, en dat daarnaast ook de bestaande woningvoorraad zoveel mogelijk levensloopgeschikt wordt gemaakt. Daarvoor maken we afspraken met de woningbouwcorporaties en andere woningeigenaren. Particuliere woningeigenaren kunnen een beroep doen op de blijverslening.
- Samen met partners als Cosbo, Wijz Oud en Avedan zijn diverse initiatieven voorbereid rondom zelfstandig wonende kwetsbare ouderen. Daarbij gaat het om het meer benutten van zorgtechnologie, communicatie om ouderen voor te bereiden op hun “4e levensfase, aandacht voor migrantenouderen met specifieke problematiek en om het bevorderen van samenredzaamheid in een buurt met veel ouderen. Mede door corona is vertraging opgetreden in uitvoering hiervan.
- Het onderzoek naar de haalbaarheid van de invoering van een blijverslening heeft geresulteerd in een verordening Toekomstbestendig wonen. Op grond van deze verordeningen kunnen inwoners van Almelo een lening afsluiten voor woningaanpassingen (en duurzaamheidsmaatregelen) zodat ze langer zelfstandig kunnen blijven wonen.
- Als er sprake is van een taalachterstand krijgen peuters een indicatie van de jeugdverpleegkundige voor een VVE-aanbod van 16 uur per week. Door de coronacrisis is het aantal verwijzingen voor VVE in 2020 lager dan in 2019. Tijdens de 1^{e} lockdown in maart 2020 zijn de 2-jarige consulten tijdelijk opgeschort. In de zomer heeft de JGZ een inhaalslag gemaakt en is de daling in verwijzingen beperkt gebleven tot 11 %. Vanuit Rijk (Onderwijsachterstandenbeleid) heeft de gemeente de inspanningsverplichting om zoveel mogelijk doelgroeppeuters te bereiken en non-bereik te voorkomen. Inmiddels is de gemeente in gesprek met de JGZ en de kinderopvang om een verbeterplan op te stellen zodat meer peuters worden doorverwezen naar de voorschool om taalachterstanden te verminderen.
- Aanpak Het Jonge Kind: De gevolgen van de coronacrisis voor kinderen is in dit stadium moeilijk in te schatten. In 2020 zijn veel kinderopvanglocaties en schoollocaties dicht gegaan. Alleen noodopvang en digitaal onderwijs was in deze periode mogelijk.

Programmalijn 2: "Intensiveren samenwerking (keten)partners"
Binnen de programmalijn intensiveren samenwerking (keten-) partners hebben we gewerkt aan de volgende onderdelen:

- In 2020 zijn een drietal trajecten (landelijk, regionaal en lokaal) gestart rondom zorg en onderwijs. Vanuit het ministerie VWS en OCW is Twente uitgeroepen tot pilot regio Zorg in Onderwijs. Ook Almelo is betrokken in deze pilot. Er wordt een verbetering aangebracht in de samenwerking tussen zorg en onderwijs, de administratieve druk wordt verlaagd en bovenal wordt zorg in een brede optiek bekeken (Jeugdwet, WMO, WLZ en ZVW). Het doel is om de financieringsstromen meer samen te brengen en een integrale benadering te realiseren.
  Verder is er op regionaal niveau, de ontwikkeltafel, doorgewerkt aan de samenwerking tussen gemeenten en diverse basis-, en middelbare scholen. Een van de uitgangspunten is om de lokale toegang verder te laten aansluiten bij het onderwijs, zodat kwalitatief betere toeleiding naar adequate ondersteuning of zorg te realiseren is.
  Op lokaal niveau wordt met twee scholen gewerkt aan de uitwerking van een pilot voor het schooljaar 2021-2022. Deze pilot wordt vervolgens ook ondergebracht onder de regionale ontwikkeltafel, zodat “lessons learned” regionaal gedeeld kunnen worden.
  De drie trajecten kennen vooralsnog geen lasten, dan wel baten. Er wordt vooral geïnvesteerd op de versterking van samenwerking en daarmee preventieve werking door eerder te interveniëren.
- Binnen het project GI is verder geïnvesteerd in de samenwerking met de GI's. Juist in deze samenwerkingsrelaties is langdurige investering nodig, zodat de waarde van de gemeente op het gebied van verwijzingen wordt ervaren.
- In februari 2020 is door de 14 Twentse gemeenten een onderzoek uitgevoerd om de situatie, met name oplopende wachtlijsten, bij VTT te verbeteren. Na de uitkomsten van het onderzoeken, zijn diverse bestuurlijke besluiten genomen. Sinds december 2020 werkt VTT wachtlijst-vrij en binnen de wettelijke termijn (en vaak sneller). De werkprocessen zijn verbeterd en de personeelsformatie van VTT sinds 1 januari 2021 structureel met 6 FTE uitgebreid.

Programmalijn 3: "Monitoring en Sturing"
Binnen de programmalijn monitoring en sturing hebben we gewerkt aan :

- In Almelo werken we sinds 2019 actief met een multidisciplinair data team. Door vanuit verschillende invalshoeken te kijken naar data, kan beter verklaard worden wat er speelt. Almelo is op dit vlak één van de koplopers in Nederland. Wij kijken financieel, beleidsmatig, contractueel, administratief naar de kwantitatieve ontwikkelingen binnen de diverse wetten in het sociaal domein.
- In 2020 is een business controller sociaal domein aangesteld die samen met het multidisciplinair data team zorg draagt voor verdere ontwikkeling van monitoring en sturing in het sociaal domein. Daarbij wordt de data gebruikt om niet alleen in kwantitatieve, maar ook in financiële zin trends en ontwikkelingen te duiden en is een slag gemaakt om beter te prognosticeren. Dus ook vooruit kijken naast achteruit.
- Onderdeel hiervan is de ontwikkeling van een prognosemodel voor jeugdhulp. Eind 2020 zijn hierin de eerste stappen gezet. Zodoende proberen we in Almelo steeds scherper en eerder keuzes te maken.
- Ook is er gezorgd voor meer integraliteit binnen het sociaal domein en zijn we bezig geweest met de ontwikkeling van een monitor waar naast zorg (Wmo en jeugd) ook de Participatiewet is opgenomen.
- We werken regionaal samen met Kennispunt. Daar is een regionale monitor, de Twentse Monitor Sociaal Domein, waarmee Almelo de lokale situatie kan vergelijken met de regio.
- De informatiebehoefte voor ‘Almelo in Beeld-Zorg’ (vlekkenkaart) is vastgesteld en gesplitst in een basisbehoefte en aanvullende vragen. De kaart is in 2020 opgesteld voor de basisbehoefte. Hiervoor koppelt Kennispunt Twente enkele basisregistraties, die team Informatievoorziening & Datagedreven

Werken via de kaart beschikbaar stelt. De kaart wordt intern gebruikt. De kaart toont de zorgverleners die zijn opgenomen in een aantal (basis)registraties, waarbij een categorisatie is aangebracht. De kaart kan nu verder worden gefinetuned. Hiermee is het project voor nu afgerond en volgt in 2021 de overdracht naar de Eenheid Uitvoering Sociaal.

Programmalijn 4: "Lobby richting Rijk"
Binnen de programmalijn Lobby richting Rijk hebben we gewerkt aan :

- We hebben zelf brieven gestuurd naar het Rijk, de problematiek aangekaart in VNG-Overijssel, enquêtes ingevuld en financiële overzichten aangeleverd.
- We hebben gezorgd voor een visitatie door de Commissie Financiële Beheersbaarheid Sociaal Domein van de VNG in 2021.
- Daarnaast hebben we actief deelgenomen aan initiatieven vanuit de G40 en VNG om te komen tot een duurzaam dekkende bekostiging van onze gemeentelijke en centrumgemeentetaken, wat mede heeft geleid tot aanvullende Rijksmiddelen om oplopende tekorten te dekken.
- We hebben gezorgd voor meer autonomie in de uitvoering van onze gemeentelijke taken en een beter zorgstelsel met minder negatieve gevolgen voor gemeenten en meer aandacht en budget voor preventie.
- Onze inzet op lobby is een continu proces.

2.1.5.3 Wat heeft het gekost?

Programma zorg	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2019	1.750	900
Jaar 2020	1.750	1.616
Jaar 2021	-	
Jaar 2022	-	
Totaal	**3.500**	**2.516**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:
Voor het programma Zorg is een meerjarig incidenteel project ingesteld. Dit betekent dat de totale programmamiddelen voor de periode 2019-2022 beschikbaar zijn gesteld en de werkelijke uitnutting van deze middelen tot en met 2022 kan plaatsvinden.

Bij de vaststelling van de programmabegroting 2019 is een meerjarig perspectief vastgesteld, met daarin taakstellingen voor het sociaal domein. Om deze taakstellingen te realiseren, heeft het college het maatregelenplan 1, 2 en 3 vastgesteld (B&W-6696, B&W-7023 en B&W-8155). Een aantal projecten/maatregelen uit het maatregelenplan kent een langere uitwerk- en doorlooptijd, waardoor we niet (altijd) gelijk van start kunnen gaan.

2.1.5.4 Indicatoren

Niet alle gegevens zijn beschikbaar over 2020.

Indicatoren bij strategisch doel 1 "In 2022 redden meer Almeloërs zich zonder hulp van de overheid, zo nodig met steun van naasten"	Peilwaarde (jaartal)	2020	2022	Bron
Aantal 0 t/m 17 jarige Almeloërs dat gebruik maakt van Jeugdhulp	1.707 (2018)	1.647	1.500	Gemeente Almelo
Aantal 18+ Almeloërs dat gebruik maakt van Maatwerk Wmo/Jeugd (excl. Hulpmiddelen)	3.400 (2018)	3.831	3.200	Gemeente Almelo
Aantal unieke personen in Maatschappelijke opvang (dag/nacht/crisis/24uurs)	218 (2018)	200	176	Gemeente Almelo/ ketenaanpak MO
% Almeloërs dat zich (zeer) ernstig eenzaam voelt	10% (2018)	Wordt 4 jaarlijks onder-zocht	8%	GGD/Twentse Gezondsheids Verkenning
Rapportcijfers 'Inspanningen van de gemeente om inwoners volledig te laten deelnemen aan de maatschappij.	6,0 2018	N.B.	6,5	Waar staat je gemeente.nl

Indicatoren bij strategisch doel 2 "in 2022 ontwikkelen 0-23 jarige Almeloërs hun talenten beter op (voor)scholen	Peilwaarde (jaartal)	2020	2022	Bron
% voortijdige schoolverlaters (VO+MBO)	1,9% (2017)	2,39%	1,5%	WSJG
Aantal kinderen dat deelneemt aan voor- en vroegschoolse educatietrajecten (vve)	400 (2019)	291	300	Gemeente Almelo

Indicator bij strategisch doel 3 "In 2022 komt de gemeente Almelo beter uit met de rijksmiddelen voor WMO en Jeugd".	Peilwaarde (jaartal)	2020	2022	Bron
Deze ambitie behelst zowel maatregelen als projecten die in de lijn en programma worden uitgevoerd waardoor kwantificering op programmaniveau niet mogelijk is. Deze ambitie willen we realiseren door de zorgkosten te verlagen en de inkomstenkant te verhogen.	- 14,5 mln (2018)	*zie par 2.1.5.1*	beter uitkomen met de rijks-middelen	Gemeente Almelo

Indicatoren bij strategisch doel 4 "In 2022 krijgen Almeloërs die hierop zijn aangewezen meer doeltreffende zorg en steun die aansluit bij hun behoefte".	Peilwaarde (jaartal)	2020	2022	Bron
% huishoudens met domeinoverstijgende hulpvraag dat integraal steun krijgt (MPG aanpak).	-	40%	100%	Gemeente Almelo
% hulpvragende inwoners dat met een alternatieve oplossing (zonder geïndiceerde zorg) geholpen wordt.	-	14%	30%	Gemeente Almelo

2.1.6 Programma Nieuwstraatkwartier

2.1.6.1 Wat hebben we bereikt?

Programma Nieuwstraatkwartier is nog maar net begonnen. De resultaten in het Nieuwsstraatkwartier worden alleen bereikt bij langdurige aandacht. Het vraagt een lange adem om in een wijk als deze serieuze stappen te zetten.

In het programma Nieuwstraatkwartier werken bewoners, ondernemers, Beter Wonen, Cogas/Coteq, Waterschap Vechtstromen, Avedan, de Provincie Overijssel en de gemeente Almelo samen. Waar in de tekst wordt gesproken over 'we' bedoelen we het programma Nieuwstraatkwartier dat bestaat uit deze genoemde partijen.

1. De basis is op orde (schoon, heel, veilig):

- **De wijk is schoner, veiliger en 'technisch' beter op orde;**
- **De woningen zijn kwalitatief verbeterd;**

Bereikte resultaten in 2020:

Het proces om de wijk schoner, veiliger en 'technisch beter op orde' te krijgen loopt. Zo zijn er groepjes van bewoners die zwerfvuil opruimen, dat draagt bij aan een schonere wijk. Ook is de uitstraling van de Schoolstraat, die nu technisch op orde is, sterk verbeterd door de herinrichting van de straat en de renovatie van de flats. In 2020 werd de wijkopgave Nieuwstraatkwartier vastgesteld. Deze wijkopgave is onderdeel van en sluit aan bij de ambities van het programma Nieuwstraatkwartier. De wijkopgave focust op de taken vanuit wijkregie.

2. Een duurzaam sociale en leefbare wijk:

- **Bewoners zijn meer betrokken bij hun wijk en er is meer sprake van een inclusieve samenleving;**
- **Er is minder sprake van overerving van armoede;**
- **het gebruik (en de stapeling) van voorzieningen is lager, de zelfredzaamheid van bewoners is groter;**
- **De 'wijkeconomie' is meer op orde.**

Bereikte resultaten in 2020:

Hulpverleners van het wijkteam merken dat er meer achter de voordeur speelt dan voorheen. Door corona komt de reguliere signaalfunctie (de oren en ogen in de wijk) minder tot zijn recht. Veel activiteiten kwamen stil te liggen en dat raakt de contacten met en tussen de inwoners in de wijk. Corona draagt in negatieve zin bij aan lange termijndoelstellingen als het tegengaan van de overerving van armoede, de stapeling van het gebruik van voorzieningen, de grotere zelfredzaamheid van inwoners en een betere 'wijkeconomie'.

Via de activiteiten ontstaan de contacten met en tussen de bewoners. Door de activiteiten melden bewoners zich aan om ook als vrijwilliger in de wijk actief te worden. In 2020 kregen we minder nieuwe aanmeldingen dam voorheen. Wel bleven we in contact met de bestaande vrijwilligers.
In 2020 zijn activiteiten gestart om de bewustwording voor de energietransitie aan te jagen. Door de corona-maatregelen waren fysieke bijeenkomsten niet mogelijk, daarom werden alternatieven georganiseerd. Zoals de RRE-stratenacties met gesprekken aan de voordeur.
Het 'zwerfvuil voor zakgeldproject' droeg bij aan een schonere wijk. Jongeren van 9 tot en met 13 jaar ruimden in 10 weken 298 kg zwerfafval op en spaarden het 'zakgeld' dat ze hiermee verdienden voor een zelfgekozen doel.
Door het spaarelement in dit project leerden kinderen hoe je eerst spaart en wanneer je het bedrag bijeen hebt, een aankoop doet. Een mooi voorbeeld dat bijdraagt aan twee doelstellingen.

3. Een ruimtelijk toekomstbestendige wijk:

- **De uitstraling van de wijk is ruimtelijk gezien verbeterd en iconen komen beter tot hun recht;**
- **De entree van de wijk is verbeterd;**
- **De beleving en waardering van groen, water en openbare ruimte is toegenomen.**

Bereikte resultaten in 2020:

In 2020 is op verschillende plekken in de wijk gewerkt aan initiatieven die de wijk een betere uitstraling gaan opleveren. De verbetering van de Schoolstraat heeft een positief effect.
De iconen in de wijk zijn het Goosenmaatspark, de Acaciaschool en korenmolen 'de Hoop'.
In 2020 ontwikkelde Beter Wonen, eigenaar van de Acaciaschool plannen voor een nieuwe invulling van dit voormalige schoolgebouw. In 2020 zette het bestuur van molen 'de Hoop' een fondswerving op voor de bouw van een molenschool. Programma Nieuwstraatkwartier ondersteunde deze ontwikkelingen zodat deze beide iconen in de nabije toekomst beter tot hun recht gaan komen.

In 2020 was bij alle planvorming aandacht voor verbetering van groen, water en de openbare ruimte.

4. Een klimaat-adaptieve en aardgasvrije wijk;

- **De energie-transitie is meer in gang gezet;**
- **Woningen hebben gemiddeld energielabel B;**
- **De bewustwording van duurzaamheid en klimaatsverandering is verbeterd.**

Bereikte resultaten in 2020:

Juist voor huiseigenaren in kwetsbare wijken, met een smalle beurs en een oudere woning, is de energietransitie een forse opgave. Niets doen is geen optie omdat door stijgende energieprijzen het risico op energiearmoede - en dus de ongelijkheid - toeneemt.
Er zijn nog weinig methoden beschikbaar om de bewustwording over energietransitie in kwetsbare wijken op gang te brengen. In het Nieuwstraatkwartier verkennen we, met behulp van een provinciale subsidie, met verschillende projecten wat aansluit bij de vraag van inwoners van de wijk.
Die activiteiten dragen op verschillende niveaus bij aan klimaatadaptatie en een aardgasvrije wijk.
Een verbeterde en verduurzaamde woning biedt de eigenaar meer wooncomfort en lagere energielasten.
De energietransitie biedt daarnaast kansen om de leefbaarheid en de uitstraling in het Nieuwstraatkwartier te verbeteren.

De notitie 'Stappen naar een duurzaam Nieuwstraatkwartier' beschrijft het proces en de ontwikkelingen met deze aanpak. In deze pilot trekken we samen op met programma Duurzaamheid voor de verdere doorontwikkeling van de aanpak. De opgedane ervaringen delen we met de provincie Overijssel en Platform 31. Beiden toonden belangstelling voor de ervaringen met de energietransitie in het Nieuwstraatkwartier. Deze opbrengst willen zij benutten voor een te ontwikkelen aanpak voor de energietransitie in kwetsbare wijken.

5. Vergroten vertrouwen in de toekomst van de wijk, gemeente en andere (overheids)organisaties

- **De samenwerking met en tussen partijen in de wijk is beter**
- **Communicatie is duidelijk**

Bereikte resultaten in 2020:

Het niet doorgaan van activiteiten door de coronamaatregelen en de contacten op afstand zijn een punt van zorg.
Door corona kwamen veel activiteiten stil te liggen. Desondanks lukte het om stappen te zetten zoals in de Schoolstraat, de Graven- en Witvoetenstraat en het bedrijfsterrein Achter de Molen.
Door korte lijnen pakken we nieuwe ontwikkelingen vanaf de planvorming samen op. We werken opgavegericht en focussen op het doel. Op die manier bereiken we samen meer dan ieder afzonderlijk.

In de wijkkrant, die vier keer is verschenen in 2020, communiceren we duidelijk en begrijpelijk. De wijkkrant schrijft uitsluitend over gerealiseerde en concrete onderwerpen omdat dit bijdraagt aan de trots in en over de wijk.
Het vertrouwen van bewoners en ondernemers in de organisaties/gemeente neemt toe. We merken dit door de verhalen die gedeeld worden en de wijze en frequentie waarop bewoners, ondernemers en organisaties ons benaderen.

2.1.6.2 Wat hebben we gedaan?

De aanpak voor het Nieuwstraatkwartier ontwikkelt werkenderwijs. Nu de verhouding tussen overheid en samenleving verandert, wijzigt ook de manier waarop we samenwerken met bewoners en partners. Wij zoeken samen met bewoners, ondernemers en partners naar oplossingen voor vraagstukken. We werken opgave-gericht en sturen constant bij. Samen maken we er meer van!

Om de beschreven doelen te realiseren is een groot aantal projecten en inspanningen voorzien.

1. De basis is op orde

- **We ondersteunen bewonersinitiatieven. In 2020 gaat het onder meer om:**
  - **bestuur bewonersinitiatief de Hagedoorn;**
  - **inrichting braakliggend terrein Mezenstraat;**
  - **bewonersgroep Nieuwstraat: leefbaarheid in de straat bevorderen;**
  - **groenbeheer en invulling van braakliggende terreintjes**
- **We dragen bij aan het oplossen van handhavingsvraagstukken die in de wijk spelen.**

Uitvoering in 2020:
In 2020 gingen veel van de geplande activiteiten door de corona-maatregelen niet door. Zo werden de braderie van de ondernemers van de Nieuwstraat en het Duurzaamheidsfestival verplaatst naar het najaar van 2021.
De ondersteuning van het bestuur van Bewonersinitiatief de Hagedoorn is wel doorgegaan. Veel activiteiten in het pand konden niet op reguliere wijze doorgaan. Door het pand corona-proof in te richten en te werken volgens de regels van het RIVM konden de activiteiten met kwetsbare groepen wel plaatsvinden.

In 2020 is de voorbereiding voor de nieuwe invulling van het braakliggende terrein op de hoek van de Rohofstraat/Nieuwstraat afgerond. Samen met bewoners is de concept-tekening voor een hondenspeelplek ontworpen, de aanvraag voor de omgevingsvergunning loopt. De bewonersgroep is bezig met verdere fondsenwerving.

In de Ambtstraat zijn de fysieke voorbereidingen voor de geveltuintjes in de straat getroffen en is het groen ingekocht. Het planten kan starten wanneer de coronamaatregelen dit toestaan.

De bewoners in de Schoolstraat dachten mee over de herinrichting van de straat en de bomen die zijn geplant om samen een mooiere straat te realiseren. Ook hier leidde een fysiek project tot mooie sociale effecten door nieuwe contacten met en tussen bewoners.
De werkzaamheden in de Schoolstraat begonnen tijdens de eerste lockdown. Het werk aan de straat kon wel zoals gepland doorgaan. De activiteiten die bewoners hadden georganiseerd bij de start van de werkzaamheden en de opening van de straat konden door de corona-maatregelen niet plaatsvinden.

Het project ‘de nieuwe hovenier’ is ontwikkeld door de Universiteit van Wageningen met een subsidie van de Topsector-regeling Agri-Food. Dit project loopt in vier steden. In de Mezenstraat in Almelo gaan bewoners en een hovenier het braakliggende terrein inrichten. Het gaat in dit project om de ontwikkeling van een nieuwe werkwijze voor hoveniers en om bewoners te interesseren voor het vak van hovenier.

De voorbereiding voor de sloop en nieuwbouw van de sociale huurwoningen in de Witvoeten- en Gravenstraat is afgerond. In dit proces werkten Beter Wonen en de gemeente op een nieuwe manier samen. In de projectgroep dachten ook Cogas/Coteq en Waterschap Vechtstromen mee. Vanaf de eerste planvorming was de zoektocht hoe we er samen meer van konden maken. Het resulteerde in een plan met meer klimaat-adaptieve maatregelen en een eigentijdse en toekomstbestendige inrichting van de buitenruimte. Deze woningen, de eerste aardgasvrije huizen in de wijk, worden verder naar achteren geplaatst. Hierdoor komt er aan de voorkant van de woningen meer ruimte en krijgen deze straten een eigentijdse uitstraling.

2. Een duurzaam sociale en leefbare wijk

- **We ondersteunen de sociale samenhang in de wijk door bewoners en organisaties pro actief te benaderen en samen te brengen. We bouwen aan vertrouwen tussen bewoners, ondernemers en professionals die namens diverse organisaties in de wijk actief zijn.**
- **We stimuleren binding in de wijk waardoor de wijkeconomie een impuls krijgt. Zoals de opzet van een netwerk van ZZP'ers.**

Uitvoering in 2020:

De werkwijze van programma Nieuwstraatkwartier kenmerkt zich door 3 stappen. Allereerst is er de start met een globaal plan. De tweede stap is meebewegen met vragen en kansen die zich aandienen en die uit de gesprekken naar voren komen. De derde stap is: kijken we samen waar we er meer van kunnen maken.
Veel bijeenkomsten gingen vanwege corona niet door waardoor we contacten met bewoners niet verder konden uitbouwen. In 2020 ontwikkelden we meerdere duurzaamheids-activiteiten. De oorspronkelijke plannen en activiteiten hebben we meerdere keren moeten wijzigen naar een corona-proof-aanpak. Zo veranderden de fysieke bijeenkomsten in een huis-aan-huis-aanpak en de achter-de-voordeur-aanpak in een voor-de-voordeur-aanpak op anderhalve meter en met een mondkapje.
De ervaringen uit deze activiteiten benutten we voor de ontwikkeling van een aanpak voor de energietransitie in kwetsbare wijken.

Door de corona-maatregelen kon er weliswaar veel niet, ook zorgde het voor nieuwe invalshoeken. Activiteiten voor kinderen konden bijvoorbeeld wel. Daarom ontwikkelden we het zakgeld voor afvalproject voor kinderen tot 14 jaar. Ook vroegen we bij Augeo een subsidie voor activiteiten voor kinderen in de kwetsbare wijken in de stad. Hiermee organiseerden we in de 6 weken van de zomervakantie in vijf wijken extra activiteiten voor kinderen.

3. Ruimtelijk toekomstbestendige wijk

- **fysieke verbeteringen zoals de verbetering van de Schoolstraat**
- **We ondersteunen eigenaren/betrokkenen van iconen in de wijk om deze beter tot hun recht te laten komen. Voorbeelden hiervan zijn de Acacia-school en de Molen "de Hoop"**

Uitvoering in 2020:

In 2020 is in de Schoolstraat het riool verbeterd, de straat opnieuw ingericht en zijn de flats gerenoveerd. Hierdoor is de uitstraling van deze straat, die nu technisch op orde is, sterk verbeterd.
Groepjes bewoners die zwerfvuil opruimen hebben bijgedragen bij aan een betere leefomgeving.
Ook zijn de bijeenkomsten met ondernemers van bedrijfsterrein Achter de molen gestart om de openbare ruimte te verbeteren en het parkeerprobleem aldaar op te lossen. Door corona waren verdere bijeenkomsten, met ondernemers en bewoners van dit bedrijfsterrein niet mogelijk.
Eén van de verbeterpunten betrof het verwaarloosde braakliggende terrein aan de Veldkampsweg.
De grond is nu geëgaliseerd en opgenomen in het beheerplan, zodat de begroeiing kort blijft. De hekken langs het terrein zijn weggehaald. Het oogt niet langer verwaarloosd en rommelig. De aanblik van dit terrein langs het spoor, een visitekaartje van de stad, is hierdoor verbeterd.

Binnen de aanpak voor Stadsontwikkeling is een eerste verkenning gestart hoe we dit binnenstedelijke bedrijfsterrein, dicht bij het station en de binnenstad, beter tot zijn recht kunnen laten komen.

We hebben Beter Wonen ondersteund bij de ontwikkeling van plannen voor de realisatie van de nieuwe invulling van de Acacia-school. Het plan is om in de voormalige Acaciaschool een zorgvoorziening voor demente mensen en een Thomashuis voor verstandelijk beperkte mensen te beginnen. Dit perceel oogt nu donker, leeg en rommelig. Met de nieuwe invulling krijgt dit icoon een meerwaarde voor de wijk.

Het bestuur van molen 'de Hoop' heeft de ambitie om ons cultureel erfgoed beter te kunnen doorgeven. We hebben met het bestuur meegedacht over nieuwe plannen zodat ze meer bezoek kunnen ontvangen en de molenaarsopleiding beter kunnen faciliteren. Wij ondersteunden het bestuur bij het werven van fondsen voor de bouw van een molenschuur naast de molen. In 2020 nam de molen deel aan de landelijke molenprijs en won de derde prijs en een bedrag. Het bestuur heeft een groot deel van het benodigde budget voor de bouw binnen. De bouw van de molenschuur is in 2020 gestart.

4. Klimaat-adaptieve en aardgasvrije wijk
We helpen op diverse manieren de energietransitie aan te jagen. Zo zijn we betrokken bij de provinciale pilot 'routekaart aardgasvrije wijk'. In 2020 ronden we het wijkuitvoeringsplan af;
Uitvoering in 2020:
De provincie verstrekte een subsidie voor het opstellen van een wijkuitvoeringsplan, als eerste aanzet naar de realisatie van een aardgasvrij Nieuwstraatkwartier in 2035. Gaande het proces bleek dit doel niet haalbaar en werd het de ambitie bijgesteld naar zogenaamde no-regret maatregelen. De inzet is nu eerst het aardgasvrij-ready maken van de wijk, op termijn wordt de wijk dan aardgasvrij.

De energietransitie is een flinke opgave. In kwetsbare en oudere wijken staat deze uitdaging niet op zichzelf. In deze wijken spelen, naast armoede en de grootte van de technische opgave, verschillende vraagstukken. Vanwege die complexiteit staan kwetsbare wijken niet als eerste op de agenda om aardgasvrij te worden. Veel gemeenten starten met wijken waar aardgasvrij makkelijker te realiseren is. De energietransitie in kwetsbare wijken schuift op in de tijd. Huiseigenaren in kwetsbare wijken kunnen de opgave niet vooruitschuiven. Wanneer zij niet investeren in hun woning, zullen zij bij een stijgende prijs van (fossiele) energie een steeds groter deel van hun inkomen kwijt zijn aan energielasten. Achterstanden in kwetsbare wijken nemen dan verder toe door energie-armoede.

De energietransitie in een kwetsbare wijk vraagt een integrale aanpak, die goed past binnen de werkwijze van programma Nieuwstraatkwartier. De ervaringen die we in de wijk opdoen delen we. Dit kan bijdragen aan de ontwikkeling van een aanpak voor de verduurzaming van particulier woningbezit in andere kwetsbare wijken. De aanpak draagt bij aan meerdere doelen. Allereerst aan het verduurzamen en verbeteren van particulier woningbezit in wijken. Daarnaast draagt het bij aan het verbeteren van het aanzien en de leefbaarheid van wijken en aan de gemeentelijke doelstelling om CO2-neutraal te worden. Het Nieuwstraatkwartier fungeert als proeftuin voor programma Duurzaamheid.
Met een subsidie van de provincie voor het wijkuitvoeringsplan Nieuwstraatkwartier ontwikkelden we in 2020 plannen om met huiseigenaren in gesprek te raken over verduurzaming van hun woning. Het doel van dit plan is realisatie van een aardgasvrij-ready Nieuwstraatkwartier als eerste stap op weg naar een aardgasvrije wijk.

Als eerste stap brachten we de staat van de particuliere woningen in de wijk in kaart door vanaf de straat de woningen te bekijken. We inventariseerden de bouwkundige staat (woningverbetering) en de te nemen verduurzamingsmaatregelen tot label A/B. Deze inventarisatie gaf inzicht in de investeringsopgave van het particuliere woningbezit in de wijk.

Het bevestigde het eerdere beeld: de bouwkundige staat van veel particuliere woningen in de wijk is matig tot slecht en de energie labels zijn relatief laag. Voordat deze woningen verduurzaamd kunnen worden dienen ze eerst verbeterd te zijn.

We boden in een pilot 6 huiseigenaren maatwerkadvies en begeleiding bij het maken van een verbeterplan voor hun woning. Deze pilot gaf een eerste inzicht in wat een huiseigenaar nodig heeft om de woning te verduurzamen. Deze inzichten gebruiken we om verdere tools voor deze aanpak te ontwikkelingen.

We organiseerden in 2020 stratenacties voor de alternatieve Regeling Reductie Energiegebruik (R.R.E.). Met de herkenbare bakfiets werden als eerste de Rohofstraat, Spreeuwenstraat en de Duikerstraat bezocht.
De vrijwilligers belden bij alle bewoners aan, boden een pakket energiebesparende maatregelen aan en gingen in gesprek over duurzaamheid. Niet alle huiseigenaren toonden interesse, wel waren er meerdere enthousiaste huiseigenaren die meteen aan de slag wilden. De eerste scans met de warmtecamera zijn gemaakt en de eerste verbouwplannen liggen nu klaar.
Verder is er een groep buren die samen aan de slag wil met het verbeteren van de woning. Wellicht leidt dit tot collectieve inkoop en uitvoering van werkzaamheden en wij ondersteunen de huiseigenaren hierin.

In 2020 ontwikkelden we de stimuleringsregeling voor verbetering en verduurzaming van de eigen woning (met een WOZ-waarde van maximaal 150.000 euro en een bouwjaar vóór 1970). Via die regeling kunnen een aantal huiseigenaren bij de gemeente een gunstige lening aanvragen voor de verbetering van hun woning.

Door de corona-maatregelen hebben we de geplande duurzaamheids-activiteiten meer dan eens inhoudelijk gewijzigd of in de tijd verplaatst. Deze aanpak, op weg naar een duurzamere wijk, krijgt in 2021 verder vorm.

5. Vergroten vertrouwen in de toekomst van de wijk
We communiceren duidelijk en herkenbaar. We proberen een imagoverandering te bewerkstelligen door mooie voorbeelden van geslaagde projecten zichtbaar te maken via kranten, websites en Facebook. We willen herkenbaarheid uitstralen en als verbinder fungeren. Zo zijn we betrokken bij veel plannen die de verschillende partners en maatschappelijke organisaties in de wijk uitvoeren.
Uitvoering in 2020:
De verschillende fysieke projecten in het Nieuwstraatkwartier hebben als vliegwiel gefungeerd om de betrokkenheid van bewoners en ondernemers te stimuleren. Door bewoners en ondernemers tijdig van de plannen op de hoogte te stellen, in gesprek te gaan en door mensen actief te benaderen bereiken we meer commitment.
In 2020 verscheen de wijkkrant Nieuwstraatkwartier vier keer.

2.1.6.3 Wat heeft het gekost?

Programma nieuwstraatkwartier	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2019	180	95
Jaar 2020	180	105
Jaar 2021	180	
Jaar 2022	180	
Totaal	**720**	**200**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:
Voor het programma Nieuwstraatkwartier is een meerjarig incidenteel project ingesteld. Dit betekent dat de totale programmamiddelen voor de periode 2019-2022 beschikbaar zijn gesteld en de werkelijke uitnutting van deze middelen tot en met 2022 kan plaatsvinden.

De uitgaven van programma Nieuwstraatkwartier bedroegen in 2020 in totaal 192.000 euro.

Onderdeel	Besteding
Basis op orde	9
Sociaal duurzame wijk	34
Ruimtelijk toekomstbestendig	23
Klimaat adaptief en aardgasvrije wijk	117
Vergroten vertrouwen	8
Overige	1
Totaal	**192**

Bedragen x 1.000 euro

Een deel van deze kosten is betaald uit de subsidies die Augeo en de provincie Overijssel hebben toegekend. Uit het budget van programma Nieuwstraatkwartier is in 2020 een bedrag van 105.000 euro uitgegeven.

Door Covid-19 zijn meerdere bewonersinitiatieven zoals Rohofstraat, Ambtstraat, Schoolstraat, etc. in 2020 niet doorgegaan. Deze activiteiten zijn verplaatst naar 2021. De beschikbare middelen blijven voor deze activiteiten gereserveerd.

2.1.6.4 Indicatoren

De belangrijkste indicator is het wijkkompas dat we samen met wijkregie ontwikkelen. Het wijkkompas geeft in één oogopslag weer hoe de wijk er voor staat. De ontwikkeling van cijfers in het wijkkompas geeft richting aan de opgave in de wijk. Het Kennispunt Twente vult de wijkkompassen met gegevens van verschillende bronnen zoals het CBS. Het wijkkompas is digitaal te raadplegen via de link hieronder:
https://public.tableau.com/profile/try5613#!/vizhome/Wijkkompas_Almelo_20190625/Wijkoverzicht?publish=yes
Andere indicaties zijn:

Indicaties	2017	2018	2019	2020
Aantal unieke vrijwilligers betrokken bij initiatieven in de wijk	14	32		
Aantal woningen met wijziging energielabel	0	26 woningen van label C/D naar A	43 woningen van label D naar A	72 woningen van label F naar A
Cumulatief aantal woningen met wijziging energielabel	0	26	69	141
Aantal activiteiten rondom klimaat, duurzaamheid en energietransitie per jaar	0	4	4	6

2.1.7 Programma Omgevingswet

2.1.7.1 Wat hebben we bereikt?

We onderscheiden de volgende strategische doelstellingen:

1. De inzichtelijkheid, de voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van de regels van het omgevingsrecht vergroten

2. Samenhangende benadering, gebiedsgerichte integrale aanpak

3. Grotere bestuurlijke afwegingsruimte, lokaal maatwerk

4. Versnellen en verbeteren van de besluitvorming

5. De maatschappelijke opgave bepaalt de rol van de gemeente

6. Initiatiefnemers en hun omgeving hebben meer zeggenschap over hun omgeving.

Deze strategische doelen zijn vertaald in de volgende operationele doelstellingen:

Doel: De integrale digitale omgevingsvisie is uiterlijk 1 juli 2020 vastgesteld

Bereikte resultaten in 2020:

In het eerste kwartaal van 2020 hebben we zogeheten 'botsproeven' uitgevoerd in de vier gebieden: bedrijventerreinen, binnenstad, wijken en dorpen en buitengebied. Aan de hand van concrete (voorbeeld)initiatieven hebben we gekeken of de ambities enerzijds voldoende houvast bieden voor een goede beoordeling ervan en anderzijds of ze voldoende abstractie hebben voor de omgevingsvisie.
In mei is de concept-omgevingsvisie besproken met de provincie. In juni is de concept-omgevingsvisie gepresenteerd aan alle inwoners door middel van een livestream. Tijdens de livestream konden inwoners vragen stellen aan de betrokken bestuurders.
Nadat in juni de concept-visie is besproken in een politiek beraad, heeft de visie ter inzage gelegen en is de omgevingsvisie op 29 september 2020 vastgesteld door de gemeenteraad.

Doel: Voor het ontwikkelen van een integraal omgevingsplan zijn de uitgangspunten bepaald

Bereikte resultaten in 2020:

Op 23 juni 2020 is door het college het plan van aanpak omgevingsplan vastgesteld. Hierin is een route bepaald om te komen tot een omgevingsplan, de daarvoor benodigde stappen, planningen, besluitvormingsmomenten en aan het omgevingsplan gerelateerde onderwerpen zijn hierin opgenomen ,zoals toepasbare regels en welstand. De gemeenteraad is hierover per raadsbrief geïnformeerd.

Doel: Meer regelvrij en meer algemene regels. Meer vergunningsvrij

Bereikte resultaten in 2020:

Gestart is met het tegen het licht houden van de gemeentelijke regelgeving (beleid, bestemmingsplannen, verordeningen). Dit proces maakt onderdeel uit van het opstellen van het omgevingsplan. De effecten en maatregelen op de fysieke leefomgeving uit deze regelgeving worden gefilterd en opnieuw beoordeeld. Uitgangspunt is dat door de bundeling van de verschillende beleidsdocumenten integrale regels worden opgesteld. Met minder en duidelijkere regels tot gevolg. Echter op onderdelen is het vergunningsvrij maken niet mogelijk, bijvoorbeeld vanwege milieuhygiënische regels.

Doel: Voorbereiden en inrichten van de informatiesystemen

Bereikte resultaten in 2020:

In 2020 zijn we volledig gaan werken met het VTH systeem dat Omgevingswet-proof is. Voor de doorontwikkeling op het gebied van informatievoorziening zijn de contacten gelegd met ketenpartners. De informatievoorziening wordt verder uitgewerkt, waarbij we de mogelijkheden van het VTH systeem verder zullen gaan inzetten en zoveel mogelijk aansluiten bij de landelijke standaarden (samenwerkingsfunctionaliteit).

Doel: Eén aanvraag (afgehandeld binnen 8 weken), één ingang voor initiatieven en vergunningaanvragen
Bereikte resultaten in 2020:
In mei 2020 zijn we gestart met de concretisering van de ontwerpformule, door het inrichten van een intaketafel. De intaketafel beoordeelt complexe ruimtelijke initiatieven op kansrijkheid. Dit is een eerste globale afweging waarbij o.a. de omgevingsvisie een belangrijk afwegingskader is. Indien een initiatief als kansrijk wordt beoordeeld kan het initiatief besproken worden aan de omgevingstafel. In 2020 hebben we geoefend met de omgevingstafel, waarbij we samen met de (externe) ketenpartners oefenen om te komen tot een werkwijze waarmee we Omgevingswet-proof zijn. De intaketafel en de omgevingstafel zijn het zogenoemde vooroverleg met de initiatiefnemer waardoor de daadwerkelijke vergunningverlening binnen de termijn van 8 weken afgehandeld kan worden.

Doel: Uitnodigingsplanologie bevorderen.
Bereikte resultaten in 2020:
In de omgevingsvisie worden de ambities van de gemeente verwoord. Het doel hiervan is om op basis van deze ambities de samenleving uit te nodigen om ontwikkelingen en initiatieven te initiëren.
Met behulp van de intaketafel en de omgevingstafel worden initiatiefnemers gestimuleerd om een uitvoerbaar plan op te stellen dat vervolgens uitgewerkt kan worden als aanvraag omgevingsvergunning of als omgevingsplan.

2.1.7.2 Wat hebben we gedaan?
Activiteit: Omgevingsvisie:

- **Inventarisatie bestaand beleid**
- **Stakeholder-analyse**
- **Participatieproces**
- **Hoofdopgaven/thema's benoemen**
- **Onderzoeken welke programma's er moeten komen**

Uitvoering 2020:
Ten behoeve van de Omgevingsvisie heeft een inventarisatie van beleid plaatsgevonden en is een stakeholderanalyse uitgevoerd. Het participatieproces is besproken met de raad en vastgesteld door het college. De hoofdthema's zijn benoemd, in overleg met college en raad. De Omgevingsvisie is in september 2020 vastgesteld door de gemeenteraad.

Activiteit: Herijking bestaand beleid:

- **Inventarisatie bestaand beleid en regelgeving**
- **Ingrediënten ophalen voor omgevingsplan**

Uitvoering 2020:
Ten behoeve van de Omgevingsvisie en het omgevingsplan zijn de bestaande beleidsdocumenten geïnventariseerd. Hierbij is gekeken welke beleidsdocumenten het fysieke domein geheel raken en welke documenten deels van toepassing zijn. De beleidsdocumenten die de fysieke leefomgeving raken zijn van toepassing verklaard op de Omgevingsvisie. Gestart is met het beoordelen van de inhoud en de toepasbaarheid van dit beleid in het omgevingsplan. Daarnaast zijn de documenten gescand op integraliteit en actualiteit. Gelet op de grote hoeveelheid beleidsdocumenten, soms conflicterend met elkaar, zal dit proces ook in 2021 en 2022 doorgaan.
Naast inventarisatie en actualisatie van beleid moeten ook werkwijzen op basis van bestaand beleid Omgevingswet-proof gemaakt worden. In 2020 zijn we gestart om het onderdeel welstand Omgevingswet-proof te maken. Dit wordt in 2021 afgerond.

Activiteit: Omgevingsplan:

- **Gebiedskeuze voor te starten pilot**
- **Uitvoeren pilot omgevingsplan**
- **Start opstellen gemeente dekkend omgevingsplan**

Uitvoering 2020:

In 2020 is een plan van aanpak voor het opstellen van een omgevingsplan gemaakt. Gekozen is om niet in één keer een omgevingsplan voor de gemeente op stellen maar te werken met deelgebieden. Hierbij is aangesloten bij de deelgebieden zoals deze zijn opgenomen in de Omgevingsvisie (Binnenstad, Wijken en Dorpen, Bedrijventerreinen en Buitengebied).
Op basis van deze keuze in deelgebieden heeft voor een deel van de Binnenstad een pilot omgevingsplan plaatsgevonden waarin we geproefd hebben aan het opstellen van een omgevingsplan met toepasbare regels. In de pilot is ervaren hoeveel tijd het kost om een omgevingsplan op te stellen en is ervaring opgedaan met de andere manier van denken en werken onder de OW. Mede omdat het omgevingsplan veel meer is dan het stellen van juridische regels voor bouwen en gebruik. Na afloop van de pilot is er voor gekozen om het deelgebied dat voor de pilot is gebruikt verder uit te werken als Omgevingsplan als eerste fase van het gemeente brede Omgevingsplan.
Verder heeft in 2020 een eerste analyse plaatsgevonden van de “bruidsschat“ (bruidsschat: pakket van regels voor gemeenten om Rijksregels te vervangen).Deze analyse is nodig voor het stellen van regels in het omgevingsplan. De uitkomsten van deze analyse worden meegenomen in het omgevingsplan.

Activiteit: Digitalisering / DSO:

- **Verdiepend onderzoek naar informatievoorziening**
- **Gap analyse op de informatievoorziening**
- **Road map ontwikkelen**
- **Softwareleveranciers: gesprek en invloed**
- **Nieuwe software aanschaffen en implementeren**
- **Oude software uitfaseren**

Uitvoering 2020:

In Almelo is afgelopen jaar de werking van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) getest met kleine delen content die worden voorbereid voor het hele stelsel. Er is (nog) niet met grote hoeveelheden content getest. Het gaat hierbij vooral om de testen met het VTH systeem en toepasbare regels. Er heeft nog geen aanlevering plaatsgevonden vanuit de plansoftware (omgevingsplan).

- Almelo kan juridische regels maken en annoteren. We hebben intussen de juiste software aangeschaft. De leverancier heeft aangegeven dat deze software continu in ontwikkeling is omdat het DSO zich doorontwikkeld. De software is succesvol technisch gekoppeld.
- Om juridische regels zichtbaar te maken via de vergunningen-checker in het DSO, moeten toepasbare regels opgesteld worden in de software van de gemeente Almelo. Deze software is ook aangeschaft en succesvol gekoppeld aan het DSO. Het is gelukt om een eenvoudige toepasbare regel te maken, daarmee vragenbomen en vragenlijsten op te stellen voor de vergunningen-checker in het DSO en zo informatie op een eenvoudige manier aan de aanvrager beschikbaar te stellen.
- In de pre-productie DSO zijn het afgelopen jaar meerdere test-vergunningen aangevraagd. Die aanvragen zijn goed in het zaaksysteem terecht gekomen en kunnen behandeld worden. De documenten die meegestuurd worden in de aanvraag worden op de juiste manier gearchiveerd. Dit onderdeel loopt goed.
- Eind 2020 is de samenwerkingsfunctionaliteit succesvol technisch getest.

Activiteit: Participatie en communicatie:

- **Verdiepend onderzoek naar de juridische consequenties van participatie**
- **Ontwikkelen participatieproces**
- **Communicatie over de verandering en binnen de verandering**

Uitvoering 2020:

Een verdiepend onderzoek naar de juridische consequenties van participatie is afgerond. De uitkomsten worden meegenomen in de verdere uitwerking van het onderdeel participatie.
Het participatieproces voor de omgevingsvisie is vastgesteld door het college en is uitgevoerd en afgerond in 2020. Voor het omgevingsplan wordt een afzonderlijk participatieproces ontworpen en ingericht. Dit stond gepland voor 2020 maar wordt uitgevoerd in 2021 omdat de voorbereidende werkzaamheden aan het omgevingsplan meer tijd in beslag nemen.
Eerste communicatie over de Omgevingsvisie heeft plaatsgevonden via de website. In 2020 is een strategisch communicatieplan opgesteld waarin aandacht wordt besteed aan zowel de interne als externe communicatie.

Activiteit: Dienstverlening, houding en gedrag:

- **Ontwikkelen van inhoudelijke kennis van wet- en regelgeving**
- **Scheppen van leersituaties aan de hand van casussen**
- **Spelsimulaties/serious gaming**
- **Stimuleren van het samen leren**
- **Bepalen van de kerncompetenties**
- **Bijeenkomsten organiseren voor managers en bestuurders (woordvoerders overleg)**
- **Één plan, één aanvraag, één vergunning: stakeholder-analyse, samen met ketenpartners droomdoel bepalen, klantreizen invoeren, serviceformule invoeren**

Uitvoering 2020:

- **Ontwikkelen van inhoudelijke kennis van wet- en regelgeving**
  In 2020 is gewerkt aan een opleidingsplan waar het ontwikkelen van inhoudelijke kennis van wet- en regelgeving onderdeel van is. Samen met een groot aantal Twentse gemeenten en de Omgevingsdienst Twente is gewerkt aan een Europese aanbesteding van diverse opleidingen voor diverse doelgroepen. De aanbesteding wordt afgerond en uitgevoerd in 2021.
- **Scheppen van leersituaties aan de hand van casussen**
  Het uitgangspunt voor het programma Omgevingswet is ‘leren door te doen’ . In de pilot met betrekking tot het omgevingsplan - onderdeel binnenstad is samengewerkt met diverse disciplines om ervaring op te doen met de nieuwe denk- en werkwijze die nodig is om te komen tot een omgevingsplan. Daarnaast is het gezamenlijk en integraal werken aan de Omgevingsvisie in een leersituatie aan de orde geweest, waarbij volgens de uitgangspunten van de Omgevingswet is samengewerkt.
  Er is gestart met deze integrale werkwijze, zowel aan de intaketafel als in de pilot omgevingstafel. Aan de hand van ingediende initiatieven van inwoners en/of bedrijven vindt bespreking plaats aan respectievelijk de intake- en de omgevingstafel. Periodiek worden deze besprekingen geëvalueerd, op basis waarvan het proces weer wordt bijgesteld. Op deze manier ontstaat een goed ontwikkelde werkwijze en doen we ervaring op met integrale samenwerking, intern en met ketenpartners .

- **Spelsimulaties/serious gaming**
  Dit is onderdeel van het opleidingsplan en wordt in 2021 opgepakt en uitgevoerd.

- **Samen leren**
  Zie toelichting bij activiteit ‘scheppen van leersituaties aan de hand van casussen’.

- **Bepalen van de kerncompetenties**

Deze activiteit wordt in 2021 opgepakt.

- **Bijeenkomsten organiseren voor managers en bestuurders (woordvoerders overleg)**
  In januari heeft een bijeenkomst met de gemeenteraad plaatsgevonden over het Omgevingsplan. Er is aan de hand van casussen geoefend met de vraag: "Wat wil je regelen in het omgevingsplan en wat wil je regelen bij de vergunningverlening?". De raadsleden zijn betrokken geweest bij de avonden die georganiseerd zijn voor de inwoners in het kader van de Omgevingsvisie.
  Met de betrokken managers zijn een aantal bijeenkomsten geweest over het opleidingsplan.

- **Eén plan, één aanvraag, één vergunning: stakeholder-analyse, samen met ketenpartners droomdoel bepalen, klantreizen invoeren, serviceformule invoeren**
  Dit onderdeel is gestart door het van start gaan van de intaketafel en onze pilot omgevingstafel. Daarnaast is in regionaal verband samen met andere gemeenten en ketenpartners begonnen met een regionale omgevingstafel. In 2020 is gewerkt aan de concretisering van de snelserviceformule. Aan de hand van een aantal concrete casussen is uitgewerkt wat er voor nodig is om voor enkelvoudige en eenvoudige aanvragen een vergunning binnen vijf werkdagen af te geven.

2.1.7.3 Wat heeft het gekost?

Programma omgevingswet	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2019	696	330
Jaar 2020	702	753
Jaar 2021	405	
Jaar 2022	116	
Jaar 2023	58	
Jaar 2024	58	
Totaal	**2.035**	**1.083**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:
Voor het programma Omgevingswet is een meerjarig incidenteel project ingesteld. Dit betekent dat de totale programmamiddelen voor de periode 2019-2024 beschikbaar zijn gesteld.

In verband met corona en het uitstellen van de invoering van de Omgevingswet zijn er (vrijwel) geen fysieke bijeenkomsten geweest in het kader van houding en gedrag. Deze bijeenkomsten vinden in 2021 (vooralsnog) digitaal plaats.

2.1.7.4 Indicatoren
De programma betreft een veranderprogramma waarvoor geen kwantitatieve indicatoren zijn.

2.2 Basisbegroting

De basisbegroting is stabiel voor een langere periode om zo de herkenbaarheid en herleidbaarheid van de informatie in de planning en control documenten te vergroten. De 50 verplichte taakvelden en de set verplichte indicatoren vormen de basis.

De verplichte indicatoren zijn ook te vinden op waarstaatjegemeente.nl (kies bij gemeente 'Almelo' en bij vergelijken met '50.000-100.000' inwoners). Waarstaatjegemeente.nl biedt ook de cijfers van de burgerpeiling. Deze zijn niet verplicht maar belangrijk om te kunnen beoordelen in hoeverre inwoners tevreden zijn over de gemeente, hun omgeving en eigen welzijn.

Toelichting op de verschillenanalyse

Net als vorig jaar worden de financiële verschillen tussen de begroting na wijziging en de werkelijkheid, toegelicht in het jaarverslag bij de programmaverantwoording. We hebben hiervoor gekozen, zodat inhoud en financiën bij elkaar komen op één plaats. De verschillenanalyse heeft plaatsgevonden bij afwijkingen groter dan 100.000 euro ten opzichte van de ramingen (na wijziging), voor zowel de totale baten als totale lasten per taakveld. De bedragen in de tabellen zijn in duizenden euro's.

In voorgaande jaren zijn meerjarige incidentele projecten in de jaarverantwoording niet nader geanalyseerd. De belangrijkste reden daarvoor was dat het jaar van begroten af kan wijken van het jaar van realisatie. Gedurende de looptijd van het project zijn er elk jaar voordelen of nadelen op het project die over de looptijd per saldo nul zijn. Enkel overschrijdingen van het totale projectbudget werden in de verschillenanalyse in de jaarverantwoordingen benoemd. Deze werkwijze zetten wij in deze jaarverantwoording voort.

Naast de hierboven genoemde complexiteit bij meerjarig incidentele projecten geldt vanaf 2017 een aanvullende reden om projecten in de jaarverantwoording bij de verschillenanalyse buiten beschouwing te laten. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is opgenomen dat de stortingen en onttrekkingen aan reserves worden verantwoord op het taakveld 0.10 Mutaties reserves. Dit taakveld maakt onderdeel uit van het hoofdtaakveld Bestuur en ondersteuning. Voor projecten die worden gedekt uit een reserve betekent dit dat de lasten en dekking op twee verschillende taakvelden worden verantwoord. De lasten van, bijvoorbeeld transformatiemiddelen sociaal domein, worden verantwoord op het hoofdtaakveld Sociaal domein, maar de bijbehorende onttrekking aan de reserve op hoofdtaakveld Bestuur en ondersteuning. Dit is een direct gevolg van de keus om in onze basisbegroting één-op-één de indeling van het BBV te volgen.

Om de overzichten bij het 'financieel terugkijken' duidelijk en eenvoudig te houden, zijn ze compact opgezet. Een uitwerking van de compacte opzet is dat er geen toelichting is op het volledige bedrag aan verschillen bij de lasten, baten en het saldo. Net zoals in voorgaande jaren laten we, zoals hierboven beschreven, de meerjarige incidentele projecten en andere niet beïnvloedbare posten buiten beschouwing. Eventuele verschillen op deze posten worden hieronder toegelicht.

Verschillen niet beïnvloedbaar

Op de taakvelden is een voordeel van 672.000 euro op de kapitaallasten verantwoord. Hiervan heeft 189.000 euro betrekking op rioolbeheer en afvalinzameling. Dit bedrag wordt gestort in de daarvoor bedoelde egalisatievoorzieningen en zal via de tarieven van de riool- en afvalstoffenheffing terugvloeien naar onze inwoners. Het voordeel op de doorberekende rentelasten van 707.000 euro wordt budgetneutraal verrekend met het taakveld treasury. Het restant betreft afschrijvingslasten (35.000 euro nadelig).

Afrekening subsidies

Met betrekking tot de subsidieverstrekking aan culturele instellingen en het sportbedrijf verwachten wij dat deze organisaties niet geheel hebben voldaan aan de maatschappelijke vraag en de bijhorende

uitvoeringsovereenkomsten in 2020 vanwege Covid-19. De jaarverantwoording 2020 wordt voor 1 april door betreffende partijen aangeleverd en daarna worden de beschikkingen definitief vastgesteld in juni 2021.

Incidenteel is een bedrag toegekend van 53.000 euro aan het Theaterhotel voor cofinanciering, zodat het Theaterhotel een bijdrage kon ontvangen uit het Stimuleringsfonds Podiumkunsten. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op de subsidie voor 2021.

2.2.1 Bestuur en ondersteuning

2.2.1.1 Vastgestelde nota's

Nota reserves en voorzieningen 2015
Kadernota governance 2015
Treasurystatuut 2016
Nota activabeleid 2017
Nota Kapitaalgoederen Openbare Ruimte 2019-2022
Nota Grond- en Vastgoedbeleid gemeente Almelo 2020
Programma dienstverlening

2.2.1.2 Taakvelden

Taakveld
0.1 Bestuur Salarissen, pensioenen en vergoedingen raad, college B&W, rekenkamer en griffie. Bestuurlijke samenwerking zoals Regio en kennispunt Twente, Euregio, VNG. Accountantscontrole.
0.2 Burgerzaken Publieksdienst/KCC, zoals verstrekken paspoorten, rijbewijzen, uittreksels, etc. Organisatie verkiezingen en voltrekken huwelijken.
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden Beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen en gronden die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt.
0.4 Overhead Loonkosten ondersteunende organisatie en management, ICT kosten, huisvesting, bestuursondersteuning, gereedschappen en voertuigen.
0.5 Treasury Financiering, dividenden.
0.61 OZB woningen Belasting eigendom woningen, heffing en waardering onroerende zaken. Bijdrage gemeenschappelijk belasting kantoor Twente (GBT).
0.62 OZB niet-woningen Belasting eigendom en gebruik bedrijven, heffing en waardering onroerende zaken.
0.63 Parkeerbelasting Opbrengsten parkeergarage, straat parkeren, parkeervergunningen, abonnementen, etc.
0.64 Belastingen overig Reclameopbrengsten, precariorechten en hondenbelasting.
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds Algemene uitkering gemeentefonds, rijksbijdrage via algemene uitkering voor decentralisaties (Jeugdzorg, Wmo en Participatie wet), integratie-uitkering Wmo-oud en eventuele doeluitkeringen (bijvoorbeeld onderwijsachterstanden, cultuureducatie, huishoudelijke hulp toeslag).
0.8 Overige baten en lasten Nog functioneel toe te rekenen stelposten en taakstellende bezuinigingen, onvoorzien.
0.90 Vennootschapsbelasting (VpB) Het te betalen bedrag voor vennootschapsbelasting.
0.10 Mutaties reserves Storting en onttrekkingen aan algemene - en bestemmingsreserves.
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten Overschot of tekort ten opzichte van de begroting.

2.2.1.3 Indicatoren

Indicator	2017	2018	2019	2020
Formatie Fte per 1.000 inwoners	8,4	8,6	9,2	9,2
Bezetting Fte per 1.000 inwoners	8,0	8,2	9,0	9,0
Apparaatskosten Kosten per inwoner (euro)	760	694	781	818
Externe inhuur Kosten als percentage van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen	11,6%	13,2%	14,0%	15,8%
Overhead Percentage van totale lasten	8,2%	8,6%	8,4%	8,6%

2.2.1.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
0.1 Bestuur	5.806	5.275	**-531**	**V**
0.2 Burgerzaken	2.029	1.776	**-253**	**V**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	5.271	5.664	**393**	**N**
0.4 Overhead	28.968	29.752	**784**	**N**
0.5 Treasury	-444	48	**492**	**N**
0.61 OZB woningen	629	683	**54**	**N**
0.62 OZB niet-woningen	79	157	**78**	**N**
0.63 Parkeerbelasting	39	115	**76**	**N**
0.64 Belastingen overig	504	544	**40**	**N**
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	**0**	**N**
0.8 Overige baten en lasten	360	363	**2**	**N**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	100	57	**-43**	**V**
Totaal lasten	**43.341**	**44.433**	**1.093**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
0.1 Bestuur	0	-32	**-31**	**V**
0.2 Burgerzaken	-883	-840	**44**	**N**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-6.392	-7.333	**-942**	**V**
0.4 Overhead	-2.445	-2.936	**-491**	**V**
0.5 Treasury	-3.452	-3.523	**-70**	**V**

0.61 OZB woningen	-10.214	-10.269	**-55**	**V**
0.62 OZB niet-woningen	-13.012	-12.930	**82**	**N**
0.63 Parkeerbelasting	-1.414	-1.606	**-193**	**V**
0.64 Belastingen overig	-150	-159	**-9**	**V**
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-178.185	-178.812	**-628**	**V**
0.8 Overige baten en lasten	-993	-993	**0**	**N**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	**0**	**N**
Totaal baten	**-217.140**	**-219.433**	**-2.293**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
0.1 Bestuur	5.806	5.244	**-562**	**V**
0.2 Burgerzaken	1.146	936	**-210**	**V**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-1.121	-1.669	**-548**	**V**
0.4 Overhead	26.522	26.816	**294**	**N**
0.5 Treasury	-3.897	-3.475	**422**	**N**
0.61 OZB woningen	-9.585	-9.586	**-1**	**V**
0.62 OZB niet-woningen	-12.933	-12.774	**159**	**N**
0.63 Parkeerbelasting	-1.375	-1.492	**-117**	**V**
0.64 Belastingen overig	354	385	**31**	**N**
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-178.185	-178.812	**-628**	**V**
0.8 Overige baten en lasten	-633	-631	**2**	**N**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	100	57	**-43**	**V**
Totaal saldo	**-173.799**	**-174.999**	**-1.200**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Reserves	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
Storting reserves	15.419	19.123	**3.704**	**N**
Onttrekking reserves	-18.714	-16.335	**2.379**	**N**
Saldo reserves	**-3.295**	**2.787**	**6.083**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Gerealiseerd resultaat	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
Storting reserves	29.292	0	**-29.292**	**V**
Onttrekking reserves	-32.389	0	**32.389**	**N**
Totaal gerealiseerd resultaat	**-3.098**	**0**	**3.098**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

0.1 Bestuur
Het beschikbare budget voor de griffie is in 2020 niet volledig aanwend. Dit houdt voornamelijk verband met corona. Cursussen gingen niet door of vielen goedkoper uit omdat ze online werden gegeven, en er is minder uitgegeven aan opleiding, advies en ontwikkeling. Daarnaast is er een voordeel op de salarislasten. In totaal is er op dit budget een voordeel van 105.000 euro.

Het voordeel aan de lastenkant wordt verder verklaard door lagere afdrachten aan regionale bestuurlijke samenwerkingsverbanden. Vanuit de Regio Twente is een uitkering ontvangen van 81.000 euro vanwege de vrijval van middelen van de Agenda van Twente 2019. Daarnaast zijn er minder opdrachten bij het Kennispunt Twente belegd. Vanwege corona, maar ook omdat de invoering van wijksturing en programmamanagement in 2020 verder vorm kregen. Totaal voordeel: 140.000 euro.

Het restantvoordeel houdt verder vrijwel volledig verband met de pensioenen van voormalig wethouders. In 2020 zijn er twee voormalig wethouders met pensioen gegaan. Hiervoor is pensioen aangekocht ten laste van de pensioenvoorziening voormalig wethouders. In combinatie met een lagere premiebetaling aan de pensioenverzekeraar en het wegvallen van de wachtgeldverplichtingen leidt dit tot een voordeel van 150.000 euro.

0.2 Burgerzaken
Het voordeel aan de lastenkant wordt met name veroorzaakt door de verminderde vraag naar producten in verband met de Covid-19 maatregelen. Dit speelde het sterkst bij de rijbewijzen (39.000 euro). Door de maatregelen zijn er minder rijexamens afgenomen. Ook werden minder rijbewijzen verlengd. Totaal gaat het om 20% minder rijbewijzen. Ook bij de huwelijken (29.000 euro) en de verklaringen omtrent gedrag (33.000 euro) zijn minder producten en diensten geleverd. Tenslotte doet Almelo mee aan een pilot voor het digitaal aanvragen van het rijbewijs. In dat kader heeft de gemeente een vergoeding van de RDW gekregen die in mindering op de af te dragen lasten is gebracht (18.000 euro). Tijdens de eerste en tweede lockdown is er voor gekozen uitsluitend noodzakelijke afspraken op het Stadhuis in behandeling te nemen. Hierdoor verminderd de toeloop naar het stadhuis en de noodzaak fysiek op het stadhuis te werken. Aangezien het product Naturalisatie niet spoedeisend is, is deze dienst een aantal maanden niet geleverd. Hiermee samenhangende kosten (48.000 euro) zijn hierdoor niet gemaakt. De hierdoor opgelopen achterstand wordt in 2021 ingehaald. De onderschrijding op het product overlijden lijkschouwing (20.000 euro) heeft geen direct aanwijsbare oorzaak en hangt samen met jaarlijkse fluctuaties.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden
In het kader van het financiële herstelplan genereren wij incidentele middelen door vastgoed af te stoten dat niet beleidsmatig aan de gemeente is verbonden. In 2020 heeft een aantal verkopen plaatsgevonden dat op begrotingsbasis niet was voorzien. Dit verklaart een voordeel van 800.000 euro aan de batenkant en een nadeel van 344.000 euro aan de lastenkant in verband met het afboeken van de betreffende boekwaarden.

In 2020 is een reparatie uitgevoerd aan de broninstallatie van het stadhuis. Het innamepunt is in 2019 onder water gelopen en heeft hierdoor schade veroorzaakt. De reparatie en een aantal noodzakelijke aanpassingen hebben in totaal 59.000 euro gekost. Deze reparatie was onvoorzien en urgent. Tevens hebben een aantal reparaties plaatsgevonden aan de technische installatie en de liften. De afgelopen jaren zijn de liften veel intensiever gebruikt dan waarmee vooraf rekening werd gehouden. Hierdoor heeft er eerder onderhoud plaatsgevonden.

0.4 Overhead
Er is sprake van een onderbesteding op het opleidingsbudget (250.000 euro voordelig) omdat er als gevolg van corona minder opleidingen en cursussen konden worden gevolgd. Het beschikbare budget voor Informatisering en Automatisering is in 2020 niet volledig aangewend. Dit levert een voordeel op dit taakveld op (170.000 euro). Bottleneck voor digitale innovatie is de beschikbare personele capaciteit binnen het team Informatisering en Automatisering en de verandercapaciteit van de organisatie. Dit uit zich in onderbesteding van budgetten, die aan vernieuwing gerelateerd zijn, zoals digitale vaardigheid, - strategie, de website en dynamische zoekmachine. Deze innovaties zijn tegelijk allen belegd en zullen in 2021 tot uitgaven leiden.

De overige afwijkingen op dit taakveld houden voornamelijk verband met personele lasten. In 2020 is extra ingezet op het verbetertraject vastgoed (190.000 euro nadelig) en zijn er extra kosten gemaakt in verband met vervangende inhuur door ziekte (320.000 euro nadelig). Verder valt de toerekening aan investeringsprojecten 120.000 euro lager uit, omdat een aantal vacatures niet volledig kon worden ingevuld. En er is een nieuw team Informatievoorziening & Datagedreven gevormd, dat in 2020 nog niet volledig op sterkte was (175.000 euro voordelig). Per saldo konden deze lasten in 2020 worden opgevangen binnen het bedrijfsvoeringsbudget.

Het resterende saldo op het taakveld wordt vrijwel volledig verklaard door de begrotingssystematiek van meerjarige incidentele projecten. Hier staat een onttrekking uit de reserves tegenover.

0.5 Treasury
Het saldo van de externe rentebaten en externe rentelasten is 260.000 euro voordeliger dan begroot. Aan de lastenkant is er een voordeel van 210.000 euro, aan de batenkant is er sprake van een voordeel van 50.000 euro. Verder heeft er in de jaarrekening een neerwaartse correctie van de omslagrente plaatsgevonden. Deze correctie van 1,00% naar 0,69% wordt nader toegelicht in paragraaf 3.4 Financiering en leidt ertoe dat de lasten op dit taakveld hoger uitvallen dan geraamd. Hiertegenover staat een voordeel van gelijke omvang op de andere taakvelden.

0.62 OZB niet woningen
Het nadelig saldo op dit taakveld wordt grotendeels verklaard door de afwikkeling van voorgaande belastingjaren. Het gaat dan om de aanslagen die in 2020 definitief zijn opgelegd en om verminderingen als gevolg van waarde correcties ten opzichte van de primaire aanslagoplegging (127.000 euro).

0.63 Parkeerbelastingen
De opbrengsten uit parkeerbelastingen zijn in de tussentijdse rapportages naar beneden bijgesteld. Verwacht werd dar er 50% minder parkeerinkomsten zouden zijn. Dat is, vooral in de zomermaanden, meegevallen. Uiteindelijk is er circa 35% minder aan parkeeropbrengsten binnen gekomen.

0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds
Het Rijk heeft medio december 2020 de decembercirculaire 2020 van het gemeentefonds gepubliceerd. In deze circulaire is het derde corona compensatiepakket van 632.000 euro (RAAD-6448) verwerkt. Aangezien de begroting 2020 niet meer kon worden aangepast levert dit een voordeel op. De afrekeningen van het gemeentefonds van voorgaande jaren resulteerde in een voordeel van 41.000 euro.

Vanaf 1 januari 2019 is de btw-sportvrijstelling verruimd. Hiermee vervalt de aftrek van voorbelasting op de kosten betreffende aanschaf, onderhoud, beheer en exploitatie van sportaccommodaties. Ter compensatie vraagt de gemeente de specifieke uitkering stimulering sport (SPUK) aan.
Op basis van de werkelijke gemaakte kosten sluit de definitieve aanvraag 2020 op 553.000 euro. Per saldo is er sprake van een nadeel van 147.000 euro ten opzichte van de begroting.

Saldo reservemutaties
Bij het saldo van de reservemutaties is er een nadeel ten opzichte van de begroting na wijziging van bijna 6,4 miljoen euro. Dit nadeel is opgebouwd uit hogere stortingen in reserves dan begroot (3,7 miljoen euro) en lagere onttrekkingen aan reserves dan begroot (2,7 miljoen euro).
De hogere storting komt voort uit de regionale afspraak dat het financiële voordeel bij beschermd wonen wordt gestort in een bestemmingsreserve. Dit voordeel op beschermd wonen komt in 2020 uit op ongeveer 4,4 miljoen euro, waardoor dat bedrag is gestort. Daarnaast is de storting in de reserve overlopende werken ruim 800.000 euro lager dan begroot, doordat een rijksbijdrage onderwijshuisvesting asielzoekers al eind 2019 was ontvangen en niet zoals verwacht in 2020.

De onttrekking aan de reserve overlopende werken en de algemene reserve zijn 2,3 miljoen euro lager dan begroot, omdat er minder kosten zijn gemaakt voor meerjarige incidentele projecten. Bij deze meerjarige incidentele projecten kan het jaar van begroten namelijk afwijken van het jaar van realisatie. Gedurende de looptijd van het project zijn er elk jaar voor- of nadelen op het project die over de looptijd per saldo nul zijn.

2.2.2 Veiligheid

2.2.2.1 Vastgestelde nota's

Extern veiligheidsbeleid 2014-2021
Integraal veiligheidsbeleid 2017-2020
Uniform Twents VTH beleid
Nota Kapitaalgoederen Openbare Ruimte 2019-2022

2.2.2.2 Taakvelden

Taakveld
1.1 Crisisbeheersing en brandweer Rampenplan, rampenbestrijding, regionale brandweer en preventie.
1.2 Openbare orde en veiligheid Formuleren integraal veiligheidsbeleid, toezicht en handhaving openbare orde door buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's), APV, bestuursdwang en preventieve maatregelen (bijvoorbeeld inbraakpreventie).

2.2.2.3 Indicatoren

Indicator		2017	2018	2019	2020
Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners leeftijd 12-17 jaar	**Almelo**	**130,0**	**105,0**	**108,0**	**-**
	Grootteklasse	135,0	119,0	126,0	-
Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	**Almelo**	**2,6**	**2,8**	**2,5**	**-**
	Grootteklasse	2,1	2,0	2,0	-
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	**Almelo**	**6,3**	**7,2**	**6,5**	**5,7**
	Grootteklasse	5,0	4,7	4,6	4,4
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	**Almelo**	**2,6**	**1,7**	**2,1**	**-**
	Grootteklasse	2,9	2,5	2,2	-
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	**Almelo**	**8,3**	**5,9**	**7,1**	**7,0**
	Grootteklasse	6,1	5,6	6,1	6,5

Bron: waatstaatjegemeente.nl

2.2.2.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.311	5.310	**-1**	**V**
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.829	1.928	**99**	**N**
Totaal lasten	**7.140**	**7.239**	**99**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	**0**	**N**
1.2 Openbare orde en veiligheid	-45	-20	**25**	**N**
Totaal baten	**-45**	**-20**	**25**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.311	5.310	**-1**	**V**
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.784	1.908	**125**	**N**
Totaal saldo	**7.095**	**7.219**	**124**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

2.2.3 Verkeer en vervoer

2.2.3.1 Vastgestelde nota's

Mobiliteitsvisie: Almelo op weg naar 2030
Parkeerbeleidsplan 2013-2018 (inclusief aanpassingen)
Nota gladheidsbestrijding 2011
Nota Kapitaalgoederen Openbare Ruimte 2019-2022

2.2.3.2 Taakvelden

Taakveld
2.1 Verkeer en vervoer Verkeersbeleid, gladheidsbestrijding, beheer en onderhoud wegen.
2.2 Parkeren Uitvoering parkeerbeleid.
2.3 Recreatieve havens Beheer en onderhoud jachthaven, liggelden.
2.4 Economische havens en waterwegen Beheer bedrijfshaven en brugbediening.
2.5 Openbaar vervoer Vervoersbeleid maken in regionaal verband.

2.2.3.3 Indicatoren

De Regeling beleidsindicatoren gemeenten is in 2018 aangepast. De indicatoren die voorheen onder dit taakveld werden opgenomen zijn daarbij komen te vervallen. De benodigde gegevens worden niet langer aan gemeenten versterkt.

2.2.3.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
2.1 Verkeer en vervoer	10.643	10.941	**298**	**N**
2.2 Parkeren	2.516	2.434	**-82**	**V**
2.3 Recreatieve havens	81	101	**20**	**N**
2.4 Economische havens en waterwegen	121	111	**-10**	**V**
2.5 Openbaar vervoer	0	0	**0**	**N**
Totaal lasten	**13.360**	**13.587**	**226**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
2.1 Verkeer en vervoer	-623	-696	**-73**	**V**
2.2 Parkeren	-46	-51	**-5**	**V**
2.3 Recreatieve havens	-15	-10	**5**	**N**
2.4 Economische havens en waterwegen	-194	-179	**14**	**N**

2.5 Openbaar vervoer	0	0	**0**	**N**
Totaal baten	**-878**	**-936**	**-59**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
2.1 Verkeer en vervoer	10.020	10.245	**225**	**N**
2.2 Parkeren	2.470	2.383	**-87**	**V**
2.3 Recreatieve havens	66	91	**25**	**N**
2.4 Economische havens en waterwegen	-73	-69	**4**	**N**
2.5 Openbaar vervoer	0	0	**0**	**N**
Totaal saldo	**12.483**	**12.651**	**168**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

2.1 Verkeer en vervoer
Het incidentele nadeel aan de lastenkant houdt voornamelijk verband met werkzaamheden in de stad. We hebben meer kosten gehad aan het reinigen en schoonhouden van de stad, met name op het gebied van vegen en onkruidbestrijding (100.000 euro). Daarnaast waren er meer schades aan lichtmasten (84.000 euro), die grotendeels konden worden verhaald bij de verzekering. Aan de batenkant staat hier een voordeel tegenover. In 2020 heeft verder een intensieve inspectie en inventarisatie van de kunstwerken plaatsgevonden en hebben we te maken gehad met een aantal storingen aan de beweegbare bruggen (50.000 euro). De taakstelling op energie van oorspronkelijk 200.000 euro, is in 2020 voor 42.000 euro niet gerealiseerd (zie ook: paragraaf bedrijfsvoering).

2.2.4 Economie

2.2.4.1 Vastgestelde nota's

Verordening starterslening 2013
Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente 2013
Detailhandelsstructuurvisie 2013-2018
Kantorenvisie Netwerkstad Twente 2012 (vanaf pagina 71)
Binnenhavenvisie 2017-2030
Bestuursovereenkomst programmering bedrijventerreinen Twente 2019-2022
Nota Grond- en Vastgoedbeleid gemeente Almelo 2020

2.2.4.2 Taakvelden

Taakveld
3.1 Economische ontwikkeling Algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid.
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur Exploitatie van bedrijventerreinen.
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen Voorlichting, advies en dienstverlening aan lokale bedrijven, startersondersteuning, bijdrage aan regio Twente voor samenwerking op gebied van arbeidsmarktontwikkeling.
3.4 Economische promotie Ondernemersfonds centrummanagement, evenementen stichting Almelo promotie, recreatieve voorzieningen Regio Twente en opbrengsten toeristenbelasting.

2.2.4.3 Indicatoren

Indicator		2017	2018	2019
Functiemenging van bedrijven en wonen Deze index weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	**Almelo** Grootteklasse	**55,1%** 51,4%	**55,9%** 51,8%	**56,3%** 52,6%
Vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	**Almelo** Grootteklasse	**117,6** 127,0	**120,2** 133,7	**122,1** 139,1

Bron: waatstaatjegemeente.nl

2.2.4.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
3.1 Economische ontwikkeling	1.136	1.161	**25**	**N**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.767	2.099	**-1.669**	**V**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	743	581	**-162**	**V**
3.4 Economische promotie	1.311	772	**-538**	**V**
Totaal lasten	**6.957**	**4.613**	**-2.343**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
3.1 Economische ontwikkeling	-30	-72	**-42**	**V**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-3.778	-3.907	**-129**	**V**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-590	-585	**5**	**N**
3.4 Economische promotie	-99	-30	**69**	**N**
Totaal baten	**-4.497**	**-4.594**	**-97**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
3.1 Economische ontwikkeling	1.106	1.089	**-17**	**V**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-11	-1.808	**-1.797**	**V**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	153	-4	**-157**	**V**
3.4 Economische promotie	1.212	742	**-469**	**V**
Totaal saldo	**2.460**	**19**	**-2.440**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Mutaties in de verliesvoorzieningen voor de gemeentelijke grondexploitaties verklaren een voordeel van 163.000 euro op dit taakveld. De verliesvoorziening voor Rhijnbeek is verhoogd met 325.000 euro en de verliesvoorziening voor Bedrijvenpark Twente Noord is verlaagd met 473.000 euro.

De vrijval van de voorziening voor het Almelose aandeel in het XL Businesspark leidt tot een voordeel van 1,72 miljoen euro op dit taakveld.

De overige afwijking bij zowel de baten als de lasten worden vrijwel volledig verklaard door budgetneutrale verschillen in de administratieve verwerking van grondexploitaties in de begroting en de jaarverantwoording. Een uitgebreide toelichting op de grondexploitaties is te vinden in paragraaf 3.7 Grondbeleid.

3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen
Naast de uitvoering van een aantal wettelijke regelingen voor zelfstandige ondernemers biedt de Regionale Organisatie Zelfstandigen (ROZ) startersondersteuning aan beginnende ondernemers. De gemeentelijke bijdrage voor startersondersteuning is in 2020 niet volledig in rekening gebracht, omdat de ROZ vooral werkzaamheden heeft verricht voor de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). Het voordeel is 72.000 euro. De bijdrage aan de Regio Twente voor het Twents Fonds voor Vakmanschap is 56.000 euro lager dan begroot. Dit fonds valt inmiddels onder de uitvoering van de Regio Deal en wordt daaruit bekostigd. Verder zijn er minder kosten gemaakt voor de markt dan begroot (29.000 euro).

3.4 Economische promotie

Vanwege de corona beperkingen konden veel activiteiten van Stichting Almelo Promotie (STAP) in 2020 niet doorgaan. Vooruitlopend op de definitieve subsidievaststelling is door STAP een deel van de subsidie terugbetaald. Dit verklaart een voordeel van 104.000 euro aan de lastenkant. Het restantvoordeel aan de lastenkant houdt volledig verband met de begrotingssystematiek van meerjarige incidentele projecten. Het nadeel aan de batenkant wordt volledig verklaard door het lager uitvallen van de toeristenbelasting.

2.2.5 Onderwijs

2.2.5.1 Vastgestelde nota's

Beleidsplan samen mee(r) doen 2014
Visie integrale kind centra 2013
Sociale agenda 2020
Integraal Huisvestingsplan onderwijs 2021-2024

2.2.5.2 Taakvelden

Taakveld
4.1 Openbaar basisonderwijs Materiële instandhouding en gebruiksvergoeding sporthallen.
4.2 Onderwijshuisvesting Nieuwbouw, aanpassing en uitbreiding schoolgebouwen. Kapitaallasten bestaande schoolgebouwen.
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken Onderwijsbeleid, uitvoering projecten onderwijsachterstanden, leerlingenvervoer, peuterspeelzalen en regionaal meldpunt en coördinatie voor voortijdig schoolverlaters.

2.2.5.3 Indicatoren

Indicator		2017	2018	2019
Absoluut school verzuim	**Almelo**	**0,17**	**-**	**-**
Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school per 1.000 leerlingen.	Grootteklasse	1,71	-	-
Relatief verzuim	**Almelo**	**49,7**	**52,5**	**69,0**
Het aantal leerlingen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is per 1.000 leerlingen.	Grootteklasse	28,3	23,4	26,0
Voortijdig schoolverlaters VO en MBO	**Almelo**	**2,0%**	**1,9%**	**2,4%**
Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.	Grootteklasse	1,8%	1,9%	2,0%

Bron: waatstaatjegemeente.nl

2.2.5.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
4.1 Openbaar basisonderwijs	465	393	**-72**	**V**
4.2 Onderwijshuisvesting	4.515	3.737	**-778**	**V**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	6.521	5.582	**-939**	**V**
Totaal lasten	**11.501**	**9.713**	**-1.788**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	**0**	**N**
4.2 Onderwijshuisvesting	-715	0	**715**	**N**

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-4.218	-3.276	**942**	**N**
Totaal baten	**-4.933**	**-3.276**	**1.657**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
4.1 Openbaar basisonderwijs	465	393	**-72**	**V**
4.2 Onderwijshuisvesting	3.800	3.737	**-63**	**V**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.303	2.306	**3**	**N**
Totaal saldo	**6.568**	**6.437**	**-132**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

4.2 Onderwijshuisvesting
Het nadeel op de lasten en het voordeel op de baten wordt verklaard door incidenteel lagere kapitaallasten en door de begrotingssystematiek van meerjarige incidentele projecten.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken
Het voordeel op de lasten en het nadeel op de baten wordt verklaard door de begrotingssystematiek van de meerjarige incidentele projecten.

2.2.6 Sport, cultuur en recreatie

2.2.6.1 Vastgestelde nota's

Stadsvisie cultuur 2016
Subsidieverordening amateurkunst
Beleidskader buitensportaccommodaties 2015
Visie sport en bewegen 2020
Integraal beheer openbare ruimte 2014 (IBOR)
Integraal verzorgend onderhoudsplan 2014
Speelruimtebeleid 2008-2018
Plan van Aanpak Kwaliteitsslag Spelen 2021-2022
Bomenbeleidsplan 2008
Hondenbeleid 2009

2.2.6.2 Taakvelden

Taakveld
5.1 Sportbeleid en activering Stimuleren van topsport en breedtesport, gericht op de sportactiviteiten.
5.2 Sportaccommodaties Beheer, exploitatie en onderhoud sportaccommodaties voor sportbeoefening.
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie Faciliteiten (bijvoorbeeld gebouwen en inventaris) om cultuur bij het publiek te brengen. Amateurkunst-beoefening en cultuureducatie.
5.4 Musea Subsidies aan musea.
5.5 Cultureel erfgoed Historische gebouwen, beschermde stads-en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte.
5.6 Media Bibliotheken, lokale omroep.
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie Beheer en onderhoud parken, plantsoenen en overig openbaar groen. Aanleg en onderhoud van kleine watergangen, speelvoorzieningen en overige recreatieve voorzieningen.

2.2.6.3 Indicatoren

Indicator		2017	2018	2019
Percentage niet-sporters	**Almelo**	**-**	**-**	**-**
Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder	Grootteklasse	-	-	-

Bron: waatstaatjegemeente.nl

2.2.6.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
5.1 Sportbeleid en activering	3.995	3.973	**-21**	**V**
5.2 Sportaccommodaties	1.009	1.099	**90**	**N**

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3.287	3.042	**-245**	**V**
5.4 Musea	86	86	**0**	**N**
5.5 Cultureel erfgoed	116	38	**-78**	**V**
5.6 Media	2.160	2.153	**-7**	**V**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.787	5.856	**69**	**N**
Totaal lasten	**16.438**	**16.247**	**-191**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
5.1 Sportbeleid en activering	-40	-40	**0**	**N**
5.2 Sportaccommodaties	-204	-397	**-193**	**V**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	-71	**-71**	**V**
5.4 Musea	0	0	**0**	**N**
5.5 Cultureel erfgoed	0	0	**0**	**N**
5.6 Media	0	0	**0**	**N**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-31	-66	**-35**	**V**
Totaal baten	**-276**	**-575**	**-299**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
5.1 Sportbeleid en activering	3.955	3.933	**-21**	**V**
5.2 Sportaccommodaties	804	702	**-102**	**V**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3.287	2.971	**-316**	**V**
5.4 Musea	86	86	**0**	**N**
5.5 Cultureel erfgoed	116	38	**-78**	**V**
5.6 Media	2.160	2.153	**-7**	**V**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.755	5.789	**34**	**N**
Totaal saldo	**16.163**	**15.672**	**-491**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

5.2 Sportaccommodaties
Het voordeel op de baten wordt verklaard door de begrotingssystematiek van de meerjarige incidentele projecten.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
Het voordeel op de lasten wordt verklaard door de begrotingssystematiek van de meerjarige incidentele projecten.

Met betrekking tot de subsidieverstrekking aan culturele instellingen en het sportbedrijf verwachten wij dat deze organisaties niet geheel hebben voldaan aan de maatschappelijke vraag en de bijhorende uitvoeringsovereenkomsten in 2020 vanwege Covid-19. De jaarverantwoording 2020 wordt voor 1 april door betreffende partijen aangeleverd en daarna worden de beschikkingen definitief vastgesteld in juni 2021.

Incidenteel is een bedrag toegekend van 53.000 euro aan het Theaterhotel voor cofinanciering, zodat het Theaterhotel een bijdrage kon ontvangen uit het Stimuleringsfonds Podiumkunsten. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op de subsidie voor 2021.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
Met name als gevolg van stijgende verzekeringskosten en de overname van het wagenpark van voormalig Stadstoezicht is het budget voor de exploitatielasten van tractiemiddelen niet langer toereikend. Hierdoor is er aan de lastenkant sprake van een nadeel van 165.000 euro. In de begroting 2021 zijn hiervoor structureel aanvullende middelen beschikbaar gesteld. Het nadeel wordt gedempt door enkele voordelen op de budgetten voor klein en verzorgend onderhoud.

2.2.7 Sociaal domein

2.2.7.1 Vastgestelde nota's

Beleidsplan samen mee(r) doen 2014
Sociale agenda 2020
Uitvoeringsprogramma Participatiewet
Algemene subsidieverordening 2013
Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Almelo 2019Verordening Jeugdhulp Almelo 2019
Beleidskaders huishoudelijke ondersteuning
Kom erbij en doe mee: Samen tegen eenzaamheid

2.2.7.2 Taakvelden

Taakveld
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie Activeren en ondersteunen van initiatieven van (groepen van) burgers en algemene voorzieningen gericht op participatie (waarvoor geen individuele beschikking nodig is), bijvoorbeeld de wijkaccommodaties, subsidies voor ouderen- en jeugdbeleid, sociaal cultureel werk en vrijwilligersbeleid.
6.2 Wijkteams Regisseurs in de uniforme toegang en toeleiding tot de zorg. Onderzoeken klanttevredenheid, Wmo adviesraad , Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).
6.3 Inkomensregelingen Verstrekken bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies en minimabeleid uitvoeren.
6.4 Begeleide participatie Vormen van dagbesteding en begeleiding (de nieuwe Wmo-taken), beschut en begeleid werken door Soweco en de sociale werkvoorziening ook uitgevoerd door Soweco.
6.5 Arbeidsparticipatie Instrumenten gericht op toeleiding naar werk zoals beroepsgerichte scholing, werkgeversbenadering, etc.
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo) Materiële voorzieningen verstrekt op basis van een toekenningbeschikking (WMO) zoals de regiotaxi en hulpmiddelen voor zelfstandig wonen.
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ (Wmo) Dienstverlening in de vorm van beschikbare uren en schuldhulpverlening, op basis van een toekenningsbeschikking zoals huishoudelijke hulp, zelfstandig leven en maatschappelijke deelname.
6.72 Maatwerkdienstverlening 18- Jeugdhulpverlening gericht op zelfstandig leven en maatschappelijke deelname, Jeugd-GGZ, persoonlijke verzorging, OZJT (organisatie voor zorg en jeugdhulp Twente) en aanpak thuisloze jongeren.
6.81 Geëscaleerde zorg 18+ Maatschappelijke opvang en beschermd wonen in verband met verslaving, huiselijk geweld, psychische stoornis en Veilig Thuis Twente.
6.82 Geëscaleerde zorg 18- Jeugdbescherming, jeugdreclassering en opvang jeugd.

2.2.7.3 Indicatoren

Indicator		2017	2018	2019	2020
Banen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	**Almelo**	**882,5**	**896,7**	**917,3**	-
Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	Grootteklasse	743,2	756,4	771,5	-
Jongeren met een delict voor de rechter	**Almelo**	**1,0%**	**1,0%**	**1,0%**	-
Percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	Grootteklasse	1,0%	1,0%	1,0%	-
Kinderen in uitkeringsgezin	**Almelo**	**9,0%**	**9,0%**	**8,0%**	-
Percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	Grootteklasse	6,0%	6,0%	6,0%	-
Werkloze jongeren	**Almelo**	**3,0%**	**3,0%**	**3,0%**	-
Percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).	Grootteklasse	2,0%	2,0%	2,0%	-
Netto arbeidsparticipatie	**Almelo**	**62,5%**	**65,0%**	**66,5%**	-
Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.	Grootteklasse	66,3%	67,6%	68,6%	-
Aantal mensen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners	**Almelo**	**69,5**	**68,3**	**65,1**	**74,0**
in de leeftijd van 18 jaar en ouder	Grootteklasse	39,4	36,9	35,2	43,7
Aantal lopende re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners	**Almelo**	**34,3**	**35,1**	**31,9**	**30,0**
in de leeftijd van 15-64 jaar	Grootteklasse	31,4	31,8	19,9	20,0
Een re-integratievoorziening wordt ingezet nadat er is vastgesteld dat een cliënt een belemmering heeft die directe arbeidsinschakeling bemoeilijkt (er is een afstand tot de arbeidsmarkt). De voorziening is erop gericht de afstand tot de arbeidsmarkt van een cliënt te verkleinen.					
Jongeren met jeugdhulp	**Almelo**	**9,8%**	**10,0%**	**12,8%**	-
Percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	Grootteklasse	9,6%	10,4%	12,2%	-
Jongeren met jeugdbescherming	**Almelo**	**1,7%**	**2,2%**	**2,2%**	-
Percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	Grootteklasse	1,1%	1,2%	1,3%	-
Jongeren met jeugdreclassering	**Almelo**	**0,6%**	**0,7%**	**0,7%**	-
Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).	Grootteklasse	0,5%	0,4%	0,4%	-
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO per 1.000	**Almelo**	**64,0**	**65,0**	**68,0**	**62,0**
inwoners	Grootteklasse	61,9	64,9	69,4	66,1
Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de WMO, zoals hulp bij het huishouden, ondersteuning thuis en hulpmiddelen.					

Bron: waatstaatjegemeente.nl

2.2.7.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	8.742	8.375	**-367**	**V**
6.2 Wijkteams	4.150	4.082	**-68**	**V**
6.3 Inkomensregelingen	62.964	63.652	**689**	**N**
6.4 Begeleide participatie	13.974	14.267	**293**	**N**

6.5 Arbeidsparticipatie	6.014	5.515	**-499**	**V**
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	2.992	3.226	**234**	**N**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	23.763	23.937	**174**	**N**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	26.062	26.518	**457**	**N**
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	24.530	19.714	**-4.817**	**V**
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	10.106	9.808	**-298**	**V**
Totaal lasten	**183.298**	**179.094**	**-4.204**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-13	-48	**-35**	**V**
6.2 Wijkteams	0	0	**0**	**N**
6.3 Inkomensregelingen	-49.853	-51.060	**-1.207**	**V**
6.4 Begeleide participatie	0	0	**0**	**N**
6.5 Arbeidsparticipatie	-60	-181	**-121**	**V**
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	0	-12	**-12**	**V**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-670	-648	**22**	**N**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-169	14	**183**	**N**
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	-805	-750	**55**	**N**
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	-11	0	**11**	**N**
Totaal baten	**-51.581**	**-52.685**	**-1.104**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	8.730	8.327	**-403**	**V**
6.2 Wijkteams	4.150	4.082	**-68**	**V**
6.3 Inkomensregelingen	13.110	12.592	**-518**	**V**
6.4 Begeleide participatie	13.974	14.267	**293**	**N**
6.5 Arbeidsparticipatie	5.954	5.334	**-620**	**V**
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	2.992	3.213	**221**	**N**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	23.093	23.289	**196**	**N**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	25.893	26.532	**640**	**N**
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	23.725	18.964	**-4.761**	**V**
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	10.095	9.808	**-287**	**V**
Totaal saldo	**131.716**	**126.409**	**-5.307**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
Het voordeel op de lasten wordt verklaard door de begrotingssystematiek van de meerjarige incidentele projecten.

6.3 Inkomensregelingen
Het voordeel op de inkomensregelingen bestaat onder andere uit een voordeel van 625.000 euro op de inkomensvoorziening-BUIG, een voordeel van 179.000 euro op het minimabeleid en een nadeel op het onderdeel belastingen kwijtschelding van 144.000 euro.

Inkomensvoorziening-BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten)
Het voordelig saldo op de inkomensvoorziening bedraagt 625.000 euro. Dit voordeel bestaat uit een voordeel van 805.000 euro op de BUIG en een nadeel van 180.000 euro op de overige uitkeringen.

Inkomensvoorziening-BUIG	Begroting na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil	
Participatiewet/i-deel (incl. herw. vordering)	39.973	39.168	-805	V
BUIG-budget	-36.840	-36.840	0	-
Saldo BUIG (+ = tekort / - = overschot)	**3.133**	**2.328**	**-805**	**V**
Saldo in percentage van BUIG-budget	8,5%	6,3%		
BUIG-vangnetuitkering	-185	-	185	N
Besluit zelfstandigen	500	495	5	V
Subtotaal overige uitkeringen	**315**	**495**	**180**	**N**
Saldo inkomensvoorziening-BUIG	**3.450**	**2.825**	**-625**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

BUIG
Op de BUIG heeft een lagere waardering van de bijstandsvordering plaatsgevonden van 258.000 euro. Dit wordt met name veroorzaakt door afwaardering van oude vorderingen waarop geen ontvangsten meer zullen plaatsvinden.

	2019	2020	Mutatie
Vordering WWB	12.330	11.465	865
Af: voorziening oninbaar	9.294	8.687	607
Waardering	**3.036**	**2.778**	**258**

Bedragen x 1.000 euro

Minimabeleid

Het totale voordeel van de minimaregelingen over 2020 bedraagt 179.000 euro. Dit is met name veroorzaakt door een geringere stijging dan verwacht op de uitgaven bijzondere bijstand van 89.000 euro. Daarnaast was er sprake van minder uitgaven bij 'Almelo doet mee' van 80.000 euro. Dit werd enerzijds veroorzaakt door aangescherpt beleid, maar ook doordat activiteiten van inwoners vanwege de coronacrisis geen doorgang vonden. Ook was er sprake van een terugbetaling van subsidie die in 2019 niet door het Jeugdfonds kon worden ingezet.

6.4 Begeleide participatie

Het nadeel op de lasten van 293.000 euro wordt veroorzaakt doordat de stijging van de subsidie per arbeidsjaar (van 25.270 euro naar 27.016 euro) hoger is dan verwacht.

6.5 Arbeidsparticipatie

Het voordeel op de lasten en baten wordt grotendeels verklaard door de begrotingssystematiek van de meerjarige incidentele projecten. Als we dit buiten beschouwing laten resteert een voordeel van 251.000 euro voordeel op de lasten. Dit voordeel wordt verklaard door een voordeel van 106.000 euro op de kosten van het Regionaal Organisatie Zelfstandigen (ROZ), een voordeel van 45.000 euro op de instrumenten en een voordeel van 100.000 euro op de innovatiemiddelen. Het ROZ heeft in 2020 vooral werkzaamheden uitgevoerd voor de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) en hierdoor minder in rekening gebracht voor de reguliere werkzaamheden.

De innovatiemiddelen zijn in 2020 niet volledig bestemd. Hiervoor is een voorstel meegenomen in de resultaatbestemming 2020.

6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)

Het nadeel op de lasten van 234.000 euro wordt grotendeels verklaard door enkele grote incidentele uitgaven voor woningaanpassingen in de laatste maanden van 2020.

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Het nadeel op de lasten van 174.000 euro heeft een aantal oorzaken en valt voor het grootste deel als volgt te verklaren:

- Hogere uitgaven voor maatwerk maatschappelijke deelname (circa 240.000 euro). Ondanks de tweede corona-golf is, tegen de verwachting in, de dagbesteding in de laatste maanden niet afgenomen.
- Hogere uitgaven voor maatwerk zelfstandig leven (circa 250.000 euro). Ondanks de tweede corona-golf is, tegen de verwachting in, de begeleiding in de laatste maanden niet afgenomen. Overigens hebben we tijdens de coronacrisis bij aanbieders sterk aangedrongen op het continueren van de zorg aan de meest kwetsbare inwoners van Almelo.
- Afrekening van de meerkosten als gevolg van de coronacrisis van de zorgaanbieders; voor Wmo is het aandeel (circa 190.000 euro). Hier hebben we Rijksmiddelen voor ontvangen die niet op dit taakveld zijn verantwoord.

- Lagere PGB uitgaven (circa 390.000). Dit past in de ingezette beweging van omzetten van PGB's naar zorg in natura.
- Lagere uitgaven voor incidenteel maatwerkvervoer (circa 120.000 euro), doordat er in verband met corona minder ritten zijn gereden.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
Het nadeel op het saldo van baten en lasten (640.000 euro) heeft een aantal oorzaken en valt voor het grootste deel als volgt te verklaren:

- Hogere uitgaven op het onderdeel sociale problematiek/complexe behandeling (circa 400.000 euro). Dit komt deels door hogere uitgaven in de laatste maanden dan begroot en in tegenstelling tot voorgaande jaren zien we bij de definitieve afrekeningen met zorgaanbieders geen voordeel.
- Hogere uitgaven ondersteuning zelfstandig leven (circa 300.000 euro). Ondanks de tweede corona-golf is, tegen de verwachting in, de ondersteuning niet afgenomen.
- Afrekening van de meerkosten van de zorgaanbieders via het OZJT; voor Jeugdzorg is het aandeel circa 200.000 euro. Hier hebben we Rijksmiddelen voor ontvangen die niet op dit taakveld zijn verantwoord.
- Lagere uitgaven PGB dan begroot (ruim 120.000 euro). dit past in de ingezette beweging van omzetten van PGB's naar zorg in natura.
- Lagere uitgaven voor de continuïteitsbijdrage aan aanbieders tijden de eerste corona-golf (voordeel circa 160.000 euro).

6.81 Geëscaleerde zorg 18+
Het voordeel op het saldo van baten en lasten (circa 4,8 miljoen euro) heeft een aantal oorzaken en valt voor het grootste deel als volgt te verklaren:

- De rijksmiddelen voor Beschermd Wonen zijn 3,5 miljoen euro hoger dan de (structurele) uitgaven.
- Er is een voordeel op de begrote zorgkosten Beschermd Wonen van 0,1 miljoen euro.
- Voordeel op de lasten Maatschappelijke Opvang (0,1 miljoen euro)
- De afrekening van zorgkosten Beschermd Wonen uit 2019 valt 0,1 miljoen euro lager uit.

Van het saldo wordt 4,2 miljoen euro gestort in de bestemmingsreserve voor Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang (zie paragraaf 2.2.1 "Bestuur en ondersteuning", mutaties reserves). Dit zijn centrumgemeentetaken waarvan de resultaten gedeeld moeten worden met vijf andere gemeenten.

6.82 Geëscaleerde zorg 18-
Het voordeel op de lasten van 298.000 euro wordt veroorzaakt door een lagere werkelijke uitgave dan vooraf begroot op de maatregelenhulp van 660.000 euro.
Hiertegenover staat een hogere werkelijke uitgave dan begroot van 250.000 euro binnen de beschikbaarheidsvoorzieningen .

2.2.8 Volksgezondheid en milieu

2.2.8.1 Vastgestelde nota's

Gebiedsgericht geluidbeleid 2015
Een Nieuwe aanpak voor bodemverontreinigingen - gebiedsgericht grondwaterbeheer
Vierwekelijks inzamelen huishoudelijk afval 2015
Verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2016-2020
Nota bodembeheer regio Twente 'Twents beleid veur oale groond 2.0'

2.2.8.2 Taakvelden

Taakveld
7.1 Volksgezondheid Jeugdgezondheidszorg (bijdrage aan GGD).
7.2 Riolering Beheer en onderhoud, vervanging en uitbreiding riolering. Opstellen beleid vGRP (verbreed Gemeentelijk Riolering Plan). Opbrengsten rioolheffing.
7.3 Afval Opstellen beleid met betrekking tot inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. De inzameling is in besteed bij Twente Milieu. De opbrengsten worden verkregen uit de afvalstoffenheffing.
7.4 Milieubeheer Zorg voor de kwaliteit van bodem en lucht, bestrijding geluidshinder.
7.5 Begraafplaatsen en crematoria Beheer en onderhoud begraafplaatsen.

2.2.8.3 Indicatoren

Indicator		2017	2018	2019	2020
Gemiddelde WOZ waarde	**Almelo**	**153**	**160**	**168**	**183**
Bedrag x 1.000 euro.	Grootteklasse	211	224	-	261
Nieuw gebouwde woningen	**Almelo**	**5,9**	**11,0**	**2,8**	**7,6**
Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties	Grootteklasse	6,7	8,0	8,8	7,7
Demografische druk	**Almelo**	**72,7%**	**73,1%**	**72,7%**	**72,8%**
De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65.	Grootteklasse	73,1%	73,5%	74,2%	74,4%
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens	**Almelo**	**773**	**781**	**808**	**839**
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	Grootteklasse	658	669	687	717
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	**Almelo**	**773**	**781**	**808**	**839**
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	Grootteklasse	730	731	687	717

Bron: waatstaatjegemeente.nl

2.2.8.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
7.1 Volksgezondheid	3.041	3.027	**-14**	**V**
7.2 Riolering	7.785	8.137	**352**	**N**

7.3 Afval	7.765	7.351	**-414**	**V**
7.4 Milieubeheer	4.175	3.721	**-454**	**V**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	493	478	**-15**	**V**
Totaal lasten	**23.259**	**22.714**	**-545**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
7.1 Volksgezondheid	-112	-76	**36**	**N**
7.2 Riolering	-9.654	-10.121	**-467**	**V**
7.3 Afval	-10.124	-9.837	**287**	**N**
7.4 Milieubeheer	-667	-288	**379**	**N**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-418	-445	**-27**	**V**
Totaal baten	**-20.974**	**-20.768**	**207**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
7.1 Volksgezondheid	2.929	2.951	**22**	**N**
7.2 Riolering	-1.869	-1.984	**-115**	**V**
7.3 Afval	-2.358	-2.486	**-128**	**V**
7.4 Milieubeheer	3.508	3.433	**-75**	**V**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	75	33	**-42**	**V**
Totaal saldo	**2.285**	**1.947**	**-338**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

7.2 Riolering
De gemeente streeft naar 100 procent kostendekkendheid bij riolering. Verschillen ten opzichte van de begroting worden verrekend met de egalisatievoorziening riolering.

Aan de lastenkant wordt het verschil voornamelijk verklaard door de storting in de egalisatievoorziening riolering. De storting in de voorziening is 193.000 euro hoger dan geraamd. Hiermee wordt het positieve saldo op riolering, dat conform BBV gedeeltelijk betrekking heeft op andere taakvelden, aan de voorziening toegevoegd. Verder waren de onderhoudslasten hoger dan begroot (79.000 euro), met name als gevolg van: ,

- enkele hevige buien die leidden tot calamiteiten zoals verstopte en niet goed afvoerende kolken;
- extra (noodzakelijk) onderhoud aan riolering en kolken.

Daarnaast is er aan de lastenkant sprake van een nadeel van 124.000 euro in verband met de mutatie in de voorziening vanwege oninbare belastingdebiteuren.

Aan de batenkant is er sprake van een voordeel van 233.000 euro in verband met hogere opbrengen van de rioolheffing. De resterende afwijkingen aan zowel de baten- en de lastenkant hangen samen met de kapitaallasten en de begrotingssystematiek van meerjarige incidentele projecten.

7.3 Afval
In onze raadsbrief van 23 september 2020 (RAAD-6275) hebben wij u geïnformeerd over de verwachting dat er op de afvalbegroting mogelijk een tekort van 1,2 miljoen euro zou ontstaan. Na het opmaken van de jaarrekening blijkt het werkelijke tekort op afval 522.000 euro nadelig.

Omdat er voor PMD enerzijds nog voordelige afrekeningen over 2019 hebben plaatsgevonden. Anderzijds omdat wij afspraken hebben kunnen maken met de Nedvang (producenten) waardoor ook meer vervuild materiaal tegen een lagere vergoeding toch is verwerkt. Daardoor is het tekort op PMD minder dan in de raadsbrief is beschreven. Ook is het tekort door de effecten van corona op de afvalinzameling minder verstrekkend dan verwacht.

De belangrijkste afwijkingen bij afval zijn ontstaan door:

- Veel afkeur van PMD, waardoor de financiële middelen van de producenten niet meer binnen kwamen en er kosten gemaakt moesten worden voor het verwerken van het afval.
- Een slechte marktprijs voor oud papier resulteerde in een nadelig resultaat.
- De kosten voor de verwerking van restafval waren hoger dan geraamd. De kosten voor het inzamelen van afval waren daarentegen lager dan geraamd. Dit komt door een gewijzigde systematiek van afrekenen bij Twente Milieu (per lediging in plaats van per huishouden). Dit levert ten opzichte van de begroting een positief resultaat op.

De gemeente streeft 100 procent kostendekkendheid na bij afval (grondstoffen). Het saldo van baten en lasten wordt jaarlijks verrekend met de egalisatievoorziening afval. Na onttrekking van het saldo van 2020 resteert er eind 2020 nog een bedrag van 1,6 miljoen euro in de voorziening.

Het resterende saldo op taakveld 7.3. afval van 128.000 euro houdt verband met het feit dat een deel van de baten en lasten met betrekking tot afval, conform BBV, op andere taakvelden wordt verantwoord (kwijtschelding, compensabele BTW).
7.4 Milieubeheer
Het voordelige saldo op het taakveld aan de lasten kant van 454.000 euro en aan de baten kant van 379.000 euro wordt verklaard door de begrotingssystematiek van meerjarige incidentele projecten en kapitaallasten.

2.2.9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

2.2.9.1 Vastgestelde nota's

Welstandsnota 2017
Woonvisie Almelo 2020
Nota Grond- en Vastgoedbeleid gemeente Almelo 2020
Woningbouwplanning en -programmering 2017 t/m 2026

2.2.9.2 Taakvelden

Taakveld
8.1 Ruimtelijke Ordening Structuurvisie, beleid ruimtelijke ordening en bestemmingsplannen.
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) Grondverwerving, bouw en woonrijp maken, verkoop van bouwrijpe gronden van niet-bedrijventerreinen (zie hiervoor 3.2).
8.3 Wonen en bouwen Omgevingsvergunningen, volkshuisvesting, stads- en dorpsvernieuwing, wijkaanpak, geo-informatie.

2.2.9.3 Indicatoren

Indicator		2017	2018	2019	2020
Gemiddelde WOZ waarde	**Almelo**	**153**	**160**	**168**	**183**
Bedrag x 1.000 euro.	Grootteklasse	211	224	-	261
Nieuw gebouwde woningen	**Almelo**	**5,9**	**11,0**	**2,8**	**7,6**
Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties	Grootteklasse	6,7	8,0	8,8	7,7
Demografische druk	**Almelo**	**72,7%**	**73,1%**	**72,7%**	**72,8%**
De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65.	Grootteklasse	73,1%	73,5%	74,2%	74,4%
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens	**Almelo**	**773**	**781**	**808**	**839**
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	Grootteklasse	658	669	687	717
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	**Almelo**	**773**	**781**	**808**	**839**
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	Grootteklasse	730	731	687	717

Bron: waatstaatjegemeente.nl

2.2.9.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
8.1 Ruimtelijke ordening	1.820	1.748	**-72**	**V**
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	5.986	-705	**-6.691**	**V**
8.3 Wonen en bouwen	2.834	2.722	**-113**	**V**
Totaal lasten	**10.641**	**3.765**	**-6.876**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
8.1 Ruimtelijke ordening	-358	-458	**-100**	**V**
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-5.933	-253	**5.680**	**N**
8.3 Wonen en bouwen	-2.928	-3.306	**-378**	**V**
Totaal baten	**-9.219**	**-4.016**	**5.202**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
8.1 Ruimtelijke ordening	1.462	1.290	**-172**	**V**
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	53	-958	**-1.011**	**V**
8.3 Wonen en bouwen	-93	-584	**-491**	**V**
Totaal saldo	**1.422**	**-252**	**-1.674**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

8.1 Ruimtelijke ordening
Er zijn minder kosten zijn gemaakt voor de ontwikkeling van beleid. Dit verklaart een voordeel van 100.000 euro aan de lastenkant. Voor de batenkant geldt dat er meer opbrengsten zijn binnengekomen voor het vervaardigen van kaartmateriaal (50.000 euro) en vanuit de leges in het kader van bestemmingsplannen (45.000 euro).

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
De grondexploitaties hebben per saldo een voordeel van 1,19 miljoen euro. Dit wordt verklaard door de mutaties in de verliesvoorzieningen en de tussentijdse winstneming in grondexploitatie Almelo Noord Oost. De belangrijkste mutaties zijn een ophoging van de verliesvoorziening voor Weggeler met 221.000 euro en Chiel Dethmerstraat met 204.000 euro. Daarnaast leidt de tussentijdse winstneming in Almelo Noord Oost tot een voordeel van 1,50 miljoen euro. De vrijval van de voorziening nog uit te voeren werken Nijrees Midden leidt tot een voordeel van 14.000 euro op dit taakveld.

De afwijking bij zowel de baten als lasten van ongeveer 5,6 miljoen euro wordt verder verklaard door budget neutrale verschillen in de administratieve verwerking van grondexploitaties in de begroting en de jaarverantwoording. Een uitgebreide toelichting op de grondexploitaties is te vinden in paragraaf 3.7 Grondbeleid.

8.3 Wonen en bouwen

Het aantal aangevraagde omgevingsvergunningen voor het onderdeel bouwen was in 2020 ruim 35% hoger dan gepland. Het aantal zeer grote bouwaanvragen was zelfs 3 keer zo hoog als gepland. Deze bouwplannen leveren een grote bijdrage aan de legesopbrengsten. De legesopbrengsten waren in 2020 uiteindelijk 255.000 euro hoger dan de begroting na wijziging. Om het bijbehorende werk te kunnen uitvoeren wordt gewerkt met externe inhuur/een flexibele schil. Het beschikbare budget hiervoor bleek in 2020 niet volledig benodigd. Dit leidt aan de lastenkant tot een voordeel van 100.000 euro.

Vanwege het fluctuerende karakter van de legesinkomsten wordt bewust voor tijdelijke capaciteitsuitbreiding gekozen. Het werkaanbod is blijvend hoog en loopt door in 2021.

2.2.10 Algemene dekkingsmiddelen en overige overzichten

2.2.10.1 Inleiding

Op grond van het BBV dienen in het jaarverslag een aantal verplichte overzichten opgenomen te worden. Deze overzichten treft u hieronder aan.

2.2.10.2 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
0.5 Treasury	-3.452	-3.523	-70	V
0.61 OZB woningen	-10.214	-10.269	-55	V
0.62 OZB niet-woningen	-13.012	-12.930	82	N
0.63 Parkeerbelasting	-1.414	-1.606	-193	V
0.64 Belastingen overig	-150	-159	-9	V
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-178.185	-178.812	-628	V
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**-206.426**	**-207.299**	**-873**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:

De verschillen op bovenstaande taakvelden zijn toegelicht in 2.2.1 Bestuur en ondersteuning onder financieel terugkijken.

2.2.10.3 Overhead

Overzicht overhead	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
Overhead lasten	28.968	29.752	784	N
Overhead baten	-2.445	-2.936	-491	V
Totaal saldo overhead	**26.522**	**26.816**	**294**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:

De verschillen van het taakveld overhead zijn toegelicht in 2.2.1 Bestuur en ondersteuning onder financieel terugkijken.

2.2.10.4 Vennootschapsbelasting

Overzicht vennootschapsbelasting	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
VPB lasten	100	57	-43	V
VPB baten	-	-	0	N
Totaal saldo vennootschapsbelasting	**100**	**57**	**-43**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:

Niet van toepassing.

2.2.10.5 Onvoorzien

Gebruik onvoorzien	Begroting	Wijziging	31-12-2020
Incidenteel	211	-50	161
Totaal incidenteel na wijziging	**211**	**-50**	**161**
Structureel	25	-	25
Totaal structureel na wijziging	**25**	**-**	**25**
Totaal onvoorzien	**236**	**-50**	**186**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:
De gemeenteraad van Almelo heeft op 30 juni 2020 een motie aangenomen met als doel niet gesubsidieerde maatschappelijke organisaties te steunen tijdens de coronacrisis. Het college gaf uitvoering aan deze motie door een subsidieregeling in te stellen voor een totaalbedrag van 50.000 euro. In 2020 is daarvan 30.000 euro uitgekeerd aan diverse instellingen. Het restant van 20.000 euro is begin 2021 uitgekeerd.

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

3.1.1 Samenvatting

- De tarieven voor de lokale heffingen in 2020 zijn vastgesteld in de begroting 2020 en verwerkt in verordeningen.
- De totale opbrengsten van lokale heffingen van 47,4 miljoen euro zijn circa 250.000 euro hoger dan de begrote opbrengsten.
- In 2020 heeft de gemeenteraad besloten om vanaf 2021 in de tarieven voor de riool- en afvalstoffenheffing een onderscheid te maken tussen eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens.
- Op 15 december 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met de invoering van de bedrijveninvesteringszone voor ondernemers. In 2021 vindt een officiële draagvlakmeting plaats onder ondernemers. Als een meerderheid van de ondernemers zich uitspreekt voor een BIZ, treedt de BIZ met terugwerkende kracht in werking per 1 januari 2021 en komt de reclamebelasting te vervallen.

3.1.2 Beleid lokale heffingen

Lokale heffingen zijn gemeentelijke belastingen, rechten en retributies. Deze middelen worden ingezet ter dekking van de uitvoering van gemeentelijke taken. De gemeenteraad kan met het vaststellen van een verordening lokale heffingen invoeren, wijzigingen of intrekken. In de verordeningen zijn de tarieven opgenomen. De verordeningen worden via een separaat voorstel door de gemeenteraad vastgesteld.

Lokale heffingen worden onderscheiden in gebonden en ongebonden heffingen. Ongebonden heffingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. De besteding ervan is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Deze middelen zijn wel gebonden aan een bepaalde taak.
Voor de gemeentelijke dienstverlening worden leges, rechten en retributies geheven. Leges zijn gebonden heffingen. De kosten van de gemeentelijke dienstverlening worden doorberekend in de tarieven. Het beleid is er op gericht deze kosten zo laag mogelijk te houden.

3.1.3 Actuele ontwikkelingen

Belastingmaatregelen coronacrisis
Om ondernemers die financieel getroffen worden door de coronacrisis te ondersteunen heeft het college in 2020 besloten tot een coulante inning van gemeentelijke belastingen voor ondernemers. Zo konden ondernemers die staan ingeschreven bij de Kamer van Koophandel renteloos uitstel van betaling aanvragen tot 1 oktober 2020 en is hen de mogelijkheid geboden om voor de periode na deze datum tot maatwerkafspraken met het GBTwente te komen. Voor de toeristenbelasting zijn in 2020 geen voorlopige aanslagen verstuurd en zal er na afloop van het jaar alleen een definitieve aanslag worden opgelegd op basis van het daadwerkelijke aantal overnachtingen.

Ten aanzien van de precariobelasting heeft het college begin juli besloten om voor de periode van 1 maart tot 1 juni 2020 geen precariobelasting voor terrassen en alle overige precario-objecten te heffen. Gedurende deze periode hebben veel ondernemers hun bedrijf immers noodgedwongen moeten sluiten en hadden zij geen of sterk verminderd profijt van eventuele opstallen op gemeentegrond. In oktober besloot het kabinet dat cafés en restaurants vanaf 14 oktober wederom de deuren moesten sluiten. Naar aanleiding van deze nieuwe maatregelen heeft het college besloten om voor de periode vanaf 14 oktober tot aan het einde van het jaar 2020 geen precariobelasting voor het plaatsen van terrassen te heffen.

Coronacrisis en WOZ-waardering
Op grond van de Wet waardering onroerende zaken wordt in het kader van de WOZ-waardering gewerkt met een zogenaamde waardepeildatum. Voor het belastingjaar 2021 is de waardepeildatum 1 januari 2020. De Wet schrijft daarnaast voor dat wanneer een onroerende zaak voorafgaand aan het begin van het kalenderjaar waarvoor de waarde wordt vastgesteld een verandering in waarde ondergaat als gevolg van een andere, specifiek voor de onroerende zaak geldende, bijzondere omstandigheid, de waarde dient te worden bepaald naar de staat van die zaak aan het begin van het kalenderjaar waarvoor de waarde wordt vastgesteld (1 januari 2021 in plaats van 1 januari 2020).

Uit onderzoek van het Erasmus Studiecentrum voor Belastingen van Lokale Overheden (ESBL) in Rotterdam is onlangs gebleken dat de maatregelen om het coronavirus te bestrijden in sommige gevallen invloed hebben op de WOZ-waarde van bepaalde categorieën van niet-woningen. In veel gevallen is de getaxeerde WOZ-waarde namelijk afgeleid van de huuropbrengsten van het betreffende vastgoed. Dit zou als bijzondere omstandigheid in de zin van de wet kunnen worden gezien. Om uitgebreide bezwaar- en beroepsprocedures te voorkomen zal het GBTwente in de eerste maanden van 2021 nader onderzoek doen naar de waardering van de objecten die het mogelijk betreft. In Almelo gaat het om circa 900 objecten, veelal horecapanden, winkels en overig incourant vastgoed. De aanslagen voor deze objecten worden niet in februari, maar uiterlijk in juni opgelegd.
De betreffende belastingplichtigen worden hierover geïnformeerd.

Hervorming lokaal belastinggebied
Het kabinet heeft 24 juni 2016 de Tweede Kamer geïnformeerd over de mogelijke herziening van het lokaal belastinggebied. Het kabinet schetst de knelpunten en mogelijke oplossingen, maar de te maken keuzes worden overgelaten aan het nieuwe kabinet. In het regeerakkoord van Rutte III komt de mogelijke herziening en/of uitbreiding van het lokaal belastinggebied niet aan de orde. De staatssecretaris van Financiën heeft op 18 mei 2020 het rapport ‘Bouwstenen voor een beter belastingstelsel’ aan de Tweede Kamer aangeboden. Het rapport bevat meerdere varianten en ondersteunt de door de VNG uitgesproken wens om te komen tot een uitbreiding van het gemeentelijke belastinggebied. De volgende kabinetsformatie is hét moment om op te koersen om het een en ander in beleid om te zetten. In de komende periode zal de VNG in samenspraak met de leden, mede op basis van dit rapport, de koers uitzetten om een kleinere financiële afhankelijkheid van het Rijk te realiseren.

De Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB)
Op 1 januari 2022 treden de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB) in werking. Hierdoor kan er veel veranderen. Dit is sterk afhankelijk van de lokale ambities, beleidsinvulling en inrichtingskeuzes. Het principe van legesheffing verandert niet. Ook de wettelijke grondslag voor het heffen van leges verandert niet. Toch zijn er een aantal zaken die wel gaan veranderen:

- Nieuwe activiteiten toegestaan om leges over te heffen
- (Mogelijk) minder vergunningplichten
- De ‘knip’: het splitsen van de bouwtechnische en de ruimtelijke vergunning
- Gemeentelijke kosten worden hoger of lager
- Gemeentelijke kosten verschuiven
- Meer integrale vergunningen (meerdere gezagen betrokken)
- Planactiviteiten worden minder complex (of juist complexer)

De invoering van beide wetten zal in 2021 verder worden voorbereid.

Bezwaar en beroep bij kwijtschelding
Tegen beschikkingen over uitstel van betaling en kwijtschelding van belastingen is op dit moment alleen administratief beroep mogelijk. In de toekomst is in beide gevallen eerst bezwaar bij de invorderingsambtenaar mogelijk en is daarna de fiscale rechter bevoegd (rechtbank in eerste aanleg, gerechtshof in hoger beroep en Hoge Raad in cassatie). De Invorderingswet is hiervoor al eerder aangepast, voor inwerkingtreding is alleen nog een Koninklijk Besluit nodig. Het voorstel maakt onderdeel uit van de stroomlijning van de invorderingsregelgeving voor belastingschulden en toeslagschulden door de Belastingdienst. De Belastingdienst heeft aangegeven hier meer tijd voor nodig te hebben. Verwacht wordt dat de invoering pas na 2021 te realiseren is.

Aanpassing grondslag WOZ-waardering
De Waarderingskamer heeft bepaald dat alle woningen in Nederland op 1 januari 2022 gewaardeerd dienen te worden op basis van de gebruiksoppervlakte. Dit omdat veel andere instanties ook de gebruiksoppervlakte gebruiken, zoals makelaars, taxateurs en woningbouwverenigingen. Met de gebruiksoppervlakte wordt de grootte van de woningen bepaald. Alle professionele organisaties gebruiken hiervoor dezelfde meetinstructies (meetinstructie gebruikersoppervlakte woningen juli 2019) waardoor de onderlinge vergelijkbaarheid wordt vergroot. Het GBTwente, dat voor de gemeente Almelo de WOZ-waarden vaststelt, zal met ingang van 2021 voor alle woningen in de gemeente de gebruiksoppervlakte gebruiken om de WOZ-waarde te bepalen. Tot en met 2020 wordt hiervoor de bruto inhoud gebruikt. In september 2020 is de gemeenteraad hierover in een politiek beraad geïnformeerd.

Woonlastendifferentiatie naar huishoudens omvang
De gemeenteraad heeft eind 2020 besloten om vanaf 2021 in de tarieven voor de riool- en afvalstoffenheffing een onderscheid te maken tussen eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens. De gedifferentieerde tarieven zijn opgenomen in de vastgestelde belastingverordeningen.

Bedrijfsinvesteringszone (BIZ) binnenstad
Vanaf het voorjaar van 2020 is door Centrum Almelo Aktief (CAA), het GBTwente en de gemeente intensief gewerkt aan de invoering van de Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Binnenstad per 1 januari 2021. Op 15 december 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met de invoering van de bedrijveninvesteringszone voor ondernemers. In 2021 vindt een officiële draagvlakmeting plaats onder ondernemers. Als een meerderheid van de ondernemers zich uitspreekt voor een BIZ, treedt de BIZ met terugwerkende kracht in werking per 1 januari 2021 en komt de reclamebelasting te vervallen.

Precariobelasting
Precario is een gemeentelijke belasting voor ondernemers die gebruik maken van gemeentegrond, waaronder terrassen. In verhouding tot de opbrengsten zijn de perceptiekosten van deze belasting relatief hoog. Deze kosten bedragen ongeveer 30% van de opbrengsten en worden vooral veroorzaakt doordat er veel controles nodig zijn om vast te stellen hoeveel gemeentegrond er daadwerkelijk in gebruik wordt genomen. Het college wil kijken of de belastingheffing ook doelmatiger kan en zal hier uiterlijk bij de begroting 2022 op terugkomen.

Amendement Omtzigt
De Gemeentewet maakt voor de OZB onderscheid tussen woningen en niet-woningen. Eigenaren van woningen worden in de OZB-eigenarenheffing betrokken en gebruikers van woningen betalen geen OZB. Eigenaren en gebruikers van niet-woningen betalen respectievelijk de OZB eigenaren niet-woning en de gebruikersheffing niet-woning. Beide tarieven voor niet-woningen zijn hoger dan het eigenarentarief voor woningen. Sportvelden, dorpshuizen, sportkantines, dorps- en buurthuizen worden voor de OZB aangemerkt als niet-woning en worden dienovereenkomstig in de belastingheffing betrokken.

In het Belastingplan 2019 is het zogenaamde amendement Omtzigt opgenomen waardoor artikel 220f van de Gemeentewet per 1 januari 2019 is gewijzigd. Dit betekent dat voor - nader door de gemeente te bepalen - sociaal behartigende instellingen, het lagere woningtarief mag worden gehanteerd. In de OZB-verordening van een gemeente kan (het amendement biedt de mogelijkheid om dit te doen, het is niet verplicht) een bepaling opgenomen worden strekkende tot het toepassen van het woningtarief voor nader te bepalen onroerende zaken.

De toelichting op het amendement en de wettekst zijn op onderdelen tegenstrijdig en niet duidelijk. Hierdoor is de reikwijdte van het amendement niet helder. Daarnaast zijn er ten aanzien van de praktische uitvoering ook de nodige vragen bij gemeenten. De gevolgen van de eventuele toepassing van dit amendement, door wijziging van de OZB-verordening, zijn op dit moment dan ook niet goed in te schatten. Verwacht wordt dat de toepassing van dit amendement vooralsnog zal leiden tot juridische procedure en bijbehorende jurisprudentie. De VNG heeft namens de gemeenten een brief gestuurd aan de Staatssecretaris van Financiën, waarin diverse vragen worden gesteld en knelpunten worden gesignaleerd.

Op 30 november 2020 heeft minister Ollongren van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de Tweede Kamer geïnformeerd over de uitkomst van het gesprek met de VNG over de toepassing van artikel 220f Gemeentewet (amendement Omtzigt). De minister schrijft nu in een brief aan de Tweede Kamer dat deze wettelijke bepaling voor gemeenten niet toepasbaar is. Om de bedoeling van de bepaling wel mogelijk te maken kan onderzocht worden hoe de gedachte achter de wettelijke bepaling het beste uitgevoerd kan worden. Minister Ollongren is bereid om dit onderzoek op te starten. Dit onderzoek kan leiden tot een aanpassing van artikel 220f Gemeentewet (of een alternatieve bepaling of instrument die het doel beter bereikt). De keuze hiertoe is voorbehouden aan een nieuw kabinet.

Het college volgt de ontwikkelingen uiteraard met aandacht en zal op een later moment een afweging maken over de toepassing van we wettelijke mogelijkheden.

3.1.4 Overzicht lokale heffingen

In het overzicht hieronder wordt de werkelijke opbrengst van de lokale heffingen vergeleken met de begrote opbrengst na wijziging.

Opbrengst lokale heffingen	Begroting na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil	V/N
Onroerendezaakbelasting	-23.226	-23.098	**128**	**N**
Afvalstoffenheffing	-8.245	-8.224	**21**	**N**
Rioolheffing	-9.724	-9.833	**-109**	**V**
Parkeerbelasting	-1.390	-1.512	**-122**	**V**
Omgevingsvergunning	-2.919	-3.173	**-255**	**V**
Leges publiekszaken en overig	-750	-714	**36**	**N**
Begraafrechten	-418	-440	**-22**	**V**
Toeristenbelasting	-99	-30	**69**	**N**
Reclamebelasting	-125	-123	**2**	**N**
Havengeld	-205	-189	**16**	**N**
Precariobelasting	-25	-37	**-12**	**V**
Totaal	**-47.124**	**-47.372**	**-248**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

De werkelijke opbrengst van lokale heffingen is 248.000 euro hoger dan de begrote opbrengst na wijziging. In verband met de coronacrisis waren de opbrengsten van enkele lokale heffingen in de tussentijdse rapportages reeds neerwaarts bijgesteld. Het gaat om de opbrengsten uit de parkeerbelasting (826.000 euro), toeristenbelasting (300.000 euro) en de verlaging van de precariobelasting (25.000 euro).

De begrote opbrengsten van de onroerende zaakbelasting en de leges omgevingsvergunningen zijn bij de tussentijdse rapportages met respectievelijk 600.000 euro en 1,3 mln. euro verhoogd.

In de belastingverantwoording van het GBTwente is geen prognose voor de nog op te leggen aanslagen toeristenbelasting opgenomen. Corona heeft invloed gehad op het aantal overnachtingen. Er zijn nog onvoldoende aangiftes toeristenbelasting over het jaar 2020 binnen gekomen om een goed beeld te krijgen wat de opbrengst voor 2020 gaat worden. In navolging hiervan heeft de gemeente geen balanspost 'nog te ontvangen toeristenbelasting' opgenomen. De baten worden in 2021 verantwoord.

3.1.5 Kwijtschelding lokale heffingen

Voor kwijtschelding gelden landelijke regels. De gemeente Almelo hanteert de volgende beleidsregels voor kwijtschelding in het kader van het minimabeleid:

- Voor de onroerende zaakbelasting, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing is kwijtschelding mogelijk, waardoor minima geen woonlasten betalen;
- Voor extra containers wordt geen kwijtschelding afvalstoffenheffing verleend en ook geen kwijtschelding rioolheffing bij een grondslag > 250m3;
- Bij de normkosten van bestaan wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm;
- Ondernemers voor de privébelastingen zijn gelijkgesteld met particulieren;
- Kosten voor kinderopvang worden in aanmerking genomen als uitgaven bij de berekening van de betalingscapaciteit;
- Bij de normkosten van bestaan voor AOW'ers wordt uitgegaan van 100% van de netto AOW-norm.

In onderstaande tabel zijn de bedragen van de werkelijk verleende kwijtscheldingen in 2020 afgezet tegen de begrote bedragen.

Kwijtschelding per belasting	Begroting na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil	V/N
Afvalstoffenheffing	970	1.042	**72**	**N**
Rioolheffing	595	657	**62**	**N**
OZB	-	11	**11**	**N**
Totaal	**1.565**	**1.710**	**145**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

In 2020 is voor een totaalbedrag van 1,71 miljoen euro aan kwijtschelding verleend. Dat is 145.000 euro meer dan begroot. Ten opzichte van 2019 (1,54 miljoen euro) is er sprake van een stijging.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.2.1 Samenvatting

- Conform de in november 2020 door de raad vastgestelde kadernota integraal risicomanagement en weerstandsvermogen is het streven een weerstandsratio van 1,2. De weerstandsratio na resultaatbestemming is 0,86.
- De berekende benodigde weerstandscapaciteit op de reguliere exploitatie is 7,7 miljoen euro.
- De berekende benodigde weerstandscapaciteit voor de grondexploitaties is 4,8 miljoen euro.
- De systematiek voor het in kaart brengen van de risico's (risicoanalyse) heeft een kwaliteitsslag ondergaan op basis van de kadernota integraal risicomanagement en weerstandsvermogen 2020-2024.
- De beschikbare weerstandscapaciteit is ongeveer 10,7 miljoen euro.

3.2.2 Beleid weerstandsvermogen en risicobeheersing

De gemeente bevindt zich in een dynamische omgeving, waarbij het formuleren van ambities én beleid maken en uitvoeren gepaard gaat met het maken van keuzes en het bewust afwegen van risico's. De toenemende wet- en regelgeving, uitbreidingen van het takenpakket en de hogere verwachting van de inwoner die duidelijk hoorbaar is via social media zorgt ervoor dat de gemeente zich bevindt in een glazen huis. Hierdoor neemt de kans op imago- en financiële schade toe en kan de impact groot zijn. De gemeente moet daarom op gestructureerde en transparante wijze de risico's beheersen.

Om vast te stellen dat een gemeente voldoende in staat is om risico's op te vangen, maken we een inschatting van het zogenoemde benodigde weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de gezondheid van de financiële positie van de gemeente op langere termijn. De gemeente Almelo streeft naar een ratio weerstandsvermogen van 1,2.

Met de kadernota integraal risicomanagement en weerstandsvermogen 2020-2024 beogen we de doorontwikkeling van risicomanagement naar een integrale wijze. Integraal risicomanagement leidt tot breed inzicht in de risico's die verbonden zijn aan de activiteiten binnen de gemeente. Hierdoor zijn we voorbereid op onverwachte zaken en is tijdig in beeld wat er misgaat, of dreigt te gaan. Risicomanagement is geen afzonderlijke activiteit meer, maar maakt integraal deel uit van alle (management)processen en zorgt ervoor dat bewustwording en het beheersen van risico's doorlopend aandacht heeft.

3.2.3 Actuele ontwikkelingen

Ontwikkeling risicoprofiel

Met de invoering van de kadernota integraal risicomanagement en weerstandsvermogen 2020-2024 is de systematiek om risico's in beeld te brengen doorontwikkeld. Door een integrale samenwerking met alle betrokkenen zijn de risico's organisatiebreed in beeld gebracht in verschillende risicosessies. In 2021 ontwikkelen we de risicoanalyse verder door. We verrijken deze dan bijvoorbeeld met het in beeld brengen van alle beheersmaatregelen. Risicomanagement is een dynamisch proces, waarbij op dagbasis de inzichten van risico's kunnen veranderen. De risicoanalyse wordt daarom continu aangepast en geeft daarmee altijd een actueel beeld van de risico's.

De kwaliteitsslag heeft ertoe geleid dat de top 15 van financiële risico's een ander beeld laat zien. In onderstaande tabel is de top 15 van risico's met financiële effecten weergegeven. In de perspectiefnota 2021 geven we een gedetailleerde toelichting op het totale risicoprofiel: daarin geven we dus naast de risico's met financiële effecten ook inzicht in de risico's met imagogevolgen.

Onder de tabel lichten we de wijzigingen toe. De genoemde bedragen betreffen de mogelijke impact voor één jaar, of indien van toepassing de projectduur.

Top 15 financiële risico's - peildatum 1 april 2021:

Nr.	Onderwerp	Risico-omschrijving	Kans	Financieel gevolg	Invloed
01	Zorg	Ontoereikende zorgbudgetten; autonome stijging kosten zorgverlening	70%	max. 5,0 miljoen euro	36,71%
02	ICT	Ransomware aanval	20%	max. 5,0 miljoen euro	10,47%
03	Projecten	Bijstelling prognoses, veranderende plannen of schrappen van projecten	30%	max. 1,5 miljoen euro	4,74%
04	Grexen	Minder uitgifte grond RBT dan gepland	30%	max. 1,3 miljoen euro	4,05%
05	Veiligheid	Ondermijning neemt toe	70%	max. 0,5 miljoen euro	3,69%
06	Economie en participatie	Meer Almeloërs doen een beroep op de bijstand dan verwacht	30%	max. 1,0 miljoen euro	3,19%
07	Grexen	Claims van ontwikkelaars door het niet nakomen van contractuele verplichtingen	10%	max. 3,0 miljoen euro	3,13%
08	Subsidies	Subsidies worden niet volledig verleend aan de gemeente of er kan niet worden voldaan aan de subsidievoorwaarden	30%	max. 1,0 miljoen euro	3,11%
09	Zorg	Geen optimale samenwerking met zorgpartners	30%	max. 0,75 miljoen euro	2,37%
10	Duurzaamheid	Doelen klimaatakkoord worden niet gehaald	30%	max. 0,75 miljoen euro	2,36%
11	Economie en participatie	Schuldenproblematiek neemt toe	90%	max. 0,2 miljoen euro	1,89%
12	Veiligheid	Toename aantal kwetsbare personen	50%	max. 0,3 miljoen euro	1,72%
13	Zorg	Niet ontvangen van teruggevorderd zorggeld en proceskosten	30%	max. 0,5 miljoen euro	1,59%

Nr.	Onderwerp	Risico-omschrijving	Kans	Financieel gevolg	Invloed
14	Personeel	Medewerkers worden geconfronteerd met agressief gedrag	70%	max. 0,2 miljoen euro	1,56%
15	Privacy en ICT	Ongeoorloofde toegang tot (persoons)gegevens	30%	max. 0,4 miljoen euro	1,48%

Toelichting belangrijkste wijzigingen

Gewijzigde en afgevoerde risico's
De grootste wijzigingen hebben betrekking op het sociaal domein. Op diverse onderdelen is de begroting meer in lijn gebracht met de verwachte uitgaven en ontwikkelingen. Hierdoor is het risico op onzekerheden binnen deze onderdelen kleiner geworden. Het belangrijkste risico dat we zien is de toename van de autonome zorgvraag die kan leiden tot ontoereikende zorgbudgetten.

Risico's ten aanzien van corona zijn gewijzigd, omdat de effecten steeds meer zichtbaar worden. Er zijn nog steeds een aantal onzekerheden in de effecten die de coronacrisis met zich meebrengt. We denken daarbij aan de toename van de zorgvraag, meer bijstandsaanvragen, schuldenproblematiek en kwetsbare personen die leiden tot overlast.

Er zijn ontwikkelingen met betrekking tot veiligheid die mogelijk leiden tot grote risico's. Voorbeelden daarvan zijn de toename van het aantal ransomware aanvallen, toename van ondermijning, ongeoorloofde toegang (persoons)gegevens en agressie richting medewerkers.

Nieuwe risico's
In de eerdere top 15 was het risico op het niet bereiken van doelstellingen in de programma's als één algemeen risico opgenomen. In de huidige risicoanalyse zijn de belangrijkste risico's voor alle programma's afzonderlijk in beeld gebracht en opgenomen. De uitwerking hiervan is onderdeel van de top 15, namelijk het niet halen van de doelen uit het klimaatakkoord en diverse risico's uit het programma veiligheid.

Een nieuw risico in de top 15 is het risico op het niet ontvangen van teruggevorderd zorggeld en proceskosten. Wanneer de gemeente zorggeld terugvordert en hiervoor proceskosten maakt, bestaat het risico dat de zorginstelling failliet gaat en we de gemaakte kosten niet kunnen terugvorderen. Ook het bijstellen van prognoses, aanpassen van plannen of het schrappen van projecten en daarnaast het niet volledig ontvangen van subsidiegeld staan als nieuw risico's in de top 15.

Totaalbeeld
Overall zien we dat het risicoprofiel verschoven is:
- Een aantal risico's is niet meer aan de orde vanwege het verwerken hiervan in de begroting, danwel door het treffen van beheersmaatregelen. Daardoor zien we minder operationele risico's.
- Door de gewijzigde systematiek van risicoanalyse zijn strategische en externe risico's voor programma's opgenomen, wat vorig jaar niet het geval was. Vanaf 2021 brengen we deze ook voor thema's en projecten in kaart.
- De effecten van corona zijn steeds meer zichtbaar geworden, een aantal onzekerheden zijn afgenomen. In het risicoprofiel is daardoor een ander beeld te zien van de risico's die gerelateerd zijn aan de effecten van corona.

3.2.4 Benodigde weerstandscapaciteit

Door risico-simulatie wordt twee keer per jaar het bedrag berekend dat nodig is om risico's in financiële zin af te dekken. De simulatie wordt uitgevoerd op gekwantificeerde risico's van 50.000 euro of meer. Uitgaande van een mate van zekerheid van 90% leidt dit voor de risico's, niet zijnde grondexploitaties, tot een benodigde capaciteit van 7,7 miljoen euro. Op basis van een vergelijkbare systematiek is de benodigde weerstandscapaciteit voor de grondexploitaties per 31 december 2020 becijferd op 4,8 miljoen euro. De totaal benodigde capaciteit komt uit op 12,5 miljoen euro. Niet-financiële risico's zijn in de berekening niet meegenomen. Deze bestaan voornamelijk uit risico's ten aanzien van imago en reputatie. Zij worden onderkend en waar mogelijk met maatregelen beheerst om de onderliggende risico's te reduceren of te vermijden.

3.2.5 Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen of mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om onverwachte, niet-begrote substantiële kosten te dekken. De structurele capaciteit is nodig om onverwachte tegenvallers in de begroting op te kunnen vangen, zonder dat dit gevolgen heeft voor de voortzetting van gemeentelijke taken. De incidentele capaciteit is nodig om eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen.

Na de voorgestelde bestemming van het resultaat jaarverantwoording 2020 bedraagt de beschikbare weerstandscapaciteit per 31-12-2020 ongeveer 10,7 miljoen euro positief.

Beschikbare weerstandscapaciteit	Stand na JVW 2020
Structureel	
Onbenutte belastingcapaciteit	-
Post onvoorzien in de begroting: structureel deel	50
Incidenteel	
Algemene reserve (vrij inzetbaar)	25.592
Toevoeging vanuit het jaarresultaat	2.010
Reserve grondbedrijf / bedrijventerreinen	-18.183
Stille reserves vastgoed	1.000
Post onvoorzien in de begroting: incidenteel deel	211
Totaal beschikbaar	**10.680**

Bedragen x 1.000 euro

3.2.6 Weerstandsratio

In onderstaand overzicht wordt het benodigde weerstandscapaciteit afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit resulteert in een weerstandsratio, waarbij de streefwaarde van de ratio 1,2 is. Bij die streefwaarde zijn er voldoende financiële mogelijkheden om tegenvallers op te vangen.

Weerstandsratio							Streefwaarde ratio = 1,0		
	Benodigd			Beschikbaar			Ratio		
	JVW 2019	BEGR 2021	JVW 2020	JVW 2019	BEGR 2021	JVW 2020	JVW 2019	BEGR 2021	JVW 2020
Grondexploitatie	3,700	3,700	4,780	-20,853	-18,183	-18,183	-5,64	-4,91	-3,80
Overige exploitatie	7,593	8,700	7,700	25,265	21,368	28,863	3,33	2,46	3,75
Totaal	**11,293**	**12,400**	**12,480**	**4,412**	**3,185**	**10,680**	**0,39**	**0,26**	**0,86**

Bedragen x 1 mln euro

Ten opzichte van de jaarverantwoording 2019 is de totaal benodigde weerstandscapaciteit gestegen van 11,29 miljoen euro in de jaarverantwoording 2019 naar 12,5 miljoen euro in deze jaarverantwoording. De beschikbare weerstandscapaciteit is gestegen met 6,27 miljoen euro en bedraagt 10,68 miljoen euro eind 2020. De weerstandsratio (beschikbaar / benodigd) komt bij de jaarverantwoording 2020 uit op 0,86.

3.2.7 Financiële kengetallen

Gemeenten zijn verplicht om zes financiële kengetallen op te nemen in de jaarverantwoording. De kengetallen zeggen wat over de financiële weerbaarheid en wendbaarheid. Bij weerbaarheid gaat het om de mate waarin de gemeente financiële tegenvallers kan opvangen. Daarbij is het van belang te weten hoe groot het eigen vermogen is, hoeveel schulden de gemeente heeft en waarvoor deze schulden zijn aangegaan. De kengetallen daarvoor zijn de netto (gecorrigeerde) schuldquote, de solvabiliteit en grondexploitatie.
Wendbaarheid geeft aan hoe snel de begroting kan worden aangepast als zich tegenvallers voordoen. Het is dan van belang te weten of inkomsten op korte termijn kunnen worden verhoogd en of de baten structureel hoger zijn dan de structurele lasten. De kengetallen daarvoor zijn belastingcapaciteit en structurele exploitatieruimte.
Eén afzonderlijk kengetal zegt weinig over de financiële positie van de gemeente. De kengetallen dienen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding te worden bezien. Alleen dan geven ze een goed inzicht in de financiële positie van de gemeente.

Hieronder worden kengetallen nader toegelicht:

Netto schuldquote: De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Voor de quote geldt hoe lager, hoe beter.

Netto schuldquote (gecorrigeerd): De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen geeft aan of de gemeente in staat is de schulden terug te betalen waarvoor zij volledig zelf aan de lat staat. Ook voor deze quote geldt hoe lager, hoe beter.

Solvabiliteitsratio: Solvabiliteit geeft de mate aan waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Dit wordt berekend op basis van het eigen vermogen en de bezittingen van de gemeente. Voor deze ratio geldt hoe hoger, hoe beter.

Structurele exploitatieruimte: Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, door de structurele baten en structurele lasten te vergelijken met de totale baten. Hiervoor geldt hoe hoger, hoe beter.

Grondexploitatie: Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

Belastingcapaciteit: De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Het maakt daarbij inzichtelijk hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijke gemiddelde. Voor dit kengetal geldt hoe lager, hoe beter.

Financiële kengetallen	JVW 2019	BEGR 2020	JVW 2020
Netto schuldquote	82%	92%	73%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	72%	82%	66%
Solvabiliteitsratio	8%	3%	9%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	-0,5%
Grondexploitatie	15%	14%	13%
Belastingcapaciteit	109%	112%	109%

- De netto schuldquote en de netto (gecorrigeerde) schuldquote zijn verbeterd als gevolg van aflossingen op langlopende en kortlopende leningen. Ook het bedrag aan verstrekte leningen aan derden is in 2020 afgenomen.
- Als gevolg van de storting in de algemene reserve in het kader van het financieel herstelplan en de positieve rekeningresultaten over 2019 en 2020 stijgt het eigen vermogen, en daarmee de solvabiliteitsratio.
- De structurele exploitatieruimte is negatief doordat het voordelige gerealiseerde resultaat bestaat uit incidentele voordelen. Voor een nadere toelichting op het structurele resultaat wordt verwezen naar 4.2.2 Incidentele baten en lasten.
- De boekwaarde van de voorraad grond in exploitatie is gedaald door verkoop van gronden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3.7 Grondbeleid.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

3.3.1 Samenvatting

- De nota kapitaalgoederen 2019-2022 is medio 2019 vastgesteld. Als nadere uitwerking van deze nota zijn beheerplannen opgesteld. Ondertussen is gestart met de actualisatie van de nota kapitaalgoederen waarvan vaststelling in de 1e helft 2021 is voorzien.
- In het algemeen is de kwaliteit van de kapitaalgoederen licht verbeterd.
- Met de vervanging van kapitaalgoederen is nadrukkelijk de afstemming gezocht met de maatschappelijke opgaven en bestuurlijke ambities, zoals de programma's Duurzaamheid, Nieuwstraatkwartier en Binnenstad. Ook krijgt Klimaatadaptatie een steeds belangrijker rol in projecten. Anderzijds vroeg corona afgelopen jaar om een andere aanpak van de communicatie rondom projecten.
- Concreet is In 2020 gestart met het omzetten van openbare verlichting naar LED-verlichting. Bij de nieuwe inventarisatie en inspectie van de civieltechnische kunstwerken is gebleken dat het areaal kunstwerken omvangrijker is dan gedacht. Voor speelvoorzieningen is een plan van aanpak “Kwaliteitsslag speelvoorzieningen” opgesteld.

3.3.2 Beleid onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Kapitaalgoederen zijn de 'duurzame productiemiddelen' van de gemeente. Het zijn de dingen die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen, die zij aan haar inwoners levert, mee te realiseren. Daarbij gaat het om de grotere goederen die meerdere jaren meegaan en veelal een hoge financiële waarde vertegenwoordigen, zoals wegen, bomen, bruggen, kades, gebouwen.
Kenmerkend is dat het gaat om objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt en waarin de gemeente voor meerdere jaren geld ('kapitaal') heeft vastgelegd. Deze kapitaalgoederen staan bij de gemeente als investering op de balans en hierop wordt gedurende de gebruiksduur ieder jaar afgeschreven.

In 2019 is de Nota Kapitaalgoederen 2019-2022 vastgesteld. De Nota Kapitaalgoederen biedt inzicht en grip op het beheer van de kapitaalgoederen. De nota geeft inzicht in de financiële middelen die nodig zijn om de kapitaalgoederen op het door de raad vastgestelde of wettelijk verplichte kwaliteitsniveau te houden. De nota geeft inzicht in de verwachte uitgaven voor de eerstvolgende 4 jaar (2019 – 2022) en bevat een doorkijk naar de jaren daarna. Begin 2021 wordt deze nota geactualiseerd.

Doelstelling

De paragraaf Kapitaalgoederen is een instrument om de raad te informeren over de stand van zaken van onze kapitaalgoederen, het onderhoud daarvan, welke investeringsbeslissingen daarbij horen en hoe de informatievoorziening aan de raad vormgegeven wordt.

Juridische kaders

Wettelijk zijn twee uitgangspunten van belang voor beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen:

- De gemeente is verantwoordelijk voor een veilig leef-, werk- en woonmilieu voor iedereen. Het kwaliteitsniveau van de kapitaalgoederen dient zo te zijn dat er geen onveilige situaties kunnen ontstaan.
- Het financiële aspect. Het onderhoud van de kapitaalgoederen hoort geregeld te zijn in de begroting. De provincie Overijssel is hierbij financieel toezichthouder. Het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) is hierbij leidend.

In deze paragraaf is op hoofdlijnen de actuele ontwikkeling met betrekking tot de kapitaalgoederen beschreven evenals welke projecten afgelopen jaar gerealiseerd zijn.

3.3.3 Actuele ontwikkelingen

Nota Kapitaal Goederen (NKG)

In 2019 is de Nota Kapitaalgoederen 2019-2022 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit meerjarenplan geeft inzicht in de maatregelen die nodig zijn om de kapitaalgoederen als openbaar groen, wegen, openbare verlichting, kunstwerken en straatmeubilair in stand te houden, inclusief een financiële onderbouwing van de kosten die hiermee samenhangen. Met vaststelling van de NKG zijn structureel extra budgetten beschikbaar gesteld om de kapitaalgoederen in stand te houden.

Beheerplannen

Verdere uitwerking en detaillering van de NKG vindt plaats in beheerplannen. In januari 2020 zijn de beheerplannen van verhardingen, civiele kunstwerken, waterbouwkundige constructies, verkeers(regel)installaties en openbaar groen en bomen vastgesteld door college. Een beheerplan voor de openbare verlichting is in concept gereed. In een beheerplan staan zaken als de wettelijke context, een beheerstrategie, het areaal en de waarde van dit areaal.
Het vervolg van een beheerplan, een jaarlijkse lijst van (onderhouds)projecten, is uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. Op basis van het uitvoeringsprogramma worden jaarlijks projecten vastgesteld waar kredieten voor worden aangevraagd via de reguliere begrotingscyclus. Middels deze paragraaf kapitaalgoederen wordt gerapporteerd welke realisatie concreet heeft plaats gevonden per onderdeel.

IBOR-monitoring

Binnen het Integraal Beheer van de Openbare Ruimte (IBOR) is de ambitie voor de beeldkwaliteit van de openbare ruimte vastgelegd in het Integraal Verzorgend Onderhoudsplan (IVOP). De door de raad vastgelegde ambitie ligt op scenario 'Zuinig'. Twee maal per jaar vindt er een beleidsmonitor plaats, in het voorjaar en in het najaar. Hierbij wordt de beeldkwaliteit van de openbare ruimte (extern) geschouwd en getoetst aan de vastgelegde ambitie.

Volgens de IBOR-systematiek, welke is gebaseerd op de CROW-voorwaarden, wordt gesteld dat minimaal 90% van de meetlocaties moet voldoen aan het vastgestelde kwaliteitsniveau. Voor 2020 levert dit het volgende algemene beeld op:

- voorjaarschouw: 87% (nagenoeg op niveau)
- najaarschouw 91% (op niveau)

Het lagere niveau bij de voorjaarsschouw is te verklaren door beperkte inzetbaarheid van (sw-)medewerkers vanwege de toen geldende coronabeperkingen.

3.3.4 Wegen

Verharding

Beleidskaders

- Beleidsnota gladheidsbestrijding 2011
- Beleidsnota Integraal Beheer Openbare Ruimte
- Impactvisie kunstwerken
- Beleidsnota IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte)
- Integraal Verzorgend Onderhouds Plan
- Beheerplan Verhardingen 2020-2023
- Beheerplan Civieltechnische kunstwerken 2020-2023
- Beheerplan waterbouwkundige constructies 2020-2023

- Beheerplan Verkeers(regel)installaties 2020-2023

Projecten uitgevoerd in 2020
Vanuit groot onderhoud verhardingen was 2.550 duizend euro beschikbaar, aangevuld met 600 duizend euro vanuit 2019. Hiervoor zijn de volgende projecten uitgevoerd:

- Aadorpweg
- Bedrijvenparksingel
- Bornsestraat Bornerbroek
- De Vogelweide
- Entersestraat Bornerbroek
- Nijreessingel (spoortunnel - V.R. Limpurgsingel)
- Ootmarsumsestraat (Almelo Noord Oost - Tubbergerweg)
- Zuiderstraat
- Kruispunt Plesmanweg – Bleskolksingel
- Schoolstraat (Nieuwstraat - H.R. Holstlaan)
- Sluitersveldsingel
- Hoeselderdijk, fase 2

De voorbereiding is opgestart voor:

- Henriëtte Roland Holstlaan
- Hospitaalweg, Laan van Kortrijk en Verlengde Sportlaan

Voor verhardingen is najaar 2020 de globale visuele inspectie uitgevoerd, gecombineerd met de kleinonderhoudsinspectie. Dit heeft geresulteerd in een actuele opgave van het onderhoud voor 2021 en 2022.

<u>Civieltechnische Kunstwerken:</u>
Op basis van de Impactvisie kunstwerken uit 2015 zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor de 31 grootste en meest kwetsbare kunstwerken. Hiervan zijn 29 kunstwerken in eerdere jaren uitgevoerd, van de laatste 2 is in 2020 gestart met de voorbereiding.

In 2020 zijn alle civieltechnische kunstwerken opnieuw geïnventariseerd en geïnspecteerd. Hierdoor is het areaal beter in beeld: het areaal is omvangrijker dan waar in 2019 van is uitgegaan.

Uitgevoerde projecten:

- Vervanging brug Bornerbroeksestraat: in uitvoering, juni 2021 gereed
- Groot onderhoud brug Steffensweg: in uitvoering, juni 2021 gereed
- Groot onderhoud en reparatie brug Maardijk: in uitvoering, juni 2021 gereed
- Reparatie brug Bleskolksingel: uitgevoerd
- Vervanging brug Ledeboerslaan: uitgevoerd
- Onderhoud en reparatie brug Slagendwarsweg: uitgevoerd
- Verdere inventarisatie en inspectie kunstwerken en oeverconstructies is uitgevoerd

De voorbereiding is opgestart van de volgende projecten:

- Vervanging brug Grotestraat (Impactvisie kunstwerken): in voorbereiding
- Onderhoud duiker van Rechteren Limpurgsingel (Impactvisie kunstwerken): uitvoering 2021
- Onderhoud brug Veenelandenweg: in voorbereiding
- Eilandbrug, vervangen delen van de aandrijving.

- Kademuur langs de Aa (ter hoogte van ijssalon): herstellen/vervangen als gevolg van de ontstane schade aan de muur

Verkeersregelinstallaties (VRI):
Gestreefd wordt naar integrale afstemming van onderhouds- en herinrichtingsprojecten. Dat is effectief en efficiënt en beperkt de overlast. Ook is het vervangingsprogramma van VRI's afgestemd op de tweede tranche van het landelijke programma Talking Traffic. Om die redenen is in 2020 de planning van de vervangingen voor 2020-2024 opnieuw tegen het licht gehouden. Dit heeft geleid tot uitstel van de vervanging van de VRI's Wierdensestraat/E. ten Catelaan/Aalderinkssingel, Van Rechteren Limpurgsingel/Hofstraat, Bleskolksingel/Burg. Schneiderssingel/Van Weerden Poelmanweg, Wierdensestraat/Schuilenburgsingel/Weezebeeksingel en de Vri bij het Acaciaplein. De drie eerstgenoemde worden medio 2021 vervangen, de twee laatstgenoemde medio 2022.

Uitgevoerd in 2020 zijn de vervangingen van de VRI's Ootmarsumsestraat/Sluitersveldsingel/ Slot en Bleskolksingel/Schuilenburgsingel/Plesmanweg. Ook hier zijn de vervangingen gecombineerd met wegwerkzaamheden.

Openbare verlichting:
In 2019 is besloten tot het versneld omvormen van een groot deel van de openbare verlichting naar LED-verlichting. In totaal betreft het 11.333 verlichtingsarmaturen in de periode 2020 tot en met 2023. In 2020 is opdracht gegeven voor uitvoering van het eerste deel van 3430 armaturen, waarvan het meeste reeds is uitgevoerd en het resterende deel in voorjaar 2021 plaatsvindt. Verder zijn langs de Wierdensestraat masten en armaturen vervangen, Van Rechteren Limpurgsingel, Weezebeeksingel, groot deel Windmolenbroek en Groeneveld armaturen vervangen.

3.3.5 Riolering en water

Beleidskaders
Verbreed Gemeentelijk Riolering Plan (vGRP) 2016-2020

Projecten gerealiseerd in 2020

- Realisatie Rumerslanden verloopt volgens de (gefaseerde) planning.
- Kolthofsingel fase 3 , de vervanging van de riolering is gerealiseerd. Fase 4 vervanging van de riolering en de realisatie van een dubbelzijdig fietspad aan één zijde is in voorbereiding, realisatie is gepland in 2021.
- Christoffelstraat- Deldensestraat is gestart met de realisatie, de uitvoering loopt door in 2021.
- Renovatie vervanging drukriolering is afgerond.
- Op basis van de kwalitatieve beoordeling van een aantal riolen (jaarlijks ca. 40 km) zijn levensduur verlengde maatregelen gerealiseerd, door het uitvoeren van relining en deelreparaties.
- Voorbereiding voor de aanleg van de OBA 4 (ondergrondse blauwe ader) in de Riet zijn getroffen, start van de realisatie is gepland in 2021.

Ontwikkelingen 2020

- Gebleken is dat binnen de projecten voldoende aandacht is voor klimaat en de klimaatrobuustheid bij hevige buien.
- De omgeving wordt bij de uitwerking en realisatie van IGOP projecten nauw betrokken. Vanwege corona zijn hiervoor andere communicatiemogelijkheden goed benut.

3.3.6 Groen

Beleidskaders

Nota speelruimtebeleid 2008-2018

- Nota Bomenbeleid
- Beleidsnota IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte)
- Integraal Verzorgend Onderhouds Plan
- Beheerplan groen en bomen 2020-2023
- Plan van aanpak kwaliteitsslag speelvoorzieningen

Projecten gerealiseerd in 2020

In de begroting is voor vervanging van het openbaar groen en bomen 1,014 miljoen euro beschikbaar. Hiervoor zijn het afgelopen jaar de volgende projecten uitgevoerd:

- Bleskolksingel/Plesmanweg: vervanging bomen
- Bedrijvenparksingel: vervanging bomen
- F35 Aadorpsweg: vervanging en extra aanplant bomen, realiseren bloemrijke berm
- Johan Jongkindstraat: opruimen verharding en vervanging groen
- Albert Verweijstraat: duurzaam vervangen bomen
- Rotonde Aalderinkssingel
- Jan Janslaan: vervangen groen
- Diverse kleinere projecten uitgevoerd in de wijken, o.a. Montfoort, Aldengoor, De Graspieper, Bolenstein, Jan Vermeerstraat

Daarnaast zijn er de integrale projecten, waar groen en bomen in worden meegenomen, die een langere doorlooptijd kennen en nog in de voorbereidingsfase zitten, zoals Hospitaalweg, Christoffelstraat, Kerkhofsweg, Henriëtte Roland Holstlaan.

Voor de speelvoorzieningen is een plan van aanpak “Kwaliteitsslag speelvoorzieningen” opgesteld, waarin wordt aangegeven hoe een inhaalslag kan worden gemaakt om het kwaliteitsniveau van bestaande speelplaatsen te verhogen en waarin kaders worden benoemd voor een evenwichtige spreiding en een goed kwaliteitsniveau van speelvoorzieningen.

3.3.7 Gebouwen

Projecten 2020

In de begroting is voor buitengewoon onderhoud van gebouwen 600.000 euro beschikbaar gesteld. Hiervoor zijn het afgelopen jaar diverse projecten gerealiseerd, enkele grotere en aansprekende projecten zijn:

- Schilderwerk Adastraat 6-8
- Vervangen toiletgroepen wijkcentrum Mölln’wiek
- Facelift sportvloer Rappersweg
- Schilderwerk wijkcentrum De Schöppe

Investeringen 2020

Daarnaast vinden er investeringen voor groot onderhoud plaats (levensduur verlengende maatregelen) voor een bedrag van 1,65 miljoen euro. Hiervoor zijn het afgelopen jaar diverse projecten gerealiseerd, enkele grotere en aansprekende projecten zijn:

- Renovatie parkeerdek Hagenborgh P1
- Vervangen ventilatie theater Hof 88
- Vervangen daken Hof 88, gymzaal W. de Clerqstraat en sporthal De Leemhorst
- Renovatie douches gymzaal C. van Renneslaan

Een aantal geplande projecten/investeringen zijn niet uitgevoerd. Dit heeft te maken met de inzet van beschikbare capaciteit voor projecten als kostprijsdekkende huur, nieuwbouw zwembad, binnenstadsontwikkeling etc.. Naar aanleiding van de ontwikkelingen in de binnenstad en het nieuwe zwembad zijn geplande investeringen in het bestaande zwembad, de Havenpassage en parkeergarage Stadsbaken uitgesteld c.q. geschrapt.

3.4 Financiering

3.4.1 Samenvatting

- Het renteresultaat op taakveld 0.5 Treasury is, na correctie van omslagrente, nihil.
- De gemeente voldoet ruimschoots aan het kasgeldlimiet en renterisiconorm.
- Het bedrag aan verstrekte leningen aan het eind van 2020 is 23,4 miljoen euro.
- In onze rentevisie gaan wij ervan uit dat zowel de geld- als de kapitaalmarktrentes in 2021 slechts in zeer beperkte mate zullen stijgen ten opzichte van het huidige, historisch lage renteniveau. Verwacht wordt dat bestaande leningen in de komende jaren tegen een lagere rente geherfinancierd kunnen worden.

3.4.2 Beleid financiering

Treasurystatuut
Handleiding treasury
Beleidsregels publieke taak leningen en garanties
Nota activabeleid 2017

De doelstellingen van het Treasurybeleid van de gemeente zijn:

- Het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden met als doel het uitvoeren van de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting;
- Het verzekeren van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van het gemeentelijke vermogen en de financiële resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het optimaliseren van renteresultaten binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (fido), aanvullende regelgeving en de voorschriften die in dit statuut zijn opgenomen;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

3.4.3 Rente

Renteontwikkelingen/-visie

Om onderbouwde financieringsbeslissingen te kunnen nemen, is het belangrijk om een inschatting te maken van toekomstige renteontwikkelingen. De ontwikkeling van de korte rente is vooral afhankelijk van de inflatie. De hoogte van de lange rente wordt vooral bepaald door de economische groei.

De coronacrisis heeft een enorme economische impact. De pandemie heeft een wereldwijde recessie veroorzaakt en dit leidt tot onzekerheid op de financiële markten. De winst van bedrijven staat onder druk en dit drukt het vermogen om schulden af te lossen. Banken houden als gevolg daarvan rekening met kredietverliezen en overheden steken zich dieper in de schulden om de economie te stimuleren. In het tweede kwartaal van 2020 liepen de kapitaalmarkrentes hierdoor kortstondig op.

De centrale banken zijn vervolgens enorme steunprogramma's gestart, hetgeen heeft bijgedragen aan een stabilisatie en vervolgens daling van de rente. Ook het akkoord over het herstelfonds en de Europese begroting draagt bij aan rust op de financiële markten en geeft beleggers vertrouwen in de Europese samenwerking.

Financieel analisten verwachten dat de rentes, vooral als gevolg van het ruime monetaire beleid, voorlopig nog laag zullen blijven. Als gevolg van de stijgende werkeloosheid valt er vooralsnog geen opwaartse druk op de inflatie te verwachten. In combinatie met het vooruitzicht van lage economische groei (recessie) wordt

verwacht dat de beleidsrente van de ECB in ieder geval nog tot eind 2021 niet zal stijgen. De rente op de geld- en kapitaalmarkten zullen als gevolg daarvan waarschijnlijk niet gaan stijgen op korte termijn.

Samengevat:

- Zowel de korte als de lange termijn rente zullen in 2021 naar verwachting niet of nauwelijks stijgen.
- Ook op middellange termijn wordt een stabiel laag renteniveau verwacht.

Rente toerekening en rente resultaat

In de tabel hieronder wordt het renteresultaat bepaald op taakveld 0.5 Treasury. Eerst wordt het saldo van rentelasten en rentebaten bepaald. Vervolgens wordt de specifieke rentetoerekening daarop in mindering gebracht. Het deel dat over blijft wordt via de omslag-rente toegerekend aan de diverse taakvelden. De rente die niet aan de taakvelden wordt toegerekend staat als renteresultaat op het taakveld 0.5 Treasury.

In de tabel wordt de werkelijkheid 2020 afgezet tegen de berekening zoals die is opgesteld bij de primaire begroting 2020.

Rente toerekening	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Externe rentelasten	5.253	4.296	4.078
Externe rentebaten	-981	-738	-895
Saldo rentelasten en rentebaten	**4.272**	**3.558**	**3.183**
Toerekening aan grondexploitaties	-1.822	-1.703	-1.448
Toerekening aan projectfinanciering	-546	-557	-643
Toerekening rente over eigen vermogen	-	-	-
Toerekening rente over voorzieningen	94	113	55
Aan taakvelden toe te rekenen rente	**1.998**	**1.411**	**1.147**
Toegerekende rente volgens begrote renteomslag	2.603	1.741	1.633
Correctie rente-omslag	-	-	-486
Renteresultaat op taakveld 0.5 Treasury	**605**	**330**	**-**

Bedragen x 1.000 euro

Het saldo van de rentelasten en rentebaten bedraagt op rekeningbasis afgerond 3,18 miljoen euro. Dit is een voordeel van circa 375.000 euro ten opzichte van de primaire begroting 2020. Het voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door rentevoordelen op de in 2020 aangetrokken langlopende leningen (65 geherfinancierd). Daarnaast is de rente op kortlopende leningen op dit moment negatief.

In de primaire begroting 2020 werd het renteresultaat op het taakveld Treasury geraamd op 330.000 euro. Daarbij werd, rekening houdend met de bepalingen uit het BBV, met de volgende rentepercentages gerekend:

Rente ten behoeve van de grondexploitaties	1,98%.
Rente over de voorzieningen	2,00%.
Omslagrente	1,00%.

Op rekeningbasis is het percentage omslagrente neerwaarts bijgesteld naar 0,69%. Het BBV schrijft namelijk voor dat de rente-omslag dient te worden gecorrigeerd, indien de werkelijk aan taakvelden door te berekenen rentelasten meer dan 25% afwijken van de op basis van het voorgecalculeerde rente omslagpercentage aan taakvelden toegerekende rente. Dit was het geval:

Op basis van omslagrente 1% toegerekende rente:		1.633.000 euro	
Werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente:		1.147.000 euro	
	verschil:	486.000 euro	(29,7 %)

Na bovenstaande bijstelling van de omslagrente is het renteresultaat op het taakveld Treasury nihil. Dit nadeel op het taakveld Treasury wordt volledig gecompenseerd door lagere lasten op de taakvelden, met dien verstande dat het rentevoordeel bij de riool- en afvalstoffenheffing ten gunste moet komen aan de voorziening riool- en afvalstoffenheffing. Hiermee is een bedrag van 63.000 euro gemoeid.

3.4.4 Financiering

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan hoeveel de gemeente kort mag financieren als percentage van de begroting. De toegestane kasgeldlimiet bedraagt 8,5 procent van het begrotingstotaal van de begroting bij aanvang van het jaar.

Renterisiconorm

Voor de renterisico's op de lange termijn wordt gekeken naar de jaarlijks verplichte aflossingen van langlopende leningen. Dit mag in totaal niet meer dan 20 procent zijn van de totale begroting bij aanvang van het jaar. Dat betekent voor Almelo dat op een begroting van 283 miljoen euro deze maximaal uit 56,6 miljoen euro aan aflossingen mag bestaan op langlopende leningen.

Kasgeldlimiet	Begroot	Werkelijk
Berekening kasgeldlimiet		
Begrotingstotaal primitief	283.295	283.295
Percentage regeling	8,50%	8,50%
Kasgeldlimiet	**24.080**	**24.080**
Berekening ruimte onder kasgeldlimiet		
Vlottende schuld	22.228	10.352
Vlottende middelen	13.171	22.909
Totaal netto vlottende schuld	9.057	-12.557
Kasgeldlimiet	24.080	24.080
Ruimte onder kasgeldlimiet	**15.023**	**36.637**

Bedragen x 1.000 euro

Net als in de begroting 2020 blijft de gemeente ook in de jaarverantwoording 2020 ruim onder de kasgeldlimiet van 8,5 procent van het begrotingstotaal.

Renterisiconorm	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Berekening renterisiconorm		
Begrotingstotaal	283.295	283.295
Vastgesteld percentage	20%	20%
Renterisiconorm	**56.659**	**56.659**
Berekening ruimte onder renterisiconorm		
Renteherzieningen	-	-
Aflossingen	29.460	29.657
Renterisico	29.460	29.657

Renterisiconorm	56.659	56.659
Ruimte onder renterisiconorm	**27.199**	**27.002**

Bedragen x 1.000 euro

Ook in de jaarverantwoording 2020 voldoet de gemeente ruimschoots aan de renterisiconorm van 20 procent van het begrotingstotaal aan renteherzieningen of aflossingen.

3.4.5 Leningen

In de tabel hieronder staat het bedrag aan verstrekte leningen ultimo 2020.

Verstrekte leningen	Ultimo 2020
N.V. Industriegebouw maatschappij (IGM)	8.066
Woningcorporaties	7.178
BVO Heracles	7.286
Overige	867
Totaal verstrekte leningen	**23.397**

Bedragen x 1.000 euro

3.5 Bedrijfsvoering

3.5.1 Samenvatting

- In 2020 is het ontwikkel- en organisatieplan ‘Voor Stad en Resultaat’ formeel afgerond.
- De organisatie is wendbaarder geworden en beter in control. Het is duidelijk dat we stappen hebben gezet maar dat we er nog niet zijn. Zowel op het gebied van leiderschap, bedrijfsvoering en op het gebied van de verdere doorontwikkeling van de organisatie. We zijn nu immers twee jaar verder na de formele reorganisatie en we zullen onze manier van werken, op inhoud en op het proces, ook in de toekomst moeten blijven afstemmen op wat de stad op dat moment van ons vergt.
- Niet alle taakstellingen zijn in 2020 (structureel) ingevuld.
- We zijn goed voorbereid op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording.
- Het verbetertraject grond- en vastgoedbeleid is afgerond. Sluitstuk daarvan is de eind 2020 opgestelde nota grond- en vastgoedbeleid, die inmiddels door de Raad van Almelo is vastgesteld.
- De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) raakt steeds beter en verder geïncorporeerd in onze bedrijfsprocessen en in het denken en handelen van onze medewerkers. Zo zorgen we nog beter voor de privacy van onze inwoners.
- De cyberaanval op het netwerk van de gemeente Hof van Twente heeft iedereen weer met de neus op de feiten gedrukt. Ook ons netwerk is regelmatig doelwit van pogingen tot inbraak. Ook in 2020 zijn we permanent bezig geweest ons netwerk te beschermen.
- Tijdens de lockdown zijn onze medewerkers vrijwel probleemloos bijna volledig thuis gaan werken. Een hoge digitaliseringsgraad en adequate ICT-faciliteiten zijn daarvoor cruciaal. En die basis is goed op orde in Almelo.

3.5.2 Beleid bedrijfsvoering

- Nota Activabeleid
- Kadernota Governance 2015
- Uitvoeringsnota Verbonden partijen
- Informatiebeveiligingsbeleid 2018-2021

3.5.3 Organisatie ontwikkeling

In 2020 is het ontwikkel- en organisatieplan ‘Voor Stad en Resultaat’ formeel afgerond. ‘Voor Stad en Resultaat’ ging niet alleen over onze relatie met de stad, maar ook over de organisatiestructuur, de manier van sturen, de systemen en de cultuur. Over een nieuwe leiderschapsstijl en anders (samen)werken en leidinggeven. Maar ook over talent- en competentieontwikkeling en meer flexibiliteit en mobiliteit voor medewerkers. En de wens om te gaan sturen op integraliteit, samenhang en resultaat, met als centrale elementen meer daadkracht en een helder opdrachtgever- en opdrachtnemerschap.

Sinds april 2019 is het werk binnen onze organisatie anders georganiseerd. Er zijn drie vormen van sturing ingevoerd met als ambitie:

- **Lijnsturing** (met een teamleider en een groep medewerkers). Voor de productieactiviteiten, ongeveer 80% van ons werk. Zoals handhaving, de uitgifte van paspoorten, het verstrekken van uitkeringen en het onderhoud van de openbare ruimte;
- **Programmasturing**, waarbij we vanuit trends en (politieke) doelen met partners in de stad aan opgaven werken. We hebben contracten afgesloten over ambities, doelen en projecten. Bij een aantal projecten zorgen onze partners zelfs voor de uitvoering en aansturing;
- **Wijksturing**: waarin we met de stad aan initiatieven en strategische opgaven werken. In de wijken worden trends en (strategische) ambities gesignaleerd en geformuleerd. Wijkregisseurs zijn strategische partners

in projecten en beleidsopgaven. Tegelijkertijd zijn ze een bekend gezicht in de wijk en daarmee een makkelijk aanspreekpunt.

Ook op het gebied van bedrijfsvoering is een flinke inzet gepleegd. De bedrijfsvoering is vernieuwd en geprofessionaliseerd en sluit steeds beter aan bij onze lijn-, programma- en wijksturing. Ook is er een sturings- en beleidsagenda gemaakt, die helpt om prioriteiten te stellen en waar nodig tijdig bij te sturen, bijvoorbeeld vanwege groot bestuurlijk belang, maatschappelijke relevantie, of grote financiële risico's zijn. Al met al is onze organisatie veel meer in control dan drie jaar geleden en kunnen we veranderingen of tegenvallers beter hanteren.

Een van de punten waar de afgelopen periode met betrekking tot cultuur vanuit het programma 'Optimalisatie Almelo' nadrukkelijk ook op is geïnvesteerd, is leidinggeven. In de nieuwe organisatie zijn de leidinggevende functies vooral ingevuld met eigen medewerkers. Dit is bij het ingaan van de reorganisatie een bewuste keuze geweest: we doen het vooral met onze eigen mensen. We zien inmiddels dat onze leidinggevenden steviger in hun rol zitten en actief een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling van onze medewerkers, maar ook de organisatie als geheel.

We komen dus weer steeds meer in balans. Financieel staan we er beter voor en het provinciaal toezicht is weer (normaal) repressief. Er is meer rust in de organisatie en we bereiken mooie resultaten mét de stad. En waar we het echt voor doen: de waardering van Almeloërs voor de gemeente stijgt.

Belangrijke opgaven waar we in 2021 nog nadrukkelijk een extra inspanning op zullen moeten leveren, zijn stadsontwikkeling, leiderschap en de wijkregie en daarnaast is er de komende jaren natuurlijk blijvende aandacht nodig voor het anders werken aan het samenspel met de stad, maar dat geldt voor zowel de organisatie, het college als de raad.

Een mooi resultaat dat niet alleen de verdienste is van een college en directie, maar waar iedereen in de organisatie zijn steentje aan heeft bijgedragen.

De doorontwikkeling van de organisatie is daarmee nog niet klaar. Dat is een doorontwikkeling eigenlijk nooit. Tegelijkertijd is de organisatie wel veel wendbaarder geworden, waarmee we verwachten dat we nu makkelijker in kunnen blijven spelen op veranderingen of nieuwe uitdagingen.

Organisatieontwikkeling	Budget	Realisatie
1. Houding en gedrag	283	255
2. Programmasturing, wijksturing	205	85
3. Communicatie	195	195
4. Mobiliteit, flexibiliteit, wendbaarheid	691	511
5. Herstructurering organisatie en processen	495	330
6. Herstructurering bedrijfsvoering en control	175	155
Totaal	**2.044**	**1.531**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:
Voor de afronding van de organisatieontwikkeling in 2019 en 2020 heeft de gemeenteraad in totaal 2,044 miljoen euro beschikbaar gesteld. Hiervan is in totaal 1,53 miljoen euro besteed.

3.5.4 Bezuinigingstaakstellingen

In de programmabegroting 2020 is voor een bedrag van 5,26 miljoen euro aan taakstellingen opgenomen. Niet alle taakstellingen zijn in 2020 (structureel) ingevuld. In de diverse tussenrapportages is de voortgang van de invulling van de taakstellingen besproken.

Herkomst	Maatregel	Taakstelling 2020	Niet ingevuld	Status
PN 2015	Restant bedrijfsvoeringstaakstelling tranche 4	756	-	
Reorganisatie	Uitbreiding functieboek i.v.m. vaste verplichtingen	431	260	
PN 2015	Openbare ruimte en groen: besparen op energie	195	42	
PN 2015	Systeeminnovatie fysiek domein	750	279	
PN 2015	Groenonderhoud	144	-	
PN 2017	Kostenbesparing Participatiewet	250	-	
BGR 2019	Taakstelling decentraal Wmo	1.115	1.115	
BGR 2019	Taakstelling Jeugdhulp tekort	1.115	1.115	
BGR 2020	Taakstelling subsidies	500	-	
	TOTALE BEZUINIGINGSOPGAVE	**5.256**	**2.811**	

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:

Uitbreiding functieboek in verband met vaste verplichtingen
De taakstelling uitbreiding functieboek in verband met vaste verplichtingen (431.000 euro) is in de begroting 2020 opgenomen. Voor 2020 geldt dat de taakstelling niet volledig is ingevuld. In de najaarsrapportage 2020 is de taakstelling namelijk met 260.000 euro verlaagd ten laste van het begrotingssaldo.

Openbare ruimte en groen: besparen op energie
De taakstelling Openbare ruimte en groen: besparen op energie is in 2020 niet volledig ingevuld. In de afgelopen periode is onderzocht hoe structureel invulling kan worden gegeven aan de taakstelling, maar dat heeft nog niet geleid tot resultaat in 2020.

Systeeminnovatie fysiek domein
Invulling van de taakstelling systeeminnovatie fysiek domein is complex, te meer ook omdat een deel van de gerealiseerde besparingen is ingezet voor dekking van andere taakstellingen. In de slotrapportage 2020 is de taakstelling incidenteel verlaagd met 279.000 euro ten laste van het begrotingssaldo.

Wmo decentraal en Jeugdhulp tekort
In 2020 is door de getroffen maatregelen sprake van een kostenreductie van ruim 3 miljoen euro op Jeugd en Wmo. Ondanks deze maatregelen zien we dat de zorgkosten in de Jeugd en Wmo nog harder zijn gestegen dan we met de huidige maatregelen hebben kunnen besparen. Dit is in de tabel hierboven zichtbaar door de bedragen in de kolom 'niet ingevuld'. De sterke stijging van de zorgkosten komt onder meer door autonome groei, tariefstijgingen, invoering van het abonnementstarief, verzwaring van de problematiek en specifiek in 2020 meerkosten als gevolg van de corona pandemie.

Dit was aanleiding om in het najaar Maatregelenplan 3 in te voeren. Met maatregelenplan 3 zetten we overwegend in op een kwalitatieve inhaalslag in het gehele sociale domein, door het door ontwikkelen van de toegang en nog verder te kijken naar maatwerk. Het uiteindelijke doel van alle maatregelenplannen is de

autonome groei afbuigen naar een dalende trend, de problematiek van onze inwoners op structurele wijze verminderen en zelfstandigheid te bevorderen.

3.5.5 Personeel

De formatie is in de 2020 gegroeid als gevolg van diverse bestuurlijk geaccordeerde beleidsintensiveringen. Uitbreiding van formatie was een gevolg van onder andere de impact van de nota kapitaalgoederen, de verbetering van de concernsturing, het besluit om meer data-gedreven te werken en diverse beleidsintensiveringen in het sociale domein. De invulling van taakstellingen en de overdracht van taken naar de Omgevingsdienst Twente en de bibliotheek hadden een dempende werking op de groei van de formatie.

Een veertigtal medewerkers heeft gebruik gemaakt van de regeling Sociaal Flankerend Beleid SFB. De consequenties van het gebruik van deze regeling voor formatie en bezetting worden in het jaar 2021 zichtbaar. Het vertrek van medewerkers en het grote aantal beleidsintensiveringen zorgde voor veel mobiliteit binnen de organisatie. Een deel van de vacatures, bijvoorbeeld projectleiders in het fysieke domein, is lastig in te vullen. De procentuele omvang van de hoeveelheid ingehuurde medewerkers voor ziektevervanging en het opvangen van piekwerkzaamheden lag het afgelopen jaar rond 11%.

Peildatum	Formatie in FTE	Bezetting in FTE	Inhuur in FTE	Bezetting totaal in FTE	% inhuur t.o.v. totaal
1-7-2019	668	652	77	729	11%
1-7-2020	675	655	81	736	11%

3.5.6 Informatieveiligheid

Beleid

In een omgeving met snel veranderende cyberrisico's is het van belang dat er actueel beleid is op het gebied van informatieveiligheid. Dit beleid is in 2018 vastgesteld en is nog steeds van kracht.

Uitvoering

In 2020 was er een grote ransomware aanval bij de gemeente Hof van Twente. Naar aanleiding hiervan is gekeken of de gebruikte aanvalsmethode bij onze gemeente succesvol zou kunnen zijn. De conclusie is dat dit niet het geval is. Wel is duidelijk geworden dat er aanvullende beveiligingsmaatregelen nodig zijn. Door de corona maatregelen wordt er vanaf maart 2020 meestal thuis gewerkt. Dat heeft tot gevolg dat een aantal beveiligingsmaatregelen niet meer werkt en dat de beveiliging van apparatuur steeds belangrijker is geworden. Er zijn daarom aanvullende maatregelen genomen.

Voor de detectie van beveiligingsincidenten is de gemeente grotendeels afhankelijk van haar eigen medewerkers. Uit het feit dat er 73 beveiligingsincidenten zijn gemeld, waaronder datalekken, kan worden afgeleid dat dit bewustzijn aanwezig is. Het is uiteraard niet bekend wat er niet wordt gemeld. Naar aanleiding van de ervaringen worden de processen regelmatig geëvalueerd en indien nodig aangepast. Ook wordt bij ieder incident gekeken of er maatregelen mogelijk zijn om herhaling te voorkomen.

Er is verder gewerkt aan de implementatie van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid).

3.5.7 Privacy

Het jaar 2020 stond in het teken van de 'lessons learned' sinds de inwerkingtreding in 2018 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Beleid
Het privacybeleid gemeente Almelo is een kader waarin de gemeente aangeeft aan welke principes zij zich houdt bij de verwerking van persoonsgegevens. Het laat zien hoe de gemeente omgaat met persoonsgegevens en welke maatregelen zij treft om te voldoen aan de relevante wet- en regelgeving. Eind 2020 is gestart met een evaluatie en actualisatie van het privacybeleid 2018 – 2021.

Processen
De verwerkingen van persoonsgegevens van de gemeente Almelo dienen te voldoen aan de AVG. Dit houdt in dat de werkprocessen zijn ingericht conform de volgende beginselen: behoorlijkheid, transparantie, doelbinding, data minimalisatie, opslagbeperking, juistheid, integriteit en vertrouwelijkheid.

In 2020 zijn 9 Data Protection Impact Assessments (DPIA's) uitgevoerd, een inhaalslag op bestaande risicovolle verwerkingen en voor nieuwe grootschalige verwerkingen (systeem, applicatie of app). Hiermee krijgt de gemeente zicht op de privacy risico's voordat met de verwerking van start wordt gegaan.

In 2020 is gestart met het beschrijven van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Het doel hiervan is helderheid te verschaffen door vast te leggen wat de rollen van functionarissen in de diverse processen is.

Rechten van betrokkenen
De gemeente dient degenen waarvan zij de persoonsgegevens verwerkt zowel actief als passief te informeren over het verwerken, de wijze van verwerken, de grondslag en de maatregelen die zij neemt om onrechtmatige toegang en onrechtmatige verwerking te voorkomen. De AVG biedt betrokkenen de mogelijkheid om controle en invloed uit te oefenen op zijn of haar persoonsgegevens. Het aantal inzageverzoeken is in 2020 met 13 verzoeken vrijwel gelijk aan het aantal verzoeken in 2019 (15 verzoeken).

Samenwerking
De gemeente Almelo werkt samen met (mede-)overheden en private organisaties. In situaties waarbij sprake is van uitwisseling van persoonsgegevens worden er afspraken gemaakt en vastgelegd over de verwerking en opslag van deze gegevens. Deze verwerkingen dienen te voldoen aan de AVG.

Beveiliging
Vanuit het algemene behoorlijkheidsbeginsel, het integriteitsbeginsel en het vertrouwelijkheidsbeginsel is het essentieel dat de gemeente Almelo passende technische en organisatorische maatregelen neemt ter beveiliging van persoonsgegevens. Daarnaast geldt er onder de AVG een meldplicht datalekken. Dit houdt in dat incidenten – waaronder inbreuken – op de beveiliging onder omstandigheden gemeld dienen te worden aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en/of de betrokkene(n).

In 2020 hebben zich 35 incidenten voorgedaan, waarvan er 6 gemeld zijn bij de AP. Ieder gemeld datalek is adequaat opgepakt, waarbij gekeken is of er (extra) maatregelen getroffen moeten worden. Ter vergelijking: In 2019 hebben er 48 datalekken plaatsgevonden, waarvan 13 bij AP zijn gemeld.

3.5.8 Huisvesting
Als gevolg van corona heeft de organisatie noodgedwongen flink moeten improviseren met betrekking tot de huisvesting. De publieksdienstverlening in het stadhuis kon met aanvullende beschermingsmaatregelen gewoon doorgang vinden. Althans voor zover de dienstverlening noodzakelijk was.

De accommodaties die op 1 maart in gebruik zijn genomen voor de wijkgerichte toegang moesten we noodgedwongen kort na de opening sluiten. Zoveel als mogelijk is er door medewerkers thuis gewerkt. Dat

heeft veel gevraagd van de flexibiliteit van de medewerkers. Om het thuiswerken te faciliteren zijn er op verzoek laptops, grote beeldschermen en verstelbare stoelen ter beschikking gesteld. In het najaar is in opdracht van de directie en in samenwerking met het Kennispunt Twente een enquête uitgezet bij het personeel. Met als doel om de tijdelijke situatie te evalueren en input op te halen voor een nieuwe kijk op ambtelijke huisvesting. De tijd dat ambtenaren dagelijks tijdens 'kantooruren' in een gemeentelijke accommodatie werken ligt immers definitief achter ons. Uit de enquête bleek dat de thuiswerkvoorzieningen positief werden gewaardeerd. Maar ook dat het fysiek contact erg werd gemist. In diverse management overleggen is er veel aandacht besteed aan de mentale aspecten van thuiswerken.

Op het werk 'buiten' had corona minder invloed. Maar praktische zaken als gezamenlijk vervoer naar de werklocatie werd een kwestie improviseren. Verder heeft 2020 voor de buitendienst in het teken gestaan van een onderzoek naar de meest optimale centrale huisvestingssituatie in de toekomst. Op dit moment wordt er gewerkt vanaf diverse locaties in de stad. Waarvan de werf aan de Turfkade de grootste is. Maar daarnaast zijn er diverse locaties die gebruikt worden als thuisbasis voor een groenploeg en/of voor de opslag van materialen, gereedschappen en voertuigen. Het onderzoek wordt in het eerste kwartaal van 2021 afgerond. Op basis daarvan wordt een plan gemaakt waarin een optimum gezocht wordt tussen schaalvoordelen van centraal, nabijheid waar nodig en efficiency in de bedrijfsvoering.

Het afgelopen jaar waarin onze medewerkers grotendeel thuis werkten en dat ongetwijfeld deels blijven doen vraagt om een bezinning op ons huisvestingsconcept. Daar gaan we 2021 mee aan de slag. Daar betrekken we ook de locaties in de wijk bij. Die zijn immers sinds de lockdown ook veel minder gebruikt. Zo streven we naar een adequate huisvestingssituatie die gekenmerkt wordt door efficiency (minder locaties) en meervoudig gebruik (ambtelijk en maatschappelijk).

3.5.9 Vastgoed

De gemeente heeft eind 2019, tegelijk met de opdracht aan onderzoeksbureau KPMG, een verbetertraject grond- en vastgoedbeleid ingezet. Dit verbetertraject heeft in het voorjaar 2020 nog meer focus gekregen door de motie van de raad, waarin is verzocht om een transparant en toekomstbestendig grond- en vastgoedbeleid op te stellen. Deze trajecten zijn voortvarend ter hand genomen. Het afgelopen jaar is een aantal slepende dossiers afgerond. Dit heeft soms een stevige inzet gevraagd, zowel ten aanzien van capaciteit als ten aanzien van het in te zetten instrumentarium.

Eind 2020 is nieuw grond- en vastgoedbeleid geformuleerd waarin duidelijke uitvoeringskaders zijn aangegeven. Dit beleid is inmiddels door de Raad van Almelo vastgesteld. In de organisatie zijn elementaire bedrijfsprocessen beter uitgelijnd zodat ook de uitvoering soepeler verloopt. De gemeente heeft nu meer ruimte om actief in te spelen op veranderende marktsituaties. We zien hiervan een positief effect terug in de verkoopcijfers.

3.5.10 Rechtmatigheidsverantwoording

De verwachting is dat in de zomer van 2021 de rechtmatigheidsverantwoording definitief wordt ingevoerd. Elke gemeente moet dan een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Decentrale overheden leggen zelfstandig verantwoording af over de naleving van geldende wet- en regelgeving bij de totstandkoming van de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening. De accountant zal daarbij nog wel een toetsing op de getrouwheid blijven uitvoeren.

Accountant- en adviesbureau Baker Tilly voert per 2021 controles op financiële rechtmatigheid uit op de significante processen. Om deze controles uit te kunnen voeren, stellen zij procesbeschrijvingen op die dienen als kader, waarbij inzicht wordt gegeven in de risico's en controls binnen deze processen. Het opstellen van de procesbeschrijvingen is in de afrondende fase.

Accountant Deloitte moet de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording vaststellen. Om hier zo goed mogelijk op aan te sluiten en de accountant te kunnen laten steunen op de uitgevoerde controles, wordt er door Baker Tilly een assurance rapport afgegeven. De ervaringen die we opdoen in de praktijk met Baker Tilly worden gebruikt om in 2021 een Europese aanbesteding op te starten om de opdracht voor de uitvoering van controles op financiële rechtmatigheid voor meerdere jaren uit te kunnen zetten.

Door de tijdige start met de samenwerking met Baker Tilly en de samenwerking met alle betrokkenen zijn we als gemeente Almelo al goed voorbereid op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording.

3.6 Verbonden partijen

3.6.1 Samenvatting

- Het college wil vanaf 2021 de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) op lokaal niveau vormgeven. Daarom is de raad om toestemming gevraagd om de GR Soweco op te heffen.
- In 2020 is de Industriegebouw Maatschappij (IGM) verder afgebouwd, hetgeen resulteert in extra aflossingen van de door de gemeente verstrekte leningen aan de IGM.
- Uit de jaarlijkse risico-inventarisatie van onze verbonden partijen blijkt wederom dat het Regionaal Bedrijventerrein Twente, Omgevingsdienst Twente, Industriegebouw Maatschappij en Soweco een hoog risico scoren. De Regio Twente is hier bij de begroting 2021 aan toegevoegd. Voor deze verbonden partijen hanteren wij een verhoogd en intensief toezichtsregime.

3.6.2 Beleid verbonden partijen

- Kadernota governance 2015
- Uitvoeringsnota Verbonden partijen
- Situationeel toezicht verbonden partijen

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de beleidsmatige en financiële betrokkenheid van de gemeente bij verbonden partijen. Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.
Er is een *bestuurlijk belang* als een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Van een *financieel belang* is sprake wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van een faillissement van de organisatie, of wanneer financiële problemen bij de organisatie kunnen worden verhaald bij de gemeente.

De paragraaf verbonden partijen is een verplichte paragraaf en kent een aantal vaste onderdelen. De paragraaf moet ten minste informatie bevatten over de omvang van het eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat aan het begin en het einde van het rapportagejaar. Hiervoor gebruiken we de meest recente gegevens. Voor de leesbaarheid nemen wij deze financiële gegevens op in de bijlage behorende bij deze jaarverantwoording.

3.6.3 Actuele ontwikkelingen

De actuele ontwikkelingen van de verbonden partijen staan beschreven onder Gemeenschappelijke Regelingen, Vennootschappen en coöperaties en overige vennootschappen. Hieronder vindt u een toelichting op de verbonden partijen waarbij in 2020 sprake was van majeure ontwikkelingen en/of risico's.

IGM
Het college heeft het besluit genomen om het belang in de IGM op termijn te beëindigen en gekozen voor geleidelijke afbouw. Bij geleidelijke afbouw worden de risico's op waardedaling van het vastgoed van IGM beheerst en worden door de gemeente verstrekte leningen geleidelijk afgebouwd. We hebben in de richting van IGM aangegeven dat het moet gaan om een actieve afbouw en geen passieve uitloop. Op basis van ons voorgenomen besluit is de IGM al begonnen om haar activiteiten af te bouwen. Dit heeft geresulteerd in enkele versnelde aflossingen door klanten van de IGM. Dit heeft er toe geleid dat de door de gemeente aan IGM verstrekte leningen fors zijn afgenomen naar ongeveer 8,1 miljoen euro eind 2020.

Soweco
De gemeente Almelo brengt de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) vanaf 2021 onder lokale verantwoordelijkheid en wil de uitvoering van de Wsw gaandeweg integreren in de uitvoering sociaal domein. Eén van de stappen in het proces is het opheffen en liquideren van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Soweco en haar 100% dochtervennootschappen (de Soweco groep). De raad heeft op 16 juni 2020 hier toestemming toe verleend. In vervolg hierop heeft het Algemeen Bestuur van de GR Soweco op 2 juli 2020 besloten tot het liquideren van de GR en de opdracht gegeven een liquidatieplan op te stellen. Het geeft een leidraad voor de liquidatie en geeft de gevolgen van de opheffing en liquidatie weer. Het college heeft ingestemd met het liquidatieplan en het onderhandelaarsakkoord dat er in is opgenomen voor het sociaal plan voor overgang van het personeel. De raad kan nog zienswijzen op het liquidatieplan indienen.

Eén van de onderdelen in de nieuwe uitvoering is de nieuwe uitvoeringsorganisatie (werknaam de NUO). De NUO is een stichting die voor de gemeente beschut werk, training, begeleiding en opleiding uitvoert. In de NUO organiseren de gemeenten tevens enkele werkgeverstaken voor de Wsw. De NUO wordt opgericht door de gemeenten Almelo en Twenterand. Almelo, Twenterand én de gemeenten Wierden en Tubbergen zullen via een dienstverleningsovereenkomst diensten bij de NUO afnemen. Het inrichtingsplan NUO en de concept akte van oprichting geven inzicht in de doelen van de stichting, de taken, de organisatie, de formatie en de primitieve begroting van de stichting. Het college legt het inrichtingsplan en de concept akte van oprichting voor aan de raad en de Adviesraad Sociaal Domein. Als deze beide organen hun visie op dit plan en de akte hebben gegeven, zal het college in maart /april 2021 een definitief besluit nemen, opdat de stichting daadwerkelijk opgericht kan worden.

Omgevingsdienst Twente (ODT)
Het jaar 2020 is zowel voor de Omgevingsdienst Twente (ODT) als haar deelnemers turbulent verlopen. Belangrijkste oorzaak is vanzelfsprekend de uitbraak van het COVID-19 virus. De omgevingsdienst is nu 2 jaar operationeel. Deze periode is gebruikt om de samenwerking te zoeken met deelnemers en overige (keten) partners. Op intensieve wijze is gebouwd aan het vertrouwen in de ODT door veel tijd te besteden aan de vastlegging van werkafspraken met alle betrokken partijen en het inrichten van goed accountmanagement. Ook de komende periode zal dit proces verder worden voortgezet. Daarbij dient rekening te worden gehouden met een aantal belangrijke externe ontwikkelingen. De invoering van de Omgevingswet staat gepland voor 1 januari 2022. In een periode van 3 jaar dient de ODT conform het bedrijfsplan over te gaan van input- naar outputfinanciering. De geplande startdatum van outputfinanciering is daarmee 1 januari 2022. Conform het bedrijfsplan ODT is de omgevingsdienst in de loop van 2020 doorgegroeid naar een bezetting van 84,2 fte vast, en 30,8 fte inhuur. De totale bezetting bedraagt 115 fte.

Openbaar Lichaam Crematoria Twente (OLCT)
Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling heeft, met instemming van het algemeen bestuur, opdracht gegeven tot een heroriëntatieonderzoek op het publieke eigenaarschap van Crematoria Twente BV. Past publiek eigenaarschap nog binnen de taakopvatting van de gemeenten om via een gemeenschappelijke regeling aandeelhouder te zijn van een crematorium? In de eerste helft van 2021 krijgen de deelnemende gemeenten de gelegenheid om discussie te voeren over een strategische heroriëntatie op het eigenaarschap en het huidige governance construct van het OLCT.

Regio Twente
Binnen de Regio Twente wordt op dit moment gewerkt aan de veranderopdracht om de regionale samenwerking te versterken. De 4 hoofdlijnen van de veranderopdracht zijn: focus op sociaal economische structuurversterking/aansturing van de 3 O's in de Twenteboard, de (huidige) GR met GGD/OZJT/VTT, de Recreatieve Voorzieningen en de 'Coalitions of the Willing'. De gemeenteraad is in het afgelopen jaar op verscheidene momenten geïnformeerd over de transitie.

RBT/ XL Businesspark

Volgens de afspraken die daarover in 2016 zijn gemaakt heeft het dagelijks bestuur van het Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT) besloten om in het najaar van 2020 een evaluatie naar het huidig RBT te laten uitvoeren. De Provincie Overijssel voert namens het dagelijks bestuur het opdrachtgeverschap voor de evaluatie. De evaluatie bestaat uit twee onderdelen:

1. De geldende afspraken over financieel-technische vraagstukken worden geëvalueerd. Dit is richtinggevend voor de financieel-technische arrangementen die de deelnemers de komende jaren voor het huidige RBT moeten treffen;
2. De meer strategische vraag ten aanzien van de publieke waarde van het RBT en de daarbij behorende organisatie worden geëvalueerd. Hiermee komt er meer duidelijkheid over uitbreiding van het aanbod aan grootschalige kavels en het nut en de noodzaak van het samenwerken aan een regionaal op elkaar afgestemd vestigingsklimaat (regionale context en actualiteit).

De wens van Almelo om niet (langer) bij het RBT te sparen voor vervangingsinvesteringen wordt betrokken bij de evaluatie van het RBT. In het tweede kwartaal van 2021 wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie.

3.6.4 Risicoanalyse verbonden partijen

Jaarlijks, in de voorbereiding op de programmabegroting, inventariseren wij de risico's in relatie tot onze verbonden partijen. De uitkomsten van de risicoscores zijn afgezet tegen de hoogte van ons financieel belang met de verbonden partij. De afweging van het organisatierisico en het financieel belang leidt uiteindelijk tot een totaal risicoscore van de verbonden partij. De classificatie van risico's is ten opzichte van de begroting 2020 niet gewijzigd.

Situationele sturing en toezicht

Op basis van de classificatie van het risico van de verbonden partij passen wij maatwerk toe in het toezicht op de externe relaties. Hierbij onderscheiden wij de volgende drie toezichtregimes: minimaal toezicht, basis toezicht en verhoogd of intensief toezicht.

Verbonden partij	Risico score organisatie	Financieel belang	Risico score totaal	Toezicht regime
Industriegebouw Maatschappij	Hoog	Groot	Hoog	Verhoogd
Soweco	Hoog	Groot	Hoog	Verhoogd
Omgevingsdienst Twente	Hoog	Groot	Hoog	Verhoogd
Regionaal Bedrijventerrein Twente	Hoog	Groot	Hoog	Verhoogd
Regio Twente	Hoog	Gemiddeld	Hoog	Verhoogd
Sportbedrijf Almelo	Hoog	Gemiddeld	Midden	Basis
Veiligheidsregio Twente	Midden	Gemiddeld	Midden	Basis
Twente Milieu	Midden	Gemiddeld	Midden	Basis
Twence	Midden	Gemiddeld	Midden	Basis
Stadsbank Oost Nederland	Midden	Klein	Midden	Minimaal
Cogas	Laag	Gemiddeld	Midden	Basis
Openbaar Lichaam Crematoria Twente	Midden	Klein	Laag	Minimaal
Euregio	Laag	Klein	Laag	Minimaal
Gemeentelijk Belastingkantoor Twente	Laag	Klein	Laag	Minimaal
Bank Nederlandse Gemeenten	Laag	Klein	Laag	Minimaal

Toelichting
Uit de tabel blijkt dat vijf verbonden partijen voor ons een hoge risico score hebben. Belangrijkste overeenkomst van deze verbonden partijen is dat het financieel belang groot is en de toekomst onzeker. Ook is het bestuurlijk belang vanuit Almelo aanzienlijk.

Industriegebouw Maatschappij
De gemeente Almelo is enig aandeelhouder en financier van de IGM NV. Het college heeft besloten de IGM op termijn te beëindigen en gekozen voor geleidelijke afbouw. Bij geleidelijke afbouw worden de risico's op waardedaling van het vastgoed van IGM beheerst en worden door de gemeente verstrekte leningen geleidelijk afgebouwd.
In 2020 is de IGM verder afgebouwd, hetgeen resulteert in extra aflossingen van de door de gemeente verstrekte leningen aan de IGM. Eind 2020 heeft de gemeente voor ongeveer 8,1 miljoen euro aan leningen uitstaan bij IGM.

Soweco
De Gemeenschappelijke Regeling (GR) Soweco wordt opgegeven. Het college heeft ingestemd met het liquidatieplan en het onderhandelaarsakkoord dat er in is opgenomen voor het sociaal plan voor overgang van het personeel. De raad kan nog zienswijzen op het liquidatieplan indienen.

Omgevingsdienst Twente (ODT)
Doordat de ODT een nieuwe organisatie is, die zich op alle aspecten van primaire processen, besturing en bedrijfsvoering nog dient "te zetten" is het risicoprofiel hoog. Verder is een verhoogd risico van toepassing vanwege de uiteenlopende visies van de deelnemers over het takenpakket van de ODT en de financieringssystematiek. De ODT beschikt daarnaast nog niet over buffers om zelf financiële tegenvallers op te vangen. Het risico op een kwaliteit- en productiviteit-dip is ook in 2021 nog reëel. In 2020 en verder zal geïnvesteerd worden in de verbetering van de datakwaliteit. De bestaande onvolkomenheden in de datakwaliteit leiden tot hogere uitvoeringskosten en minder efficiency.

Regionaal bedrijventerrein Twente (RBT)
De mogelijke risico's worden door het openbaar lichaam RBT via een verdeelsleutel verdeeld over de deelnemende partijen aan de regeling. De gemeente Almelo participeert voor 23% risicodragend in de grondexploitatie van het RBT. Voor het gemeentelijk aandeel in het huidige voorziene tekort is een voorziening gevormd. Aanvullend daarop wordt bij het bepalen van het weerstandsvermogen rekening gehouden dat niet alle gronden op het Businesspark XL worden uitgegeven. Vanwege de positieve marktontwikkelingen is het risicoprofiel de afgelopen jaren afgenomen. Echter nog niet zodanig dat het in de categorie "Midden" heeft bereikt.

Regio Twente
Het risicoprofiel van de Regio is het afgelopen jaar gestegen en komt voor het eerst in de categorie "hoog". Oorzaak hiervan zijn de verslechterende financiële resultaten en de opsplitsing van de regio-organisatie. Deze opsplitsing naar verschillende organisaties en nieuwe samenwerkingsverbanden brengt onzekerheden met zich mee op het vlak van governance, personeel en financiën.

3.7 Grondbeleid

3.7.1 Samenvatting

- Het resultaat van het grondbedrijf in 2020 bedraagt 2,967 miljoen euro positief. Dit resultaat heeft voor 1,236 miljoen euro betrekking op gemeentelijke grondposities en wordt voor 1,718 miljoen euro verklaard door onze deelneming in het RBT/XL Businesspark.
- In 2020 hebben we 32 woningbouwkavels verkocht (raming 30 kavels), 5,1 hectare bedrijventerrein (raming 4,6 ha) en geen grond voor overige bestemmingen (raming 0,6 ha).
- Per 31-12-2020 zijn er 8 grondexploitaties: 6 verlieslatende en 2 winstgevende grondexploitaties.
- De benodigde weerstandscapaciteit voor de gemeentelijke grondexploitaties bedraagt 4,8 miljoen euro eind 2020.

3.7.2 Beleid grondexploitaties

Grondbeleid gaat in belangrijke mate over de productie van bouwgrond, de wijze waarop die tot stand komt en hoe de bouwgrond verkocht en gebruikt wordt ten behoeve van de opstal realisatie. Het primaat voor het uitvoeren van dat gemeentelijk grondbeleid ligt bij het college van B&W. Het college heeft daarbij een actieve informatieplicht richting de gemeenteraad. Grondbeleid is een sturingsmiddel voor de gemeente. Het grondbeleid heeft een volgend en ondersteunend karakter voor doelstellingen op andere beleidsvelden. Via grondbeleid kan een nadere invulling worden gegeven aan het realiseren van ruimtelijke doelstellingen. Over de financiële gevolgen van het gevoerde beleid wordt jaarlijks gerapporteerd in de paragraaf grondbeleid van de jaarrekening.

De gemeente Almelo voert een pragmatisch grondbeleid. Gemeenten kunnen er voor kiezen om een actief grondbeleid te voeren of een faciliterend grondbeleid. Faciliterend grondbeleid past het beste bij de gewenste ontwikkeling van een compacte overheid. Maar omdat de gemeente nu eenmaal – door eerdere besluiten – al heel veel grond heeft gekocht, is de keuze tussen verschillende typen beleid eigenlijk achterhaald. Daarom wordt per project bekeken welk beleid het beste gevoerd kan worden.

Grondexploitaties zijn ruimtelijke projecten, met bouwgrondproductie als hoofdmoot, waarvan de raad de exploitatiebegroting heeft vastgesteld. Deze door de raad vastgestelde grondexploitatiebegrotingen fungeren als financieel en inhoudelijk kader voor het college van B&W waarbinnen zij verder gaat met de realisatie van een project. Ook fungeert de grondexploitatiebegroting als een ‘voorspelling’ van de te verwachten kosten en opbrengsten en het begrote financiële eindresultaat.

Met ingang van jaarverantwoording 2019 worden alle grondexploitaties jaarlijks ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. Dit gebeurt in de vorm van een Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG). De waardering van de grondexploitaties in de Jaarverantwoording 2020 is hiervan afgeleid.

Uitgangspunten bij actualisatie grondexploitatie
De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd bij de actualisatie van de grondexploitaties in het kader van het MPG 2021.

Grondexploitaties worden begroot op basis van reële uitgangspunten. Het realiteitsgehalte van een grondexploitatiebegroting wordt bepaald door de (combinatie van de) volgende begrotingselementen:

- begrote kosten (hoeveelheden x eenheidsprijzen)
- begrote opbrengsten (hoeveelheden x eenheidsprijzen)
- kostenstijging (% en fasering)
- opbrengstenstijging (% en fasering)

- rentelasten en rentebaten (% en fasering)

De parameters voor prijsontwikkeling en rente

Voor het bepalen van de kostenstijging op korte termijn is o.a. gebruik gemaakt van de GWW (Grond Weg en Waterbouw) index. De kostenstijging op lange termijn is gebaseerd op de inflatie en de overall bouwkostenindex.
Voor de opbrengstenstijging korte termijn is gebruik gemaakt van taxaties in combinatie met actuele markt- en prijsontwikkelingen op de woningmarkt. Voor het bepalen van de opbrengstenstijging lange termijn is aangesloten bij het streven van de Europese Centrale Bank naar 2% inflatie voor de lange termijn. Voor de termijn langer dan 10 jaar wordt, vanwege het voorzichtigheidsbeginsel, de opbrengstenstijging op nul gezet.

De toegestane toe te rekenen rente wordt gebaseerd op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen. Bij het vaststellen van de jaarverantwoording 2019 is een rentepercentage van 1,98% gehanteerd. De berekening van het werkelijke rentepercentage voor 2020 sluit op 1,71%. Aangezien de afwijking binnen de door de commissie BBV vastgestelde bandbreedte van 0,5% ligt wordt voor de periode 2020 t/m 2030, net als vorig jaar, een percentage van 1,98% gehanteerd. Uit voorzichtigheid wordt als beheersmaatregel voor grondexploitaties met een langere looptijd dan 10 jaar gerekend met een toeslag van 0,5% vanaf 2031.

Jaar / Parameter	Kostenstijging	Opbrengstenstijging	Rente
		woningen/bedrijven	
2021	2%	2% en 6%/ 2%[1]	2%
2023 t/m 2030	2%	2%/ 2%	2%
2031 e.v.	2%	0%/ 2%	2,5%

[1] De opbrengstenstijging in 2021 is reeds verwerkt in de gehanteerde verkoopprijzen

De fasering van het programma

Het ‘bouwprogramma’ vormt een belangrijk kader voor de grondexploitatie. Op basis van prognoses wordt het bouwprogramma in de tijd gezet (gefaseerd), om de rentekosten en prijsontwikkelingen te kunnen begroten.

De lange termijn fasering van de grondexploitaties met betrekking tot woningbouw sluiten aan op de behoefteraming van het Kennispunt Twente en is mede gebaseerd op de belangrijkste kaders voor de woningbouwplanning en –programmering: Woonvisie Almelo, Twentse woonafspraken. Er wordt uitgegaan van een gemiddelde uitbreiding van de woningvoorraad van circa 160 woningen per jaar.

De uitgangspunten ten aanzien van de planning en programmering van woningbouw zijn vastgelegd in de Raadsnota “Woningbouwplanning en –programmering 2017 t/m 2026”. De Woonvisie Almelo wordt thans geactualiseerd.

Voor de komende 10 jaren 2021 t/m 2030 bedraagt de jaarlijkse geprognosticeerde uitgifte gemiddeld circa 20 per jaar. Het zwaarte punt ligt hierbij op de eerste 5 jaar met gemiddeld 27 per jaar. Vanaf 2029 staan nog slechts 10 woningen per jaar geprognosticeerd. Vanaf circa 2023 bestaat het gemeentelijk aanbod thans alleen nog uit de locatie Almelo Noordoost.

In 2019 hebben de gemeenten in Twente de nieuwe Regionale Afspraken Programmeren Bedrijventerreinen Twente ondertekend en daarmee zijn de afspraken uit 2017 geactualiseerd. Deze afspraken dienen het doel om te komen tot een evenwichtige markt voor bedrijventerreinen en dat is nodig voor een sterke regionale economie.

Voor een overzicht van alle productieprogramma's en de fasering op lange termijn verwijzen wij naar de (niet openbare) rapportage 'MPG 2021'.

Winst en verlies name
Als er een tekort wordt begroot dient er ter dekking van dit tekort een voorziening getroffen te worden. Indien er winst wordt begroot geldt de percentage of completion methode; voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd dient tussentijds naar rato van voortgang winst genomen te worden. Hierbij zijn het toerekeningsbeginsel en het voorzichtigheidsbeginsel en het daarmee samenhangende realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten.

Ten opzichte van vorig jaar is het resultaat van de grondexploitatie Almelo NoordOost verbeterd op NCW met 3,422 miljoen euro. De grondexploitatie laat een resultaat van 10,011 miljoen euro winst op eindwaarde zien. De verslagleggingsregels van het BBV bepalen dat niet gewacht mag worden met het nemen van deze winst totdat de grondexploitatie wordt afgesloten. Op winstgevende grondexploitaties is met ingang van 2017 de percentage-of-completion methode (POC) van toepassing, hetgeen betekent dat voor zover er gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd, er tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst moet worden genomen. Voor Almelo NoordOost betekent dit dat er eind 2020 een tussentijdse winst van 2,782 miljoen euro dient te worden verantwoord. Hiervan is 1,285 miljoen euro reeds genomen bij de jaarverantwoording 2019 en is 1,497 miljoen euro genomen bij de jaarverantwoording 2020.

3.7.3 Actuele ontwikkelingen

In onderstaande tabel wordt de prognose voor 2020 afgezet tegen de werkelijk gerealiseerde verkopen.

Verkoopresultaten	verkoop hectare	
Werklocaties	begroot	werkelijk
Rohof	0,2	0,0
Bedrijvenpark Twente Noord	4,2	5,1
Weggeler	0,2	0,0
Totaal bedrijventerreinen	**4,6**	**5,1**
Overige	**begroot**	**werkelijk**
Nieuwe Gravenweg	0,6	0,0
Rohof	0,3	0,0
Totaal overige	**0,9**	**0,0**
Totaal werklocaties	**5,5**	**5,1**

Verkoopresultaten	verkoop aantal kavels	
Woninglocaties	begroot	werkelijk
Chiel Dethmersstraat	7	0
Almelo NoordOost	20	32
Weggeler	3	0
Totaal woninglocaties	**30**	**32**

De prognose voor de werklocaties bedroeg 5,5 ha. Deze is onderverdeeld in 4,6 ha bedrijventerrein en 0,9 ha overige. De prognose voor bedrijventerreinen is door de gerealiseerde verkopen ruim gehaald. Er zijn vijf grondtransacties (totaal 2,3 ha) geweest op bedrijvenpark Twente Noord en er is een exploitatie overeenkomst afgehandeld (2,8 ha).

De begrote uitgifte van de hectare "overige" zijn in verband met vertraging bij de beoogde bestemmingsplanwijziging een jaar doorgeschoven.

Voor 2020 was de prognose voor uitgifte van woningbouwkavels 30 stuks. In 2020 zijn in totaal 32 kavels verkocht. Deze zijn allen gesitueerd in het project Almelo NoordOost.

3.7.4 Huidige financiële posities

3.7.4.1 Grondexploitaties resultaat

Het resultaat grondbedrijf 2020 ziet er als volgt uit:

Resultaat grondbedrijf		N/V
Grondexploitaties:		
Mutatie voorzieningen lopende grondexploitaties woningen	425	N
Mutatie voorzieningen lopende grondexploitaties werklocaties	-163	V
Tussentijdse winstneming grondexploitaties woningen	-1.497	V
Resultaat grondexploitaties	**-1.235**	**V**
Overige grondbedrijf:		
Resultaat voorzieningen nog uit te voeren werken (nutvw)	-14	V
Resultaat deelneming XL Businesspark	-1.718	V
Resultaat overige grondbedrijf	**-1.732**	**V**
Totaal resultaat grondbedrijf	**-2.967**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting resultaat grondbedrijf 2020

Nog te nemen winst/verlies op afgesloten grondexploitaties
Er zijn gedurende het jaar 2020 geen projecten afgesloten.

Mutaties voorzieningen lopende grondexploitaties
Voor verlieslatende grondexploitaties is een voorziening gevormd ter dekking van het verwachte tekort. In 2020 is de verliesvoorzieningen voor lopende grondexploitaties (woningen en werklocaties) verhoogd met 261.000 euro.

Tussentijdse winstneming
Op winstgevende grondexploitaties is met ingang van 2017 de percentage-of-completion methode (POC) van toepassing, hetgeen betekent dat voor zover er gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd, er tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst moet worden genomen. Voor Almelo NoordOost betekent dit dat er eind 2020 een tussentijdse winst van 2,782 miljoen euro dient te worden verantwoord. Hiervan is 1,285 miljoen euro reeds genomen bij de Jaarverantwoording 2019 en wordt nu in de jaarverantwoording 2020 een bedrag van 1,497 miljoen euro als tussentijdse winst verantwoord.

Resultaat voorzieningen nog uit te voeren werken (nutvw): Ter dekking van de resterende werkzaamheden van reeds afgesloten grondexploitaties was op 01-01-2020 een voorziening getroffen van 2,64 miljoen euro.

Hiervan is een deel in 2020, voor circa 342.000 euro uitgevoerd en een deel kan vrijvallen (circa 14.000 euro). Per 01-01-2021 is er nog 2,293 miljoen euro benodigd voor het uitvoeren van alle geraamde werkzaamheden.

Resultaat deelneming Businesspark XL: De grondexploitatie van het XL Businesspark kent per 31-12-2020 op eindwaarde (2028) een tekort van 5,461 miljoen euro. Dit resulteert in een tekort van 4,661 miljoen euro op netto contante waarde 31-12-2020, gerekend met een disconteringsvoet van 2% (conform BBV). De gemeente Almelo heeft voor haar deel een verliesvoorziening getroffen van 1,072 miljoen euro. Ten opzichte van 31-12-2019 kan er een bedrag van circa 1,718 miljoen euro vrijvallen uit deze verliesvoorziening.

Voor een uitgebreidere cijfermatige toelichting op de ontwikkeling van de vermogenspositie van het grondbedrijf wordt verwezen naar de (niet openbare) rapportage 'MPG 2021'.

3.7.4.2 Grondexploitaties netto contante waarde

Op 1-1-2020 kende het grondbedrijf 8 lopende grondexploitaties. Als er een tekort wordt begroot dient er ter dekking van dit tekort een voorziening getroffen te worden. Indien er winst wordt begroot, dan mag deze winst pas genomen worden als de winst (deels) is gerealiseerd.

Alle grondexploitaties zijn ten behoeve van de jaarrekening 2020 geactualiseerd en de ramingen zijn, zowel aan de kosten- als aan de opbrengstenkant, bijgesteld op basis van de laatste inzichten en actuele ontwikkelingen. In onderstaande tabel wordt per grondexploitatie weergegeven hoe de begrote resultaten zich ten opzichte van vorig jaar hebben ontwikkeld.

Resultaat grondexploitaties	Winst / verlies	Eindresultaat CW 1-1-2021 JR2019	JR2020	Verschil	V/N	Mutatie voorziening	V/N	genomen winst in boekjaar	V/N
Werklocaties									
Dempen haven Dollegoor	verlies	193	191	-2	**V**	-2	**V**		
Rohof	verlies	10.396	10.382	-14	**V**	-14	**V**		
Rhijnbeek	verlies	6.703	7.028	325	**N**	325	**N**		
Bedrijvenpark Twente Noord	verlies	7.774	7.301	-473	**V**	-473	**V**		
Nieuwe Gravenweg	winst	-242	-229	13	**N**			0	
Subtotaal werklocaties		**24.825**	**24.675**	**-150**	**V**	**-163**	**V**		
Woningen									
Chiel Dethmersstraat	verlies	2.243	2.446	204	**N**	204	**N**		
Almelo NoordOost	winst	-3.587	-7.009	-3.422	**V**			-1.497	**V**
Weggeler	verlies	4.999	5.220	221	**N**	221	**N**		
Subtotaal woningen		**3.655**	**658**	**-2.998**	**V**	**425**	**N**		
Totaal		**28.480**	**25.332**	**-3.148**	**V**				
Mutatie verliesvoorzieningen						**261**	**N**		
Tussentijdse winstneming in boekjaar								**-1.497**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Winstgevende grondexploitaties	eindresultaat cw 1-1-2021 JR2019	JR2020	mutatie positief	negatief	resultaat op eindwaarde	reeds genomen winst op EW	nog te nemen winst op EW
Werklocaties							

Nieuwe Gravenweg	-242	-229		-13	-233		-233
Subtotaal werklocaties	**-242**	**-229**		**-13**			
Woningen							
Almelo NoordOost	-3.587	-7.009	3.422		-10.011	-2.782	-7.229
Subtotaal woningen	**-3.587**	**-7.009**	**3.422**		**-10.011**	**-2.782**	**-7.229**
Totaal	**-3.829**	**-7.238**	**3.422**	**-13**	**-10.244**	**-2.782**	**-7.462**

Bedragen x 1.000 euro

Er zijn 6 verlieslatende en 2 winstgevende grondexploitaties. Samen kennen deze per saldo een begroot tekort van 25,33 miljoen euro op netto contante waarde per 31-12-2021. Dit tekort bestaat uit 2 grondexploitaties met een begrote winst van 7,24 miljoen euro en 6 verlieslatende grondexploitaties met een begroot tekort van 32,57 miljoen euro op NCW.

3.7.4.3 Grondexploitaties boekwaarde

De tabel hieronder geeft per grondexploitatie de boekwaarde op 1-1-2020, de mutaties van 2020 en de boekwaarde op 31-12-2020. De vermeerderingen bestaan uit gemaakte kosten in de grondexploitatie en de verminderingen bestaan uit verkoop van hectares of kavels en bijdragen van derden.

Lopende grondexploitaties boekwaarde	1-1-2020	vermeerdering	vermindering	winstneming	31-12-2020
Werklocaties					
Dempen haven Dollegoor	160	888	-		1.048
Nieuwe Gravenweg	-74	20	5		-59
Rohof	9.878	216	-		10.094
Rhijnbeek	11.599	549	-		12.148
Bedrijvenpark Twente Noord	11.943	516	2.764		9.695
Subtotaal werklocaties	**33.506**	**2.189**	**2.769**		**32.926**
Woningen					
Chiel Dethmersstraat	2.199	76	-		2.275
Almelo NoordOost	32.649	1.957	5.706		28.900
Almelo NoordOost winstneming	1.285	-	-	1.497	2.782
Weggeler	4.800	459	-		5.259
Subtotaal woningen	**40.933**	**2.492**	**5.706**	**1.497**	**39.216**
Totaal boekwaarde	**74.439**	**4.681**	**8.475**	**1.497**	**72.142**

Bedragen x 1.000 euro

Zowel bij de woonlocaties als bij de werklocaties is de boekwaarde gedaald. Dit wordt verklaard door verkoop van kavels in respectievelijk de projecten Almelo Noord Oost en Bedrijvenpark Twente Noord.

3.7.4.4 Grondexploitaties getroffen voorzieningen

Wanneer er een tekort wordt begroot bij een grondexploitatie dient er ter dekking van dit tekort een voorziening te worden getroffen. Onderstaande tabel laat de stand van de getroffen voorziening zien op 01-01-2020 en 31-12-2020.

Grondexploitaties getroffen voorzieningen	1-1-2020	rentetoevoeging	actualisatie	V/N	31-12-2020
Werklocaties					
Dempen haven Dollegoor	190	4	-2	V	192
Nieuwe Gravenweg	0	0	0	V	0
Rohof	10.193	204	-14	V	10.383
Rhijnbeek	6.571	131	325	N	7.027
Bedrijvenpark Twente Noord	7.621	152	-473	V	7.300
Subtotaal werklocaties	**24.575**	**491**	**-164**	**V**	**24.902**
Woningen					
Chiel Dethmersstraat	2.199	44	204	N	2.447
Almelo NoordOost*	0	0	0	V	0
Weggeler	4.901	98	221	N	5.220
Subtotaal woningen	**7.100**	**142**	**425**	**N**	**7.667**
Totaal	**31.675**	**633**	**261**	**N**	**32.569**

Bedragen x 1.000 euro

Hieronder worden de belangrijkste wijzigingen toegelicht.

Rhijnbeek: De resultaatverslechtering is toe te schrijven aan de vertraging in de ruimtelijke procedure en de hiermee gepaard gaande verdere uitfasering van het project Rhijnbeek. Dit leidt tot een toename van plan- en rentekosten. Daarnaast is de civiele raming geactualiseerd.

Bedrijvenpark Twente Noord: De looptijd van het project is fors verkort. Van tien naar drie jaar. Alle gronden zijn reeds belegd (optie/(concept)koopcontract). Dit heeft een positief effect op de rente- en beheerskosten.

Chiel Dethmersstraat: De uitgangspunten en randvoorwaarden zijn getoetst aan de actualiteit en waar nodig bijgesteld. De geraamde kosten en opbrengsten zijn hierop aangepast.

Weggeler: De verslechtering wordt veroorzaakt door een vertraging in het project ten gevolge van een juridische procedure. Het plankostenbudget is verhoogd.

** Almelo NoordOost:* De grondexploitatie Almelo Noord-Oost is winstgevend. Er is derhalve geen mutatie in de verliesvoorziening. Het resultaat van de grondexploitatie is wel significant verbeterd (3,422 miljoen euro ten opzichte van 31-12-2019: zie: paragraaf 3.7.4.2). De verbetering van het resultaat in het project wordt veroorzaakt door een verhoging van de uitgifteprijs en herverkaveling. Daarnaast is, door de voortvarende uitgifte van de afgelopen jaren, de looptijd verkort. Dit heeft een positief effect op de rente-, plan- en beheerskosten.

3.7.4.5 Grondexploitaties balanswaarde

In onderstaande tabel wordt de balanswaarde weergegeven van de grondexploitaties. De balanswaarde is de boekwaarde van de grondexploitaties verminderd met de getroffen voorzieningen of bij winstgevende grondexploitaties, de boekwaarde plus de eventueel tussentijds genomen winst.

Voor de grondexploitaties Rohof en Chiel Dethmersstraat geldt dat de getroffen verliesvoorziening ultimo 2020 hoger is dan de boekwaarde. Op grond van het BBV wordt het deel van de verliesvoorziening dat bijgevolg niet in mindering kan worden gebracht op de boekwaarde, op de balans gepresenteerd als een reguliere voorziening (passiva). Het gaat om een bedrag van in totaal 459.000 euro.

Grondexploitaties balanswaarde	1-1-2020	31-12-2020
Werklocaties		
Dempen haven Dollegoor	-30	857
Nieuwe Gravenweg	-74	-59
Rohof	-315	-288
Rhijnbeek	5.028	5.120
Bedrijvenpark Twente Noord	4.321	2.393
Subtotaal werklocaties	**8.930**	**8.023**
Woningen		
Chiel Dethmersstraat	0	-171
Almelo NoordOost	32.648	28.900
Almelo NoordOost winstneming	1.285	2.782
Weggeler	-101	39
Subtotaal woningen	**33.832**	**31.550**
Totaal balanswaarde	**42.762**	**39.573**

Bedragen x 1.000 euro

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit voor de gemeentelijke grondexploitaties bedraagt 4,8 miljoen euro eind 2020.

Het risico met betrekking tot het gemeentelijke aandeel in de ontwikkeling van het XL Businesspark is net als in voorgaande jaren ondergebracht in de benodigde weerstandscapaciteit voor de reguliere exploitatie.

De reserve grondbedrijf is negatief, waardoor bij tegenvallers een beroep zal worden gedaan op de beschikbare weerstandscapaciteit voor de reguliere exploitatie. In paragraaf 5.2 wordt verder ingegaan op de weerstandscapaciteit van de gemeente.

3.8 Dienstverlening

3.8.1 Samenvatting

- Door de coronapandemie hebben we op diverse onderdelen onze dienstverlening moeten aanpassen
- De dienstverlening voor het sociaal domein is nu via 1 toegang ingericht (integrale dienstverlening)
- Het ondernemersloket is in 2020 verder uitgebouwd qua dienstverlening
- Het aantal producten en diensten waarbij 100% kostendekkende leges wordt gevraagd is uitgebreid en verder geprofessionaliseerd

3.8.2 Wat hebben we bereikt?

- Door het oprichten van het ondernemersloket hebben ondernemers een eenduidig aanspreekpunt gekregen en is de dienstverlening voor ondernemers beter bij elkaar gebracht
- Er zijn meer producten digitaal leverbaar en er wordt meer gebruik gemaakt van digitaal aangeboden diensten
- Door ons klantcontactsysteem intensiever te gebruiken en ook de hierbij behorende kennis (opgeslagen in onze kennisbank dienstverlening) hebben we de centrale regiefunctie bij meervoudige en complexere klantvragen kunnen versterken
- De invoer van de Omgevingswet is 1 jaar uitgesteld. De nieuwe invoerdatum is nu 1 januari 2022. Voor de resultaten met betrekking tot de Omgevingswet wordt verwezen naar het Programma Omgevingswet.

Indicator		2017	2018	2019	2020*
Waardering inwoners algehele dienstverlening	**Almelo**	**6,4**	**6,4**	**6,7**	**6,7**
Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de dienstverlening van de gemeente.	Grootteklasse	6,8	6,8	6,7	6,7
Waardering inwoners digitale dienstverlening	**Almelo**	**6,8**	**6,8**	**7,1**	**7,1**
Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de digitale dienstverlening van de gemeente.	Grootteklasse	6,9	6,9	7,0	7,0
Waardering ondernemers algehele dienstverlening	**Almelo**	**-**	**6,3**	**6,3**	**6,3**
Het gemiddelde rapportcijfer dat ondernemers geven voor de dienstverlening van de gemeente.	Grootteklasse	-	6,3	6,3	6,3
Waardering ondernemers digitale dienstverlening	**Almelo**	**-**	**7,5**	**7,5**	**7,5**
Het gemiddelde rapportcijfer dat ondernemers geven voor de digitale dienstverlening van de gemeente.	Grootteklasse	-	7,5	6,6	6,6

* Voor de ondernemersgegevens in 2020 hebben we gebruik gemaakt van de peilinggegevens uit 2018.
Volgens planning zou de ondernemerspeiling in 2020 weer worden uitgevoerd.
I.v.m. de coronapandemie is besloten dit uit te stellen en deze in het 2e kwartaal 2021 uit te voeren.

Indicator		2017	2018	2019	2020
Waardering gemeentelijke klantfeedback alle gemeten producten en kanalen	**Almelo**	**8,7**	**9,1**	**9,2**	*

Toelichting:
* = Door de coronapandemie is er voor het jaar 2020 geen statistisch verantwoord cijfer te produceren. Een groot deel van de klantfeedback wordt verzameld via apparatuur met een aanraakscherm. Deze apparatuur is gedurende de coronapandemie vanwege mogelijk besmettingsgevaar buiten werking gesteld.

De eigen indicator wordt gemeten na een baliebezoek. Een inwoner kan de dienstverlening met een groene (goed, =10 punten), een oranje (matig, = 5 punten) of een rode smiley (slecht, = 0 punten) waarderen.
Het getal geeft de gemiddelde waardering aan van alle binnengekomen reacties.

3.8.3 Wat hebben we gedaan?

- Opstellen hernieuwde gemeentebrede visie op dienstverlening die in 1e kwartaal 2021 zal worden vastgesteld
- Toegang dienstverlening sociaal (o.a. WMO, gezinszorg, Jeugdzorg) gebundeld samengebracht onder de sociale wijkteams. 1e telefonische contacten worden voor alle dienstverlening inclusief het sociaal domein gebundeld afgehandeld door het KCC
- Opzetten en inrichten van het team online, met daarin de disciplines dienstverlening, communicatie en Informatisering & automatisering om onze online dienstverlening structureel verder uit te bouwen en te verbeteren
- Opstellen afwegingskader voor online diensten waarmee nieuwe online diensten kwalitatief en op de benodigde vereisten (o.a. beveiliging, toegankelijkheid, uitgangspunten dienstverlening) kunnen worden getoetst
- Door de coronapandemie hebben we onze dienstverlening op verschillende onderdelen moeten aanpassen:
    - We werken alleen nog maar op afspraak
    - Tijdens de lock-down periodes is de dienstverlening beperkt tot de noodzakelijke dienstverlening
    - Bijna alle medewerkers die ons algemene nummer 0546-54 11 11 bemensen kunnen volledig vanaf huis werken
    - Om continuïteit te waarborgen is er een aantal maanden binnen het KCC in thuiswerk - op kantoor werkende ploegen gewerkt
- Producten die vallen onder de nieuwe Omgevingswet en relatief eenvoudig zijn, zijn allemaal bekeken en opnieuw ingericht. Hierdoor kunnen deze producten vanaf 1 januari 2022 nog sneller en met betere en uniforme kwaliteit geleverd worden
- Uitbreiden van het aantal producten waarbij via 100% kostendekkende leges de kostprijs wordt bepaald
- Ondernemers zijn actief benaderd om het ondernemersloket bij hen bekend te maken
- Ondernemers zijn vanuit het ondernemersloket actief geïnformeerd over ondersteuningsmaatregelen in relatie tot de coronapandemie

3.8.4 Wat heeft het gekost?

Zie paragraaf ‘2.2.1 Bestuur en ondersteuning’ bij taakveld ‘0.2 Burgerzaken’.

3.8.5 Klachten en bezwaren

Deze paragraaf geeft inzicht in de omvang en aard van de klachten en bezwaren. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen algemene klachten en bezwaren, en klachten en bezwaren die betrekking hebben op sociale wetgeving: Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) en Jeugdwet.

Het kunnen indienen van een klacht of een bezwaar is voor inwoners en bedrijven een belangrijk instrument. Het aantal binnengekomen klachten ten opzichte van onze totale hoeveelheid werkzaamheden en de verhouding tussen het aantal bezwaren en het aantal door ons afgegeven beschikkingen is bijzonder klein en is in beide gevallen percentueel kleiner dan 1% (dus < 1%). Dit geldt zowel voor de algemene klachten en bezwaren als voor de klachten en bezwaren binnen de sociale wetgeving.

ALGEMEEN

Klachten algemeen

In 2020 zijn er 16 algemene klachten binnen gekomen. In onderstaande tabel is het onderscheid in aard van de

klachten weergegeven in de periode 2016 t/m 2020. De laatste 3 jaren is er een dalende trend bij het aantal ingediende klachten.

Soort klacht algemeen	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bejegening/handelswijze	16	16	17	12	9	9
Werkwijze	8	12	15	12	4	4
Informatieverstrekking	4	4	3	1	0	2
Niet ontvankelijk	4	3	4	1	1	**1**
Totaal	**32**	**35**	**39**	**26**	**13**	**16**

In 2020 zijn er 3 klachten door de Overijsselse Ombudsman in behandeling genomen.

Bezwaren algemeen
Tegen een besluit van de gemeente kan schriftelijk bezwaar worden gemaakt. In onderstaande tabel worden de bezwaren algemene zaken weergegeven (zoals omgevingsvergunningen, handhaving, bestuursdwang, verkeersbesluiten, subsidies).

Overzicht van de bezwaarschriften van 2016 t/m 2020

Bezwaren algemeen	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ongegrond	52	43	21	24	24	20
Gegrond	8	11	18	5	10	7
Gedeeltelijk gegrond/ongegrond	1	1	1	0	0	7
Niet-ontvankelijk	6	8	11	31	13	16
Ingetrokken	20	17	10	12	18	**10**
Totaal	**87**	**80**	**61**	**72**	**65**	60

De termijn waarbinnen ingevolge de Algemene wet bestuursrecht op bezwaarschriften moet worden beslist is verruimd door de komst van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen. De termijn begint pas te lopen nadat de bezwarentermijn is verstreken. Hiermee is een belangrijke reden van termijnoverschrijding komen te vervallen. De afhandelingstermijn van bezwaarschriften is nu in totaal 18 weken (inclusief verdaging).

In 2020 werd bij 2 procent (38 procent in 2019) van de bezwaarschriften de beslissing op bezwaar genomen binnen de termijn van 12 weken. Bij nog eens 38 procent (44 procent in 2019) werd de beslissing binnen 18 weken genomen. In totaal wordt dus bij 40 procent (82 procent in 2019) van de bezwaarschriften de beslissing binnen de wettelijke termijn van 12 weken + 6 weken verdaging genomen. In 60 procent (18 procent in 2019) van de gevallen is er sprake van overschrijding van de wettelijke termijn waarbinnen een beslissing op bezwaar moet worden genomen.
Als verklaring voor het hoge percentage overschrijdingen van de wettelijke termijn kunnen twee oorzaken worden genoemd:

- In april en mei hebben geen hoorzittingen van de bezwarencommissie plaatsgevonden vanwege de lockdown.
- De behandeling van de bezwaarzaken van gesubsidieerde instellingen hebben meer tijd heeft gekost, omdat gemeente en instellingen lopende de beslistermijn nog met elkaar in gesprek waren.

SOCIALE WETGEVING

Klachten sociale wetgeving

In algemene zin kan gesteld worden dat klanten veelal contact zoeken met de klachtenfunctionaris omdat ze zich binnen de organisatie niet gehoord voelen. Een luisterend oor, tijd en aandacht neemt heel vaak de onvrede bij de inwoner weg. In dat geval wordt een klacht afgehandeld als zijnde 'bemiddeling'. De klachtenfunctionaris ervaart dat inwoners een persoonlijke en informele benadering en behandeling waarderen. Steeds vaker zoekt een inwoner ook naar een contactpersoon en vindt dan bij de klachtenfunctionaris gehoor. Deze kan de inwoner direct helpen of anders doorverwijzen naar de juiste personen of afdeling.

Klachten	2019	2020
Gegrond	7	5
Ongegrond	10	8
Bemiddeling	35	25
Totaal	**52**	**38**

In 2020 hebben wij 38 klachten ontvangen welke betrekking hebben op de uitvoering van de Participatiewet. Dit zijn er 14 minder dan in 2019. Van een trend of een duidelijk signaal was het afgelopen jaar geen sprake. Wel is er sprake van een daling van het aantal klachten. Het is onduidelijk of dat te maken heeft met de situatie rond corona. Eén dossier is doorgestuurd naar de Overijsselse Ombudsman, waarbij de Gemeente Almelo in het gelijk is gesteld.

Over 2020 ontvingen wij 18 AVG-inzageverzoeken. Hierbij is sprake van een afname ten opzichte van het jaar 2019 (30).

AVG inzageverzoeken	2019	2020
Aantal	30	18

Klachten Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) en Jeugdwet

Klachten	2020 totaal	Gegrond	Ongegrond	Bemiddeld
Zorgaanbieder huishoudelijke ondersteuning *	7			
Aanbieder vervoer *	24			
Jeugdwet	13	3		10
WMO	12	1	1	10
Begeleid wonen	7	1		6
Bezwaar & Beroep	4	2 (deels)		2
Leerplichtwet	1		1	
Schuldenaanpak "Vroeg er op af'	1			**1**
Totaal	**69**			

* = Bij deze klachten bemiddelen wij dat de externe partij die dit voor ons uitvoert de klacht oppakt. Wij krijgen nu geen terugmelding. Vandaar dat de kolommen gegrond, ongegrond, bemiddeld hier niet zijn ingevuld.

In 2020 hebben wij 69 klachten ontvangen met betrekking tot de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet. Ten opzichte van 2019 (162), is dit een daling van 93. De daling is voor het grootste deel te verklaren door de situatie rondom corona. Hierdoor is minder gebruik gemaakt van vervoer

naar bijvoorbeeld dagbesteding en van leerlingenvervoer. Nieuw is dat er in 2020 klachten zijn binnengekomen met betrekking tot de handelswijze tijdens de afhandeling van bezwaarzaken, waarbij er een is gericht tegen de handelswijze van de bezwaarschriftencommissie sociale zekerheidszaken.

Bezwaren sociale wetgeving

Het aantal bezwaren met betrekking tot sociale wetgeving is na een sterke daling in 2017, in 2018 slechts met een aantal van 3 verder gedaald (255 bezwaren in 2017 en 252 bezwaren in 2018).
In 2019 zien we weer een lichte stijging van het aantal bezwaren. Voor 2020 geldt dat het aantal bezwaren vrijwel gelijk is gebleven ten opzichte van 2019 (274 bezwaren in 2019 en 273 bezwaren in 2020).

Bezwaren sociale wetgeving	2016	2017	2018	2019	2020
Ongegrond	113	50	54	66	65
Gegrond	12	5	6	10	10
Gedeeltelijk gegrond/ongegrond	9	14	6	10	13
Niet-ontvankelijk	19	9	11	11	22
Ingetrokken	50	29	49	56	61
Nieuw primair besluit	25	33	27	36	**27**
Ingetrokken na nieuw primair besluit					**11**
Totaal	**228**	**140**	**153**	**189**	**209**

In bovenstaand overzicht staat een omschrijving ‘ingetrokken na nieuw primair besluit’. Dit betreft bezwaren, waarbij gedurende de behandeling van het bezwaar een besluit is genomen, waarbij gedeeltelijk tegemoet wordt gekomen aan de bezwaren en welke reden is geweest voor de inwoner om het bezwaar in te trekken, ondanks dat niet volledig tegemoet is gekomen aan de bezwaren.

Vanaf 2015 kunnen inwoners kiezen om gehoord te worden door de bezwarencommissie of door twee ambtenaren (ambtelijk horen). Klanten kozen in 2019 in 30% van de gevallen voor ambtelijk horen. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2018 (39%). Deze daling heeft zich in 2020 voortgezet (23%). We zien geen duidelijke reden voor het afnemen van het aantal bezwaren dat in de vorm van ambtelijk horen wordt afgedaan. Een mogelijke reden kan zijn de situatie rondom corona. Hierdoor hebben er geruime tijd geen ambtelijke hoorzittingen kunnen plaatsvinden, waardoor bezwaarmakers wellicht vaker hebben gekozen voor de mogelijkheid om te worden gehoord door de bezwaarschriftencommissie sociale zekerheidszaken.

Ambtelijk horen	2016	2017	2018	2019	2020
Ongegrond	42	35	39	23	14
Gegrond	3	3	6	2	0
Gedeeltelijk gegrond/ongegrond	3	7	1	3	2
Niet-ontvankelijk	11	5	3	4	6
Ingetrokken	46	37	28	35	22
Nieuw primair besluit	39	28	22	18	**20**
Totaal	**144**	**115**	**99**	**85**	**64**

4 Jaarrekening

4.1 Balans

4.1.1 Activa en passiva

ACTIVA	31-12-2019		31-12-2020	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		***2.801***		***2.567***
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0		0	
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	2.801		2.567	
Materiële vaste activa		***196.049***		***199.120***
Investeringen met economisch nut	148.870		145.423	
Investeringen economisch nut met heffing	19.524		19.300	
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	25.049		31.728	
Gronden uitgegeven in erfpacht	2.606		2.669	
Financiële vaste activa		***29.489***		***24.439***
Kapitaalverstrekkingen aan:				
- Deelnemingen	655		655	
- Overige verbonden partijen	36		18	
Leningen aan woningbouwcorporaties	7.643		7.178	
Overige langlopende leningen u/g	20.235		16.218	
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	920		370	
Totaal vaste activa		**228.339**		**226.126**
Vlottende activa				
Voorraden		***44.069***		***40.592***
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	43.209		40.032	
Gereed product en handelsgoederen	860		560	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		***23.686***		***28.351***
Vorderingen op openbare lichamen	16.337		17.962	
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	3.070		4.642	
Overige vorderingen	4.279		5.747	
Liquide middelen		***228***		***18.272***
Kas- banksaldi	228		18.272	
Overlopende activa		***13.439***		***11.761***
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:				
- EU	0		14	
- Rijk	272		3.248	

- Overige Nederlandse overheidslichamen	4.808	1.970
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	8.359	6.529
Totaal vlottende activa	**81.422**	**98.976**
TOTAAL ACTIVA	**309.761**	**325.102**
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.	**0**	**0**

Bedragen x 1.000 euro

PASSIVA	31-12-2019		31-12-2020	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		***25.707***		***30.604***
Algemene reserve	2.998		7.409	
Bestemmingsreserves	19.390		21.085	
Gerealiseerd resultaat	3.319		2.110	
Voorzieningen		***14.208***		***11.659***
Voorzieningen	14.208		11.659	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		***205.208***		***240.553***
Onderhandse leningen van:				
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen				
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	204.783		240.126	
- Binnenlandse bedrijven				
- Door derden belegde gelden	82		84	
- Waarborgsommen	343		343	
Totaal vaste passiva		**245.123**		**282.816**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		***42.031***		***17.739***
Overige kasgeldleningen	36.000		10.000	
Banksaldi				
Overige schulden	6.031		7.739	
Overlopende passiva		***22.607***		***24.547***
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	19.219		19.860	
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:				
- EU				
- Rijk	2.142		3.799	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	301		160	
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate komen van volgende begrotingsjaren	945		728	
Totaal vlottende passiva		**64.638**		**42.286**
TOTAAL PASSIVA		**309.761**		**325.102**
Gewaarborgde geldleningen		**493.955**		**459.588**

Bedragen x 1.000 euro

4.1.2 Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Algemeen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Grondslagen resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van het stelsel van baten en lasten, met uitzondering van de stortingen en onttrekkingen aan reserves gedurende het boekjaar overeenkomstig raadsbesluiten. De invloed hiervan op het rekeningresultaat is verder in de jaarrekening nader toegelicht.
Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.
Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling.
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.
Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

Grondslagen voor de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijging- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.
Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa

Algemeen

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Investeringen met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.
Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering of het inzamelen van huishoudelijk afval, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.
Het uitgangspunt is dat heffingen (riool/afval) worden besteed aan de betreffende investeringen.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
Infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken worden geactiveerd en gemiddeld afgeschreven in 30 jaar. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Met ingang van 2017 wordt voor nieuwe investeringen de ondergrond apart geadministreerd en wordt hierover niet afgeschreven. Ook hier geldt dat de gevolgde afschrijvingswijze is geschied volgens de afschrijvingssystematiek en begroting van de gemeente; momenteel wordt nagenoeg alle activa lineair afgeschreven.

In erfpacht uitgegeven gronden
De erfpachtgronden zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbare posten in mindering gebracht.
Participaties in het aandelenkapitaal van een NV of een BV (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.
De aan derden verstrekte geldleningen zijn opgenomen tegen het overdrachtsbedrag verminderd met de ontvangen aflossingen.

Vlottende activa
Voorraden
Onderhanden werk, gronden in exploitatie
De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan-wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:
1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan één jaar
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Waardering bijstandsvorderingen
Voor de Participatiewet zijn gemeenten eigenrisicodrager ten aanzien van de bijstandsverlening. Een gevolg is dat de toekomstige ontvangsten op resterende bijstandsvorderingen geheel ten gunste van de gemeenten komen. Bij de waardering van de vorderingen per 31 december is het gemeentelijk beleid t.a.v. terugvordering, verhaal en debiteuren richtinggevend. De gemeentelijke vorderingen dienen naar reële waarden gewaardeerd te worden.
Jaarlijks dienen de bijstandsvorderingen te worden geherwaardeerd. Eventuele voor- of nadelen komen ten gunste of ten laste van de exploitatie. Per 31 december heeft de herwaardering plaatsgevonden van de bijstandsvorderingen.

Liquide middelen en overlopende activa
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva
Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen zijn opgenomen algemene- en bestemmingsreserves alsmede het gerealiseerd resultaat.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd (nog uit te voeren werken, XL-Businesspark, pensioenvoorziening). Eventuele onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf “onderhoud kapitaalgoederen” die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schuld met rentetypische looptijd van één jaar of langer
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.
De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

4.1.3 Toelichting op de balans

4.1.3.1 Materiële vaste activa

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut weer:

	31-12 2019	Investeren	Des - investeren	Af- schrijven	Bijdragen van derden	Herrubricering	Bijdrage voor- ziening	31-12 2020
Gronden en terreinen	30.563	103	599	0	0	275	0	30.342
Woonruimten	0	0	0	0	0	0		0
Bedrijfsgebouwen	110.647	1.888	0	5.045	19	-275	0	107.196
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	0	0	0	0	0	0	0	0
Vervoermiddelen	1.415	581	0	380	0	0	0	1.616
Machines, apparaten en installaties	3.930	1.065	0	930	0	0	0	4.065
Overige materiële vaste activa	2.315	175	0	286	0	0	0	2.204
Totaal	**148.870**	**3.812**	**599**	**6.641**	**19**	**0**	**0**	**145.423**

Bedragen x 1.000 euro

Onder categorie bedrijfsgebouwen zijn panden opgenomen die per ultimo verslagjaar leeg staan ter voorbereiding voor verkoop. Totale boekwaarde per ultimo verslagjaar van deze panden bedraagt 3,560 miljoen euro. Actuele waarde per ultimo verslagjaar van deze panden bedraagt 4,415 miljoen euro.

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, weer.

	31-12 2019	Investeren	Des - investeren	Af- schrijven	Bijdragen van derden	Herrubricering	Bijdrage voor- ziening	31-12 2020
Gronden en terreinen	0	0	0	0	0	0	0	0
Woonruimten	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	942	0	0	108	0	0	0	834
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	17.321	3.214	0	850	0	0	2.405	17.280
Vervoermiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0
Machines, apparaten en installaties	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige materiële vaste activa	1.261	96	0	171	0	0	0	1.186
Totaal	**19.524**	**3.310**	**0**	**1.129**	**0**	**0**	**2.405**	**19.300**

Bedragen x 1.000 euro

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een maatschappelijk nut weer:

	31-12 2019	Investeren	Des-investeren	Af-schrijven	Bijdragen van derden	Herrubricering	Bijdrage voor-ziening	31-12 2020
Gronden en terreinen	0	0	0	0	0	0	0	0
Woonruimten	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	0	0	0	0	0	0	0	0
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	25.049	10.659	0	939	1.679	0	1.362	31.728
Vervoermiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0
Machines, apparaten en installaties	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	**25.049**	**10.659**	**0**	**939**	**1.679**	**0**	**1.362**	**31.728**

Bedragen x 1.000 euro

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de gronden in erfpacht weer.

	31-12 2019	Investeren	Des-investeren	Af-schrijven	Bijdragen van derden	Herrubricering	Bijdrage voor-ziening	31-12 2020
Gronden en terreinen in erfpacht	2.606	149	86	0	0	0	0	2.669
Totaal	**2.606**	**149**	**86**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2.669**

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.2 Financiële vaste activa

Onderstaand een verloopoverzicht van de financiële vaste activa.

Financiële vaste activa	31-12-2019	Investeringen	Afschrijvingen / aflossingen	31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen deelnemingen:				
Aandelenkapitaal Twente Milieu	127	0	0	127
Aandelenkapitaal Cogas	132	0	0	132
Aandelenkapitaal BNG	396	0	0	396
Totaal kapitaalverstrekkingen deelnemingen	**655**	**0**	**0**	**655**
Aandelenkapitaal Sportaccommodaties BV	18	0	0	18
Aandelenkapitaal Stadstoezicht BV	18	0	18	0
Totaal overige verbonden partijen	**36**	**0**	**18**	**18**

Leningen aan woningbouwcorporaties	7.643	0	465	7.178
Totaal leningen woningbouwcorporaties	**7.643**	**0**	**465**	**7.178**
Overige langlopende leningen u/g:				
Leningen Industriegebouw Maatschappij	12.130	0	4.064	8.066
Lening Vitens achtergesteld	365	0	183	183
Leningen sportverenigingen/stichtingen	271	23	42	252
Huurkoop verenigingen/stichtingen	0	432	0	432
Lening Heracles	7.319	0	199	7.120
Lening Heracles	150	15	0	165
Totaal overige langlopende leningen u/g	**20.235**	**470**	**4.488**	**16.218**
Vorderingen looptijd langer dan 1 jaar:				
Stimuleringsfonds volkshuisvesting	620	0	476	145
Startersleningen	300	0	75	225
Totaal vorderingen looptijd langer dan 1 jaar	**920**	**0**	**551**	**370**
Totaal	**29.489**	**470**	**5.522**	**24.439**

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.3 Voorraden

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de grondposities bouwgronden weer. Voor de grondexploitatie Almelo Noord Oost wordt een langere looptijd dan 10 jaar gehanteerd. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Categorieën	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	0	0
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	43.209	40.032
Gereed product en handelsgoederen	860	560
Vooruitbetalingen	0	0
Totaal	**44.069**	**40.592**

Bedragen x 1.000 euro

Verloop overzicht bouwgronden in exploitatie	Boek waarde 01-01- 2020	Inves-teren	Op-brengst	Winst uitname	Boekwaarde 31-12-2020	Voorziening verlies-latend complex	Balans waarde 31-12- 2020
Werklocaties							
Dempen haven Dollegoor	160	888	0	0	1.048	191	857

Nieuwe Gravenweg	-74	20	5	0	-59	0	-59
Rohof	9.878	216	0	0	10.094	10.094	0
Rhijnbeek	11.599	549	0	0	12.148	7.028	5.120
Bedrijvenpark Twente Noord	11.943	516	2.764	0	9.695	7.301	2.393
Subtotaal werklocaties	**33.506**	**2.190**	**2.769**	**0**	**32.926**	**24.615**	**8.311**
Woningen							
Chiel Dethmerstraat	2.199	76	0	0	2.275	2.275	0
Almelo Noord Oost	32.649	1.957	5.706	0	28.900	0	28.900
Almelo Noord Oost winstneming	1.285	0	0	1.497	2.782	0	2.782
Weggeler	4.800	459	0	0	5.259	5.220	39
Subtotaal woningen	**40.934**	**2.491**	**5.706**	**1.497**	**39.217**	**7.496**	**31.721**
Totaal boekwaarde	**74.439**	**4.681**	**8.475**	**1.497**	**72.143**	**32.111**	**40.032**

Bedragen x 1.000 euro

Verliesvoorzieningen grondexploitaties	Saldo 01-01-2020	Rente toevoeging	Mutaties 2020	Mutatie passiva voorziening	Saldo 31-12-2020
Werklocaties					
Dempen haven Dollegoor	160	4	-2	-30	191
Nieuwe Gravenweg	0	0	0	0	0
Rohof	9.878	204	-14	-26	10.094
Rhijnbeek	6.571	131	325	0	7.028
Bedrijvenpark Twente Noord	7.622	152	-473	0	7.301
Subtotaal werklocaties	**24.231**	**492**	**-163**	**-56**	**24.615**
Woningen					
Chiel Dethmerstraat	2.199	44	103	71	2.275
Almelo Noord Oost	0	0	0	0	0
Weggeler	4.800	98	221	-101	5.220
Subtotaal woningen	**6.999**	**142**	**325**	**-30**	**7.496**
Totaal	**31.230**	**634**	**161**	**-86**	**32.111**

Bedragen x 1.000 euro

Prognose	Boekwaarde 31-12-2020	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengst	Geraamd eind-resultaat (nominale waarde)	Geraamd eind-resultaat (contante waarde)
Werklocaties					
Dempen haven Dollegoor	1.048	557	1.410	195	191
Nieuwe Gravenweg	-59	16	190	-233	-229
Rohof	10.094	1.438	514	11.018	10.382

Rhijnbeek	12.148	2.860	7.550	7.458	7.028
Bedrijvenpark Twente Noord	9.695	2.963	4.910	7.748	7.301
Subtotaal werklocaties	**32.926**	**7.834**	**14.574**	**26.186**	**24.673**
Woningen					
Chiel Dethmerstraat	2.275	1.509	1.188	2.596	2.446
Almelo Noord Oost	28.900	24.836	63.747	-10.011	-7.009
Almelo Noord Oost winstneming	2.782			2.782	
Weggeler	5.259	2.539	2.034	5.764	5.220
Subtotaal woningen	**39.216**	**28.884**	**66.969**	**1.131**	**657**
Totaal boekwaarde	**72.142**	**36.718**	**81.543**	**27.317**	**25.330**

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.4 Uitzettingen looptijd < 1 jaar

Decentrale overheden zijn verplicht om overtollige middelen aan te houden in de schatkist van het Rijk. Een klein bedrag, gebaseerd op de begrotingsomvang, is hiervan uitgezonderd.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren					
		Verslagjaar	**2020**		
(1)	**Drempelbedrag**	2.125			
		Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**5.337**	**6.953**	**9.173**	**11.999**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	-	-
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	3.213	4.829	7.048	9.874
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	283.295			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan 500 miljoen euro	283.295			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de 500 miljoen euro te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van 250.000 euro	Drempelbedrag	2.125			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	485.693	632.753	843.912	1.103.905
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92

(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	5.337	6.953	9.173	11.999

Bedragen x 1.000 euro

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Vorderingen	31-12-2019	31-12-2020
Vorderingen op openbare lichamen	16.337	17.962
Subtotaal vorderingen op openbare lichamen	**16.337**	**17.962**
Rekening courant GBT	3.070	4.642
Subtotaal rekening courant niet-financiële instellingen	**3.070**	**4.642**
Vordering bijstand	12.330	11.466
Af: voorziening vordering bijstand	-9.294	-8.687
Overige vorderingen	3.344	5.111
Af: voorziening overige vorderingen	-2.101	-2.143
Subtotaal overige vorderingen	**4.279**	**5.747**
Totaal	**23.686**	**28.351**

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.5 Overlopende activa

In onderstaand overzicht worden de nog te ontvangen bedragen per begin en einde boekjaar weergegeven.

Overlopende activa	31-12-2019	31-12-2020
Nog te ontvangen voorschotbedragen		
Nog te ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	5.080	5.232
Subtotaal nog te ontvangen voorschotbedragen	**5.080**	**5.232**
Overige te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen		
Cogas dividend	2.322	2.322
Twence dividend	278	278
Algemene uitkering	725	712
Vooruitbetaalde bedragen	1.216	889
Nog te ontvangen wsw oude jaren	1.314	1.314
Voorziening oninbaarheid	-1.314	-1.314
Verhaalbare kosten *	1.674	880
Overige nog te ontvangen bedragen	2.144	1.448
Subtotaal overige te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	**8.359**	**6.529**
Totaal overlopende activa	**13.439**	**11.761**

Bedragen x 1.000 euro

* Betreft kosten die de gemeente heeft gemaakt en die in het kader van faciliterend grondbeleid op basis van een overeenkomst kunnen worden verhaald op derden.

Nog te ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	31-12-2019	Toevoeging	Ontvangen bedragen	Mutatie balans presentatie*	31-12-2020
EU					
EFRO bio2hightex	-	14	-		14
Subtotaal EU	**-**	**14**	**-**		**14**
Rijk					
Ministerie gevelmaatregelen	53	-	53		-
Ministerie vangnetuitkering Buig	219	-	-	219	-
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)	-	12.803	9.555		3.248
Subtotaal Rijk	**272**	**12.803**	**9.608**	**219**	**3.248**
Overige Nederlandse overheidslichamen					
Provincie bedrijventerreinen herstructurering	-	350	-		350
Provincie Plesmanweg	383	117	-		500
Provincie rotonde Aalderinkssingel	-	94	90		4
Provincie educatie verkeer duurzaam veilig	110	46	110		46
Provincie duurzaam veilig 2020	-	42	-		42
Provincie stationsomgeving	142	51	-		193
Provincie vitaliteit binnenstad	2	73	-		75
Provincie Wierdensestraat F35	9	339	-		348
Provincie talking traffic II	-	404	-		404
Provincie Aadorpsweg F35	330	-	330		-
Provincie Aadorpsweg F35	162	-	162		-
Provincie Sluiskade F35	40	-	40		-
Provincie talking traffic I	320	-	320		-
Provincie Bornsestraat	182	-	182		-
Ontwikkelagenda binnenstad	620	-	620		-
Provincie duurzaam veilig 2019	23	16	39		-
Provincie herontwikkeling binnenstad	2.433	-	-	2.433	-
Overige	52	8	52		8
Subtotaal overige Nederlandse overheidslichamen	**4.808**	**1.540**	**1.945**	**2.433**	**1.970**
Totaal nog te ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	**5.080**	**14.357**	**11.553**	**2.652**	**5.232**

Bedragen x 1.000 euro

* Betreft nog te ontvangen bedragen die per ultimo verslagjaar opgenomen zijn onder uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

4.1.3.6 Eigen vermogen

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in de mutaties van de diverse reserves. Voor een nadere toelichting op de resultaatbestemming wordt verwezen naar hoofdstuk 1.3.3 Resultaatbestemmingen.

Verloopoverzicht reserves	31-12-2019	Storting	Onttrekking	31-12-2020	Doel van reserve
Algemene reserve					
Algemene reserve	23.852	2.574	833	25.592	Buffer om mogelijke (toekomstige) verliezen te kunnen dekken.
Algemeen grondbedrijf	-20.853	5.170	2.500	-18.183	Buffer om mogelijke (toekomstige) verliezen op de grondexploitaties te kunnen dekken.
Subtotaal algemene reserve	**2.998**	**7.744**	**3.333**	**7.409**	
Bestemmingsreserves					
Overlopende werken	8.076	8.114	6.703	9.487	Dekking van meerjarige incidentele projecten.
Gebiedsgerichte aanpak		2.722	11	2.711	Dekking voor gebiedsgerichte aanpak grondwaterverontreinigingen.
Grote investeringen	203			203	Dekking van grote investeringen/projecten.
Bodemverontreiniging	1.632		1.632		Buffer voor aanspraken bodemverontreiniging inzake Decomp-gelden 2016-2020.
Co-financiering	431			431	Dekking van de gemeentelijke co-financiering bij projecten.
Besluit locatiegebonden subsidies	139			139	Dekking voor stimuleringsbijdragen voor woningbouw op specifieke locaties.
ISV 3 2010 /2014	108		42	66	Dekking voor projecten uit het programma ISV-3.
Centrumspaarfonds	2.064	-36	2.027		Dekking voor projecten binnenstad.
Reserve investeringsagenda	180			180	Dekking voor impuls investeringen.
Reserve centrumgemeentetaken bw en mo	6.557	5.531	4.219	7.869	Dekking voor toekomstige uitgaven beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
Subtotaal bestemmingsreserves	**19.390**	**16.331**	**14.634**	**21.086**	
Resultaatbestemming					
Voorgaand jaar	3.319	-4.951	-1.632	0	Gerealiseerd resultaat voorgaand boekjaar
Dit jaar		2.110		2.110	Gerealiseerd resultaat huidig boekjaar

Subtotaal resultaatbestemming	**3.319**	**-2.842**	**-1.632**	**2.110**	
Totaal reserves	**25.707**	**21.233**	**16.335**	**30.605**	

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.7 Voorzieningen

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in de mutaties van de diverse voorzieningen.

Verloopoverzicht voorzieningen	31-12-2019	Storting	Onttrekking	Vrijval	31-12-2020	Doel van voorziening
Verplichtingen, verliezen en risico's						
XL-Businesspark Twente	2.735	55		1.718	1.072	Dekking aandeel gemeente Almelo in het verwachte tekort in de grondexploitatie XL-Businesspark Twente.
Verwacht verlies grondexploitaties	445	14			459	Dekking verwacht verlies grondexploitaties.
Nog uit te voeren werken grondexploitaties	2.649		342	14	2.293	Dekking van nakomende kosten van afgesloten grondexploitaties.
Wethouderspensioen	825	165	330		661	Dekking voor toekomstige pensioenverplichtingen wethouders.
Subtotaal verplichtingen	**6.655**	**234**	**672**	**1.732**	**4.485**	
Egalisatie						
Riolering egalisatie	1.742	970			2.712	Dekking voor egalisatie van rioleringskosten.
Afval egalisatie	2.127		522		1.605	Dekking voor egalisatie van kosten afvalinzameling.
Subtotaal egalisatie	**3.869**	**970**	**522**		**4.317**	
Derden						
Sociale recherche	233		25		208	Dekking van exploitatie lasten samenwerkingsverband Sociale Recherche Twente.
Zittend vervoer	70		16		54	De Regio Twente vervult t/m 2021 de werkgeversrol.
Subtotaal derden	**304**		**41**		**263**	
Toekomstige vervangingsinvesteringen						
Riolering vervanging	3.381	3.070	3.857		2.594	Dekking voor toekomstige vervangingsinvesteringen conform vGRP 2016-2020.
Subtotaal toekomstige vervangingsinvesteringen	**3.381**	**3.070**	**3.857**		**2.594**	
Totaal voorzieningen	**14.208**	**4.274**	**5.092**	**1.732**	**11.659**	

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.8 Vaste schuld looptijd > 1 jaar

De vaste schulden per 31-12-2020 bedragen 240,55 miljoen euro. De hierover betaalde rentelast in 2020 bedroeg 4,07 miljoen euro.

4.1.3.9 Overlopende passiva

Op deze balanspost worden de vooruit ontvangen en nog te betalen bedragen verantwoord.

Overlopende passiva	31-12-2019	31-12-2020
Verplichtingen	19.220	19.860
Vooruitontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	2.443	3.959
Overige vooruitontvangen bedragen*	945	728
Totaal overlopende passiva	**22.608**	**24.547**

Bedragen x 1.000 euro

* Hiervan heeft 501.000 euro betrekking op ontvangen exploitatiebijdragen i.h.k.v. faciliterend grondbeleid.

Vooruitontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	31-12-2019	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terug betalingen	31-12-2020
Het Rijk				
Besluit bijstandverlening zelfstandigen	1.636	1.407	1.636	1.407
Regionaal Meldpunt Coördinatie	128	-	22	106
Ministerie gevelmaatregelen	-	339	-	339
Ministerie geluidsanering	-	68	-	68
Ministerie extra verkeersveiligheid	-	10	-	10
Ministerie huisvesting kwetsbare groepen	22	-	-	22
Ministerie regeling reductie energieverbruik	-	371	104	267
Ministerie hulp gedupeerden toeslagen	-	33	-	33
Ministerie geluidsanering b-lijst woningen	-	93	1	92
Ministerie onderwijs achterstanden beleid	356	3.795	2.696	1.455
Subtotaal Het Rijk	**2.142**	**6.116**	**4.459**	**3.799**
Overige Nederlandse overheidslichamen				
Provincie wup Nieuwstraatkwartier aardgasvrij	50	-	39	11
Provincie wup Aalderinkshoek	-	45	-	45
Provincie groen en blauw in de binnenstad		104		104
Provincie bedrijventerrein herstructurering	64	-	64	-
Provincie duurzaam veilig	81	-	81	-
overige subsidies	106	-	106	-
Subtotaal Overige Nederlandse overheidslichamen	**301**	**149**	**290**	**160**
Totaal vooruitontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	**2.443**	**6.265**	**4.749**	**3.959**

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.10 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Eigen bijdrage op grond van de WMO

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.
Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de WMO geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Inhuur personeel

Om te voorkomen dat een niet Europees aanbesteed contract, dat wel als zodanig aanbesteed had moeten worden, over de gehele resterende looptijd van het contract als financiële rechtmatigheidsfout moet worden meegenomen, kan deze bij het opnemen van het contract onder de 'niet uit de balans blijkende verplichtingen' eenmalig voor het volledige bedrag van het contract als fout in de oordeelsvorming worden betrokken. Voor de inhuur van personeel is over de jaren 2019 en 2020 een bedrag van in totaal 358.669 euro ten onrechte niet Europees aanbesteed.

Overige

Belangrijke financiële verplichtingen				
Leverancier	**Jaarbedrag**	**Contractwaarde**	**Afloopdatum**	**Omschrijving**
Accres Exploitatie BV	591	1.182	31-12-2022	Huur en Beheer Wijkcentra
Visschedijk Catering	120	440	30-4-2024	Catering stadhuis

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.11 Borg- en garantstellingen

Onderstaand een overzicht van de gewaarborgde leningen aan verenigingen en stichtingen, hypothecaire garanties woningbezit particulieren en leningen in het kader van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

Gewaarborgde geldlening geldnemer	Doel	Hoofdsom lening	Borg-stelling	Restant hoofdsom per 1-1-2020	Restant hoofdsom per 31-12-2020	Restant waarborg per 1-1-2020	Restant waarborg per 31-12-2020
St. Kruiswerk Almelo	Verbouw wijkgebouw Hanzelaan	820	6%	14	0	1	0
St. kinderdagopvang Hengelo	Nieuwbouw kinderdagopvang centrum	454	100%	0	0	0	0
S.D.V.V.	Uitbreiden en aanpassen van de schietaccommodatie	125	100%	37	33	37	33
A.T.V. de Molenhoek	Nieuwbouw clubgebouw	59	100%	1	1	1	1
't Brook	Aanleg 2 tennisbanen Bornerbroek	90	100%	27	23	27	23
St. stadion Heracles	Uitbreiden multifunctioneel stadion Heracles	1.000	100%	8	0	8	0
St. stadion Heracles	Uitbreiden Businessclub stadion Heracles	500	100%	67	0	67	0
MHC Almelo	Nieuwbouw clubgebouw en kleedkamers	500	50%	200	150	100	75
St. Verzorgingstehuis 'Friso'	Bouw verzorgingstehuis	3.176	100%	0	0	0	0
ASV '57	Nieuwbouw clubgebouw	125	50%	63	50	31	25
CVV Oranje Nassau	Nieuwbouw clubgebouw	225	50%	165	150	83	75
St. SOCA	SBO De Welle gebouwen verduurzamen	225	100%	225	214	225	214
St. 't Hinsenveld	MHC water-/hockeyveld led-oefenveld	500	50%	500	458	250	229
St. Naturhus	Paviljoen voor een doe park	160	100%	160	149	160	149
Sportaccommadaties almelo bv	Bouwkundig aanpassen Sportpark / gymlokalen	300	100%	210	195	210	195
St. Zorgaccent	Bouw en inrichten dependance SEZ-terrein	3.343	100%	2.038	1.845	2.038	1.845
St Stadion Heracles	Nieuwbouw stadion Heracles	4.538	100%	1.571	1.396	1.571	1.396
St. Dimence groep	Verbouw/uitbreiding accommodaties	545	100%	381	363	381	363
St. Dimence groep	Nieuw-/verbouw accommodatie	135	100%	116	97	116	97
Waarborgfonds Sociale Woningbouw	Leningen Waarborgfonds Sociale Woningbouw		100%	482.396	481.889	482.396	450.166
Diverse particulieren	Hypothecaire garanties inzake eigen woning bezit		100%	6.253	4.702	6.253	4.702
				494.432	**491.715**	**493.955**	**459.588**

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.12 EMU saldo

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven met derden (dus geen afschrijvingen, waardemutaties, etc.) van de gemeente op transactiebasis in een bepaalde periode. Eenvoudig gezegd geeft het EMU-saldo aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is.

EMU-saldo

Omschrijving	JVW 2020	BEGR 2021	MJR 2022	MJR 2023	MJR 2024
1 Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	4.897	4.965	6.491	6.260	4.941
2 Mutatie (im)materiele vaste activa	2.837	9.665	12.845	8.795	8.985
3 Mutatie voorzieningen	-2.549	502	512	539	594
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-3.477	-8.995	-410	-728	-1.699
Berekend EMU-saldo	**2.988**	**4.797**	**-5.432**	**-1.268**	**-1.751**

Bedragen x 1.000 euro

Het EMU-saldo 2020 is positief. Dit betekent dat de gemeente via reële transacties netto meer geld heeft binnengekregen dan heeft uitgegeven.

4.1.3.13 Gebeurtenissen na balansdatum

De wereldwijde COVID-19 pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

4.2 Baten en lasten

4.2.1 Overzicht baten en lasten

Lasten	Begroting 2020	Wijziging 2020	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
0 Bestuur en ondersteuning						
0.1 Bestuur	3.952	1.854	5.806	5.275	**-531**	**V**
0.2 Burgerzaken	1.979	50	2.029	1.776	**-253**	**V**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	4.246	1.025	5.271	5.664	**393**	**N**
0.4 Overhead	23.062	5.906	28.968	29.752	**784**	**N**
0.5 Treasury	-267	-177	-444	48	**492**	**N**
0.61 OZB woningen	629	-	629	683	**54**	**N**
0.62 OZB niet-woningen	79	-	79	157	**78**	**N**
0.63 Parkeerbelasting	42	-4	39	115	**76**	**N**
0.64 Belastingen overig	453	51	504	544	**40**	**N**
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	0	0	**0**	**N**
0.8 Overige baten en lasten	1.243	-883	360	363	**2**	**N**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	100	-	100	57	**-43**	**V**
0 Bestuur en ondersteuning	**35.520**	**7.821**	**43.341**	**44.433**	**1.093**	
1 Veiligheid						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.311	-	5.311	5.310	**-1**	**V**
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.768	61	1.829	1.928	**99**	**N**
1 Veiligheid	**7.079**	**61**	**7.140**	**7.239**	**99**	
2 Verkeer en vervoer						
2.1 Verkeer en vervoer	9.603	1.040	10.643	10.941	**298**	**N**
2.2 Parkeren	2.690	-174	2.516	2.434	**-82**	**V**
2.3 Recreatieve havens	81	-	81	101	**20**	**N**
2.4 Economische havens en waterwegen	121	-	121	111	**-10**	**V**
2.5 Openbaar vervoer	-	-	0	0	**0**	**N**
2 Verkeer en vervoer	**12.494**	**866**	**13.360**	**13.587**	**226**	
3 Economie						
3.1 Economische ontwikkeling	994	143	1.136	1.161	**25**	**N**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	7.920	-4.153	3.767	2.099	**-1.669**	**V**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	739	4	743	581	**-162**	**V**

3.4 Economische promotie	912	398	1.311	772	**-538**	**V**
3 Economie	**10.565**	**-3.609**	**6.957**	**4.613**	**-2.343**	

4 Onderwijs						
4.1 Openbaar basisonderwijs	472	-7	465	393	**-72**	**V**
4.2 Onderwijshuisvesting	4.363	152	4.515	3.737	**-778**	**V**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.936	3.586	6.521	5.582	**-939**	**V**
4 Onderwijs	**7.770**	**3.731**	**11.501**	**9.713**	**-1.788**	

5 Sport, cultuur en recreatie						
5.1 Sportbeleid en activering	3.663	332	3.995	3.973	**-21**	**V**
5.2 Sportaccommodaties	1.147	-138	1.009	1.099	**90**	**N**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.943	344	3.287	3.042	**-245**	**V**
5.4 Musea	85	-	86	86	**0**	**N**
5.5 Cultureel erfgoed	36	80	116	38	**-78**	**V**
5.6 Media	2.166	-5	2.160	2.153	**-7**	**V**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.391	-605	5.787	5.856	**69**	**N**
5 Sport, cultuur en recreatie	**16.430**	**8**	**16.438**	**16.247**	**-191**	

6 Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	7.668	1.075	8.742	8.375	**-367**	**V**
6.2 Wijkteams	3.955	195	4.150	4.082	**-68**	**V**
6.3 Inkomensregelingen	50.442	12.521	62.964	63.652	**689**	**N**
6.4 Begeleide participatie	12.718	1.256	13.974	14.267	**293**	**N**
6.5 Arbeidsparticipatie	6.320	-306	6.014	5.515	**-499**	**V**
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	2.904	89	2.992	3.226	**234**	**N**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	25.246	-1.482	23.763	23.937	**174**	**N**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	19.458	6.604	26.062	26.518	**457**	**N**
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	22.226	2.304	24.530	19.714	**-4.817**	**V**
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	9.708	398	10.106	9.808	**-298**	**V**
6 Sociaal domein	**160.644**	**22.653**	**183.298**	**179.094**	**-4.204**	

7 Volksgezondheid en milieu						
7.1 Volksgezondheid	2.947	95	3.041	3.027	**-14**	**V**
7.2 Riolering	7.768	16	7.785	8.137	**352**	**N**
7.3 Afval	7.318	447	7.765	7.351	**-414**	**V**

7.4 Milieubeheer	3.310	865	4.175	3.721	**-454**	**V**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	467	26	493	478	**-15**	**V**
7 Volksgezondheid en milieu	**21.810**	**1.450**	**23.259**	**22.714**	**-545**	

8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuw						
8.1 Ruimtelijke ordening	1.782	38	1.820	1.748	**-72**	**V**
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	5.675	311	5.986	-705	**-6.691**	**V**
8.3 Wonen en bouwen	2.173	661	2.834	2.722	**-113**	**V**
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuw	**9.630**	**1.011**	**10.641**	**3.765**	**-6.876**	

Totaal lasten	**281.944**	**33.991**	**315.935**	**301.405**	**-14.530**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Baten	Begroting 2020	Wijziging 2020	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
0 Bestuur en ondersteuning						
0.1 Bestuur	-	-	0	-32	**-31**	**V**
0.2 Burgerzaken	-750	-134	-883	-840	**44**	**N**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-5.374	-1.017	-6.392	-7.333	**-942**	**V**
0.4 Overhead	-1.269	-1.176	-2.445	-2.936	**-491**	**V**
0.5 Treasury	-2.655	-797	-3.452	-3.523	**-70**	**V**
0.61 OZB woningen	-10.214	-	-10.214	-10.269	**-55**	**V**
0.62 OZB niet-woningen	-12.412	-600	-13.012	-12.930	**82**	**N**
0.63 Parkeerbelasting	-2.244	830	-1.414	-1.606	**-193**	**V**
0.64 Belastingen overig	-175	25	-150	-159	**-9**	**V**
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-168.529	-9.656	-178.185	-178.812	**-628**	**V**
0.8 Overige baten en lasten	-993	-	-993	-993	**0**	**N**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	0	0	**0**	**N**
0 Bestuur en ondersteuning	**-204.615**	**-12.525**	**-217.140**	**-219.433**	**-2.293**	

1 Veiligheid						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-	0	0	**0**	**N**
1.2 Openbare orde en veiligheid	-45	-	-45	-20	**25**	**N**
1 Veiligheid	**-45**		**-45**	**-20**	**25**	

2 Verkeer en vervoer						

2.1 Verkeer en vervoer	-525	-98	-623	-696	**-73**	**V**
2.2 Parkeren	-46	-	-46	-51	**-5**	**V**
2.3 Recreatieve havens	-15	-	-15	-10	**5**	**N**
2.4 Economische havens en waterwegen	-194	-	-194	-179	**14**	**N**
2.5 Openbaar vervoer	-	-	0	0	**0**	**N**
2 Verkeer en vervoer	**-780**	**-98**	**-878**	**-936**	**-59**	

3 Economie						
3.1 Economische ontwikkeling	-	-30	-30	-72	**-42**	**V**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-7.736	3.958	-3.778	-3.907	**-129**	**V**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-590	-	-590	-585	**5**	**N**
3.4 Economische promotie	-437	338	-99	-30	**69**	**N**
3 Economie	**-8.763**	**4.267**	**-4.497**	**-4.594**	**-97**	

4 Onderwijs						
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	0	0	**0**	**N**
4.2 Onderwijshuisvesting	-	-715	-715	0	**715**	**N**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-559	-3.659	-4.218	-3.276	**942**	**N**
4 Onderwijs	**-559**	**-4.374**	**-4.933**	**-3.276**	**1.657**	

5 Sport, cultuur en recreatie						
5.1 Sportbeleid en activering	-	-40	-40	-40	**0**	**N**
5.2 Sportaccommodaties	-210	6	-204	-397	**-193**	**V**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-	0	-71	**-71**	**V**
5.4 Musea	-	-	0	0	**0**	**N**
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	0	0	**0**	**N**
5.6 Media	-	-	0	0	**0**	**N**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	-31	-31	-66	**-35**	**V**
5 Sport, cultuur en recreatie	**-210**	**-65**	**-276**	**-575**	**-299**	

6 Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-13	-	-13	-48	**-35**	**V**
6.2 Wijkteams	-	-	0	0	**0**	**N**
6.3 Inkomensregelingen	-39.392	-10.461	-49.853	-51.060	**-1.207**	**V**
6.4 Begeleide participatie	-	-	0	0	**0**	**N**
6.5 Arbeidsparticipatie	-	-60	-60	-181	**-121**	**V**

6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	-	-	0	-12	**-12**	**V**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-744	74	-670	-648	**22**	**N**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-	-169	-169	14	**183**	**N**
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	-805	-	-805	-750	**55**	**N**
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	-	-11	-11	0	**11**	**N**
6 Sociaal domein	**-40.954**	**-10.627**	**-51.581**	**-52.685**	**-1.104**	

7 Volksgezondheid en milieu						
7.1 Volksgezondheid	-17	-95	-112	-76	**36**	**N**
7.2 Riolering	-9.738	84	-9.654	-10.121	**-467**	**V**
7.3 Afval	-9.677	-447	-10.124	-9.837	**287**	**N**
7.4 Milieubeheer	-	-667	-667	-288	**379**	**N**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-418	-	-418	-445	**-27**	**V**
7 Volksgezondheid en milieu	**-19.850**	**-1.125**	**-20.974**	**-20.768**	**207**	

8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuw						
8.1 Ruimtelijke ordening	-233	-126	-358	-458	**-100**	**V**
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-5.643	-290	-5.933	-253	**5.680**	**N**
8.3 Wonen en bouwen	-1.643	-1.285	-2.928	-3.306	**-378**	**V**
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuw	**-7.519**	**-1.700**	**-9.219**	**-4.016**	**5.202**	

Totaal baten	**-283.295**	**-26.247**	**-309.542**	**-306.302**	**3.240**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo	Begroting 2020	Wijziging 2020	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
0 Bestuur en ondersteuning						
0.1 Bestuur	3.952	1.854	5.806	5.244	**-562**	**V**
0.2 Burgerzaken	1.230	-84	1.146	936	**-210**	**V**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-1.128	8	-1.121	-1.669	**-548**	**V**
0.4 Overhead	21.793	4.729	26.522	26.816	**294**	**N**
0.5 Treasury	-2.922	-974	-3.897	-3.475	**422**	**N**
0.61 OZB woningen	-9.585	-	-9.585	-9.586	**-1**	**V**
0.62 OZB niet-woningen	-12.333	-600	-12.933	-12.774	**159**	**N**
0.63 Parkeerbelasting	-2.201	827	-1.375	-1.492	**-117**	**V**
0.64 Belastingen overig	278	76	354	385	**31**	**N**

0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-168.529	-9.656	-178.185	-178.812	**-628**	**V**
0.8 Overige baten en lasten	250	-883	-633	-631	**2**	**N**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	100	-	100	57	**-43**	**V**
0 Bestuur en ondersteuning	**-169.095**	**-4.704**	**-173.799**	**-174.999**	**-1.200**	

1 Veiligheid						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.311	-	5.311	5.310	**-1**	**V**
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.723	61	1.784	1.908	**125**	**N**
1 Veiligheid	**7.034**	**61**	**7.095**	**7.219**	**124**	

2 Verkeer en vervoer						
2.1 Verkeer en vervoer	9.078	942	10.020	10.245	**225**	**N**
2.2 Parkeren	2.644	-174	2.470	2.383	**-87**	**V**
2.3 Recreatieve havens	66	-	66	91	**25**	**N**
2.4 Economische havens en waterwegen	-73	-	-73	-69	**4**	**N**
2.5 Openbaar vervoer	-	-	0	0	**0**	**N**
2 Verkeer en vervoer	**11.715**	**768**	**12.483**	**12.651**	**168**	

3 Economie						
3.1 Economische ontwikkeling	994	113	1.106	1.089	**-17**	**V**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	184	-195	-11	-1.808	**-1.797**	**V**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	149	4	153	-4	**-157**	**V**
3.4 Economische promotie	475	737	1.212	742	**-469**	**V**
3 Economie	**1.802**	**658**	**2.460**	**19**	**-2.440**	

4 Onderwijs						
4.1 Openbaar basisonderwijs	472	-7	465	393	**-72**	**V**
4.2 Onderwijshuisvesting	4.363	-563	3.800	3.737	**-63**	**V**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.376	-73	2.303	2.306	**3**	**N**
4 Onderwijs	**7.211**	**-642**	**6.568**	**6.437**	**-132**	

5 Sport, cultuur en recreatie						
5.1 Sportbeleid en activering	3.663	292	3.955	3.933	**-21**	**V**
5.2 Sportaccommodaties	937	-132	804	702	**-102**	**V**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.943	344	3.287	2.971	**-316**	**V**
5.4 Musea	85	-	86	86	**0**	**N**

5.5 Cultureel erfgoed	36	80	116	38	**-78**	**V**
5.6 Media	2.166	-5	2.160	2.153	**-7**	**V**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.391	-636	5.755	5.789	**34**	**N**
5 Sport, cultuur en recreatie	**16.220**	**-57**	**16.163**	**15.672**	**-491**	

6 Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	7.655	1.075	8.730	8.327	**-403**	**V**
6.2 Wijkteams	3.955	195	4.150	4.082	**-68**	**V**
6.3 Inkomensregelingen	11.050	2.060	13.110	12.592	**-518**	**V**
6.4 Begeleide participatie	12.718	1.256	13.974	14.267	**293**	**N**
6.5 Arbeidsparticipatie	6.320	-366	5.954	5.334	**-620**	**V**
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	2.904	89	2.992	3.213	**221**	**N**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	24.502	-1.408	23.093	23.289	**196**	**N**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	19.458	6.435	25.893	26.532	**640**	**N**
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	21.421	2.304	23.725	18.964	**-4.761**	**V**
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	9.708	387	10.095	9.808	**-287**	**V**
6 Sociaal domein	**119.690**	**12.026**	**131.716**	**126.409**	**-5.307**	

7 Volksgezondheid en milieu						
7.1 Volksgezondheid	2.929	-	2.929	2.951	**22**	**N**
7.2 Riolering	-1.969	100	-1.869	-1.984	**-115**	**V**
7.3 Afval	-2.358	-	-2.358	-2.486	**-128**	**V**
7.4 Milieubeheer	3.310	198	3.508	3.433	**-75**	**V**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	49	26	75	33	**-42**	**V**
7 Volksgezondheid en milieu	**1.960**	**325**	**2.285**	**1.947**	**-338**	

8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuw						
8.1 Ruimtelijke ordening	1.550	-87	1.462	1.290	**-172**	**V**
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	31	21	53	-958	**-1.011**	**V**
8.3 Wonen en bouwen	530	-623	-93	-584	**-491**	**V**
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuw	**2.111**	**-689**	**1.422**	**-252**	**-1.674**	

Totaal saldo	**-1.351**	**7.744**	**6.393**	**-4.897**	**-11.290**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Reserves	Begroting 2020	Wijziging 2020	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
Stortingen reserves	5.994	9.425	15.419	19.123	**3.704**	**N**
Onttrekkingen reserves	-4.676	-14.038	-18.714	-16.335	**2.379**	**N**
Totaal reserves	**1.318**	**-4.613**	**-3.295**	**2.787**	**6.083**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Resultaatbestemming voorgaand jaar	Begroting 2020	Wijziging 2020	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
Stortingen reserves	33	29.258	29.292	0	**-29.292**	**V**
Onttrekkingen reserves	-	-32.389	-32.389	-	**32.389**	**N**
Resultaat bestemming voorgaand jaar	**33**	**-3.131**	**-3.098**		**3.098**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Gerealiseerd resultaat	Begroting 2020	Wijziging 2020	Begroting na wijziging 2020	Werkelijk 2020	Verschil 2020	N/V
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**-2.110**	**-2.110**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

4.2.2 Incidentele baten en lasten

In de onderstaande tabel worden de incidentele baten en lasten benoemd. Dit overzicht geeft inzicht in het structurele evenwicht van de jaarverantwoording. Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. In het overzicht worden de belangrijkste incidentele posten benoemd, die van materiële invloed zijn op het structurele resultaat.

Bij incidentele posten gaat het vaak om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten. Structurele baten en lasten zijn posten die in beginsel jaarlijks in de begroting en jaarrekening zijn opgenomen. Voor structurele baten en lasten geldt dat zij tot nadere besluitvorming voor onbepaalde tijd zijn opgenomen. Dit betekent overigens wel dat de hoogte ervan jaarlijks kan fluctueren.

Incidentele baten en lasten per hoofdtaakveld	Taakveld	Omschrijving		V/N
Gerealiseerd resultaat			**-2.110**	**V**
Waarvan incidentele baten en lasten				
0 Bestuur en ondersteuning	0.1 Bestuur	Wethouderspensioen	-150	V
	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Verkoopresultaat vastgoed	-627	V
	0.5 Treasury	Stimuleringsfonds volkshuisvesting	-744	V
	0.5 Treasury	Dividend Twence	-589	V
	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	Uitkering Spuk sport	-553	V
	0.10 Mutaties reserves	Mutatie financieel herstelplan	2.670	N
	0.10 Mutaties reserves	Vrijval reserve bw en mo	-1.277	V
	0.10 Mutaties reserves	Vrijval reserve centrumspaarfonds	-2.064	V
	0.10 Mutaties reserves	Storting t.b.v. programma's	4.006	N
3 Economie	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Resultaat werklocaties	-163	V
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Vrijval voorziening RBT / XL-Businesspark	-1.718	V
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing	8.2 Grondexploitaties (niet-bedrijventerreinen)	Resultaat woningbouwlocaties	-1.072	V
	8.2 Grondexploitaties (niet-bedrijventerreinen)	Onttrekking voorziening Nog uit te voeren werken (NUTVW)	-14	V
	8.3 Wonen en bouwen	Leges omgevingsvergunning	-1.539	V
Corona	Diverse taakvelden	Meer lasten door corona*	17.124	N
Corona	Diverse taakvelden	Minder lasten door corona	-890	V
Corona	Diverse taakvelden	Minder baten door corona	1.274	N
Corona	Diverse taakvelden	Meer baten door corona (incl. compensatie)	-17.440	V
Totaal incidentele baten en lasten			**-3.765**	**V**

Structureel resultaat		**1.655**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

* Het verschil met paragraaf 1.3.3 Financiële gevolgen corona wordt verklaard doordat extra aanbod afval door de mutatie met de voorziening geen effect heeft op het resultaat.

Het gerealiseerde resultaat is 2,1 miljoen euro voordelig. Wanneer het gerealiseerde resultaat wordt gecorrigeerd voor de incidentele baten en lasten van 3,8 miljoen euro voordelig komt het structurele resultaat uit op 1,7 miljoen euro nadelig.

Hieronder worden de belangrijkste incidentele posten toegelicht.

0 Bestuur en ondersteuning - verkoopresultaat vastgoed
In de tussenrapportages 2020 zijn verkopen gemeld van gemeentelijk vastgoed en gronden. Voorbeelden zijn het oude Stadhuis, het pand aan W.A. de Gruyterstraat 1 en het voormalig schoolgebouw De Heemde.

0 Bestuur en ondersteuning - Stimuleringsfonds volkshuisvesting
In de slotrapportage 2020 is gemeld dat er een disbalans is in de rekening-courant verhouding met Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (hierna SVN). Dit resulteert in een incidenteel voordeel van ruim 700.000 euro.

0 Bestuur en ondersteuning - Dividend Twence
In 2020 is een dividend Twence ontvangen van 864.000 euro. Het structurele dividend Twence was in 2020 begroot op 275.000 euro, waardoor 589.000 euro als incidenteel wordt gezien.

0 Bestuur en ondersteuning - Uitkering Spuk sport
De Spuk sport is een tijdelijke regeling tot en met 2023 en daarmee is de ontvangen bijdrage van 553.000 euro incidenteel.

0 Bestuur en ondersteuning - mutatie financieel herstelplan
De storting van 2,67 miljoen euro voor het herstelplan wordt vanaf de jaarverantwoording 2018 als incidenteel beschouwd.

0 Bestuur en ondersteuning - vrijval reserve bw en mo
Uit de bestemmingsreserve beschermd wonen en maatschappelijke opvang is een bedrag van 2,866 miljoen euro vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Hiervan is 1,609 miljoen euro uitgekeerd aan de regiogemeenten. Het restantbedrag van 1,277 miljoen euro is een incidenteel voordeel voor Almelo.

0 Bestuur en ondersteuning - vrijval centrumspaarfonds
In de begroting 2020 was een vrijval van de reserve centrumspaarfonds geraamd. De werkelijke vrijval in 2020 is 2,064 miljoen euro.

0 Bestuur en ondersteuning - storting t.b.v. programma's.
In de begroting 2020 is een bedrag van 4 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de realisatie van de programma's. Deze middelen zijn gestort in de reserve overlopende werken.

3 Economie en 8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing - Resultaat werklocaties en woningbouwlocaties
Het resultaat van de werklocaties en woningen en andere mutaties in de grondexploitaties worden nader toegelicht in paragraaf 3.7 Grondbeleid.

3 Economie - Vrijval voorziening RBT / XL-Businesspark
De vrijval van de voorziening voor het Almelose aandeel in het XL Businesspark leidt tot een incidenteel voordeel van 1,7 miljoen euro.

8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing - Leges omgevingsvergunning
Het aantal aangevraagde omgevingsvergunningen voor het onderdeel bouwen was in 2020 ruim 35% hoger dan gepland. Het aantal zeer grote bouwaanvragen was zelfs 3 keer zo hoog als gepland. Deze bouwplannen leveren een grote bijdrage aan de legesopbrengsten

Corona
Voor de toelichting op de corona onderdelen verwijzen wij naar paragraaf 1.3.3. Financiële gevolgen corona.

4.2.3 Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk onderwerp van toetsing. Als blijkt dat de gerealiseerde lasten hoger zijn dan de, ook na de laatste begrotingswijziging, geraamde lasten dan kan er sprake zijn van onrechtmatige uitgaven (begrotingsonrechtmatigheid). Maar niet alle begrotingsoverschrijdingen leiden tot een onrechtmatigheid.
We onderscheiden de onderstaande 'soorten' begrotingsoverschrijdingen, waarbij wordt aangegeven of ze wel of niet meetellen voor het oordeel van de accountant.

Code	Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende “soorten” begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel van de accountant	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel van de accountant
1	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	**X**	
2	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd. Bijvoorbeeld vanwege een open einde (subsidie)regeling. Vaak blijken dergelijke zaken pas in het kader van het opmaken van de jaarrekening.	**X**	
3	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheid gevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. **a. geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar** **b. geconstateerd na het verantwoordingsjaar**	 **X** (b)	**X** (a)
4	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk		

	zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. **a. jaar van investeren** **b. afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren**	**X**	**X**
5	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de Raad.		**X**
6	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		**X**
7	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.	**X**	

Hoofdtaakveld	Onderwerp	Bedrag	Code
0 Bestuur en Ondersteuning	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	393	1
	0.4 Overhead	784	1
	0.5 Treasury	492	2
1 Veiligheid	1.2 Openbare orde en veiligheid	99	2
2 Verkeer en vervoer	2.1 Verkeer en vervoer	298	1

Bedragen x 1.000 euro

Hieronder worden kort de belangrijkste oorzaken van de overschrijdingen op de lasten toegelicht. Voor een uitgebreide analyse op de verschillenverklaring wordt verwezen naar onderdeel 2.2 Basisbegroting.

0 Bestuur en ondersteuning

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

In het kader van het financiële herstelplan genereren wij incidentele middelen door vastgoed af te stoten dat niet beleidsmatig aan de gemeente is verbonden. In 2020 heeft een aantal verkopen plaatsgevonden dat op begrotingsbasis niet was voorzien. Dit verklaart een voordeel van 800.000 euro aan de batenkant en een nadeel van 344.000 euro aan de lastenkant in verband met het afboeken van de betreffende boekwaarden.

0.4 Overhead
De lasten voor de organisatieontwikkeling worden gedekt vanuit de algemene reserve. Het programma blijft ruim binnen het beschikbare budget. In de financieel-technische afrekening van het project is er per saldo sprake van een nadeel van 230.000 euro op dit taakveld, waar tegenover een voordeel van gelijke omvang bij de onttrekking aan de reserves staat (exploitatieneutraal).

De overige afwijkingen op dit taakveld houden voornamelijk verband met personele lasten. In 2020 is extra ingezet op het verbetertraject vastgoed (190.000 euro) en zijn er extra kosten gemaakt in verband met vervangende inhuur door ziekte (320.000 euro).

0.5 Treasury
In deze jaarrekening is de omslag neerwaarts bijgesteld. Deze correctie van 1,00% naar 0,69% wordt nader toegelicht in paragraaf 3.4 Financiering en leidt ertoe dat de lasten op dit taakveld hoger uitvallen dan geraamd. Hiertegenover staat een voordeel van gelijke omvang op de andere taakvelden.

1 Veiligheid
1.2 Openbare orde en veiligheid
De overschrijding bestaat uit diverse kleine posten.

2 Verkeer en vervoer
2.1 Verkeer en vervoer
We hebben meer kosten gehad aan het reinigen en schoonhouden van de stad, met name op het gebied van vegen en onkruidbestrijding (100.000 euro). Daarnaast waren er meer schades aan lichtmasten (84.000 euro), die grotendeels konden worden verhaald bij de verzekering.

4.3 Sisa en Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente

4.3.1 Sisa

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021

FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
	C1		Gemeenten					
BZK		Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Gemeenten						
			0	10	10	10	10	Nee
			Aard controle R *Indicator: C1001*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1002*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1003*	*Aard controle R* *Indicator: C1004*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1005*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1006*
			1371.400	Nee				
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen. Alleen invullen bij akkoord ministerie.		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: C1007*	*Aard controle R* *Indicator: C1008*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1009*	*Aard controle R* *Indicator: C1010*		
1		2019-0000641679	1	103.924	Ja	Nee		
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de	Toelichting	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: C1007*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1008*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1009*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1010*		
1		2019-0000641679	1	103.924				

BZK	**C31**	**Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare** Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C3101*	Cumulatieve besteding (t/m Jaar T) *Aard controlen.v.t.* *Indicator: C3102*	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C3103*	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 03 een bedrag is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C3104*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C3105*	
			10	10	10		Nee	
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstanden beleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8101*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8102*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform *Aard controle R* *Indicator: D8103*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8104*		
			1.686.713	616.604	392.528	355.291		
		1	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8105*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8106*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8107*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8108*		

IenW	**E3**	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E3I01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3I02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3I03*	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt *Aard controle R* *Indicator: E3I04*	Correctie over besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3I05*	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3I06*	
			1 lenM/BSK-2020/26522 (was lenM/BSK-2017/255989, lenM/BSK-2017/4503 en lenW/BSK-2018/408)	10	10	10	10	10	
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E3I07*	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E3I08*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E3I09*	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E3I10*	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3I11*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E3I12*	
			1 lenM/BSK-2020/26522 (was lenM/BSK-2017/255989, lenM/BSK-2017/4503 en	1169.282	10	10		Ja	
IenW	**E20**	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20I01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E20I02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20I03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E20I04*			
			10	10	10	Nee			
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E20I05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E20I06*	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E20I07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E20I08*			
			1 Verbreden van fietspaden	Nee	0				
			2 Aanleg van kruispuntplateau ETW-ETW 30	Nee	0				
			3 Aanleg van voetgangersoversteekplaats	Nee	0				
			4 Aanleg van een fietsoversteek (middeneiland)alleen bij een kruispunt	Nee	0				

IenW	**E38B**	**Tijdelijke stimuleringsregeling veilig, doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur**	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E38B101*	Besteding (jaar T-1) aan projectkosten voor het totale project Alleen van toepassing in 2020 *Aard controle R* *Indicator: E38B102*	Besteding (jaar T) aan projectkosten voor het totale project *Aard controle R* *Indicator: E38B103*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan projectkosten voor het totale project *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E38B104*	Cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E38B105*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E38B106*
			030004 Provincie Overijssel	10	10	10	10	10
			Projectnaam/nummer *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E38107*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per project *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E38108*				
		1	*nvt*	Ja				
			Eindverantwoording totale project (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E38B109*					
			Ja					
EZK	**F1**	**Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbindin**	Totale Besteding (jaar T) ten last van Rijksmiddelen (automatisch berekend) *Aard controle R* *Indicator: F1101*					
			10					
			Projectnaam/UWHS-nummer *Aard controle n. v. t.* *Indicator: F1102*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning *Aard controle R* *Indicator: F1103*	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: F1104*	Indien woning verplaatst: conform de ingediende perceelschets (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: F1105*	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: F1106*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen tot en met (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: F1107*
		1	UWHS170020	10	Nee		Nee	1794.380

SZW	G2	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wor	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2101*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2102*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2103*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2104*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2105*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2106*
			136.896.286	1725.812	11.919.050	147.277	1130.225	11.888
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz** *Aard controle R* *Indicator: G2107*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz** *Aard controle R* *Indicator: G2108*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2109*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2110*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2111*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2112*
			1343.495	163.808	10	11.213.969	10	Ja
SZW	G3	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeent Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3101*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3102*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3103*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3104*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3105*	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3106*
			144.984	1237	1202.809	10	10	126.199
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3107*					
			Ja					

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wor	Welke regeling betreft het? *Aard controle n. v. t. Indicator: G4I01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R Indicator: G4I02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R Indicator: G4I03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R Indicator: G4I04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R Indicator: G4I05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R Indicator: G4I06*
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	16.077.283	11.867.374	1127.454	129.727	126.020
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	11.855.103	1506.849	131.730	1695	1737
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	11.286.698	1223.064	19.704	10	1190
			Kopie regeling *Aard controle n. v. t. Indicator: G4I07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R Indicator: G4I08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R Indicator: G4I09*	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 *Aard controle R Indicator: G4I10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t. Indicator: G4I11*	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	1.376	225	18.000	Ja	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	468	88		Ja	
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	452	38		Ja	
			Kopie regeling *Aard controle n. v. t. Indicator: G4I12*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R Indicator: G4I13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R Indicator: G4I14*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R Indicator: G4I15*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R Indicator: G4I16*	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					

VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H4/02*				
			1795.572	1242.960				
				Projectnaam/nummer *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H4/03*	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H4/08*
			1	SPUK20-802803	1994.898	1137.078	183.538	1331.996	
				Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H4/09*	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/10*	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/11*			
			1	SPUK20-802803	1552.612	125%			
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord**	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/01*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/02*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H8/03*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H8/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H8/05*	
			10	144.000	10	144.000	Nee	

4.3.2 Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente

Verantwoording gemeente Almelo over 1 januari tot en met 31 december 2020

Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente

Project	Kenmerk brief verlenings-beschikking Ontwikkel Agenda	Project afgerond / eindverantwoording Ja-nee	In beschikking opgenomen subsidie voor dit project	Besteed tlv bijdrage KVO in 2020 (cf baten/ lasten stelsel)	besteed tlv bijdrage gemeente in 2020 (cf baten/lasten stelsel)	besteed tlv bijdrage partners in 2020 (cf baten/lasten stelsel)	Cumulatief besteed tlv bijdrage KVO tm 2020 (cf baten/ lasten stelsel)	Cumulatief besteed tlv bijdrage gemeente t/m 2020 (cf baten/ lasten stelsel)	Cumulatief besteed tlv bijdrage partners t/m 2020 (cf baten/ lastenstelsel)	Geplande einddatum project	Optionele toelichting op één van de voorgaande kolommen
	Aard controle	D1	D1	R	R	R	R	R	R	D1	D1
01 - Stationsgebied Almelo	1500024793	nee	1.900.000	51.128	0		1.713.329	2.255.500		31-12-2021	

project Fietssnelweg F35, traject Aadorpsweg-Plesmanweg
HFT deeltrace F35, Plesmanweg, traject Schuilenburgsingel - Kolhofsingel

Project	Kenmerk brief verleningsbeschikking DU verkeer en vervoer UVP 2016	Project afgerond / eindverantwoording Ja-nee	In beschikking opgenomen subsidie voor dit project	Besteed tlv bijdrage prov. in 2020 (cf baten/ lasten stelsel)	besteed tlv bijdrage gemeente in 2020 (cf baten/lasten stelsel)	besteed tlv bijdrage partners in 2020 (cf baten/lasten stelsel)	Cumulatief besteed tlv bijdrage prov. tm 2020 (cf baten/ lasten stelsel)	Cumulatief besteed tlv bijdrage gemeente t/m 2020 (cf baten/ lasten stelsel)	Cumulatief besteed tlv bijdrage partners t/m 2020 (cf baten/ lastenstelsel)	Geplande einddatum project	Optionele toelichting op één van de voorgaande kolommen
	Aard controle	D1	D1	R	R	R	R	R	R	D1	D1
HFT deeltrace F35, Plesmanweg, traject Schuilenburgsingel - Kolhofsingel omzetting subsidie fietsverbinding Plesmanweg-Kolthofsin	2016/0151459 2018/0004340 2019/0118969	ja	500.000	117.128	197.596		500.000	1.129.071		1-8-2020	
Fietsverbinding Plesmanweg-Kolthofsingel	2021/0040490										

4.4 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Met de ‘’Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (WNT) dient de beloning van de topfunctionarissen in de jaarrekening openbaar te worden gemaakt.
Als topfunctionarissen worden bij de gemeente in het kader van de WNT aangemerkt de gemeentesecretaris en raadsgriffier. Het bezoldigingsmaximum voor topfunctionarissen van de gemeente is in 2020 201.000 euro. In 2019 was dit 194.000 euro.

Bezoldiging topfunctionarissen met dienstbetrekking

	F.W. van Ardenne	C.M. Steenbergen
Functiegegevens	Algemeen directeur / gemeentesecretaris	Raadsgriffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Individueel WNT-maximum	201.000	201.000
Beloning	126.078	98.748
Belastbare onkostenvergoedingen	140	0
Beloningen betaalbaar op termijn	20.771	17.681
Subtotaal	*146.989*	*116.429*
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging 2020	**146.989**	**116.429**
Verplichte motivering indien overschrijding	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019		
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2019 (in fte)	1,0	1,0
Beloning	144.971	95.452
Belastbare onkostenvergoedingen	244	0
Beloningen betaalbaar op termijn	19.925	16.582
Totaal bezoldiging 2019	**165.141**	**112.034**
Individueel WNT maximum 2019	194.000	194.000

Bedragen x 1 euro

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2020 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Ook zijn in 2020 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

5 Bijlagen

5.1 Controleverklaring (VOLGT)

5.2 Verbonden partijen

5.2.1 Gemeenschappelijke regelingen

Euregio

Financiële kengetallen	1-1-2020	31-12-2020	V/N
Financieel resultaat	-	241	V
Eigen vermogen	2.064	2.305	
Vreemd vermogen	31.584	23.389	
Solvabiliteit (EV/TV)	6,1%	9,0%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Er zijn geen relevante actuele ontwikkelingen.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Voor de EUREGIO is het Duitse recht van toepassing. Dit betekent dat voor EUREGIO niet dezelfde plichten gelden ten aanzien van bijvoorbeeld de verzending van de begroting aan de deelnemende gemeenten.

Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (GBT)

Financiële kengetallen	1-1-2020	31-12-2020	V/N
Financieel resultaat	-	-163	V
Eigen vermogen	173	336	
Vreemd vermogen	7.605	8.166	
Solvabiliteit (EV/TV)	2,2%	4,0%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Het jaar 2020 stond vooral in het teken van corona. Het GBTwente heeft op flexibele wijze uitvoering gegeven aan de door de gemeenten gevraagde maatregelen met betrekking tot aanslagoplegging en belastinginning. (Dwang)invordering is conform planning verlopen. Uitzondering hierop zijn de maatwerkafspraken die (pro-actief) met ondernemers zijn gemaakt die in verband met corona om uitstel van betaling hebben verzocht. De extra kosten van het GBTwente zijn door de deelnemende gemeenten vergoed.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Het GBT heeft een beperkt weerstandsvermogen waarmee incidentele knelpunten in de bedrijfsvoering kunnen worden opgevangen.

Openbaar Lichaam Crematoria Twente (OLCT)

Financiële kengetallen	1-1-2020	31-12-2020	V/N
Financieel resultaat	-	15	N
Eigen vermogen	1.578	1.564	
Vreemd vermogen	7	14	
Solvabiliteit (EV/TV)	99,6%	99,5%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Vanuit Crematoria Twente B.V. is over 2020 in totaal 150.000 euro dividend aan de Gemeenschappelijke regeling uitgekeerd. Van dit bedrag wordt 135.000 euro uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling heeft, met instemming van het algemeen bestuur, opdracht gegeven tot een heroriëntatieonderzoek op het publieke eigenaarschap van Crematoria Twente BV. Past publiek eigenaarschap nog binnen de taakopvatting van de gemeenten om via een gemeenschappelijke regeling aandeelhouder te zijn van een crematorium? In de eerste helft van 2021 krijgen de deelnemende gemeenten de gelegenheid om discussie te voeren over een strategische heroriëntatie op het eigenaarschap en het huidige governance construct van het OLCT.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
Het risico van OLCT beperkt zich tot het risico van dochteronderneming CT. De risico's van CT zijn van invloed op de hoogte van het dividend dat het OLCT ontvangt. De meeste bedrijfsrisico's van CT zijn afgedekt door procedures, verzekeringen en tarieven. Een ander bedrijfsrisico vormt de vestiging van een concurrent binnen het verzorgingsgebied. In 2012 is daarom besloten tot een nieuwe strategie om dit risico te verkleinen.

Regio Twente

Financiële kengetallen	1-1-2020	31-12-2020	V/N
Financieel resultaat	-	605	V
Eigen vermogen	11.907	12.187	
Vreemd vermogen	34.754	47.489	
Solvabiliteit (EV/TV)	25,5%	20,4%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Binnen de Regio Twente wordt op dit moment gewerkt aan de veranderopdracht om de regionale samenwerking te versterken. De 4 hoofdlijnen van de veranderopdracht zijn: focus op sociaal economische structuurversterking/aansturing van de 3 O's in de Twenteboard, de (huidige) GR met GGD/OZJT/VTT, de Recreatieve Voorzieningen en de 'Coalitions of the Willing'. De gemeenteraad is in het afgelopen jaar op verscheidene momenten geïnformeerd over de transitie.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
Het risicoprofiel van de Regio is het afgelopen jaar gestegen en komt voor het eerst in de categorie "hoog". Oorzaak hiervan zijn de verslechterende financiële resultaten en de opsplitsing van de regio-organisatie. Deze opsplitsing naar verschillende organisaties en nieuwe samenwerkingsverbanden brengt onzekerheden met zich mee op het vlak van governance, personeel en financiën.

Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT)

Financiële kengetallen	1-1-2020	31-12-2020	V/N
Financieel resultaat	-	-912	V
Eigen vermogen	2.429	5.239	
Vreemd vermogen	117.308	115.202	
Solvabiliteit (EV/TV)	2,0%	4,3%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Vorig jaar werd verwacht dat een tekort zou ontstaan van 11,9 miljoen euro op netto contante waarde per 1-1-2020. Dat is 12,1 miljoen euro op prijspeil 1-1-2021. De concept grondexploitatie per 1-1-2021 sluit op een tekort van 4,7 miljoen euro per 1-1-2021 en verbetert dus met 7,4 miljoen euro. Deze verbetering van de grondexploitatie hangt samen met:

- Een (gedeeltelijke) herfinanciering, waardoor de gemiddelde rente substantieel is gedaald
- De afronding van een aantal infrastructurele werken die voordeliger uitvallen dan geraamd;
- Een hogere uitgifte in 2020 verwacht (12,4 hectare i.p.v. 11,6 hectare)
- Een verkorting van de looptijd met 2 jaar, als gevolg van de verbeterde uitgiftevooruitzichten. Dat heeft een positief effect op de begroting van rente-, plan- en beheerkosten.

In 2020 is 12,4 hectare uitgegeven, aan Kees Smit (8,3 hectare) en VDL (4,1 hectare). In totaal is tot en met 31-12-2020 59 hectare uitgegeven (45% van het terrein). Daarnaast zijn overeenkomsten gesloten met verschillende partijen, over een oppervlak van 34 hectare (28% van het terrein).

In navolging van de afspraken die de deelnemers hier in 2016 over hebben gemaakt, heeft er in 2020 een evaluatie plaatsgevonden van de samenwerking en de financiële afspraken binnen het RBT/XL Businesspark. Deze evaluatie is in het eerste kwartaal van 2021 afgerond. De resultaten en financiële consequenties hiervan zijn opgenomen in de gewijzigde begroting 2021 en in de begroting 2022 van het RBT.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

De mogelijke risico’s worden door het openbaar lichaam RBT via een verdeelsleutel verdeeld over de deelnemende partijen aan de regeling. De gemeente Almelo participeert voor 23% risicodragend in de grondexploitatie van het RBT. Voor het gemeentelijk aandeel in het huidige voorziene tekort is een voorziening gevormd.

Soweco

Financiële kengetallen	1-1-2019	31-12-2019	V/N
Financieel resultaat	-	-419	V
Eigen vermogen	2.173	2.592	
Vreemd vermogen	10.051	6.744	
Solvabiliteit (EV/TV)	17,8%	27,8%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

De gemeente Almelo brengt de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) vanaf 2021 onder lokale verantwoordelijkheid en wil de uitvoering van de Wsw gaandeweg integreren in de uitvoering sociaal domein. Eén van de stappen in het proces is het opheffen en liquideren van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Soweco en haar 100% dochtervennootschappen (de Soweco groep). De raad heeft op 16 juni 2020 hier toestemming toe verleend. In vervolg hierop heeft het Algemeen Bestuur van de GR Soweco op 2 juli 2020 besloten tot het liquideren van de GR en de opdracht gegeven een liquidatieplan op te stellen. Het geeft een

leidraad voor de liquidatie en geeft de gevolgen van de opheffing en liquidatie weer. Het college heeft ingestemd met het liquidatieplan en het onderhandelaarsakkoord dat er in is opgenomen voor het sociaal plan voor overgang van het personeel. De raad kan nog zienswijzen op het liquidatieplan indienen.

Eén van de onderdelen in de nieuwe uitvoering is de nieuwe uitvoeringsorganisatie (werknaam de NUO). De NUO is een stichting die voor de gemeente beschut werk, training, begeleiding en opleiding uitvoert. In de NUO organiseren de gemeenten tevens enkele werkgeverstaken voor de Wsw. De NUO wordt opgericht door de gemeenten Almelo en Twenterand. Almelo, Twenterand én de gemeenten Wierden en Tubbergen zullen via een dienstverleningsovereenkomst diensten bij de NUO afnemen. Het inrichtingsplan NUO en de concept akte van oprichting geven inzicht in de doelen van de stichting, de taken, de organisatie, de formatie en de primitieve begroting van de stichting. Het college legt het inrichtingsplan en de concept akte van oprichting voor aan de raad en de Adviesraad Sociaal Domein. Als deze beide organen hun visie op dit plan en de akte hebben gegeven, zal het college in maart /april 2021 een definitief besluit nemen, opdat de stichting daadwerkelijk opgericht kan worden.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

De bijdrage van Almelo aan het exploitatietekort 2021 van Soweco GR is bijna 2,4 miljoen euro.

Stadsbank Oost Nederland (SON)

Financiële kengetallen	1-1-2020	31-12-2020	V/N
Financieel resultaat	-	-217	V
Eigen vermogen	1.696	1.183	
Vreemd vermogen	14.616	15.001	
Solvabiliteit (EV/TV)	10,4%	7,3%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Er zijn geen relevante actuele ontwikkelingen.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

De begrote bijdrage 2021 aan de SON is 920.000 euro. Aangezien de gemeente een openeindregeling heeft met de SON, kan de bijdrage hoger worden.

Omgevingsdienst Twente (ODT)

Financiële kengetallen	1-1-2020	31-12-2020	V/N
Financieel resultaat	-	-673	V
Eigen vermogen	1.125	1.671	
Vreemd vermogen	1.787	1.616	
Solvabiliteit (EV/TV)	38,6%	50,8%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Het jaar 2020 heeft in het teken gestaan van voorbereidingen op de toekomst. Adviesbureau Twynstra Gudde heeft in 2020 onderzoek gedaan naar de verwachtingen bij deelnemers rondom de invoering van outputfinanciering en de mate waarin de OD Twente “de basis op orde” heeft om hier verdere invulling aan te geven. Uit dit onderzoek is gebleken dat de OD Twente al belangrijke stappen gezet heeft maar de komende jaren gebaat is bij een gefaseerde invoering van deze nieuwe financieringssystematiek middels outputfinanciering.

De geplande startdatum van outputfinanciering is daarmee 1 januari 2022.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
Doordat de ODT een nieuwe organisatie is, die zich op alle aspecten van primaire processen, besturing en bedrijfsvoering nog dient “te zetten” is het risicoprofiel hoog. Verder is een verhoogd risico van toepassing vanwege de uiteenlopende visies van de deelnemers over het takenpakket van de ODT en de financieringssystematiek. De ODT beschikt daarnaast nog niet over buffers om zelf financiële tegenvallers op te vangen. Het risico op een kwaliteit- en productiviteit-dip is ook in 2021 nog reëel. In 2020 en verder zal geïnvesteerd worden in de verbetering van de datakwaliteit. De bestaande onvolkomenheden in de datakwaliteit leiden tot hogere uitvoeringskosten en minder efficiency.

De algemene reserve is – op basis van het bedrijfsplan van de ODT - gemaximaliseerd op 5% van de begrotingsomvang van de Omgevingsdienst Twente (ca. 500.000 tot 600.000 euro). Om het eigen vermogen op de bouwen wordt in de eerste drie jaren van de dienst 1% (circa 100.000 euro per jaar) van de exploitatie gereserveerd tot een maximum van 5% van de exploitatie is bereikt. Dit zal in principe in 2021 voor het laatst zijn.

Veiligheidsregio Twente (VRT)

Financiële kengetallen	1-1-2020	31-12-2020	V/N
Financieel resultaat	-	-1.763	V
Eigen vermogen	2.145	2.822	
Vreemd vermogen	55.275	55.396	
Solvabiliteit (EV/TV)	3,7%	4,8%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Er zijn geen relevante actuele ontwikkelingen.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
De gemeentelijke bijdrage aan de VRT bedraagt in 2021 bijna 5,5 miljoen euro.

5.2.2 Vennootschappen en coöperaties

Cogas NV

Financiële kengetallen	1-1-2020	31-12-2020	V/N
Financieel resultaat	-	-28.784	V
Eigen vermogen	180.505	199.111	
Vreemd vermogen	93.881	93.923	
Solvabiliteit (EV/TV)	65,8%	67,9%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

In 2020 heeft Cogas de dochteronderneming Cogas Kabel Infra B.V. (CKI) verkocht aan haar joint venture-partner die daarmee 100% eigenaar is geworden. Met betrekking tot de verkoopopbrengsten is eind 2020 in de AvA besloten dat een deel van de verkoopopbrengst wordt aangewend voor het instellen van een fonds waarmee de terugval van het uit te keren dividend tijdelijk kan worden opgevangen. Over het restant van de verkoopopbrengst zal door de aandeelhouders in 2021 worden besloten.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Tegenvallende bedrijfsresultaten kunnen gevolgen hebben voor de langetermijn dividendafspraken. Voor 2021 is een dividenduitkering begroot van 2,3 miljoen euro. Het risico voor de gemeente als aandeelhouder betreft tevens de hoogte van het ingebrachte nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag 132.000 euro).

BNG Bank N.V.

Financiële kengetallen	1-1-2020	31-12-2020	V/N
Financieel resultaat	-	-221.000	V
Eigen vermogen	4.887.000	5.097.000	
Vreemd vermogen	144.802.000	155.262.000	
Solvabiliteit (EV/TV)	3,3%	3,2%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Er zijn geen relevante actuele ontwikkelingen.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Het risico en daarmee aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal.

NV Industriegebouw Maatschappij (IGM)

Financiële kengetallen	1-1-2020	31-12-2020	V/N
Financieel resultaat	-	-196	V
Eigen vermogen	1.238	1.433	
Vreemd vermogen	12.321	8.412	
Solvabiliteit (EV/TV)	9,1%	14,6%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
De ingezette afbouw is zichtbaar in de financiële positie van de IGM. De financiering van de IGM verbetert door een afname van de schulden.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
De gemeente Almelo is enig aandeelhouder en financier van de IGM, waardoor de gemeente risico loopt bij waardedaling van het vastgoed van IGM. Ook wanneer klanten van de IGM niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen loopt de gemeente risico.
De IGM ziet dat de uitbraak van het coronavirus een grote impact heeft op de samenleving en economie. Door de coronacrisis kunnen in algemene zin de marktomstandigheden voor bedrijfsvastgoed verslechteren.

Sportbedrijf Almelo BV

Financiële kengetallen	1-1-2020	31-12-2020	V/N
Financieel resultaat	-	199	N
Eigen vermogen	1.278	1.079	
Vreemd vermogen	1.814	921	
Solvabiliteit (EV/TV)	41,3%	54,0%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Met ingang van 1 februari 2021 is er nieuwe directeur Sportbedrijf Almelo benoemd.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
De gemeente heeft een dubbele rol richting het sportbedrijf. Dit kan de relatie tussen eigenaar en opdrachtgever/subsidieverstrekker op gespannen voet zetten. Door een zuivere rollenscheiding op zowel bestuurs- als ambtelijk niveau wordt rolvermenging zoveel mogelijk voorkomen. De jaarlijkse subsidie aan het Sportbedrijf bedraagt circa 3,4 miljoen euro. Het risico voor de gemeente als aandeelhouder is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag 18.000 euro).

Twence Holding BV

Financiële kengetallen	1-1-2020	31-12-2020	V/N
Financieel resultaat	-	-8.785	V
Eigen vermogen	140.078	142.825	
Vreemd vermogen	135.114	141.649	
Solvabiliteit (EV/TV)	50,9%	50,2%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Ook in 2020 heeft Almelo zich ingezet om het eigenaarschap van deze verbonden partij te beëindigen, conform de wens van de gemeenteraad van Almelo uit 2015. Dit heeft evenwel in 2020 niet geleid tot een aandelentransactie hoewel er wel met enkele geïnteresseerde aandeelhouders is gesproken.
Omdat het huidige leverings- en verwerkingscontract per 1 juli 2022 van rechtswege eindigt is in 2020 gestart met de voorbereidingen op het verlengen van dit contract. Almelo heeft bij deze voorbereidingen kritische vragen gesteld aan Twence Holding B.V. over het nieuwe contract. Deze vragen houden verband met de rechtmatigheid en duur van het nieuwe contract en de toepasselijkheid van het Nederlandse en Europese aanbestedingsrecht in relatie tot mededingingswetgeving.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
De gemeente is zowel aandeelhouder als klant van Twence. Enerzijds heeft de gemeente als aandeelhouder belang bij een passend rendement. Anderzijds heeft de gemeente als klant belang bij een marktconforme prijs voor de verwerking van het afval. De belangen van de gemeente als aandeelhouder zijn niet noodzakelijkerwijs volledig congruent met de belangen van de gemeente als klant. Zo kan er bijvoorbeeld sprake zijn van een situatie waarin de gemeente als klant behoefte heeft om de markt op te gaan, terwijl de gemeente als aandeelhouder een rendementsbelang in Twence heeft. De Ava stelt de tarieven vast voor de verwerking van het huishoudelijk afval van aandeelhouders, waardoor de Ava het rendement beïnvloedt en daarmee de continuïteit van de onderneming.

Twente Milieu NV

Financiële kengetallen	1-1-2019	31-12-2019	V/N
Financieel resultaat	-	-240	V
Eigen vermogen	9.581	10.287	
Vreemd vermogen	17.197	17.945	
Solvabiliteit (EV/TV)	35,8%	36,4%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Er zijn geen relevante actuele ontwikkelingen.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
Het risico voor de gemeente als aandeelhouder is relatief gering en beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag 127.000 euro). Het risico van Twente Milieu lijkt stabiel. Twente Milieu heeft zich in de afgelopen jaren financieel goed ontwikkeld. Tegenover de afname van inzameling restafval staat een toename van inzameling van GFT en verpakkingen.

5.2.3 Overige vennootschappen

CSV Amsterdam BV

Financiële kengetallen	1-1-2020	31-12-2020	V/N
Financieel resultaat		-172	V
Eigen vermogen	452	393	
Vreemd vermogen	84	27	
Solvabiliteit (EV/TV)	84,3%	93,6%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Er zijn geen relevante ontwikkelingen.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
Nihil

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV

Financiële kengetallen	1-1-2020	31-12-2020	V/N
Financieel resultaat		20	N
Eigen vermogen	1.590	1.569	

Vreemd vermogen	455	19
Solvabiliteit (EV/TV)	77,8%	98,8%

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Het doel is dat de vennootschap in 2021 zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Nihil

5.3 Kredietenverslag

In de begroting 2020 is voor het eerst een Meerjaren Investeringsplan (MIP) opgenomen. De in het investeringsplan opgenomen kredieten zijn in de tussentijdse rapportages waar nodig geactualiseerd. In het kredietenverslag van de jaarrekening wordt de voortgang, c.q. stand van zaken met betrekking tot de lopende investeringen vanaf 2020 weergegeven.

Kredieten zijn jaaroverstijgend. De daadwerkelijke uitgaven op investeringskredieten kunnen gedurende één of meerdere jaren plaatsvinden. Uit het kredietenverslag blijkt dat in totaal voor ongeveer 2,5 miljoen euro aan investeringskredieten uit 2020 kan worden afgesloten. Na afsluiting van deze kredieten blijft er in totaal nog voor 16,6 miljoen euro aan kredieten uit 2020 open staan, met een resterende bestedingsruimte van 12,4 miljoen euro. Op deze kredieten kunnen nog uitgaven plaatsvinden. Waar nodig worden deze kredieten bijgesteld in de tussentijdse rapportages van 2021.

Een geactualiseerde doorrekening van de kapitaallasten wordt zoals te doen gebruikelijk meegenomen in de voorjaarsrapportage 2021 en in de begroting 2022.

Af te sluiten kredieten

Project/krediet	Startjaar	Totaal krediet*	Realisatie tm 2019	Realisatie tm 2020	Totaal realisatie	Restant krediet	N/V
Gronden en gebouwen							
Cesar Franckstraat 1c	2020	20		33	33	13	N
Willem de Clercstraat 23a	2020	30		34	34	4	N
Totaal Gronden en gebouwen		*50*		*67*	*67*	*17*	*N*
Tractie							
Wagen 387 Cirkelmaaier	2020	91		94	94	3	N
Schmitzer transporter	2020	45		45	45	-	
Schmitzer transporter	2020	45		45	45	-	
Nissan NV 200 vdr-30	2020	37		43	43	6	N
Nissan NV 200 vdr-31	2020	32		32	32	-	
VW Crafter	2020	47		47	47	-	
Nissan NV 200 elektrisch	2020	43		43	43	-	
Nissan NV 200 elektrisch	2020	43		43	43	-	
Totaal Tractie		*383*		*392*	*392*	*9*	*N*
Kleine kapitaalwerken							
Investeringsruimte	2020	200		-	-	-200	V
Totaal Kleine kapitaalwerken		*200*		-	-	*-200*	*V*
Hoofdtaakveld Bestuur en Ondersteuning		**633**		**459**	**459**	**-174**	**V**
Verharding/wegen							
Rumerslanden	2020	235		235	235	-	
Kolthofsingel fase 3 en 4	2020	300		300	300	-	
Wierdensestraat	2020	-		-	-	-	

Fietspad Huttenweg	2020	-	-	-	-	
Fietspad Maardijk	2020	-	-	-	-	
Fietspad Windmolenroeksweg	2020	-	-	-	-	
Ootmarsumsestraat - Markgraven	2020	-	-	-	-	
Vriezenveenseweg - Almeloseweg	2020	-	-	-	-	
KP Plesmanweg - Bleskolksingel	2020	490	490	490	-	
Sluitersveldssingel	2020	275	275	275	-	
Schoolstraat	2020	375	375	375	-	
Windslaan	2020	50	50	50	-	
Schelfhorstweg	2020		-	-	-	
Totaal Verharding/wegen		*1.725*	*1.725*	*1.725*	-	
Kunstwerken						
Tunnel Sluitersveldsingel	2020	50	53	53	3	N
Brug Ledeboerslaan	2020	-	79	79	79	N
Tunnel Nijreessingel	2020	-	67	67	67	N
Beweegbare bruggen	2020	-	28	28	28	N
Beschoeiing Hedeveld	2020	-	63	63	63	N
Totaal Kunstwerken		*50*	*291*	*291*	*241*	*N*
Hoofdtaakveld Verkeer en Vervoer		**1.775**	**2.016**	**2.016**	**241**	**N**
Tractie sport						
John Deere 4720 hydrostaat met frontlader	2020	46	71	71	25	N
Totaal Tractie sport		*46*	*71*	*71*	*25*	*N*
Hoofdtaakveld Sport, cultuur en recreatie		**46**	**71**	**71**	**25**	**N**
Riolering (vGRP 2016-2020)						
Kolken	2020	-	-	-	-	
Alternatieve sanitatie	2020	-	-	-	-	
Inprikpunten drukriool	2020	-	-	-	-	
Drukriolering	2020	-	-	-	-	
Totaal Riolering (vGRP 2016-2020)		-	-	-	-	
Hoofdtaakveld Volksgezondheid en milieu		**-**	**-**	**-**	**-**	
Totaal Af te sluiten kredieten		**2.454**	**2.546**	**2.546**	**92**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

*Bruto-krediet (lasten) dat door de raad beschikbaar is gesteld

Openstaande kredieten

Project/krediet	Startjaar	Totaal krediet*	Realisatie tm 2019	Realisatie tm 2020	Totaal realisatie	Restant krediet	N/V
Informatisering en automatisering							
Hardware	2020	270		188	188	-82	V
Software	2020	50		16	16	-34	V
Project datagedreven werken	2020	250		49	49	-201	V
Investeringsruimte	2020	380		-	-	-380	V
Totaal Informatisering en automatisering		*950*		*253*	*253*	*-697*	*V*
Gronden en gebouwen							
Stadhuisplein 2a Parkeergarage Stadsbaken	2020	280		20	20	-260	V
Ledeboerslaan 3, kinderboerderij	2020	27		20	20	-7	V
Winkelsteeg 82, Oosterborgh	2020	50		10	10	-40	V
Hagenborgh, Stadserf P3	2020	180		95	95	-85	V
Adastraat 6	2020	30		7	7	-23	V
Turfkade 15	2020	57		-	-	-57	V
Turfkade 17	2020	60		8	8	-52	V
Wierdensestraat 32	2020	22		10	10	-12	V
Sumatraplein 1, 't Dok	2020	40		19	19	-21	V
Binnenhof 51, de Schelf	2020	93		57	57	-36	V
Sluiskade NZ 126, Sportpark	2020	388		148	148	-240	V
Leemhorst 5, sporthal	2020	66		39	39	-27	V
Stins 2, sporthal	2020	21		7	7	-14	V
Catharina van Renneslaan 128a, gymlokaal	2020	44		27	27	-17	V
Elisabethhof, Hof 88	2020	183		103	103	-80	V
Herengracht Ateliers	2020	22		-	-	-22	V
Haven Zuidzijde 30	2020	93		59	59	-34	V
Luctor et Emergo, natuurgrasveld	2020	30		-	-	-30	V
PH, toegangsweg	2020	15		-	-	-15	V
Wendelgoor, natuurgrasveld en parkeerplaats	2020	43		16	16	-27	V
Investeringsruimte	2020	-94		-	-	94	N
Totaal Gronden en gebouwen		*1.650*		*642*	*642*	*-1.008*	*V*
Tractie							
Wagen 340 2-VRD-30	2020	25		-	-	-25	V
Wagen 343 BZ-RL-48	2020	55		-	-	-55	V
Wagen 355 6-VNR-57 (met kraan)	2020	60		-	-	-60	V
Wagen 359 09-BBH-3	2020	50		-	-	-50	V
Wagen 363 79-TNV-5	2020	22		-	-	-22	V
Wagen 366 9-VVV-46	2020	30		-	-	-30	V
Wagen 364 8-VTZ-05	2020	30		-	-	-30	V

Wagen 376 43-ZSB-7	2020	22	-	-	-22	V
Wagen 372 2-VTZ-40	2020	25	-	-	-25	V
Wagen 348 9-VNN-22	2020	45	-	-	-45	V
Wagen 375 VF-275-J	2020	31	-	-	-31	V
Wagen 380 VD-391-D	2020	25	-	-	-25	V
Boki grafdelver	2020	50	-	-	-50	V
Investeringsruimte	2020	-28	-	-	28	N
Totaal Tractie		*442*	-	-	*-442*	*V*
Hoofdtaakveld Bestuur en Ondersteuning		**3.042**	**896**	**896**	**-2.146**	**V**
Verharding/wegen						
Hospitaalweg, Laan van Kortrijk, Verl. Sportlaan	2020	50	32	32	-18	V
Christoffelstraat - Deldensestraat	2020	88	-	-	-88	V
OBA 4 - Steffensweg	2020	80	-	-	-80	V
H.R. Holstlaan (Nijreessingel - A35)	2020	50	-	-	-50	V
Kerkhofsweg	2020	50	4	4	-47	V
H.R. Holstlaan (Nijreessingel - Schoolstraat)	2020	50	-	-	-50	V
Huttenweg	2020	155	149	149	-6	V
Bruglaan Aadorp	2020	75	-	-	-75	V
Demmersdwarsweg	2020	115	110	110	-5	V
Sluitersveldssingel (richting VRI singel)	2020	400	-	-	-400	V
Plesmanweg nazorg	2020		-	-	-	
Investeringsruimte	2020	757	-	-	-757	V
Totaal Verharding/wegen		*1.870*	*295*	*295*	*-1.575*	V
Openbare verlichting						
Investeringsruimte	2020	260	260	260	-	
Totaal Openbare verlichting		*260*	*260*	*260*	-	
VRI's						
Diverse VRI's	2020	497	152	152	-345	V
Detectie op afstand	2020	73	-	-	-73	V
VRI H.R. Holstlaan-Largas	2020	150	-	-	-150	V
Totaal VRI's		*720*	*152*	*152*	*-568*	V
Kunstwerken						
Brug Bornerbroeksestraat	2020	720	224	224	-496	V
Bleskolksingel	2020	295	120	120	-175	V
Vervangen houten bruggen	2020	100	-	-	-100	V
Oeverbeschermingen	2020	50	-	-	-50	V
Kadeconstructies	2020	50	-	-	-50	V

Eerste Sligtestraat	2020	50	-	-	-50	V
Plesmanweg	2020	200	-	-	-200	V
Van Rechteren Limpurgsingel	2020	15	-	-	-15	V
Brug Slagendwarsweg	2020	-	50	50	50	N
Brug Steffensweg	2020	-	39	39	39	N
Afwatering goten	2020	-	67	67	67	N
Investeringsruimte	2020	225	-	-	-225	V
Totaal Kunstwerken		*1.705*	*500*	*500*	*-1.205*	*V*
Hoofdtaakveld Verkeer en Vervoer		**4.555**	**1.206**	**1.206**	**-3.349**	**V**
Onderwijshuisvesting						
Voortgezet onderwijs	2020	2.798	-	-	-2.798	V
Investeringsruimte	2020	750	-	-	-750	V
Totaal Onderwijshuisvesting		*3.548*	-	-	*-3.548*	*V*
Hoofdtaakveld Onderwijs		**3.548**	**-**	**-**	**-3.548**	**V**
Tractie sport						
Ford transit 300M transporter 6-VNR-58	2020	31	-	-	-31	V
John Deere 3720 hydrostaat	2020	36	-	-	-36	V
Totaal Tractie sport		*67*	-	-	*-67*	*V*
Hoofdtaakveld Sport, cultuur en recreatie		**67**	**-**	**-**	**-67**	**V**
Riolering (IGOP)						
Aalderinkshoek - fase 1 (planvorming)	2020	25	-	-	-25	V
Christoffelstraat-Deldensestraat	2020	800	45	45	-755	V
Grotestraat Zuid (planvorming)	2020	25	-	-	-25	V
KAS Busstation Wierdensestraat	2020	115	-	-	-115	V
Kolthofsingel fase 3 en 4	2020	400	319	319	-81	V
Plesmanweg-Bleskolksingel	2020	75	-	-	-75	V
OBA 4- Kroosstraat en omgeving	2020	165	26	26	-139	V
Rumerslanden	2020	600	471	471	-129	V
Sluiskade Noord-Zuid	2020	100	-	-	-100	V
Van Riemsdijk	2020	50	-	-	-50	V
Relining 2020	2020	500	394	394	-106	V
Investeringsruimte	2020	215	-	-	-215	V
Totaal Riolering (IGOP)		*3.070*	*1.255*	*1.255*	*-1.815*	V
Riolering (vGRP 2016-2020)						
Verbetermaatregelen	2020	435	200	200	-235	V

Maatregelen afkoppelen	2020	555	57	57	-498	V
Grondwaterplan	2020	310	275	275	-35	V
Totaal Riolering (vGRP 2016-2020)		*1.300*	*532*	*532*	*-768*	*V*
Hoofdtaakveld Volksgezondheid en milieu		**4.370**	**1.787**	**1.787**	**-2.583**	**V**
Openbaar groen						
Bedrijvenparksingel	2020	25	-	-	-25	V
Bruglaan	2020	50	-	-	-50	V
Christoffelstraat	2020	60	-	-	-60	V
Egbert ten Catelaan	2020	20	2	2	-18	V
H.R. Holstlaan	2020	100	-	-	-100	V
Nazorg 2019	2020	15	-	-	-15	V
Kruispunt Bleskolk/Plesmanwg	2020	20	81	81	61	N
Rumerslanden	2020	25	-	-	-25	V
Schout Doddestraat	2020	15	-	-	-15	V
Zeven Bosjes	2020	25	-	-	-25	V
Wortel opgroei	2020	50	-	-	-50	V
Vervangen/herplant bomen	2020	100	91	91	-9	V
Schierstins	2020	20	-	-	-20	V
Kanaalweg/Eshekswe g	2020	35	-	-	-35	V
Coendersborg	2020	15	-	-	-15	V
Nachtpauw/Nachtuil	2020	15	-	-	-15	V
Diversen	2020	6	54	54	48	N
Kolthofsingel	2020	-	19	19	19	N
Plesmanweg	2020	-	48	48	48	N
Bijdrage	2020	-	53	53	53	N
Investeringsruimte	2020	421	-	-	-421	V
Totaal Openbaar groen		*1.017*	*348*	*348*	*-669*	*V*
Hoofdtaakveld RO en stedelijke ontwikkeling		**1.017**	**348**	**348**	**-669**	**V**
Totaal Openstaande kredieten		**16.599**	**4.237**	**4.237**	**-12.362**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

*Bruto-krediet (lasten) dat door de raad beschikbaar is gesteld

5.4 Wijzigingen in gedelegeerde en gemandateerde bevoegdheden

Samenvatting

In 2020 is het delegatieregister op één onderdeel gewijzigd. Bij het delegatiebesluit inzake straatnaamgeving en huisnummers is de verwijzing naar het raadsbesluit geactualiseerd.

Daarnaast zijn er nieuwe mandaatbesluiten op permanente grondslag genomen. Deze nieuwe mandaatbesluiten hebben met name betrekking op collegebevoegdheden in het kader van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra).

Inleiding

De gemeenteraad van Almelo besloot op 2 december 2014 (RAAD-1402331) dat een geactualiseerd delegatieregister jaarlijks bij de programmabegroting moet worden vastgesteld. In deze jaarverantwoording rapporteren we over eventuele wijzigingen in gedelegeerde en gemandateerde bevoegdheden die in 2020 hebben plaatsgevonden. Dat is in overeenstemming met de informatie in onze raadsbrief van 26 januari 2016 (RAAD-1603456)

Eén aanpassing in het delegatieregister in 2020

Het delegatieregister dat bij de programmabegroting 2021 is vastgesteld is ten opzichte van het delegatieregister dat bij de programmabegroting 2020 is vastgesteld op één onderdeel gewijzigd. Bij het delegatiebesluit inzake straatnaamgeving en huisnummers is nu een verwijzing naar het meest actuele Raadsbesluit van 18 december 2018 opgenomen (RAAD-1805086, agendapunt 6)

Wijzigingen van de gemandateerde bevoegdheden in 2020

In het *mandaatregister* zijn de mandaten, volmachten en machtigingen opgenomen die op permanente grondslag door de burgemeester en het college zijn verleend. Het is ook mogelijk om in een afzonderlijk geval een mandaat te verlenen. Deze (incidentele) mandaten zijn niet in het register opgenomen. Het mandaatregister is toegankelijk via intranet en internet.

Op 7 januari 2020 heeft het college van B&W het meest actuele mandaatregister vastgesteld (kenmerk INT-70125) Na voormelde datum heeft het college in 2020 nog bevoegdheden gemandateerd in het kader van de Wnra (B&W-2007737, besluit van 18 augustus 2020) en in het kader van de Leegstandsverordening (B&W-2008166, besluit van 10 november 2020)
Deze nieuwe mandaatbesluiten zullen bij de eerstvolgende actualisatie van het mandaatregister worden betrokken.

Nagekomen wijzigingen t.o.v. concept Jaarverantwoording 2020
(dd. 09-06-2021)

In de concept Jaarverantwoording 2020 zijn op verzoek van de accountant nog enkele wijzigingen in de indeling en nummering aangebracht:

- De oorspronkelijke bijlage 5.1. Wet Normering Topinkomens (WNT) is onder hoofdstuk 4 geplaatst als paragraaf 4.4.
- De nummering van de bijlagen in hoofdstuk 5 is hierop aangepast.
- 6.1. Wijziging gedelegeerde bevoegdheden is vernummerd naar 5.4.